

త్రిపాంచరాల్గుమర్క్రి

సర్వస్వము

శ్రీ భద్రాచలం.

శ్రీ. గోధావరి.

అపైరుషేయ అమూల్య

గ్రేట్ కుమారాలు, వ్రిథప్రీయరణలు.

అముద్రిత

శాఖాఘ్రాణము.

సంసీతాగుర్వలు, వ్రిథప్రీయరణలు.

The Publication
of
Literary Pride
of India.

శ్రీ కవింజల సంహాత

ముఖ్యమంచాచాక్షరము :
పొడిచేటి సీతా రామానుజాచార్యులు
సహాయమంచాచాక్షరము :
సా. తిరు శ్రీనివాసాచార్యులు
భద్రాచలం.

అంగ్యత్తమవీతి సభ్యులకు రు 2, ఇతరులకు రు 4 }
పాఠారణలల్లి రు 1-8, రు 8 } పొడిచే వ్రిథప్రీయకము.

పాంచరాత్రాగమ అధికలో.

ఓ॥ ఇనం శతసహస్రాద్య - భారతాభ్యాసవిన్ రాత్
అచిధ్యమతిమంధానం - దఖ్మ్యమువోతితం
సవాలితం యథాభిష్ట్య - ద్వివచాంబ్రాహ్మణాయుర్
అరణ్యకంచవేచేధ్య - ఒమధిభ్య్య - యథామృతం
ఇదంమహాపనిషదం - చతుర్యైద సమన్వితం
సాంఖ్యమైగగ్యకాంతేన - పాంచరాత్రాసుశబ్దితం
నారాయణముభోగీతం - నారణోళ్మివయుమునీ
బ్రహ్మణాస్వదసేతాత - యథాదృషం యథాశర్ణితం
ఇదం కేరియ మిదంబ్రాహ్మణ - మిదం హీత ముత్త మం
బుగ్యజన్మామభిర్భువ - మధర్యాగిరసైస్తా
ఇవివ్యతి వ్రమాంషి - తీర్థిదే వాసుశాసనం
ఏతస్మినర్వాస్త్రాణాం - శాత్రు ముత్తమనోతం
పంచరాత్రీషిథిభ్యుత్తోదార్య - నారాయణముభోగీతం
శస్త్రుత్వోవష్ట్య తేథర్యుత్ - మునుస్వయంభువస్వయం
అస్యేసాం భర్మాస్త్రాణం - ఏతన్యోని ర్షవిష్ణుతి॥

— శ్రీమహాముఖీశ్చ॥

నిబంధనలు- న భువ్య లు

గౌరవాధ్వత్తులు

ఈ సంపదం దత్యంతాభిమానముతో గౌరవాధ్వత్తువదవి
సంగీకరించి, యమ్మెషాద్వమనిర్వహణమునం దేశాటి
లోటును వాటిల్లసిక, తమసర్వస్వమును సంఘ యథి
వృద్ధికొరకే నినియోగింప బ్ధకంకమైలైయున్న,
వృక్ష

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ వరాచు రామనాథరావు జమీందారు

(కారేచర్లీ - సైజాం) నారీని

శ్రీ రామచంద్రమూర్తి సర్వదా సర్వాధీష్టములను వృసా
దించుచు, రష్మీంచునగాక యని వేషచున్నారము.

(తమచుక్కరుషు లిఖితరూపి, శ్రీరామయ్య, భాగవతపాత్రాహు, రామయు
సాహిత్య, వృక్షచర్చ పూర్వాధీష్ట, పాఠుల్లోజ్యపట్టాధీష్టాది యుచ్చాప్రాప్త
కార్యముల వేసేకమాచరించి, చంపటాగవర్తిథాముండగా, తేజియుల
కల్ప కృతపరిచయులయ్యే యున్నారు. అద్వాపచాత్మకా,
విష్ణుపోషయుల యథియూనాశరులములకు పాత్రాధీష్టాములు,
శీసంపుయును త్వరలోచే పుచ్ఛాధ్వర్మించగలవని
మిక్కెంతి యున్నించున్నారము.)

— సంపాదకుడు.

శ్రీపాంచరాత్రాగమశస్త్రానర్వస్యము,

నిబంధనలు.

పాదైశ్వర్ము - OBJECT.

భారతదేశాభివృద్ధికిన్ని, జాతీయాన్నశ్యామలకున్న మూలభూత త్రా - వేదమువలె నపొకు పేయమై, స్వితఃప్రమాణమై, పరబ్రహ్మమై స్వయంపుండగు శ్రీమహన్నారాయణునిచే లోకహితార్థముగా, మోక్షి పాయవ్యదర్శనంబుగా, అనంతగరుడవిష్ణుశ్శైవబ్రహ్మాంద్రులకు తెఱు దటు కైదురాల్పంబులలో నువ్వేశింపబడి - శిఖ్యుట నసేకమహర్షులచే నసేక సంహితలుగా (అనుష్ఠాన శ్లోకరూపమున) విరచింపబడి - శ్రీ పాంచరాత్రాగమతంత్రము, ఏకాయనాభ్యాస్త్రి, సాత్యతవిధి, భాగ మచ్ఛాత్రుము మున్నగునామాంతరములచే (సార్థకోటిప్రమాణ ముగా) జగత్ప్రీసిద్ధినొంది - బుగ్యజస్పామాధర్వాణిథేదంబులతో నిష్పాది వేదమువలెనే, దివ్యసిద్ధాంత (మంత్రసిద్ధాంత), ఆగమసిద్ధాంత, రంత్రసిద్ధాంత, తంత్రసిద్ధాంతములను నాలుగుథేదంబుల నలరాచు - ఇట్టి ప్రతిభాగమువక్కును నంబంధించిన పంచాలగ్రంథము (సంహిత)యందున్ను, జ్ఞాన, దోగ, కీర్యా, చర్యా, పాదరూపమున వేదాంత, మోగ, భర్మ, పోక, కిల్పి, త్యోక్తిమాటి ముఖ్య జౌత్రుముఁచీ సంఘంధించిన జూకోయున్నాళ్లనిష్టిమయుంచి

విండియుండి - ఇంకను, విష్ణువాఢువిథాన, ఆలయసిర్మాణ, ప్రీతిపూకరణ, ఉత్సవవిశేష, యంత్రింధరగ, ముత్రిపురశ్చరగ, శాయిశ్చిత్ర, శాంతికర్మ, శాహ్యక్రియ లచే నొక్కాచు స్వీచ్ఛి తిశోసపురాభాదులయిం దర్శయితము కొనియాడబడి - భారత పమామునందుగల జనసంఖ్యలో మూడవవంతగల శ్రీవిశిష్టాద్వైత మతస్థలకు మూల్యాధారమై-అసేకపోచినవిద్వయుంగపుల (రాఘవుజ, యూమున, దేశిక, వైదికసార్వద్మామాదుల)చే మనాత్రరమగా విష్ణువుబడి - అసేకధర్మాత్మగ్రంథరచయిలఱ శాధారమై - అసేకమహాత్మేత్రమీలయం దత్తిదిరికాలానగతిముగా నాదరణేయై - అసేకవిధములఁగా విచేశియుల మన్మహమకుగూడ పొత్రమై - మానవ తీవీరమాస్యముల సెల్ల దెలుపణలిన వేదసారమై - మనమ్మార్థీకు లేది యునమయములందును తిమి పోణములకస్య మిస్సగా సంరమ్మించి మన కొనంగిన, వారల విభాగమనిధియుగు - శ్రీసాంచరాత్రాగమశాత్రుము.

సేటికాలమైనరిత్యతచే నానాటికిని యంతరించుచు - ప్రతి వల్లయిందుచ్చు, పూరించి యటకలమై పోతిమెముచేశ్చయటులలో (దుబ్బ దులుపు దిక్కెనను లేక) కచియుండి, శ్రీమతీంకారుల కూడా మార్పుఫము నుండి మాటుబడి, చూచుచుండగనే విస్మృతపాజ్ఞయమన చేంపో పుచుస్యందున - ఇది దేవమున కొక గొప్పశీరసలోటుగా భావించి - ఇందులునంబంధించినమూలగ్రంథములు (సంహితలు) విష్ణుసగ్రంథ ములు, ప్రయోగింధములు, నిర్మయాగ్రంథములు, వ్యాఖ్యాన ములు, దీపికలు, భాష్యములు ముస్సగు సన్నితరగతులకు తెందిన గ్రంథరాజములను (మామరు 1:100 అమితగ్రంథములు) హతిశేష తైవపానినైనా ఇముక్కుచే తేల్పిపోచి, సారత్తీంచుచు, పడిశేధకు లిటి గ్రంథసంపాదనముస్కై పుస్తుతము పొంచుచుస్య దర్శక కష్టమై ముల దొలగించుటకుచ్చు ఇందు మాధ్యములగు - గ్రంథములను, యొకదానిపిదప వేరొక్కటిగా, సంగ్రహింపుయోగారమగాను, సర్వాంగముండరమగాను, ప్రకటించి, యొంగారలకును యూమాధ్యశ్చత్రమును కరతలాచులుగా యొకంచి, జాగ్రాలాధ్యాంపాధారమునుకై

యథార్థ క్రియల్పించుటకున్న - ఇంకను, ఇట్టియుత్తమాత్రమును సాంగోపాంగమగా పాంప్రిదాయుభు లగువారిచేత ప్రిక్షేపముగా విద్యార్థులకు బోధింపజేయుటకున్న - విశ్వాంసులగువారిచే నీవిచ యము నామూలాగ్రిముగా చ్ఛిపించి, యాధ్యానిప్రాముఖ్యతను జన సామూహికమున పెల్లడించి, తద్వారా గోక్రమంతయున్న యిందు గల మహాలూఢమును పొంచున ట్లూనరింపజేయుటకున్న - అన్నివిధములచేతకు కృషిసలుప్రటకై యాయుద్వ్యమ మారంభింపబడినది.

ఉపశాఖలు - BRANCHES.

అదిగువ నుదహరించిన చాభలను న్యాపించుటచేత పైయుద్దేశము నిర్వ్యాపింపబడును.

1 గ్రంథాలయము - Library.

(1) హర్షచేషములగు యాచాత్రగ్రంథముల సెల్ల యిందు చ్ఛి సంరక్తించును కలికోధకులకు సర్వసాక్షర్యములున్న కలుగ దేయబడాను.

(2) సల కొండర్యాయము ఫభ్యలకు చాపలసినివయించాలుచితముగా పరికోణింపబడి ప్రత్యుత్తరము లోసంగబడును.

సచా:- ఇప్పటి చూవ్యాకువ్విచూసించ లాంఘడి సుహూలు కింగ్రోఫ్ కులను (మది) శామదియతమిలా) అంకోషల కుల యిందు యిందు చేస్తునిచిని. మిలింగాటో రకై నిచిగా ప్రిష్టుమంచ ఇంపించుచున్నామి.

2 గ్రంథాల - Books series.

(1) ప్రతికిలెలకున్న 100 పుటులకు తక్కువగాకుండా యొకచానిపిష్టుట వేరొక్కటిగా అన్నిగ్రంథములును యింకు ప్రికటింపబడును.

(2) ప్రతిగ్రంథమున్న - డెమిగ్రౌలై, స్టేజాగిలము, మంచి అచ్చు, చిత్రపటములు, వివరణపరికలు, క్యాలికోవైండు, గిల్ప్రేరను గలిగి సర్వాంగసుందరమై యురడును.

(3) ముఖ్యముగా తెలుగులిపిలోను అవసరమునుబ్రట్టి ఉదితర విశ్వలయందున్న గ్రేంథములు ముదిగింపబడును. వీలునుబ్రట్టియు, అవసరమునుబ్రట్టియు టీకాతాత్పర్యవిశేషార్థానులు వార్యియబడును.

(4) శగ్రేంథములలో యొక్కలిపిలోనివిషార్పిము (సభ్యుల యొక్కానుపాతముగా) యొక్కాక్కాక్కాక్కాక్కాక్కాక్కాక్కా సదుపాయముగా నొప్పిగబడును. విగిలిసవి ఇర్పులధర్మకే యొసంగబడును.

వ.రా.- వీధమగ్రేంథముగా, 1931 క సంస జనవరి థిబ్రిటరి మార్చి రైలు రోళ సంతృప్తముగా కేర్లు “శ్రీకమిజలపంచిక” మరిగ్రేంథముగా. ద్వారి శగ్రేంథముగా “శ్రీపురహితసుంచిక”మరిగియండు గలదు.

కమిజలసంచిత రైలు, అంక్కుక్కముత్రణి చండాదాయలకు రు 2-0-0 ఇకట్టాకు రు 4-0-0	కాయావ్యవర్హి	1-8-0	,,	8-0-0
---	--------------	-------	----	-------

3 ప్రైవేకపాతాల - A Special Sciool.

ఈశాత్మువిషయము లింకు సాంగోపాంగముగా సాంప్రదాయ జ్ఞాలగువారాలచిత్ర విద్యార్థులకు (అర్వతల సనుసరించి) యుద్ధముగాధింపబడును.

4 మాసపత్రిక - A monthly journal.

... విద్యానుసలచే నామూలాగ్రముగా యాశాత్మువిషయములను చెప్పించి జనసామాన్యమునకీ శాత్ముప్రామాఖ్యత వెలడిచేయబడును.

సభ్యుల కండరకును యాపపత్రిక యుద్ధము.

వ.రా.- ఇంస్టిట్యూటించిన 8, క కాథలు (పార్ట్కాల, ప్రైల్కాల) చెంకాన్న, యాక్కుండ (1000) చేయమండి సభ్యులు (అన్నకురురుచయండున్న చేపచౌతులు) దేవు దేవ కత్త ఇంక్షిప్పించబడుట.

సభ్యుల్యము - MEMBERSHIP.

ఉదిగువ నుఢహారించిన 5 రకగతులయందున్న సభ్యులు చేర్చుకొనబడేవాడు.

(1) ప్రధానపోషకులు - Chief Patrons.

(రు 116 లక్ష అధికము) నూటపదశాసురూప్యముల కథికముగా దయచేయువారలు.

(ఏరులభోటో నొకమారు ప్రకటించుట, అన్ని గ్రంథములందున్న ఏరులచేస్తు ప్రకటించి యొక్కాక్కప్పెక్కటి శార్యోతముగా యుచితముగా నొసంగుట)

(2) పోషకులు - Patrons.

(రు 116) నూటపదువారురూప్యముల దయచేయువారలు, (ఏరులకును వృథానపోషకులకువలెనే గౌరవాధికారములు గలుగా యుబవును.)

(3) గౌరవసభ్యులు - Honorary members.

(116 లక్ష రక్కువ) నూటపదశాసురూప్యపాయంకుతక్కువయిగు చెయ్యుల నొసంగువారలు.

(ఏరుల సహాయమును మొట నే పృష్ఠటించి సదరుగ్రీంధ క్షేత్రములు యుచితముగా వంపబుము.)

(4) కార్యాలీచనాసభ్యులు - Working members.

సభ్యులను చేర్చుట, గ్రీంధములను సంపాదించుట, సలహాల నొసంగుట మున్నెగు విధములుగా సంస్కరించుక్క ఆభివృద్ధిష్ట తోడ్పు దువారలు.

(ఏరులు కనిచేయుసంచ కాలమున్న యొక్కటిసహాయమునువ్వు దు ప్రకటించుచు, అంతర కన్ని గ్రీంధములును యొక్కాక్క పృష్ఠాయుచితముగా నొసంగబుచుండును.

(5) చందాదారులు - Subscribing members.

రు 10 ల వీళేకరుసుమును చెల్లించి, అన్ని గ్రీంధములను సగము వెలకు కొనుచుండువారలు.

తీర్మానికు, విభ్యాస్యులకు, విభ్యాసంధూతు, యార్థికు సగముచంక్లు త్రిధించును. (రు 5 ల మాత్రమే)

నిరుపేదలుగా రుజువుచేయబడువారల కీరుసుమ పూర్తిగా మాట్లాడేయబడును.

(పీరల వృషేశ్ మానుమార్ప మొక్కల వ్యాయము వృక్షటించి అన్నిగాంధములున్న సగముపోకే యిచ్చుచుండెదము)

(1) వరా:- ఈ వృషేశ్ రుసును గు 10 లున్న యొకేమాట చెల్లించ సవకాళము లేవివారు-

దరఖాస్తుతి^{స్థ} రు 2—0—0, పోధమ గ్రంధముతి^{స్థ} 2—0—0, 6 నెలవాయిదాలో 6—0—0, ఈవిధముగా మొత్తము 10—0—0 లు చెల్లించవచ్చును.

ఈవిధముగా నై మొత్తము లాయుగ్గాంధముల ఏ. కీ. లలో చేర్చియే వసూలు చేయబడును. అణగా - మొదట రు 2—0—0 లు మాత్రిం చెల్లించి పిమ్మట 8 మాసములదనుకును ఱ్యూల్రూలభరీనుకే గ్రంధములను కొన్నివారలు తమప్రేక్షరుసుమాను పూర్తిగా వాయిదాలలో చెల్లించినవారగుదురు. అప్పటినుంచిన్ని ఇతరులకిన్న సగముధరకే పీరలకు శాశ్వతముగా మాగ్గాంధములు చేరుచుండగలన్న.

(2) స్త్రీలు మున్నగువారలున్న (ఈరుసుములను సగమువంతు మాత్రి)నే చెల్లించవారలున్న) కై—హుదహరించినిచిధముగా వాయిదాలలో (సగముచోక్కుననే) రు ఏ. లు చెల్లించ సవకాళము గలదు.

(3) మాండాదారులకు యొక్క—క్కసంవత్సరం గ్రంధముల వెల (1200 పుటులకు తక్కువగానివి) పోస్టీట్‌గాక రు 12—0—0 లు అగును. కాని మొదటనే రు 10 లు మాత్రిం మనియార్డుచేసినటో మేమే ఖర్చులు భరించి సంవత్సరాంతముదనుకును అన్నిగ్రంధములను వంపెనము.

(4) ఎవ్వరైనను యొతరగతిలోనై కను క్రమంకి తక్కువగాని సభ్యులను చేయువారు, వాడుసభ్యులై యొంపునంతకాలమున్న ఉచితముగా అట్టితరగతిలో సభ్యులుగా మండగలరు. విడియగు సహాయమమనకు (ఏవిధముగా సైనసర్క్రెస్‌కోర్సరవబహూగ్రతులలో సర్కరించుట కాగలడు.

ప్రార్థన - PRAYER.

దేశియమహాజనులైరును మానవసామాన్యఫర్మనిర్వహణ
మగా యూహురాతనశాస్త్రము నుభ్రంప యాధాక్తి దోషువడి, దేశ
భాషాభాగవద్యాగవతసేవలచే కృతకృత్యు లయ్యెదరుగాశ !

ఇట్లు విశ్వామిత,
భవద్విధేయుడు, జగన్మంగళపంధానాకాంణీ,
బా. సీతారామానుజాచార్యులు,
సంపాదకుడు (Editor),
గో. త్రీవివాసాచార్యులు,
సహాయసంపాదకుడు (Ass. Editor).

వ్రి వ సా ప కు లు .

- 1 శ్రీమదిత్యకి శ్రీమాం గౌట్టిశ్రుతి సీతారామానుజాచార్యులు
గారు (శీడు, డి. బి. పెంబరు, వెద్దఅర్పకులు) భద్రాచలం.
- 2 శ్రీ శ్రీమాం శ్రీవిద్యా గౌట్టిశ్రుతి శ్రీవివాసాచార్యులుగారు
(అర్పకులు, ఉభయ వేదాంతఫర్మాచారశాఖాధిష్టులు)
భద్రాచలం.
- 3 శ్రీ శ్రీమాం గౌట్టిశ్రుతి పెద్దసీతారామానుజాచార్యులుగారు
(అర్పకులు, పీడరు) భద్రాచలం. ;
- 4 శ్రీ శ్రీమాం పొడిచేటి సరసింహాచార్యులుగారు (అర్పకులు, భద్రాచలం)
- 5 శ్రీ శ్రీమాం పొడిచేటి సీతారామానుజాచార్యులుథారు. Ex.
శీడు-అర్పకులు, శ్రీరామదాసాశ్రమాధిష్టులు) భద్రాచలం..
- 6 శ్రీ శ్రీమాం గౌట్టిశ్రుతి చిన్నశ్రీవివాసాచార్యులుగారు (అర్పకులు, భాగవతారు) భద్రాచలం. ;

P. S ఈ తరువాతిక్కరములు కెంగు ఇంగ్లీషు సంస్కృతభాషాలలో తయారి
చేయబడా వ్రాయబడుయిని. విభిన్నములకు అభావిత్తు చంపుసాగి.

శీర్షం చరాత్రాగుమశస్త్రసర్వస్వము,
భద్రాచలం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

నభ్యు లు.

వీ ధానపోషకులు.

- 1 శ్రీ బ్రహ్మాశ్రీ విశ్వదాత దేఖిథ్యారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రాత్రపంతులుగారు (ఆధ్యాత్మికాధిపతులు) మధానీసు.
- 2 శ్రీ శ్రీమాన్ కోయిల్ కండాడై అణ్ణ శ్రీరంగాచార్యులు అయ్యావార్లంగారు (శ్రీముదలియాండాకావంళీకులు) కాంటీవరం.
- 3 మా రామ శ్రీ పర్మా రామనాథరాపు జమిందారుగారు (శ్రీభద్రాచలశ్రీసీతారామచంద్ర) మష్టివర్షమశోసమాజ్య ప్రాణిషేఖోత్సవాల్యాహకులు) కారేపల్లి, సైఱం.
- 4 మా రామ శ్రీ అభినవరామదాసు గుంపు పోమిరెడ్డిగారు (పశ్చి మధ్యద్రాచి) లాశ్రీ గోకులపాడు, కర్మాలుణిల్లా (శ్రీ భద్రాచిసీతారామచంద్రగ్రాలయగోవురసువర్ణకపచనిరాగృతలు, శ్రీ గోవిందమశోసమాగి ప్రేమశిష్యులు)
- 5 శ్రీమాన్ అకలంకం రంగభాష్యమయ్యాంగారు (వారి తండ్రి కీ శీలా అకలంకం వెంకటవరసింహచార్యులుగారిభ్రాష్టకార్థము) సంగంణంట, గుంటూరు.

మహారాజపోషకులు.

- 1 మా రామ శ్రీ మహబూబు లక్ష్మి ప్రాజవంతు శ్రీరాజపాఠ సార్థి అప్పారాపు సవై అశ్విరాపు బుచ్చాద్దరు జమిందారువారు, భద్రాచలం, పాల్వంచ, నూజివీచ యస్సేసు వగయిరాగారి పొత్తులగు శ్రీ కుమారరాజు విజయాలప్పారాపు సవై అశ్విరాపు బుచ్చాద్దరు భోరవారు, శనివారస్వేట, నీఱుంగి తొలుకూరు.

→ పోష కులు →

- 1 శీర్షి చీరుకుర్రి బసవయ్యగారు (వైశ్వపత్రికాధిపతులు) గుంటూరు.
- 2 శీర్షి మాట దాచేపల్లి రామబోహృర్యులువారు (వైశ్వగురుకు లాక్ష్మి మేనేజరు) గుంటూరు.
- 3 శీర్షి కామరాజగడ్డ రాజేశ్వరరావుగారు, గుంటూరు.
- 4 మా రాణి శీర్షి అత్మారి రామమోహనరాయ్ గారు, శీర్షి కారులు, బెజవాడ.
- 5 శీర్షి శీర్షి కల్పచాలెం కోదండరామయ్యగారు. (ఆంధ్రిగోంఫాల యప్పిన్ మేనేజరు) బెజవాడ.
- 6 మా రాణి శీర్షి పెండెల చక్రపాణి బోధర్యువారు, (కవ్యకామైన్ మేనేజరు) గుంటూరు.
- 7 మా రాణి శీర్షి శీర్షి ఆర్యాటు శీర్షినివాసరావు మొదల్యాయ జమిందారుగారు, మంగపేట మూతా వగయిరా, మికిండా బాదు, నెఱాం.
- 8 శీర్షిమాట శీర్షిభద్రాచల శీర్షిసీకారామచంద్రిమహావీభు పువారి దివ్యపన్నిథి ఆర్పకస్వాములు.
- 1 శీర్షి శీర్షిమాట పొడిచేటి నరసింహచార్యులుగారు (అర్పక సంఘాధ్యములు)
- 2 " పొడిచేటి చిన్న చాయన్నాచార్యులుగారు.
- 3 " పొం రాఘవాచార్యులుగారు.
- 4 " పొం రామానుజాచార్యులుగారు.
- 5 " పొం సితమ్మగారు.
- 6 " అమరవాది చన్నకుషమాచార్యులుగారు.
- 7 " అం పెద్ద శేషాచార్యులుగారు.
- 8 " అం జగన్నాథాచార్యులుగారు.
- 9 " అం పెద్ద రామానుజాచార్యులుగారు.
- 10 " అం చిన్న శేషాచార్యులుగారు.

- 11 శ్రీశ్రీమాణ అమరవాది వెంకటరామానుజాచార్యులుగారు.
 12 " అ॥ రంగళేషమ్ముగారు.
 13 " గొట్టపుల్ల సీతారామానుజాచార్యులుగారు,
       శ్రీదర్శ, ది. భో. మొంబరు.
 14 " గొట్టా పె సీతారామానుజాచార్యులుగారు,
       శ్రీదర్శ.
 15 " గొ॥ చిన్న సీతారామానుజాచార్యులుగారు.
 16 " గొ॥ శ్రీనివాసిచార్యులుగారు (విద్యుత్)
 17 " గొ॥ చిన్న శ్రీనివాసిచార్యులుగారు
       (భాగవతార్)
 18 " గొ॥ వెడక్కుషమ్ముగారు.
 19 " కోటి రాఘవాచార్యులుగారు.
 20 " కోటి సింహాద్రి అశ్వలాచార్యులుగారు.
 21 " మరింగంటి వెంకటనరసమ్ముగారు.
 22 " నలదీగి సీతారామానుజాచార్యులుగారు,
       వర్షాల.

కా ర్యో చ నా న భ్రూ లు .

- 1 శ్రీమాణ విద్యుత్ అమరవాది, నారాయణాచార్యులు
       గారు, వరంగల్, గిర్మాతేపెట్, నైఱాం.
 2 " సంహారు వెంకటలపులాచార్యులుగారు, సింహ
       చలం.
 3 " అశలంకం రంగభావ్యమయ్యంగారు, గుంఠారు.
 4 " అమరవాది చిన్న శేషాచార్యులుగారు,
       భద్రాపలం.
 5 " కళ్ళకుంట వెంకటలక్ష్మమాచార్యులుగారు,
       సంగితవిద్యుత్, ఆయుధేష్వరైద్యులు, కమ్మం
       మెట్టు, నైఱాం.

- 6 శ్రీమాన్‌పోడిజెటీ నరసింహచార్యులుగారు, భద్రాచలు.
- 7 " కొడవలగంటి వెంకటచార్యులుగారు, కొత్త
వట్టణం, గుంటూరుజిల్లా.
- 8 " అనూరి మోహన రంగచార్యులుగారు, సేబిష్ట
డాక్టరు, బెజవాడ.
- 9 " డాక్టరు డి. రంగచార్యులుగారు (శ్రీ వైఖానస
వ్యక్తికాథివతులు) మద్రాసు.
- 10 " మరింగంటి సీకా రామానుజచార్యులు గారు,
ఆయుర్వేదవైన్యులు, తల్లంపాతు, సైంచారం.
- 11 " చలమచల జోఫ్సనాద్వాచార్యులుగారు, పుండ
టూరు, కృష్ణాజిల్లా.
- 12 " దిట్టకవి వెంకటన్సింహచార్యులుగారు, తుఫ్ఫా
రు, మంగళగిరి పోస్టు.
- 13 " బి.యిన్. రంగభట్టువారు (శ్రీ కృష్ణాటకరావ్) అర్చుకమిస్చిన సంఘాధ్యకుశులు) బెంగభారు.
- 14 " రొంపిచల భట్టరు శ్రీనివాసచార్యులు గారు,
(వైఖానస విద్యానిలయం) ఆకులమన్నాడు.
- 15 మా రా. శ్రీ టి. వి. కుబేందురాజగారు, ఆరిస్ట, మద్రాసు.
- 16 శ్రీ శ్రీమాన్ వాడవల్లి జోగచార్యులు గారు, పొలమూరు,
చెల్లుచెల్లు - తా.
- 17 " ములుగు వెంకటన్సింహచార్యులుగారు (అంత
శ్వేది ఫోనాచార్యులు) ఉండాజవరం.
- 18 " వరాంకుశం శ్రీరామమూర్తిగారు, దీపి స్టీడరు,
బరంపురం, గంభోజిల్లా.
- 19 " ఆయుర్వేదవిధ్యుల్ కాపుషముద్రం విద్వత్తువి
కుంజరం వెంకటకృష్ణమాచార్యులుగారు, కం
తాత్మకరారు, సైంచారం.
- 20 మా రా. శ్రీ మి. వరదరాజులు నాయుదుగారు (సుతర్మనం
అందుశన్ను, భాత్సాపు) శ్రీరంగం.

- 21 శ్రీ శ్రీమాన్ శ్రీ వరవస్తు గోవిందాచార్యస్వాములవారు,
వేదాంతవిద్యో, మహారాజా సంస్కృతికా-
శాల, విజయవగరం.
- 22 హా రో శ్రీ చన్నారు రామచంద్రిరావుగారు, మహాస్ఫుబు,
వనవర్తిసంస్కారం, వనవర్తి, నైజాం.
- 23 శ్రీ శ్రీమాన్ చిలకమరీ అప్పులాచార్యులుగారు, తెల్లు-
పాటు, నైజాం.
- 24 " వంచాంగం షెంకట శక్తిపాచార్యులుగారు,
ఏలూరు.
- 25 " నల్లాని చక్కివర్తుల షెంకట వరదాచార్యులు
గారు, మద్దిరాల, నైజాం.

సా మా న్యో సంఖ్యలు:

- 1 శ్రీ త్రి కొత్త షెంకటరత్నంజమిందారుగారు (మన్మి
చర్చ కొన్నిలద్దు) ఏనాం (ప్రీంచి)
- 2 " వాళం కృస్తీరావుగారు (గౌతమీ-గ్రేషమాలప్రా-
ధ్యములు) రాజమండీ).
- 3 " నంనూరు షెంకటఅప్పులాచార్యులుగారు, సింహ-
చలం.
- 4 " అకలంకం రంగభావ్యమయ్యంగారు, సంగది
గుంటు, గుపటూరు.
- 5 " నంద్యాల శేషాచార్యులుగారు, సరసింహాస్వామి
అలయం, గుంటూరు.
- 6 " కొదవలగంచి షెంకటాచార్యులుగారు, కొత్త
చుట్టం, గుంటూసుక్కలూ.
- 7 " అరుటు శేషాచార్యులుగారు, వరంగల్, తుక-
ణాద, నైజాం.

స భ్రూ లు .

- 8 శ్రీమాన్ కొండపాక వెంకటాచార్యులుగారు, వరంగల్,
బాలవగరం, నైజాం.
- 9 " గరిమెళ్ళ సన్నింగముగారి రమణయ్య సూరి
గారు (కిరాణందుక్కాణ) రామన్నపేట, వరం
గల్, నైజాం.
- 10 " పర్చు రామచంద్రీరావు జమిందారుగారు,
కారేవల్లి, నైజాం.
- 11 " ఒకమతాభిమానులు.
- 12 " వ్యాసభట్టరు సింగరాజు నాయబుగారు, గాచే
పాడు, నైజాం.
- 13 " బి. యిన్. రంగభట్టరువారు, (కర్ణాటకరావు)
అర్పుకసంఘూధ్యతులు) బెంగళూరు.
- 14 " ములుగు వెంకటస్వసింహాచార్యులుగారు, ఉం
డ్రీజవరం.
- 15 " తిరుమల పెద్దింటి సింగరాచార్యులుగారు, అర్ప
కులు, సింపోచలం.
- 16 " చూమర్తి రాజవృసింహాభట్టాచారిగారు, బాల
సీమ, ఉర్లాంబోస్టు.
- 17 " శ్రీవత్సి లక్ష్మీస్వసింహాచార్యులుగారు, పెద
పారుపూడి గ్రీమం, కృష్ణాజల్లా.
- 18 " చలమచర్ల వెంకటాచార్యులుగారు, బాసపామ
లగ్రామం, కృష్ణాజల్లా.
- 19 " దిట్టకున్ని సీతారామానుజాచార్యులుగారు, సంత
రామ్మరు, గుంటూరుజల్లా.

నిజంరాష్ట్రపు తినిధి

శ్రీ శ్రీమార్క విద్యుత్, అమరవాడి నారాయణచార్యులు
గారు, వరంగల్, గిర్మాన్‌పేట, (నైజాం.)

N. B.:— నైజాంరాష్ట్రమండలి సభ్యులయొక్క శాకర్యార్థమై
ప్రేమదహారించినవారిని వరంగల్ లో డ్యా సంస్కరు వృత్తినిధులనుగా
యేర్పటుచేసియున్నాము. కాన ఆదేశపు ప్రీజలు వాడితోనే వ్యవ
హరములను జరుపుకొన ప్రీర్థితులు.

బహారుమారకము విషయ పెటులున్నను మా సంస్థివిషయ
ములో బండిరూపాయ 1కి హరీ రు 1.2.6 చౌ. చెల్లించినచో అంగి
కరించి పుష్పుకొనుచుండెదము.

ఇంకను పొడ్డాఫీనుతోనే ముఖ్యవ్యవహారముల సేమైనా
కృత్యేకముగా జరువనిచ్చగించు నిజాంరాష్ట్రవాసులు డ్యా సంస్
చేరిటనే—“వరంగల్జిల్లా, పాల్గొచకొలూకా, బారుగంపాడు
పోస్టు”—చ్యారాగా “థడార్చలము”నకు నైజాంపోస్టులోనే వ్రాసు
కొనవచ్చును.

—సంపాదకుడు.

సంస్కరిష్యాము లు

(కృతజ్ఞత, అభినందనము, విన్నపనులు,
వాగ్దానములు, సంస్కయందలి గ్రంథపట్టిక
మన్నగునవి.)

పాంచరాత్రోగమ

ప్రశ్నలు

ఇట్లాం! బావ్రుసున్నర్వవ్వెషు - యుచిశ్చుక్షీమిష్టూ త్రము
 యద్వదుంగావత్తేషు - దైవశేష్యమిచాచ్యుతః
 తర్వాత్తేషు శాస్త్రీషు - వఁచరావ్యిం ప్రిశ్చర్ణుత్తే ||
 ఇదంపిత్రీం పాపభ్యుం - శాత్తుంభవినాశినం
 సంసారార్థవమగ్నునాం - కర్మపాశానుపేయుపాం
 మహాపోతేన నద్దిశ్శం - తారకం భవసాగరాణ్ ||

— పాద్మరం వీ

శ్రీ! పాండురావుం మహాత్మెవ్యం - శ్రీకృష్ణాత్మిభావసగా
ప్రశ్నలే శాఖిగుత్త్వం - గీతంథాగపత్రాన్వయం!

— సంఘితాంగోప్తిమృ

వాగ్దానములు - విన్నపము.

ఈ గ్రంథమూలను గురించి తమ వభాగియథకట్టికలో యు చిత్తప్రకటన మొనరించుట యేగాక, దేవాలయకమిచీవారి ద్వారాగా తగు సహాయమున్న కలిగింప వాగ్దానమొనరించిన బ్రహ్మాత్మిక కవిసార్వత్రామ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశ్రాంతి (రాజమండ్రి) గారికిన్ని—

ఇ దేవిధముగా హిందూసుందరీప్రతికాముఖమున సాయపడ వాగ్దానమొనరించిన శ్రీ బాలాంతశ్చ శేషమాంబ, మాడభూషి చూడమ్మ (కాకినాడ) గార్దుకున్న—తమకు దేవాలయకమిట్లో గల సందర్భము ననుసరించి లాము స్వయముగా సభ్యులగుటయేగాక తమ కమిటీవారిచేతను అర్పకులు మున్న గువారిచేతను తగు సాయమును గలింప నంగికరించిన మారా శ్రీ శే.సత్యనారాయణమూర్తి (శూ. గోదావరికల్లా బెంపుల్ యైకసైక్రిట్ రూ రాజమండ్రి)) గారికిన్ని—

తమవద్దనున్న సర్వగ్రంథమూలను ఫమర్చించుచు, పోషకులు సభ్యులు మున్నగువారిని చేస్తి తగు సహాయమును కలిగించుటలోనున్న, గ్రీంథప్రచురణవిషయమందున్న, అముద్రితగ్రంథసంపాదనమందున్న కుడిభజమువలె మాకు దోష్టుడెద మని వాగ్దానమొనరించిన శ్రీమార్క రౌంపిచర్ల భట్టరు శ్రీనివాసాచార్యులు (వైభాససాత్రమం, ఆకులమన్నాదు) వారికిన్ని—సభ్యుల చేర్చుటలోను తాము యావచ్ఛికి సన్నివిషయములయిందున్న తోడ్చుటలోను జాగ్రానమొనరించిన శ్రీమార్క ఘనీషశరం తిరువేంగాచార్యులు (కాకినాడ) గారికిన్ని— తమలైబ్రాలోగల ముద్రితగ్రంథముల నెల్ల దయచేసిసాయపడెద మని యానతిచ్చిన శ్రీమార్క శ్రీ పరవస్త శ్రీనివాసస్వామి (అర్పలైబ్రారీ, విశాఖపట్టణం) గారికిన్ని— “శ్రీల. స్తుతంత్రము” నాకయ్య ముద్రించ్యమునంపయును డాం మాధుమాసములో నిష్టుటకై వాగ్దానముచేసిన శ్రీమార్క తామమముద్రిం విద్యత్వానికుంజరం వేంకటకృష్ణమాచార్యులు (అయ్యార్యదశిన్యాం, వృస్సురం భద్రాచలం) గారికిన్ని— నీ శ్రీగ్రంథాలు! ఉస్టుగ తిగుసాయ

మొనరించి యెకగ్రోధమును మరించి యిచ్చుటకై యనుమ
తించిన మా రా శీ శీ గూడారు లక్ష్మణరావు జమిందారు
(బెజవాడ) గారికిన్ని—ప్రథమగ్రోధమును చూచినపిమ్మట రెండవ
గ్రోధముదైమునకు లోడ్చడి పోవకులుగా చేరెద మని యనుగ్రో
హించిన మా రా శీ శీ కొడ్లా వెంకటరచ్చం జమిందారు
(ఏనాం, ఛైంది) వారికిన్ని—సుమా రూక 25 మండికి తక్కువగాని
సభ్యుల సేర్పటుచేసి తామున్న సభ్యులై తగులీంగా సహాయుడడ
వాగ్దానమునరించిన శీమాన్ శీమారి అప్పులాచార్యులు
(గుంటూరుకొలూకా, వైకుంఠపురం) గారికిన్ని—తమ యావచ్చ
ఇని వినియోగించి తమ దేశసంచారమునంచయును యిద్దానికి
సహాయుభూతముగా నొనరింప యిత్తించుచున్న బ్రిహా శీమా, శీమారి, కమ్మ
గంతుల కృష్ణమూర్తి (కర్చింగపట్టం) గారికిన్ని—తగుసభ్యుల చెర్చుట
లోను గ్రోధములను ముద్రొక్కమై తరువారుచేసి యిచ్చుటలోను
వ్యాఖ్యాన టీంగార్తుర్చ్యాముల ప్రాసియిచ్చుటలోను తగువిధముగా
సహాయుభూతులైయంద సనుగ్రోహించిన శీమాన్ శీమారి పరపన్న
గోవిందాచార్యులు (శ్రీ విజయనగరం మహారాజాసంస్కృతకాలేజి
వేదాంతవిద్యాంసులు) గారికిన్ని—ఇంకను కొద్దిగనో గొప్పగనో
మారు లోడ్చడిదమని వచిందిన తడితరమహాశయులకును—

ఈవిజ్ఞాపనావరశ్రీమును సమినయముగా సమర్పించుచు, వారివారి
వాగ్దాన్తముల నొకపర్యాయము జ్ఞానిచేయుచున్నారము. తప్పక నీ
మహానీయుల సహాయుముల గురించిన వివరములన్నింటిని మాట్యోతీయ
ప్రముఖమందే సూచించి మాక్షతజ్ఞతల వందకేయగల మనియ,
యిమ్ముమానీయులు ఏగిలిన దేశియప్రముఖుల కండరకును మార్గదర్శ
కులై పెలయగలరుగాన మున్ముందు మాసంస్కు ఉదారహృదయు
లగువారలచే జరుగుశోభనటి యమూల్యసహాయులకెల్ల వీరశే
ముఖ్యకారణభూతులై సుస్థిరముగా సీసంస్కును నిలువబెట్టి లోకోవ
కారమొనరించిన మహాఫలమునున్న పొందగలరనియు, తీకరణ
శుభ్రిగా విక్ర్యసించుచున్నారము.

శ్రీరామచంద్రమూర్తి పెంటనే మాకి మహానీయుల సహాయముల నందుకొనువటి భాగ్యమును గలించి యవ్వారల సర్వదా రష్ట్రించుగాక !

అట్లా విన్న వించు భట్టిఛేయుడు,
సంపాదకుడు.

ప్రార్థన.

మాసంఘంయా దత్యంతాదరభావములో మావిష్టాపి నాలించి ఈమహాక్లీముసంచ తమపేరిట శాశ్వతముగా “శ్రీపాంచరాత్రాగుశాత్రుసర్వస్వగ్రీంధనిలయశాఖ”లో నుంచుటకుగాను యద్వించిన యాదిగువ నుదహారించిన ముక్కితాముద్రితగ్రంధములను కృతళ్ళతత్త్వాందుకొనుచున్నారము. దేకహితైకమయులగు యుత్తమపురుషులైల్లరు నీరలమాగ్యామునే యనుసరించి తమయుద్ధగల పాంచరాత్రగ్రంధములను ముద్రితాముద్రితములలో నేవైనను-యేభావలోనున్నను-శాశ్వతముగాగాని, క్రయమునకుగాని, తగ్గింపువెలకైనను లేక సంపూర్ణముగు వెలకైనను సచే, లేదా వాటికి మేము ప్రతులు వ్రాసికొని తిరిగి పంపునట్టివద్దతిపైనైనను (తగుమైనవాయిదాలలో మాపద్మనుంచి కొంత ధరావతును చెల్లించుకొనిగాని లేక మాపైగల నమ్మకచే య భూసరింపకసేగాని అట్లా పంపుట కవకాశము లేక మైనను గలుగనివుట్టమున మేమచ్చటకువచ్చి ప్రతులు వ్రాయించి తీసికొనుటకుగాని లేక తామే స్వల్పప్రవ్యములో సట్టి కార్యమును బరుపుటకుగాని పరిమితాయిచ్చి యును) ఈయుత్తమశార్యమును సక్రమముగా నిర్వహింపజేయ మిక్కి-వియును ప్రార్థించుచున్నారము.

మాకుచితముగా గ్రీంధముల నరించిన యాదిగువ నుదహరించిన మహాదాతల కాసర్వేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యధ్వమైశ్వర్యముల నొసంగి నిరంతరమున్న కాపాశునుగాత యని తీవ్రరాశుట్టిగా వేషుచున్నారము.

మాసంస్త కుదితముగా గ్రంథముల కరుచేందిన మహాశ్యాయులవివరము.

1 శ్రీ మదితాయైది శ్రీమాణ శ్రీ ఘణేషురం రంగస్వామిభ్రటరువారు,
శ్రీపాంచరాత్రాగ్మివిద్యాం, అం మైసూరు మహారాజా
సంస్కృతకాలేశ్ విద్యాంసులు, మైసూరు.

(1) పాద్మసంహితా-తెలుగులిపి - 2 వాల్యాములు -
వెల రు 10.0-0 లు

(శ్రీ యూదవాచలమతమువారు ప్రకటించినది.)

(2) శ్రీ భగవదాలయవితాయైర్పునావధ్మతిః-తెలుగులిపి
వెల రు 2-8-0 లు.

(స్వయముగా రచించిన ‘దీపికా’ సహితము.)

2 మహారాజశ్రీ టి. వి. కుబేంద్రరాజుగారు, పెఱింటరు, అందు
ఫాటోగ్రాఫిక్ ఆర్టిస్టు, మదరాను.

(1) అహిర్వాధ్యసంహితా- నాగరలిపి- 3 వాల్యాములు-ఇంగ్లీషుపీటిక సహా-వెల రు 15.0-0 లు.

(శ్రీ అడయారు లైబ్రరీవారు ప్రకటించినది.)

3 బ్రిహ్మాశ్రీ వేదమూర్తులయిన శ్రీ సిసిట్ల అరుణాచలయ్యగారు,
మదార్థిను.

(1) అహిర్వాధ్యసంహితా - (నాగరలిపి) ఇంగ్లీషు
భాషాముక లేని 2 వాల్యాములు-వెల రు 18.0-0 లు.

(శ్రీ అడయారు లైబ్రరీవారు ప్రకటించినదే)

4 శ్రీ మదితాయైది శ్రీమాణ శ్రీమయారం అప్పలాచార్యులుగారు,
దేవునికడవ.

(అ. జ. యల్. శాప్రిగారిచ్యోరాగా పంపిసవి.)

(1) కపింజలసంహిత - తెలుగులిపి. వెల రు 1.0-0.

(శ్రీ కడవ టి. సుబ్రాతుగారి పీటిక గలది. ఎవ్వరు మెచ్చుట
ప్రకటించిన తెలియదు.)

(2) పాంచరాత్రికౌ - తెలుగులిపి-తాళవత్రీవృత్తి-సమగ్రీగ్రోధము.

(3) కమీజలసంహిత్తు ఉత్సవప్రయోగవిధి:- తెలుగులిపి-తాళవత్రీవత్తి.

5 శ్రీ మదితాయి శ్రీమార్త తూష్ణుల్ దొరస్వామిఅయ్యంగారు, శ్రీవైష్వవగ్రంథరత్నాకరభాధిపతులు, బెంగుళూరు.

(1) గాయత్రీ తంత్రము-తెలుగులిపి వెల రు0-12-0 లు.

(2) గాయత్రీ మంత్రమాల-తెలుగులిపి 0-6-0 లు.

వీరింకను శ్రీ యోగిపూర్ణసారథి అయ్యంగారు వృకటించిన “శశ్వతసంహితా” మున్నగు కొన్ని గ్రోధముల నుచితముగా సమర్పింప వాగ్దానమేవరించిరి.

—సంపాదకుడు.

అ భి సం ద న ము

శ్రీ బందరుపురవాసులున్న రిటైర్డ్ సబజిస్ట్లున్న మహా
చిద్యాంసులున్న యగు బ్రిప్పుశ్రీ వావిలాల వేంకటశివానులు
గాను మహాచారపృథివ్యాయాలై మాయుధ్యమనును కొంతవరకు
స్వయముగా పీటించి శ్రీఅపయారులై బోర్ (మహాసు)యందు
గల ప్రాతప్రతులకన్నింటికిని కాశీలు వార్షియించుకొనుటకై వరించి
పక్కాపాండగల్లుటకుగాను తమమిత్తులగు సదరు లైబోర్డ్ రెట్రోక్
మంచిసిఫ్ఫార్సు నొనరించియున్నారు. పీరిమూలకముగా మే మిక్కా
ర్యమువందు తప్పక కృతకృత్యలమయ్యేద మని సమ్ముచు, అట్టిమహా
సియమూర్తులయొక్క దేశాభిమానమును, సత్కార్యనిర్వహణాభి
లామను, మహాచారపృథివ్యాయమును మిక్కిలియు కొనియాదు
చున్నారము.

ఇట్లు నిన్న వించుచిక్కయును,

—సం పా ద కు డు.

రిప్ప
లై

ప్రస్తరము

“శ్రీపాంచరాత్రాగమశాత్రుస్వర్వగ్రంథిలయ కాఖ”లోగల
ముదిర్తాముదిర్త గ్రంథముల వట్టికా.

ముదిర్తములు:

- 1 పాద్మసంహితా—మూలగ్రంథము—తెలుగులిపి - 2 వాల్యూములు—వెల రు 10-0-0.
(యూదవాచలమరమవారు బొగుభూరులో వ్రీకటించినది)
- 2 బృహద్విహ్నసంహితా—మూలగ్రంథము—నాగరలిపి—వెల రు 2-8-0
(ఆనందాశ్రమ పేన్స, భూనా)
- 3 అహిర్భుధ్వసంహితా:—మూలగ్రంథము - నాగరలిపి - 2 వాల్యూములు వెల రు 13-0-0 (అడయారుత్తెబీ, మద్రాసు)
- 4 శ్రీ పాంచరాత్ర శాస్త్రీపోష్టాతము:—(Introduction to Pancharatragama) విషయగ్రంథము - ఇంగ్లీషులిపి వెల రు 2-8-0
(అడయారుత్తెబీ, మద్రాసు)
- 5 అశ్వరసంహితా:—మూలగ్రంథము—నాగరలిపి—వెల రు 7-8-0
(సుదర్శనపేన్స, కంటీ)
- 6 సాత్వ్యతసంహితా:—మూలగ్రంథము—నాగరలిపి—వెల రు 3-0-0
(సుదర్శనపేన్స, కంటీ)
- 7 ప్రవస్నధర్మసారసముచ్చయము:— నిర్జయగ్రంథము—తెలుగులిపి వెల రు 3-0-0 (శ్రీకృష్ణవగ్రంథరత్నాకరళాల, బెంగుభూరు)
- 8 శ్రీపాంచరాత్రిరక్తా:—విషయగ్రంథము - తెలుగులిపి - వెల రు 2-0-0 (శ్రీకృష్ణవగ్రంథరత్నాకరళాల, బెంగుభూరు)
- 9 విష్ణుతిలకసంహితా:—మూలగ్రంథము—తెలుగులిపి - వెల 3-0-0
(ఇండ్యులైట్రాఫువాచార్లుగారు, బెంగుభూరు)
- 10 పరాశరసంహితా:—మూలగ్రంథము—తెలుగులిపి - వెల రు 2-1-0.
(ఇండ్యులైట్రాఫువాచార్లుగారు)
- 11 భారద్వాజసంహితా:—మూలగ్రంథము - తెలుగులిపి - అంధ్ర వాల్యూము - చెల రు 3-0-0 (శ్రీకృష్ణవకృషిక - పెంపుపాచు)

- 12 అలయనిత్యార్థనాపద్ధతి:—ప్రయోగగ్రంథము - తెలుగులిపి - వెల రు 2-8-0 లు (ఫలిపురం రంగస్వామిభట్టరు, మైసూరు)
- 13 అగ్న్యసంహితా:—మూలగ్రంథము-నాగరలిపి - వెల రుటి లు. (సేటు ఖోళీలాలు లక్ష్మీ గృచందు, క్రైష్ణాదు, అమోధ్యజల్లా)
- 14 క్రియాక్రికవచందితా:—ప్రయోగగ్రంథము - గ్రంథాత్మకి - వెల రు 2-8-0 లు (సుదర్శనపెట్టిన - కాంబీ)
- 15 భగవన్నిత్యార్థాధనక్రమః—ప్రయోగగ్రంథము - కన్నడలిపి - వెల రు 0-8-0 లు (శ్రీవైష్ణవగ్రంథరత్నాకరళాల, బెంగాలూరు)
- 16 నారదపాంచరాత్రీ—మూలగ్రంథమునా-గరలిపి-వెల 2-0-0లు (పం శ్రీపాదాంముకుండచీ, బొంబాయి)
- 17 పాశ్చిక్కారాధనవిధి:—ప్రయోగగ్రంథము - గ్రంథాత్మకి - వెల రు 0-6-0 లు (సుదర్శనపెట్టిన, కంబీ)
- 18 కిఫింజలసంహితా:—మూలగ్రంథము-తెలుగులిపి - వెల రు 1-0-0 (ఎ. గోప్యరాఘవారు, కడం, కీరికగలది)
- 19 శ్రీరామోత్సవరత్నాకరః :—ప్రయోగగ్రంథము - తెలుగులిపి - వెల రు 2-0-0, (వట్టాభిరామశాస్త్రి, మదాగ్నిసు)
- 20 శ్రీవైభావసహస్రసుగ్రహః:—విమర్శగ్రంథము-తెలుగులిపి - వెల రు 0-8-0 (శ్రీవైష్ణవగ్రంథరత్నాకరళాల, బెంగాలూరు)
- 21 శ్రీ విష్ణుసంహితా:—మూలగ్రంథము- నాగరలిపి- వెల రు 4-8-0 (శ్రీపేండ్రం గవర్ను మౌంటువారు)
- 22 తంత్రశుద్ధాభ్యవ్యక్రణః:—విమర్శగ్రంథము- నాగరలిపి- వెల రు 0-6-0 (శ్రీపేండ్రం గవర్ను మౌంటువారు)

N. B.— ఇవిగాక మరికొన్ని గ్రంథములున్నను అని సంశ్లూషితాగా యా చౌచరాత్రీగమనిష్టయమే కానందున యింటు చేర్చుక వేయగా నుంచడమయినది.

అముదిర్తగ్రంథములయొక్క జాలితా యావర్యాయము వీ
చురింపబడే గ్రంథములో నుదహరింపబడును.

ఈమై నుదహరించిన ముదిర్తగ్రంథములలో గూడ ప్రస్తుతము
2, 3 గ్రంథములు తప్ప మిగిలినవాటికి ప్రతులు దొరుకున్న. ఆయానను
ష్ట్రోవ్వురైనా యొగ్రంథముయొక్క సంచూరి అజ్ఞేస్తున్నానా కోచే
యొడల తప్పక ప్రాసి వంపనగును.

—సంపాదకును.

కొ వలె ను .

శ్రీ సాంచరాత్రాగమమునకు సంబంధించిన గ్రంథములు ము
ద్రికాముద్రితములలో సేవిషైనను సరే యేశామయిందున్నను సరే
మాకు కావలయిను. ఉచితముగా పంపిచను లేక మూల్యమునకు
విప్రయించినను మేము పుచ్చుకొనెదము. వివరముల నీ క్రింది అడై
సుకు ప్రాయివలయిను.

ఇప్పిగ్రంథములు తమవ్వను లేకున్నను ఉన్నస్తలములయొక్క
వివరముల సైనను యెర్పిగించినవారికి ఆగ్రింధములు మా కావళ్య
కములైన పైనచో మంచిబహుమతి యొసంగబడును.

చురుకుగాను నమ్మకముగాను సభ్యులు వ్యక్తిరాలను చేస్తూ
విషయములలో కనిచేయుటకు సెలకేతకుపైనను ధారాశమగు కమో
ష్టాపైనను కనిచేయగల్గిన పలుకుబడిగల యేజంట్లు ప్రవర్తిచోటను
విరివిగా కావలయిను. వివరముల కీర్తింతి అడైస్తుకు సేడే వారీయుడు.

సంపాదకుడు,

శ్రీ సాంచరాత్రాగమశాత్రుసర్వస్వము,

. భద్రాచలం, తూర్పా గోదావరిజిల్లా.

ముళ్లువుగు సూచనము.

స భ్ర్యు ల కు.

1. వృక్షావ్యాయమును తగ్గించుకొన సంచుచ్ఛట్టి మాసభ్యులు సంవత్సర శ్యుతముపై ప్రశ్నటీంపబడునట్టి 1200 పుటలుగల సంపుటములన్నిటిని దొకేపర్చాయము రు 10 లున్న మనియార్ద్రరుజేసినచో అన్నిగ్రొంధములును అర్పులు మేమే భరించి రిజిష్ట్రేషనుగా పంపునుము.
2. కృస్తురము పీ. పీ. లను పోస్టలో కి దిసములకన్న నెక్కువ యఱం చేయేడల డెమరేటీషన్లో యున్న భరించవలసివచ్చును. కాన వెంట నే పీ. పీ. లను చెల్లించి గ్రంథములను పుచ్చుకొనవలయును.
3. పీ. పీ.లు వడ్డెరాలు తిరుగగ్గార్ట్రినటో యాసవ్యము వ్యాప్తి ప్రిప్రిప్పిపేసిన వారే భరించవలసియుగను.
4. జబాబుకోరువారలు గు 0-1-0 పోస్టుల్లిక్కలు పంపవలయును.
5. సభ్యులు తీరము ప్రాయమువక్పును తమసంఖ్య నుదహరించవల అను.
6. మాయుతీరము సంబంధ నుదహరించుచు మాకు ప్రత్యుతీరములు ప్రాయమలెను.

వ త్ర కు ల కు.

మాగ్రొంధములను టోకుగా కాని విక్రియించునట్టి వరకులకు ముచికిమాపక్క యియ్యబడును.

ఒ వు మ లి.

1. ఏపుస్తకమునైనా 6 వృత్తు లూకీసారి తెచ్చించుకొనువారల కొక్కువ్యాపియున్నా, రు 5 లకు తక్కువగాని ఆర్దరకు పోస్టు అర్పులున్న బహుమతిగా; నిచ్చెదము.

ముఖ్యముగు సూచనము

2 ఎక్కురైనను పోవకలు మున్నగు తరగతులలో అయిదుగురికి తక్కువగాని నభ్యలను చేస్తేయెకల ఆసంఖ్య తగ్గకుండా యున్నంతకాలమున్ను అట్లు చెప్పినవారికిగూడా ఆతరగళి నభ్యత్వహక్కులను బచ్చామతిగా నొసంగెదము.

3 మాకు ఏమిగా తోడ్డుడువారలకు వారివారి యోగ్యతల ననున రించి ద్వివ్యరూపకముగు బహుమతులున్న యొసంగబడును.

ఉ చి త ము .

నిరుపేదలగువారలకు (అవిధముగా బుజాల్ పర్ముకొనిన యెకల) ప్రోవేశరునుమును పూర్తిగా తగ్గించివేసి ఉదితముగానే చందాదారులనుగా శేర్పుకొని అట్టివారి కొచ్చునట్టిథరకుమాత్రిమే గీరలకున్న మాగ్గీంధముల నొసంగెదము.

—స ० పా క కు దు .

పాంచరాత్రాగమవిషయమును సంబంధించిన సలహాల నొండగోరు
వారలకున్న సంశేయముల దీర్ఘకొన నాశించువారలకున్న
మంచితరయినము.

ముఖ్యముగు గమనింపు.

ఎవ్వరికెనను శీర్షిపాంచరాత్రాగమశాత్రువిషయములో నెఱ్యై
దిర్మైనా సందేహము గర్వినచో మావల్ల ప్రాసి తెలిసికాన
వచ్చును. మాసభ్యై లింగులకై పోస్తులర్చులనిపి తం రు 0.4-0
పోస్తేచీళ్ళుల నంపి ఉచితముగానే సలహాలను పొందవచ్చును. ఇతి
రులు సామాస్యవిషయముల కన్నించికిన్ని రు 1-0-0 రుసుములో
గూడా చేర్చి రు 1-4-0 లు ముందుగానే మనియూర్కరు చేయవలయి
ను. విషయాధిక్యత ననుసరించి నొయ్కొక్కొక్కొదు యొక్కవచ్చాజీ
యున్న భరించవలసివచ్చును. అందుల కంగికారములేనివారల
పొమ్ము తిఱుగా మనియూర్కరు చేయబడును. ఖన్చులు వారే భరించ
వణెను.

ఒ టు,

సంపాదకు ద.

శ్రీ పాంచరాత్రాగమశాత్రుసర్వస్వము,
థదార్పివలం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

కార్యాలోచనాసభ్యుల నపాయము.

ఈ సంస్థయం దత్యంతాభిమానములో కార్యాలోచనాసభ్యులుగా చేరిన 25 మండి మహాశయులలోను డాక్టరులు నుదహరించినవారలు డాక్టరులు నుదహరించినవిధముగా సంస్థరెమ్యిక్స్ అభివృద్ధికై తోడ్సోడ్స్ డి యూన్సుయున్ వీరలకు మాహ్యదయపూర్వక్కాత్మజుతో భివందనముల సర్పించుచు నిఱిలినవారలుగూడ పీమార్గమునే యెను సరించి సాధ్యమగునంతర్వరలో తమతమ వాగ్గెతములను కార్యాలోచనముగా పరిణమింపజేయ కడుంగచు వేసుచున్నారము.

- 1 శ్రీ శ్రీమాన్ విద్యార్థి అమరవాణి నారాయణచార్యులుగారు, నరంగల్, లెజాగ (ముగ్గార్ సామాన్యసభ్యులను చేర్చుటచేతను)
- 2 " అకశంకం రంగభావ్యమయ్యఁగారు, గుంటూరు, (కొండరిచేత సభ్యులుగా చేర వాగ్గానము చేయించి, తమతండ్రిగారు ప్రాసిన 50 పాంచరాత్రి) (ప్రాతి) గ్రేంఫముల నొసంగి, వారిపేరిట నొక ప్రిధానపోవకత్వము సేర్చాటు చేయటచేతను)
- 3 " జాక్టరు డి. రంగచార్యులుగారు, మద్రాసు (వైఖానసపతికలో నుచితముగా డ్యాసంస్థనిబంధనలను ప్రకటింపించి డ్యాసికాముఖముగానే వైఖానసులను తదితరులను డ్యాసంస్థకు తోడ్సోడ్స్ డిప్పోటిపాంచుటచేతను.)
- 4 " చలమచర్ల శ్రీభవాదాగ్రిచార్యులుగారు, ఉంగుటూరు (ముగ్గార్ సామాన్యసభ్యులను చేర్చించి శ్రీశ్రీసంపోతను సంపాదించి పెట్టాటచేతను.)
- 5 " వండూరు వెంకటపులాచార్యులుగారు, సింపోచలం (ఒక్క సామాన్యసభ్యుని చేర్చించి కొండరిచేతి

కార్యలోచనాసభ్యుల పశేయము.

పోవులుగాను సభ్యులుగాను చేరుటకు వాగ్దాని
నములు చేయించుటచేతను.)

6   "   దిట్టకవి వెంకట నరసింహచార్యులుగారు, తుళ్లారు
(శ్రీపురుషోత్సవంపొత యను యముద్రితగ్రంథ
మును యాసింసయందు దివ్యతీయత్వముగా ప్రీతి
టీంప శ్రీవిష్ణుధరం వెంకటరంగాచార్యులువారు
(తెనాలి) ద్వీరాగా యాసింస్తకు దయచేయిం
చుటచేతను)

అమృతాల్యమగు సాహసయ్యము నొనరించి తమరమ నిర్వ్యా
లాభిమానములను వెల్లడించియుండిరి. శ్రీరామచంద్రమూర్తి వీరికి
అయురారోగ్యాది యథ్యమధులను నెల్ల ప్రసాదించి సర్వదా రక్తిం
చునుగాక !

ఇంకను వీరులు యథాక్తికృష్ణమిసల్పి యాసింసయుక్త సు
ఖార్జకార్యక్రిములు వెంటిసే పార్విరంధింపబడున భూశిర్వ్యదించి యిత
రుల కాబర్యప్రాయులై వెలయుదునగాక !

—సాహిత్యాను.

ప్రముఖులయభిప్రాయములు

THE IMPORTANCE OF Pancharatra Literature.

"It is an unexplored field . . . It was also unknown, until recently that other Samhitas are extant. . . To obtain a general view, however imperfect, of the material to be taken into account, is evidently the first thing required of any one approaching an unknown Literature,

F. OTTO SCHRADER Esq., Ph. D.

Director,

Adyar Library, MADRAS

ప్రముఖుల యథిప్రాయములు.

I

శ్రీపదితాయాది శ్రీమా— శ్రీపదిపురం రంగస్వామిభట్టురువారు,
శ్రీపాంచరాత్రీగమనిద్వారా, మహారాజాసంస్కృతకాలేట,
578, కాలేటింగ్స్, త్రిపురు.

MYSORE,
18—5—1929.

“Since I find you taking a good deal of interest in Pancharatra Literature I shall have great pleasure in helping you.....
Thank you once again for your solicitude in the improvement of Pancharatra Litarature and hope to hear from you at your earliest convenience.

I am,

Yours Sincerely,

(Sd) N. RANGASWAMI BHATTAR.

II

శ్రీపదితాయాది శ్రీమా—

శ్రీప్రతివాది భయాకరం అనంతాచార్యులు అయ్యవార్లంగారు,
శ్రీసుదర్శనసేవ ప్రాప్తియట్లు, ‘మంజుభాషిణీ’ పత్రికాధికతులు,
‘శాత్రుముక్తావీ’ గ్రంథమాలికాసంపాదకులు,

కాంటోవరం,

on 28—6—30.

శ్రీమా— సీతారామానుజాచార్యులుగాటి, భద్రాచలం.

“.....మారు ప్రారంభించియండే కార్యము చా రాజైష్ట్రమై
నది శ్రీపాంచరాత్రీగమోద్దరణకార్యములో మారు మావల్ల ఆ
యినమును సహాయముచేయ సర్వసంసీద్ధులము.....
ఇంకే సేవింపులు.”

III

శ్రీ

జయాలీ పరవన్తు శేబు ప్రకటించారిషమహాకృతా విభవా।

శ్రీభట్టనాథగురువు వర్ణనంకషటంపరా మహాతీ॥

శ్రీమద్వేదమాగీఎ త్యాగి శ్రీసామ్యజామాత్యమునివరపరిగ
సేతాప్తవిగ్రహంతర్వతిశీర్ణ శ్రీమద్భార్తుమతోధార కేత్యాద్య నేకవిరు
చాంకిత, ఇకిచోసతులపతి శ్రీమాఎ శ్రీపరవన్తు లాంగ్రేసరసింహ
స్వామి అయ్యవారటుగారు,

అర్ఘ్యాలై బ్రీర్, విశాఖపట్టణము.

ది 18—1—1931.

“తత్సః, మిారు 6-1-31 తేదీన ప్రాసిన యు తరమును చూచి
చిని. అడవిషిష్టములు అత్యంతము లోకోపకారకములున్న సర్వ
జనాదరణీయములును అయిపుస్తవి .....

నాకు తెలిసినివయములలో మిాసంప్రకు నా శ కీవంచన రే
కుండా సహాయముచేయుటకు నా శైఫ్రియభ్యంతరమున్న లేదు. ...”

IV

శ్రీమదిత్యాది శ్రీమాఎ

శ్రీ రొంపిచర్ల భట్టరు శ్రీనివాసాచార్యులుగారు,
(ఆర్పకంలు) సేనేజరు, శీర్షి వైభాససవిద్యానిలయం, ఆకులమన్నాడు,
గూడారుపోస్తు, కృష్ణాజల్లు, ది 29-12-1980.

(1) “అనేక దాసోహములు.

..... ఈ మహాత్మ విషయములో తప్పక తమయ
కోప అన్నివిషయములలోను సహాయపడేదను.....”

ది 7—1—81.

(2) “శ్రీనివాసుడు అనేకవందనములు.

శాము కట్టాట్టించిన శ్రీముఖం చేరినది. సమస్తకార్య
ముఖున్నా శీర్షి రామచంద్రప్రాణుకాళి శూర్ప్రిచ్ఛయగణయి.....”

మాత్రమ్ముడు మదరాసులో గలడు. అతనితో చప్పి “అశయాను” లోని గ్రీంథములకై తగు ప్రీయత్వంచేస్తాను..... ఈ దిక్కులు తీరించినే క్రిబ్బిపరిలోగా భద్రాది¹ రామదర్శనమువకు రాగలను. అప్పుడే మాత్రాలూకు గ్రీంథములను లైబ్రరీకి ఇఱిపొను. “కపీంజల సంహితా” తెలుగులిపి—“క్రిబ్బిశ్శసంహితా” గ్రీంథాక్షరి—ఈ చెంకు పుస్తకములును రిజిస్టరుచేసి శంపుకొనిదను, ...

V

శ్రీ శ్రీమా కోయిలకండాడై ఏరాఘువాచార్యులుగారు,
సించచలం, ది 2-2-81.

“మహాశయా !

తాము ఖలమైయున్న పాంచరాత్రిగమసంహితలనన్నింటిని క్రిమముగా మధ్యింపించి, లోకమున కండజేయు మహాద్వామము నుచేశించివందుల శెంకయును సంతసమును జెందుచున్నాడను.....”

శ్రీ శ్రీమా శ్రీవిద్యా అమరవాది నారాయణచార్యులుగారు,
వరంగల్, గిర్మాన్చేట (నైబాం) ది 24-1-81.

“దాసానుధాసును అమరవాది విద్యా నారాయణధాసును తాఖుండడకై— యనునట్టు దండవత్తీరామముల నిర్మించి విన్నవించు ఉన్నాడు.

దేవరపా రత్నమగ్రీహపూర్వకముగా గృహకేసిన శ్రీమతిముఖు ఇరపాలంకృతమైనది. దేవరపారి శ్రీమా కీసరంచరాచిన్యస్తస్తవప్రతిక స్తవముద్రిముల నతిక్రమించి సప్తావరణముల నతిక్రమించినది. విపులమైన యుహన్యాసము థరంథరమైనది. దేవరపారి శ్రీపాంచరాత్రి శ్రీతోశసంపాదనవరిశ్రీమ యవాక్యాస్తవస్తోచరము. ధాసుని విషయములో దేవరపా రాఖ్మాపించిన రీతిగానే బద్దుడను..... ధాసుప్రేశార్థీశ యోగి యూలోచనాసభ్యుడేగ చేప్పుకొనుటకు కుఠూ-

పూలముగలవార్తలైయున్నట్లు అనుగ్రహించినారు. అట్టి యథికారము నకు శక్తుడను గాళచోయినను “రామభూసుర” న్యాయముగా ఆళ్ళకు బధుడను.....సర్వ్య కేమిసంకల్పవ్రికారము దేవరవాదివరిక్రీము సఫలముగా సరవేరగలదు. విశ్వాసముగా నిర్ణయిలై వేచేసియుండ గలరు.....చక్రివర్తి త్రియుక్తవారుపిరాట్టి కృపవలన దేవరవారి వ్రియ్యత్తుము సఫలము...సర్వ్యవరాధములను త్వమించగలరు...
భవత్ప్రియత్తునఫలకామి.”

VII

శ్రీ శ్రీమా— అకశంకం రంగభావ్యమయ్యింగారు,
శ్రీసీతారామాంజనేయాలయం, సంగనిగుంట, గుంటూరు,
“స్వామి! ది 28—1—31.

వ్రికృతకాలంబును సర్వ్యసంఖుంబులును వారివారిమత్తుప్రచారమునకును స్వీసంభూతివృద్ధికిని పునాదులగుగ్రంథమాలాషదనామాంకిములగు వల్లికాతరువులాటాపెంచి, తత్త్వస్తునంబంథకుసుమావచి వ్రికాశింపజేయుచు, పాశకలోకమునకు బరమానందమొసంగిచుండ మోహ్యప్రదంబును వివిధవిషయచక్కణంబును శ్రీవిశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతమునకు మూలభూతంబును భగవచ్ఛాత్రుంబును నగు శ్రీ పాంచరాత్రాగమము సార్థకోచిసంఖ్యామాపకమై అట్టితరకుతసంహితాశీదమై యలరాచియు నేడు నామమాత్రాపశిష్టునై నానాటిచి విస్మృతవాజ్ఞాయమగుచుండ, అస్తుదాదులకు జగుకుకలిగిన్న చేయునదిలేక తచ్ఛాపాప్రిథివృద్ధికై యాంగదాభారుని భ్యానింపుచుండ సకలకల్యాణముకూరాముండగు శ్రీ భద్రగ్రహిరాముని యనుగ్రహమే దేవరవారిశూపై శ్రీ పాంచరాత్రాగమోద్దరణమునకు మాగేదర్శకమగుటా అస్మిదాదుల చిరకాలవాంఛాపాప్రిథివుల భాగ్యోదయమునకు తార్మాయ మన నొవ్వును. ఇట్టి మహాపకారులగు దేవరవారలకు ఆయురారోగ్యదులొసంగి పరిశ్రాణామనోరథులనుగా జేయ శ్రీమన్నారాయణని జేమచు.....సభ్యునిగా గృహశేయ ప్రాథికాంచు + దాస్కా.....”

VIII

శ్రీ ప్రేమాచ చలమచలకా శోభనాద్విచార్యులుగారు,
ఉంగుటూరు, గన్నవరంపోటు - కృష్ణాజిల్లా,
ది 24-1-31.

“దాసానుదాసుడు చరమావథి శోభనాద్విదాసుడు కృతా
నేక విభ్రావనంబులు.

అయ్యా,

తాము ది 23-1-31 వ తేదీన ఆంధ్రప్రతిక ద్వారాగా కృప
శేసిన దివ్యసూక్తుల వైభవమును గురించి నేను సేడే ఇన్నించి యా
యానంద మనుభవించిసట్టుగా లస్యయత్వ మందితిని, కారణమేయన,
యామవళాత్రునామక (ప్రాణ) జేతనోభరణమే! లాగడ యాళా
త్రుగ్రంథములు ఇధిలించి ఏకప్రాణావశిష్టముగు జేతనములకు, యా
ళాత్రుగ్రంధోభరణము వంచప్రాణావశిష్టముగాఁసేసి, దానిని ఘలమ
తమువరకు వ్యాఖీంపశేసినది. ఈ విన్నపమంతయును మిమ్ములను
స్తుతముచేయు సంకల్పమాత్రమేగాక మింపుకుటనావలోకనానందా
తికయముచే ఖిషయ మప్రస్తుతమైనను ప్రస్తుతాంకముగా ప్రాణినం
దుకు మిఱు నన్ను మన్నింప ప్రాణిసీయులు..... దేవరకృపాపూర్విత
శ్రీముఖోదయమున కెదురు జాచుచున్నాడను.

కృతానేకవిభ్రావనంబులు.

కరకృత మపరాధం తుంతు మర్మాంతి సంతక.

ఇట్లు భగతాపవిథేయుదు.”

IX

శ్రీ ప్రేమాచ సుదర్శనం ఆనంత గోపాలాచార్యులుగారు,
కాచ్చెన్నికోన గ్రామం, ముఖ్యమిచెవరం పోస్తు,
అమలాపురంకొల్లాడో, తూ॥ గోదావరిజిల్లా.

ది 25—1—31.

“..... దేవరవా కీకలో ఆంధ్రప్రతిపికయిందు ప్రికటించు
మన్న “శ్రీ పంచరాత్రిమివ్యాగమచాత్రుసర్వస్యము” శీర్పికసు గని

అవరిమితొనందమును తెండితిని..... సేకి అస్ట్రోయింబిల్స్ దివ్యాగమంబులు అంధకారబంధురంబైన లోకంబున కంజనదాసంబు రిటి శ్రీ వైధిలీ రామచంద్రీనుగ్రేహంబున దేవరవారు ప్రేకటింప బద్ధ కంకణలైనందుకు బరమానందంబులో పునఃపునః సాష్టాంగదాసో మంబు లర్పించుచున్నాడను..... కర్తిశోధ సహస్రాశః సాష్టాంగదాసోహంబు లర్పించుచున్నాడను.

దివ్యచిత్రే విజయతేరాం, దాసుడు.”

X

శ్రీ శ్రీమాణ సండూరు వెంకటవ్యులాచార్యులుగారు,

సింహాచలం, ది 18—1—31.

(A) “తాము అంధికత్రేకలో ప్రోకటించిన శ్రీశాంచరాక్రీ గమశాస్త్రగ్రేంధమాల విషయం చూచితిని. తాము ఇక్కి సక్కార్య విషయంలో పూనుకొన్నందుకు శ్రీనివాసుడు సర్వదా తమకు మంగళముల శేకూర్పుగాత యని శార్చించుచున్నాడను.

విధేయుడు,

ఉరుక్కాయినకు తేవలయ్యును.”

(B) “దేవరవార్లు ది 24-1-81 వ తేదీని సాయంచిన శ్రీముఖు చేరి చాలా ఆనందించితిని. దేవరవార్లు నిర్వహింపదలవెట్టిన యాఘనకార్యము శ్రీ వైష్ణవమతస్తుల అభివృద్ధికి చాలముఖ్యమనిన్ని, శ్రీ వైష్ణవమతస్తులు మతాధిమానముగల మహాసీయులు యిందుకు కోడ్పణి, యా ఫునకార్యము నిర్వహించుట చాల ముఖ్యమనిన్ని అట్టి ఉనారమనస్తుల నట్లు చేయుటకై శ్రీ సింహాదిగ్రోహసి పుక్కిలి పార్చించుచున్నాను.

(1) ఈ గ్రంథమాలలో వ్రిస్తుకం చరిస్తుతులను పురస్కరించు కొని, విచారింపగా సభ్యునిగా చేరుట ఉచితమని శ్రీరామమూర్తి పారి ఆఘ్యాయైవదిగాన యారీషే రు 10 లు సభ్యుల్నిచంచా దేవరవార్లకు మనిషుర్రాగుచేసినాను.

(2) ఈగ్రంథమాలలో సభ్యులుగా చేరుటకు అనుకూలమైన మహాసీయులు నాయురుకలో 5, 6 గురు వున్నారు. వారిలో పంత్ర తెంచి సభ్యులుగా చేర్చించుటకు యిల్లించెదను.

(iii) త్రిముత్తి త్రిముతి విజయవగరం మహారాజావారితరఫుక్కట్టే గస్తులు యావరకు ఒకటిరెండుసాలూ త్రిమాంచరాత్రాగమగ్రంథ ములు సంపీకలు కీర్మివిజయవగరం సంస్కృతకాలేజీలైబ్రరీలో చేర్చుటకు ముఖ్యమయిన వ్రద్దేశ్వరమున్నట్టుల నాల్గో సంప్రదించినారు. కానుణమందు వారితో మిమాచులయి - యాగ్రంథమాలవిషయంలో మనవిచేసి శాశ్వతపోషకులుగా చేరుటకు ప్రయత్నిం చేసేదను. కార్యసానుకూలం అగుటకు ఆ శ్రీరామచందుడై కరు.

(4) శ్రీ సింహద్రినాథునిసన్నిధిని, సాత్వత భారావ్యజసం హితలు రెండున్ని, నిత్యర్పసవిషయంలో ఉపయోగపడుచున్నవి. ఉత్సవములు సాత్వతసంహితప్రకారం జరుగుచున్నవి. కషణాది ప్రతిష్టాంతం వ్యాయాగము సంపాదించి యొక్కప్రతి వారీఱ్యంది సాధ్య మైనంత వేగములో ఉండేదను.

(5) విషాకప్పు కపీంజలనంహితలతాలూకు గ్రొంథము సంపు టీకరణముణ్ణేసి, కర్మాది ప్రతిష్టాంతం కొన్ని స్థలములలో ఆరాధన బరుగుచువుది. అప్పి గ్రంథంకూడా సాధ్యమైనంత వేగములో జ్ఞాగ త్రచేసి సంపుకొనడను.

* * * *

శ్రీ కపింజలసంహితలోగూడా తాము కట్టాయ్యించే జయాబు
కొరకు యొనురుచూస్తూ యుంటాను. అనేక సేవింపులు,
తీరువర్షానకు తేవలను.

xi

బీ॥ శీ॥ కప్పగంతుల కృష్ణమూర్తిగారు, కర్మింగపట్టణం.

8-6-1-31.

“..... మిారు వార్షికాంచిన ఉత్తరము దేవినది. తాను తల
పెట్టిన యొ ప్రమాదార్థానిషత్తములో ఉడుత్తాధ కీగా గేను లోడ్డునా

దను. ఈనెల 16 వ తేదీని కాళీపెట్టునున్నాను. నాప్రయోజన లో
యొప్రచారమే యుద్ధాంచితిని.

ఇచ్చటగల శ్రీ శుభ్ర, మి. సరసింహచార్యులుగారిలో⁶ (ప్రొత్త
యిటు, శ్రీ రామాహస్సిటు) యూవత్తున్న విశదపర్చితిని. కొన్ని
గ్రౌంధములు చారివద్దగలవట. అన్నివిధములచేతను సహాయముచేయ
సంగీకరించినారు. ఇట్టి మహాత్మార్థ్యముల నాభగవంతుడే సఫల
పర్చుకొనును. నాశకియంతయు నీనెంధ్యభివృద్ధికే వ్యయపడు
తును.

సమాక్షరములు, చిత్రగించవలెను.

XII

శ్రీ శ్రీమాన్ తూప్పుల్ సువర్ణరాజయ్యంగారు,
మేనేజరు, శ్రీ వైష్ణవ గ్రౌంధరత్నాకరశాల, బెంగళూరు,
బెంగళూరు, ది 7-5-30.

“..... ఈ విషయములో సేను తమ కన్నివిధములచేతను
సహాయపడగలను. ఇదివరలో గాయతీర్ంత్రము, మంత్రమాల
పంపిటిటి. ఈశ్వరసహింత..... వెంటనే పార్చేలో పంపు
చున్నాను.

చిత్రగించేది.

XIII

మా. రా. శ్రీ డి. వి. కుచ్చింద్రిరాజుగారు,
ఫ్లాట్స్ గ్రేగ్రేఫికుల్సిపు, దేవరాజ మొదలిప్పి, మద్రాసు,
ది 11—1—31.

“..... ఇట్టిగొప్పవిషయంలో నావల్లాఖయ్యవిధంగా మెల్ల
పూడు. సహాయంచేయుదును..... ఇదివరలో అహిర్ముఢ్యసంహిత
పంపిటిని. మగతా పాంచరాత్రగ్రౌంధములకు వాసియున్నాను.
త్వరలోనే తీసి కంపగలను - ఇంతేదండ్రములు.”

XIV

శ్రీ శ్రీమార్తి రాం భా పాధంసారథి ఆచార్యులుగారు.
శ్రీ వైఖానసవత్సర్కారీకాథిసు, 40, టంకసాలవీధి, మద్రాసు,
“మహాశయా !” ది 8—2—31.

తాము కట్టాడ్చించిన శ్రీముఖము చేసినది..... తాము పం
కల్పించియున్న యా మహాత్మార్థ్యము నా ఫ్రెంచ్‌ర్యూడగు శ్రీశామ
చంద్రీకు తప్పక సరవేర్చగలడు..... తాము ద్వేశించినకార్యము
యొక్క శారపమునుబట్టి యింతటికార్యము నాబోల్పారాలవలన
సాధితమగునని సేను విశ్వసింపజాలకున్నాడను. ఇంతకున్న తాము
వెంటనే మదార్థిషువచ్చేయెడల యొక్కడిషనుల నన్నింటిని దేవరవార్ణ
నేరులో వుండి చేసి పుచ్చుకొనుట కవకాశ ముండును..... తప్పక
తాము నుదార్థిసు దయచేయ ప్రార్థన.....

దివ్యాదిత్తానం శేవలయును.”

XV

శ్రీ శ్రీమార్తా డాక్టరు డి. రంగాచార్యులుగారు, ఎడిటరు,
పీంటరు & కల్పితరు, శ్రీ వైఖానసగ్రోధమాల & వత్సర్క,
టంకసాలవీధి, మదార్థిసు, ది 9-2-31.

“మహాశయా ! వందనములు.

తమకవరు తరు మండి సంగతులు తెలిసినని, చాలాసంతసిగచి
శిని. తమకవరానోదైశ్రీములను ఒకమారు ప్రతికలో ప్రకటించుచున్నా
ము. తాము యాచ్చుటకు విశ్వేసినయెడల తమకార్యములను ముండట
శుండి పూర్తిచేయించుకొనుటకు నావలన అంఱనమ్ముకు కావలసిన
సదుపాటుము చేస్తాను..... అనేక దాఖలములఁ.”

XVI

శ్రీముఖము.

శ్రీమద్వేదమార్గవర్షపతిష్ఠాతసాచార్లోఽధయచేదాంతవ్ర్గువర్తక
చాంతశమనమాయ్యవంతకల్పాణగణపతిపూస్తలై శ్రీభగవ్యదానా

మజమునివిరచితతున్న ప్రసింహానాధ్యక్షవరిగణితులై, శ్రీభా
ష్యకారభాగినేయా తత్కానుకాయమానముదలియుండా నిత్యపర
సామధేయక శ్రీధాశరదీ దివ్యవంశసుభాషమోనిథి రాక్షానిశాకాం
తలుగు శ్రీమూర్తి కోయిల కొద్దాక్కె అణ్ణా శ్రీ రంగాచార్యులు
అయ్యప్పర్రంగారు,

కాంటవరం, ది 3-2-31.

“దేవరవారు చాలాప్రియ్యాపమును వచ్చించి, శ్రీ సీతారాము
చంద్రీని కరుణానువహించి, దేవరవారు యా...అందరికిన్ని అను
కూలంగా శ్రీ పాంచరాత్రిగ్రౌంధములను శరిశీలనచేసి సర్వజను
లక్షున్న అనుకూలం చాయడం దాసునికిన్ని చాలా సంతోషకరంగా
నున్నది. అగ్రయంగా దీనిని కృషురంజేసి శ్రీరామచంద్రీని కట్టమం
వలన ఆవిత్యరలో పూర్తిచేయగలను. దాసునికిన్ని పరమసంతోషమం
గాయున్నది. దానికి అనుకూలంగా దాసునితోటి అఱునవరకు
చేయగలను.

ఇంతే విన్నపములు,
దాసునియందు నితాంరం కృప యుంచగలరు.”

XVII

శ్రీ శ్రీమూర్తి పరవన్ గోవిందాచార్యస్వాములవారు,
శ్రీ పేదాంతప్రియ్యులు మహారాజాసంస్కృతకళాశాల, విజయవగరం,
ది 14-2-31.

“..... అసేకదండవత్ప్రాచారుము లాచరించిచేయు విషావవః.—

దేవరవారు వాయియించిన ఉత్తరమందినసి. .... ఈమహాత్మా
ర్యవిషయములో... సంహితలకు పూర్తిఫులు దిద్ది పంపగలను. వాని కు
పోషారచటిష్టాగ్యాదులను తేడ్డి పరిష్కరించెదను... ఇంకను నాశ క్రించం
చన లేక ప్రాచారంచేసి కొండరు సభ్యులను తేర్చు యిత్తుంతును....”

XVIII

శ్రీ శ్రీమాల్ ఇరగవరపు వెంకటాచార్యులుగారు,
దేవస్తానం ఉద్యోగస్థులు, కొత్తవల్పపోస్తు, తుల్యకాపల్లి అగ్రహం.
“దాసోహములు.

ది 18-4-31.

దేవరవార్డు సాంచరాల్) కమీజలసంహిత ముదించినా రషిన్ని
యింకా గ్రిధములు అచ్చ వేయించుచున్నారనిస్తే తెలిసినది. మారు
చేయు సంస్కర్యులక్క అభివృద్ధిలో దాసుల్లో ఒకమొంబరుగా చేర్చుకో
వలెనని కోరుచున్నాను.

XIX

శ్రీ శ్రీమాల్ బి. య్యా. రంగబ్రటురువారు,
శ్రీ క్రాటకరాప్ప) అర్పకమణజన సంఖార్యులులు,
తులసీవనం, బెంగభూరుసిటీ.

ది 12-4-31.

“... తాము విశ్వాసపూర్వ్యకముగా వంపిన శ్రీమాఖమును శిర
సా వహించినాను .. తాము ప్రారంభము చేసిపుండిన కార్యమునకు
దాసుడు యథాక్షర్తీ సహాయమైనారించుటకు సిద్ధముగానున్నాడను.
ఇంతే మిళ్లాపనలు, విధేయుడు.”

XX

శ్రీమాల్ కొడవలగంచీ వెంకటాచార్యులవారు,
కొత్తవట్టణం, గుంటూరుజిల్లా.

ది 10-4-31.

“దేవరవారు 2,3 సాలు— దాసునకు అర్ఘంతక్కపల్లోవార్సిన
శ్రీత్రములు..... నగయిరాలు చేరినవి. శీరికలేకయిన్ని మార్లు శ్రీను
కలుగజేసివందులకు క్రమింపవేడుచున్నాను. దాసుల్లో దేవరవారు
యేర్పటుజేసిన ఈ శ్రీసాంచరాత్రాగమసర్వస్వవిర్వహణ విషయమై
కార్యాలోచనా సభ్యత్వ సామాన్య సభ్యత్వములలో నియమించి

అర్థంతకృష్ణతోటి తన్నులైన గౌరవవతీకనగూడ కృపకేసియు
న్నారు....ఇచటవైళాఖ శు॥ ८३ ఆదివారం కేళవస్త్వమి బ్రహ్మత్వవ
మయ....దేవరవార్త అవశ్యం ఒకపర్మాయము వేంచేసి సేవ సాయంచ
వలెనని దానుడు లిక్కిలి పొనః పున్యముగా ప్రాణిస్తూయున్నాను.
... శ్రీమార్తా రామానుజాచార్యులగారివల్ల విన్నంతమాత్రం చేతనే ఇటి
కృపాచేతంగలిగినందులకు దేవరవారిని యెప్పుడెక్కడు చూతామూ
అను అధిలాచ విచేషముగా యుగంటుట్టది. స్నేహాచబంధు ర్షుకదాచ
దూరః:- అనునటుల యోజించి అవశ్యంగా వేంచేసి స్నేహసాయంచ
వలసినది.—

దాస్తోప్సాములు.”

XXI

“From,

OFFICE OF THE BOARD OF COMMISSIONERS,
For Hindu Religious Endowments,
RAYAPETTAH, MADRAS.

D. 6 No. 11122 B. T.

7—5—31.

Dear Sir, Ref .. your letter dated 7-4-31.

I sympathise with the object of your Sabha and publications and I wish them very success.

You are probably aware that at present a number of archakas and trustees of temples in the Northern Circar Districts, have filed suits against the Board questioning its jurisdiction over them. Hence it is not possible for me now to speak to them about your publications and your Sabha. You may however approach them directly, and I have no doubt you will meet with a hearty response from them.

Yours Sincerely,

(Sd.) N. SREENIVASACHARYULU.”

XXII

మా రా॥ ౬౨॥ తూము సీకారామయ్యగారు,
 (Retired) పోడీక్కాంచెంబు & ఏజెస్టీ పీఎస్, భద్రాజలం,
 ది 11-5-31

సీ॥ భగవత్కృటాత్మసంపూర్ణిష్టి సాలక్ష్మీక
 సన్మార్గదర్శివైష్ణవమతంబు
 మహితమాయావాదిమత్తేభాయదకే
 సరిసద్గుర్మంబు వైష్ణవమతంబు
 ఆనేతుకపొమూచిలాంతదేశక్షున్
 జ్ఞసేవతంబు వైష్ణవమతంబు
 దిదచిదీక్షురథేద + సదమలతక్ష్యర్థ
 సంధాయకంబు వైష్ణవమతంబు

గీ॥ ఇప్పి భాస్వద్నుహమత + మిమ్ముడు కాల
 వైష్ణవిర్యంబు కతన నిర్మాగ్యదక్షను
 బాంది విష్ణులయపుమూలమూలలందు
 నడుయిండెగదా విధి + గెడవ వశమే?

ఓ॥ పండితు లందు సందు దనిరార్థునుండియు, వారు స్వీకరి
 ద్వండ పరత్వులై పరహితంబుల కేయగ్నోల్ రట్టివా
 రుండిన నేఱులాభము మహాశోభితరావద లోట్టి భాష్యకా
 రుం డపు ఛీమతంబు బహుఫుధికి దెచ్చు జగద్ధితార్థమై.

మా దనుజధ్వంసి స్వయంబుగా దెలిపె ము + న్నా బాంచచాతార్థిగమం
 , బనుపేర్క సకలప్రిపంచరచన + వ్యాపారరక్తినా
 శనకార్యక్రిమము, - ముమత్తుజనమోక్షసార్థిమూర్ఖంబు త
 ద్వుసశాత్రుంభేగద్భా వ్యాపారము మహాశ్వర్యమైన్యమేకి.

ఓ॥ ఆమహితాగమంబు జగమం దదుగంటుచు నుండ గాంచి యెం
 తో మది గుండి సజ్జనులు + దోష్పుడ నాశ్చర్మితు లుద్దరింది ము
 దార్మిముఖమందు సభ్యువడి + ధారణి బర్యగశేయ నీ బుధ
 గార్మిమాసి సేయుయత్తుము తిరంబగు నత్పులమిచ్చు గావుతక.

శా॥ థీరుండుక్ బాహిచేటి వంశభుదుక్ + థీనిర్గ్లాత్ముండు, సీ కారామానుజనామ వైష్వవకులో+ద్వాద్శ్రుతిలుండు, తా నారూథంబుగ బాంచరాత్రీనిగమం + శాస్త్రక్తి ముదించు గా ర్యారంభం బాసరించె సీపనికి దో+డై యుండరే సద్గుధుల్.

ఇట్లు విధేయుదు,
తూము సీకారామదానుదు.

XXIII

శ్రీ శ్రీమాణ వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులుగారు,
అర్ఘ్యకపతికాధికతులు, బెంగాడ, ది 11-5-31.

మహాశయా !

తాము దయతో ననగ్రీహిందిన శ్రీపాంచరాత్రీగమశాత్రు సర్వస్వసంబంధితములగు నిబంధనకత్తిములున్న శ్రీమిథములున్న ఉడై యమం దానందమును జేర్చినవి.....పరమపవిత్రముగు తమ యుద్యమమువై నాకు సంపూర్ణాధిమానము గలదు. తాము అసామాన్యమైన మహాత్మార్థ్యనిర్వహణమునకు సర్వదా పాటుబడు చున్నారు. ప్రశిమనుష్యమాత్రీడును తమకుటోడ్పుడుట విధాయక ధర్మమై యున్నది. అట్టియైడ ఇగత్కల్యాణసంధాయయగు శ్రీ సీతారామచంద్రమూర్తి తన కివ్యసంకల్పముగు శ్రీపాంచరాత్రీగమశాస్త్రీద్వారణాకార్యభారమును దమమై నిడైనని సేను విశ్వసించుచు తాము నాకు నిషోగించిన ధర్మమును నిర్వహించుటకు సంసిద్ధుడను గా నున్నా నని విన్నవించుచున్నాను.....అర్ఘ్యకపతికను యా నె లనుండి తథ కుచితముగా సంపుచుండును. తమ ప్రశటునలను చ్యాపములను మా పతికలో ప్రశటింపగలను.

భవత్కృపాధిలాఖి,”

XXIV

శ్రీ వైష్ణవ శత్రీక (పెంటపాడు)

ప్రజీత్రుత్తి సంార వైశాఖమాస సంచిక, మొదటి పేజ.

“తూర్పు గోదావరిజల్లా భద్రాచలమునందు ప్రాదీచేటి సీతారాముచార్యులవారు పాంచరాత్రాగమశాత్రుమును ముదిర్చించుటకు చేసిన ప్రీకటను స్థలాంతరమందు ముదిర్చించియున్నాము. కావ, దానినిజాచి భాగవతోర్తములగదరు సాయువడవేదుచున్నాము.

శిల్పి,
శత్రీకాధికారి.”

XXV

శ్రీవైఖానసపత్రిక (ఉగావారిపాఠిం)

ప్రమోదుత సంార భాల్మణమాససంచిక, మొదటిపుట.

శ్రీ పాంచరాత్రాగమసర్వస్వము.

“వైవేరిట తూర్పుగోదావరి జల్లా భద్రాచల నివాసులగు శ్రీమాణిప్రాదీచేటి సీతారాముచార్యులుగారు భద్రాచలమం వొక మున్తోర్ధ్వము నారంభించినట్లు వార్యియుచున్నారు. ఆచార్యుల వారి శక్తిసామర్థ్యములు ప్రీశంసించదగినవి. విద్య దరిద్రాచశయండు వచ్చుచున్న యా కాలమందు పార్చినిధర్మములను శాత్రుములను భాగుచేయవలెనను ఈ యుద్ధమసుంతయు నానందదాయకమై మున్నది.

భారతభూమియందలి మతకర్తల మనసంతయు శతీంద్రియ మగు ధర్మమందేలయించినది. మనము కేవల వృత్యక్షపార్చిమాణ్య వాదులముమార్పిమేకాసంతపరకు అలయములు మనకు పాథేయములే.

ఇట్టి ఆలయధర్మంబుల నువడేశించుట కేర్పిన వివిధశాత్రుములలో మైవధర్మశాత్రుములలో నొక్కటీయగు శ్రీపాంచరాత్రము భాలపరకు జనసామాన్యమునకు తెలియక మరగువడి యున్నదనుట

విదితము. ఈ చాత్రమునందలి గ్రీంథములు పెక్కలు గలవు. ఏని నెయంకుండుట వాజ్గుయము తెరుంగగోరువారలకు లోపమేయగును. తప్పక ఆ స్తికులు వరికోధకులు నిండుకు సాయంత్ర గోరుచున్నాము.

ఆ యూచార్యులవారి కృషికి మూ సంపూర్ణసానుభూతి నెఱిం గించుచు ఈ మహాత్మార్యము శ్రీపీతాలమ్ గ్రీంథరత్నప్రఫ్ఫుహను మత్తురివార సమేతుడగు త్రిమామనంద్రీమహాప్రభుని కట్టాత్మనుచే నిర్విఘ్నముగ నెరవేరుటకును ప్రార్థించుచున్నాము.”

XXVI

శ్రీమాన్ దాక్షుడు డి. రంగాచార్యులుగారు, ఏ.ఎం., ఎ.సి., (థిమగ్వర్)

ఓ అంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఛార్జుసీ, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

అయ్యా! తాము దయతో మాకార్యులయమునకు విషప్ర వార్థము వంపెంబిన “శ్రీకపింజలసంహితా” గ్రీంథమును గృతజ్ఞతతో స్వీకరించితించి. తమయుద్యమమును మేము వ్యాదయుప్రార్యుకముగ బ్రికయించుచున్నాము. ఈయుద్యమము శ్రీవైషణవసిభ్రాహ్మవ్యాప్తికి పునాదియగుటచే శ్రీవైషణవసామాన్యమంతయు మియుద్యమమునకు తప్పక పాటుబడగలరని వమ్ముచున్నాము. గ్రీంథము చాలాముట్టుట గానుశ్శాంతి. ఈయుద్యమము క్రీమాధీవ్యాధి శైకి పాంచరాత్రిసంహిత లన్నియు సీగ్రీంథమాలయందు క్రిమిరింపబహుట్టై శ్రీరామచంద్ర మూర్తి యనుగ్రహించుగాక యని కోరుచున్నాము.

త్రిమతైయ్యాకరణపంచాసన రొంపిచ్చర్చ భట్టు పార్థసారథి అయ్యంగార్థవారు (అకులమున్నాడు) కూడా మాయభ్రాయముతో నేకీభవించినట్లు విభ్రావనము చేయుచునిరి.

401, టంకసాలవీథి, } దివ్యతిరువళ్యమునకు కేవలైన.

ఉటి, మదరాసు, } డి. రంగాచార్యులు,

15—5—31. } శ్రీవైషణవసస్త్రమికాధికతులు.

శరాం—ఒగిలివయభిప్రాయములు ముందు ముద్రించబడుట.

—సంపాదకుఠం.

ఉ పోదాతములు (ప్రీతికలు..
ఇం

శ్రీనకే రామానుజాయ నథుః.

ఓ పో ద్వాత్తః.
ధై

శ్రీమద్వారాయణ స్వకలజగత్కురామితి సకలశ్శుభీతి
షాసపురాణత్తుర్వయమ్. శ్శుభీతినాం సర్వాసామహి దేవతాశాఖారవ
తదారాధనరూపయుప్రకృతితదవాంతరభేదప్రతిపాదకర్వం విద్వాంప
అచక్కతే. యూగాది ప్రతిపాదకోభాగః పూర్వభాగ ఇతి తత్క్వప్రశ్ని
పాదకోభాగ ఉత్తరభాగభుతిచ కథ్యతే. తత్త్వదేవతానాం భిన్నబిస్మ
తయో ధికుపొముళాలితయో చావగమేషి, సర్వేషాం సర్వాధికత్వా
ముపవత్కు వ్యాఘ్రాతాది పరిపరాధ్యమువపత్యర్వంచ స్వర్ణరపి విషు
ర్వక్కె చేకేశ్వరవాదః తత్త్వద్వాక్యసమస్వయి సూక్ష్మాశ్చికయో
శ్రీయతే. వాక్యాధసమ్యక్కిరూపక్కె త్రయ్యంతిప్తాత్త్వాలై ర్భగవా
న్నారాయణవ, సర్వాంతర్వామిః సర్వేశ్వరభుతి సకలదేవానాం
మహాత్ముమహి తస్మాత్మాంతయ్యాత ముపవద్యతభుతి వర్ణితే. సర్వ
మాపనివత్సు పురాణముచ నారాయణవ పర ఇత్యసన్యపర పాక్య
స్వారస్యసిద్ధమితి, దేవతాంతర్వాచరమ్యబోధక కతిపయవాక్యానాం
వేదాంశేష్యవగమేషి తేషా మన్యపర ల్యేస నారాయణపరత్వివాదం
ప్రతి నవిరోధభుతిచ వర్ణయన్ని. అస్యేవదేవా అధికారిణా భగవన్ని
యూమ్యాభుతి తచ్ఛురీరహేవ తేషాం తాదృశమహిమశాలిత్వమితి.
దేవతాంతరారాధనమహి భగవదారాధనవ కర్మసన్యతీతి చోచ్యతే.
“అహంహి సర్వయజ్ఞానాం భోక్తాచ ప్రభురేవచ.” “యేష్యస్యదేవ
తా భక్తా యజన్తే శ్రిధ్రయాన్వితాః తేషి మామేవకాంతేయ యజ
త్వ్యవిధిపూర్వకం” “సర్వదేవముస్తారః కేశవం ప్రతి గచ్ఛతి”
ఇతాక్యదీనిహి వచాంసి యజదేవపూజాదిష్ట్వితి ధాతుపార ప్రతిపా
దిత దిశా యజధాతో ర్మిమ్పన్నో యాగశబ్దాం దేవపూజా మాచష్టే
దేవానాం మహిమాతికయజాలిత్వం స్వస్యా ల్పక్తిత్వంచ సమా
లోచ్య శాఖనాటిథి: చీటై స్వుతోదయాది గుణమహితై దైవ రాశ్ము
రక్తమా మథిపేత్య పాశఫసరదుదైశ్యాకాగ్నిమహాః ప్రక్షేపాదినా తదా
రాధనం మున్త్తిః కీయతే. అగ్నా ప్రక్షేపాః అహంత్రిస్తే స్వీకర్య

తృవ్యంతించ భావ్యతే. దేవానాం విగ్రహద్వాహః తైషిమచ్యతే. అస్యేతు దేవానామటి విగ్రహదియోగో స్తోతి వద్దని. “ఇందోహావై దేవానాం విరోచనో సురాణం... తేషా సమిత్పాణి” “తేసెందో వజ్రముదయచ్ఛత్త” “వజ్రిహాప్తః పురందరః” ఇత్యాధిప్తః తూర్పి యతే. అసేకయ్యాశ్రమ యుగవట్టన్ని భార్యారాధ్యమానర్వం దేవానాం విలఫ్సంమహితాచాలితరూ నవిరుద్ధమితి కేచిదాశు. అపేతు సాధరిత దసేకశరీరకరిగ్రహేణికపుద్యత ఇత్యాశు.

కూర్చువిషు దేవతానా మావాహనం

విషదృశేషు సాలగ్రామాదిషు హర్యాదిభావనం ఆపనపాద్య చమసీయా మృయచచారకరణంచ ఇక్కె రాచర్యతే. తాత్కాలికతయా చి రావస్థాయి లేవనచ తాడృశదైవసాన్ని ధ్వం తత్తతత్తభావ్యతే. “అద్య యూవాహాయే దేవ మృచాతు పురుషాంతము” ఖిత్యాదిథి, పురుషసూక్తమంత్రే) క్షూనాధిభిరస్య రస్యైత్పు మంత్రే) ప్రతింపిపుచూ రాధి కరణముచ్యతే.

రాజాదీనాం కాలాంతరదేశాంతర వర్తిత్యైపి తత్ప్రతినిధిభ్యః కరక్రిధానపూజాచిథి రాజాది పీంత్యుశ్చ త్రివ త్ప్రతినిధియంత్రీ ప్రాపి మాదిపూజా దేవప్రీతిం సంభావ్యక్తిక్రమయా చర్యతే ఇక్కె.

నారాయణస్య సర్వాంతరత్వం సర్వాధికర్త్వం సర్వకర్మనమారాధ్యత్వం పర్వాఫలుక్రత్వం చాకలయ్య తదుపబ్యంహాణయాం తత్పుణ్ణుత్తి పురాణాగమాదీంశ్చ పమ్య గమనంధాయ వేదేషు స్వగ్ర తుత్తీ పక్ష్యస్మాదిఫలాంతర ప్రాపక దేవతాంతర సమారాధనాదే స్ఫుకలాధికారి పముట్టివనపరత్వ రూపవాతుల్య గుణప్రియక్తారాధనాంతరోపదేశాదే శ్శ్వివసెపి తర్వ్యజోధసస్యాపి ఇస్మాదేవావగమేన సర్వాంతరం నారాయణమేవ పకలఫలప్రాప్త్యర్థమంత్రో మోక్షప్రాప్త్యర్థం తే కేచిదుపాపత్రమితి తేపరమైకాంతిన ఇత్యుచ్యాతే. ఇతరదేవారాధనామితి తదంతరాధమినో భగవతప్రాపాధనం మధ్యంతే. నిత్యానైమితిక కామ్యరూపకర్మారాధ్యస్వమివ వేదేషు ఫలసంగ్రహిత మోత్తైకప్రమోజన కేవలభగవమ్ములోలోపకరకర్మార్థం క్రొకర్మారాధ్య త్వ్యరూపవిశేషమితి త్వీతిపాద్యతే. ఏవం భగవత స్ఫుకలదేవాంత

రత్నవ ర్థకలవ స్వంతర తేవైన శిలాదికరీర ర్యారాపి భగవత ఆరోధ్య
మూనట్టే, న కాచిదశ్యముషుప త్రిః.. వేశేమ్యర్ణవిగ్రహప్రశంసా
నా పీత్యపి శంకా పరమణీయా. వేదేము తద్యోధనప్రమాణానా ముష
లంభాణ. (బుడ 2-2-25-6. ఛాటోగ్ర్య 1-6-6. అంతర్యామి
ఖాప్ర్యూ, పురుషుకోతరనారాయణ, బ్రహ్మదారణ్యకా 4-3-6.
ముండక 3-1-3, 3-2-3. ఇత్యాదిషు, భగవతోవిగ్రహయో
గః ప్రతిపాదితః. వాజసనేయసంసీతా 25-10 to 14, బుగ్యేదే.
5-6-8, 2-2-26, 2-2-25, 2-2-24, 8-8-13, 1-3. యజమి ఖాప్ర్యులే 2-4-3. ఇత్యాదిమ్యర్ణవిగ్రహస్యచ ప్రతితి రుషవద్యతే.)

సర్వాతర్యామిశో భగవతు. శిలాది భక్తాధిషుతశరీరవిశేషవ
త్వా భావభుతి శంకానకయోచిదపి విధయా ఉపప్రిషత్తుభిషయ్యతి.
విలష్ణు సంబంధస్వేచ శరీరవ్యవసాయ ప్రయోజకతయా తాడృశసం
భంధ స్వార్ణమూర్ఖ్యాదిమ్యపి సత్యాల్.

షరశ్యాపావిభ నాంతర్యామ్యర్ణవతారచూషథీదా: భగవతు:
పలోండ్పుష్టానుషుపత్తి శేత్తే: ప్రతిక్షేస్యాభవత్తి అతః కుత్రచిన్మార్చ
భగవత్యాన్నిధ్యాంక్రిదేళాంతరేమ్యవర్తమానశ్రీం నావగమయతి, భగ
వతు: వ్రింమానా ప్రతిక్షాపి వాదాశ్చ సాదృశ్యాభావపరా: నవిగ్రశ
భావపరా: శరీరాభావవాదాశ్చ కర్మకృతశరీరాభావపరా: నతుకరీర
మాత్రా భావపరా: భగవత శ్శరీరవత్యహాభకభషుశ్శ్రుతివిరోధాల్.
అతోభగవతార్ణవతారవిషయే నకాచి దనుషుపత్తిః. ఇయాంస్తు విశేష
మః దేవతాంతరాణాం ప్రతిభిన్యయేనవ్రితిమాయంతాప్రితిపూజా.
భగవతస్తు సర్వాతర్యాంతర తేవైన సర్వకరీర తేవైన తాడృశశరీరాంతర్యామిం
పాక్షాదారాధ్యతే.

కృష్ణాదివిధవవిగ్రహిషీ యద్యపి స్ఫూర్ధుష్ట్ర్య ప్రతివిధిన్యాయ
ఉపవద్యతే తథాపి కృష్ణత్వదాశరథిత్వగీనా ముపాథినాంభగవత్యుఠిర
త్వయత్తీ శిలాదిశరీరత్వముపి భగవతో నాముషుపునుమి శరీరశరీరభాషీ
సైవ భగవత ఆరాధ్యమానత్వ ముషుపద్యతే.

శేషిత్వము: - వేదేము యూగాదిసంస్కృతా: మంత్రైః ప్రతి
పాద్యతే. కుత్రిచిద్దాశ్యాం కచ్ఛాంశ. తిక్తివావ స్థంబాదిథి: కౌత

గృహ్యదినూకాఁడి తత్తవ్యంతవినియోగప్రవర్తకాని ప్రసేతాని భగవద్మిగ్రేషఃద్యరాధనోవయోగితయా ప్రసిథి ర్వేదమంత్రాణం నదృశ్యతే. వేదమంత్రై రేవ క్రియమాణాని కర్తాః సరైన్వరషి పరిగాంస్మాణితి అవరేస్వేవం సమాదథతే. సర్వవిధాన్యాపి కర్మాసే వేదమంత్రై మూలాస్యేవ. తేషాం మంత్రాణం నినియోగ ప్రీకారస్తు తై సైర్గుర్తై. రసేకథానేకై ర్ఘుచార్ణిః ప్రియతే. వేదేసర్వవిధాధికారిపదిగ్రహఃశ్శం పశుపుత్రాతిథిఫలకర్మప్రతిపాదకమంత్రాది బాహుశ్యేపి వేదాం తేషు భ్రిహ్మా తసుపాసనవిశేషప్రీకార ప్రతిపాదకథాగాఅల్పతీయాపి నససంతీతి వక్తుం శక్యతే. ఏవం భగవదర్శావిగ్రహఃప్రతిపాదక మంత్రా వేదేషుకలభ్య సీవ. శౌకాదిభి స్తుతియినియోగప్రకారః కథితః. ఏకాయనశాఖా భగవదర్శామూర్ఖ్యదిప్రతిపాదనశరా. ఏకాయనశాఖారహంశేవేదత్వం కాశ్చీరాగమప్రామాణ్యిషు ప్రవంచితమితి సేవాప్రకశ్యతే. (న్యాయపరిషత్థా) ఏకాయనశాగస్య చాంపోగ్య భామవిద్యాయాం (7-1-2) ఏకాయనం వేదవిద్యాముత్యాదివిశీల్పించి తస్య వేదాత్మార్థక్యం నాశంకసీయా. బ్రహ్మవిద్యాపదవివిశీల్పి వామద్యాగస్యాపి వేద బహీరాశ్వవశ్చిసంగాత్.

మహాభారతకాలో త్రైరాతి వచ్చె కేకాయనశ్శ్రస్య పేదశాఖా జరత్యావగమాత్ సర్వాభి స్ఫుర్యదశ్యత్యాదివాక్యానాంపరాజర బాదరాయణాదిథి: (విష్ణుపురాణ. 6-5-76 to 79) (భారత ఉద్గోగే 68-17-18) నడుపబృంహితత్యా మైయకాయనశాఖాయా వేదత్వ మంపాదం. ఏతేన తివార్ణమణిపికాయా మహు దీపి తేన కృతా తస్య వేదత్యాశంకాపి నిరస్తా వేషితవ్యా. పాంచరాత్రి బుదం వేదోవబృంపాం. వేదార్థియథా శాఁహ్మాతై రుపబృంప్యతే. ఉపబృంపాణమినాము విధితసకలవేదతదర్శానాం స్యయోగమహిమసాక్తా త్యుత వేదాత్మార్థానాం పాత్రై స్యాన్విపగలతవేదారవ్యత్కిరణ. సకలశాఖాగతస్య పాక్యార స్యాల్పభాగశ్చివణ క్షురవగుత్యేన తేన వినానిశ్చయా యోగా తుపబృంపాం క్యార్యమేవ. (శ్రీభాష్యపురాణమ్మై) వేదవిషాతసంస్కారేషు పుత్రిపక్ష్యన్నస్వద్గాది కామ్యశులవంతి కర్మా

ట్యూనాద్వర్త్య నిత్యాని మోక్షహృదాగానిన భగవదారాధనాసీని
కానిచిత్తర్మాణ్యకాంతిభి రాజరణీయాణి త్యుపత్తిసిద్ధాని. పురా
ణాని ధర్మశాస్త్రానిచ విశేషాణ సకలఫలసాధనాఁవదేశకవేసోవ
బృంహాణాయాపాణి. తర్వ్యప్రీతిపాదకవేదాంతోవబృంహాణాయాపాణిచ.
తథా పాంచరాత్రీగమోపి తర్వ్యప్రీతిపాదకోవనిషదంశ నిత్యాది
భగవదారాధనాపు కర్మప్రీతిపాదక వేదభాగ విశేషపపుంహా
యాపః. ధర్మశాస్త్రము యథాకర్మాదీశి కర్తవ్యతాస్వయుషంతత
త్యులాసుగుణ్యైన వివిచ్య నిగ్గియితే తథా వాసుదేశారాధనాఁవయోగి
మోక్షఫలకం కర్మస్వరూపాదికం పాంచరాత్రీశాస్త్రీ గౌపబృం
హ్యతే విష్ణుపురాణభారతవరాహాకుర్యాపురాణాదిము పాంచరాత్రీ
యక్తిపయమిమోపబృంహాక కలిపయ్యోకసద్భుంపేసి విశేషా
కాఁచేణ సమ్మగ్భధనార్థం పాంచరాత్రీగమమూపే జాస్వ్య శాత్రువ్య
సార్థక్య ముఖపన్చం.

కేవోవ బృంహాశత్రైవ తైశై ర్యాదిభి రభిథియమాసేము
నానావిధేము దర్శనేము కస్యదర్శనస్యపాదేయత్వం కస్యసేత్య
శంసాయూఁ. యస్య యుక్తిప్రమాణసత్పరిగ్రేషమి సమాచిసత్యం
తస్తైవ దంగామ్యార్థం, అస్యస్య సేతి సువచం. వేదాంతసూ
తేము క్వితీయాధ్యాయ క్వితీయపాదే వేదవిరుద్ధానాఁ బహుసాం
దర్శనానా మహరిగామ్యాత్మ ముఖవర్ణితం. తచ్ఛోఁతే పాంచరాత్రీ
గమస్వ్య దోషాభావేన పరిగ్రామ్యాత్మ ముక్తం. యత్తు క్రైపితాపంచరా
త్రీస్వాపి నిరాస సూప్తికారాథిమతథితపర్మితం, తదనంగతం. సూత్రి
కారా సథిమతి గమకహేత్వ్యభావాత్. చతుర్వేదేము నిష్ఠా మలభ
మాన శ్యూడిల్య ఇదంశాత్రు మథితపానితి వేదనిందాప్రీతియతథితి
యదభిషికతం తన్న సమాచిసం. ఇదం నవేదనిందాపరం. అపితు పాంచ
రాత్రీశాస్త్రీశస్వపరం. సహి నిందానింద్యం నిందితుం క్రీవర్తతే. అపితు
నిందితాపితరప్రీతికంసితుమతి హి. న్యాయమిదః. యత్తు సంక్రమానాము
శ్వో జాయతథితి శ్వోత్పుత్తిః పాంచరాత్రీ తంతేః ఉచ్యతథితి
తదపితి. శ్వోత్పుత్తిక్తే శ్వీరసంయోగాథిప్రీయకర్మాత్. యథా
వేదేము ప్రభాపరిః ప్రభాశస్పజత, యతోవా ఇమాని భూతాని

జాయనే (తెల్ల.) ఇతాగ్యిషిషు జీవోత్పత్తిః.. తథాతాంపి సాంచరాతేషి జీవోత్పత్తి ద్విషిధ్వితపున. ఏతస్మాజ్ఞాయకే ప్రాణిషి మనస్ఫుర్యేయిర్యాణిచ. ఇతి పరమాత్మనో మన ఉత్పత్తి ప్రశిషిపాదకశ్మీతాగ్య సంకర్గా త్విద్వ్యమ్ముసంజ్ఞం మనో జాయసే ఇచ్యేర ద్విరుధ్యత ఇతిచేత్ న సంకర్షణపరమాత్మనో గ్రిచ్యాత్, భేదాభావాత్. యత్తు భూనాదీనాం గుణేత్తువర్ణం సాంచరాతేషి తడపి నమ్మదయంగమంసత్యం భూనమనంతం బ్రహ్మాంశివ క్రాదృశసామానాధికరణ్య వ్రీమోగాదేః పరమాత్మనో జ్ఞానవ్రీధానత్యాభిప్రాయేణాంపత్తేః. తంతాంపత్తేమ వేదవిరుద్ధవ్రీయా మిద్య తే. సాంచరాతేషితు వేదవిరుద్ధ క్రీయానాస్తి శ్రేణీచ్య తే. పాంచరాతేషి వేదరుద్ధవ్రీయా స్తి ప్రటి ర్యదాశంక్య తే త నుసమిచీన మితి. తత్పరిషారం ఉవర్ణ్యతే సమర్ధ్యతేచ వేదావిరోధః సాంచరాత్ర ప్రామాణ్య వాకిథిః. నహి తంతాంపత్తకే వ్యేవం వేదవిరుద్ధవ్రీయానాస్తి సాధ్యతే, కైసైరాయిథిః అమాయాశవః కేరిత్తు భాగ్యంతాఃసాంచరాగీశంతేషి వేదవిరుద్ధవ్రీయాస్తి అరోపపురస్సగా అనదేవా ప్రామాణ్యం వర్ణమంసి నతావతా కాచిదపి కులిః. సాంచరాతేషి తంత్రప్రామాణ్యస్య వేదావిరుద్ధశ్రేస వత్కుభోమరహితరయో పురాణాద్యాదృతశ్రేస నత్పరిగ్రేషాణచ పాంచరాత్రం సర్వదరణీయతాం విశేషాణ భజతే. పాంచరాత్రచాత్రం వేదవైదికరాపోణికస్కల తంక్రాభ్యాప్తిత విశేషాంశ్చక్రమిపాదకం. స్కలదేశవర్ధిస్కల విధనారాయార్ఘ్యవతారాధనా ద్వ్యవయోగితయానాది శిష్టాదృతం ప్రథతే. అశ్వరసంహితాయాం వింశాయాయే విష్ణుక్షేత్రాయాసేకా న్యువవర్ణతాని తత్తుసర్వత్రాపి పాంచరాత్రాగమోక్షేసేవమిథినా భగవదారాధనం చిరాదపి విరవ్ర్యతేతి సంభావనాయాం నకాదిదనుపవత్తిః. ఇదాసీం ఉత్తరభారతే బహవః ఆలయా ఉత్పన్నాః. తత్తతత్తత రదారాధనాది త్రారశ్చ తంక్రాంతర సంక్రిష్టేలుస్తప్రాయశ్చ తైతస్యరామానందవల్బాది సంప్రదాయా స్ఫుర్యేషి వైష్ణవప్రాయశ్చకారాంగికర్తృ మతపిశేషా స్తుతాతరసంక్రిష్టపాంచరాత్రాంశయుక్తావిష భగవదారాధనాద్వ్యంశ ప్రతిషట్ట్యాంపిమ్యతి స్ఫుర్యా

వ్యాపే. దక్కింథారకే మాధ్వమతస్థా అపి పాంచరాత్రాను సారో
నివే తృవగమ్యతే.

యొంగు రామానుజీయు నైచిరా త్వాంచరాత్రప్రామాణ్యం
స్వయమతత్రథానాంశం అనుపాలయంతో దేవాలయాదీస్త దక్కింథార
తాంత్రయ్యిన స్పృధాచారేణానూచానేన చిరాత్మింరక్షంతో నికేషేణ
నిరవద్య పాంచరాత్రావివాశ సంప్రదర్శన బద్ధాదరా; ప్రథమే.
ఉశ్వరసంహితాయాం “సాత్మ్యతం పొష్టారంజైవ జయాభ్యంచ తిథ్య
వచ” (1-64) ఏతత్తుంతత్రమోక్షేన విధినా యాదవాదలే శ్రీరంగే
హ స్తోతేవ క్రమాత్మింపూజ్యతేషాది: (1-67). ఇతిప్రథాన వైష్ణవైక్రమే
రామానుజీయ కరిగ్రహమతి పాంచరాత్రప్రక్రియో
సిద్ధార్థనాక్రమవంతిచ భవంతి. వైఖానసాభ్యం తంత్రాంతరం చిరాచా
లయనిర్మాణపూజాది సూపయుజ్యమాన మాలోక్యతే. దక్కింథార
కేచ బహవ ఆలయు వైఖానసప్రక్రియయు సంచాల్యంతే. పరంతు
వైఖానసరంత్రిల్లేఖి: వేదాంతదేశికాత్మాచీనగ్రంథేషు నోపలభ్యతే.
పురాణేషు వేదాంతసూత్రేషు అగుప్రామాణ్య శ్రీ భాష్యాదిషు
పాంచరాత్రసముల్లేఖివ దృశ్యతే. మణథారతే (సిద్ధయసాగర
ముద్రాలయముద్రితే) శాంతిషర్యామి. (342.1 to 35, 343-27 to 45
344-5 to 66, 347-348- 349-358) అభ్యాయేషు మోక్షధర్మే
అశ్వమేఘవర్యాపేచ వరాహపూరాణే కూర్చుపురాణే విష్ణుభర్తైతే
పాంచరాత్రసముల్లేఖి దృశ్యతే.

ఉశ్వరసంహితాయాం ఆహోయి భాగవతభర్మ ఇతి (1-26). తత
సానుత్తత పొష్టారజయాది శేధాభి (1-50) ప్రథమం సాత్మ్యతం
చాత్రు (1-55). ఏతత్తు త్రివిధం విధి సాత్మ్యికాదిప్రథేదతః (1-57)
స్వవికల్ప త్వాంతంతు తత్పర్యం రాజసంస్కృతం తత్స్వా ద్వేధా వం
చరాత్ర వైఖానస విధేదతః (1-62). ఇత్యాధ్యత్తం అనేన వైఖాన
స మహి పాంచరాత్ర ఏత్యేవ పూర్వ్యం వ్యవహ్రియమాని మాసించి
విభ్యాయతే. అష్టాతరక్త పాంచరాత్రసంహితాను వైఖానసంహితా
వ్యేకా కథితా. (కుత్రతితువైషయుననామాసి). వైఖానస్య పాం
చరాత్రస్యచ తర్వయివయే శేషి నాస్తితి, శేధా అత్యల్ప ఇతి కర

స్వరనిందా అసూయాపరవక్కు తేలి, తస్మానుభు యోషికరస్వరాను
గ్రాహ్యమితి వేదాంతధేశికాచిథిః పంచరాత్రిరక్షణ్యయవరిశు
ధాడిషు క్రం.

పంచరాత్రిసంజ్ఞా.

తల్య ము ట్రివద భ ట్రివద యాగిక వై కేషిక భూస్త్రమిపాద
కత్య ర్పుంచరాత్రమి నారదియే, అథిగమనాది పాంచకాలికోకర్మ
ప్రతిపాదకత్య త్యాంచరాత్రమి శతఫల్చాహ్నామోకరీత్య (XIII
6-1)పంచరాత్రి సత్త్రప్రతిపాదకతయు మహానారాయణీయదీహైప్రతి
పాదకం పంచరాత్రమితి, తథాణేయై, అగవదీయ కరశ్రూపు విధి
వాంతర్మామ్యర్మావతారణాప్రకార పంచకప్రతిపాదకతయు పం
చరాతీసంభేత్యహిన్యసంహితాయు ముక్రం (11 అధ్యాయే
63-64).

పాద్మసంహితాయంతు (గ-రఎ) యోగంసాంఖ్యం బుద్ధ
శాస్త్రుః ఆశ్రమం కైవమితి “వంచేతరాణి చాస్త్రోణి రాత్మీయస్తేమహా
స్వయిత్రున్నిథా సమాధ్యామో తేనలోకే క్రొవర్తతే (లే) చంద్రి
చారాగణం యద్వచ్ఛేధతేనైవవాసలే తథేతరాణి కోభ్రస్తే పంచ
నైవాస్యన్నిథా (20) పంచతల్యమధవాయ ద్వ్యాప్తిష్యమానే దివా
క కే బుచ్చుంతిరాత్రీయ స్తద్వ్యాపితరాణి తదన్నికే (21.) మిమాంస
మిషు శాస్త్రోము యేసిద్ధాధ్యమనిమిగా: తేపామంతేథికారోస్మైన్నిమి
సిద్ధాంతసంభేతం (22) ఏకమూర్తిప్రథానంతు మంత్రసిద్ధాంతముచ్యతే
చతుర్మాంత్రిక్రథాసంతు యతదాగమసంభేతం సిద్ధాంతముచ్యతే
తద్వ్యాప్తియియం లోకవిశ్వరం సవమూర్తిప్రథానంత తంత్రసిద్ధాంత
ముచ్యతే (23) చతుర్మాంత్రిక్రథాసంతు స్వాతంత్ర్యమేతచ్ఛుతుర్మిథం (24.)” ఇతిమంత్రా
తత్త్వంత్రాంతరమిష్టం స్వాతంత్ర్యమేతచ్ఛుతుర్మిథం (25.)” ఇతిమంత్రా
గమతంత్రాంతరథేదేన చక్కారసిద్ధాంతశేదా ఉత్తా: 1 తల్య
2 మంత్రోణి యంత్రోణి 4 మాయుయోగ క్రమాగ 6 మంచిరనిర్మాణ
7 క్రొకిష్టా 8 సంస్కార 9 వర్ణాశ్రమధర్మ 10 ఉత్సవ 11 ప్రపత్యామి
స్వయూహ 12 కౌమధాచినివరయా: పంచరాత్రిసంభేతము సువిశిష్ట
ముఖసాద్యస్తే.

కపింజలసంహీతా.

కపింజలసంహీతాయి మస్యం కర్మణాదిప్రతిష్ఠాంతవిషయం
సుంగ్రేహాం సమ్య గ్రిశదీకియనై, యద్వయపనీయవిషయావబోధా
ర్థంగ్రంథాన్తరావేత్తో వ్యాఖ్యానావేత్తచవిధ్య కే. తథాపిబహుస్ఫోలేషు
ఉల్లేఖిసుగమా నాతికినాచ. అయం గ్రీంథః పంచరాత్రీశాస్త్రిధీనీ
త్ర్యాణం శ్రీధనుచే ల్యాధ్యయనమోగ్యః. అస్త్రీసంస్కృతానే పార
శేధాదయః ప్రదర్శితా ఇతి. అయం గ్రీంథ స్వర్యసమాదరణేయో
భూయాది త్యాగః.

ఇతి విజ్ఞాపయితాదాసః పరవస్త్రావవర్తోగార్ణీ
గోవిందాచార్యుః, విజయనగర సంస్కృతకాళాలా.

వృక్షటనధరలు

1 శ్రుటి	2 శ్రుటి	3 శ్రుటి
సం 1 8	రు 25—0—0	రు 15—0—0
బక్కమారుకు	5—0—0	4—0—0
—సంపాదకులు.		

అ శీర్యదము

శ్రీ శ్రీమత్త దిట్టకవి చేంకటనరసింహాచార్యులుగాయ, (తుంగుళ).

క॥ శ్రీ తరుణేమణిరఘుమాముదు
బాలాత్మునిఁ శాంచరాత్రీపుఖ్యాగమవి
భ్యాతునిఁ బాడిచే ట్యుస్ట్యుయు,
సీతారామానుజార్యోశైభరు మనుహు.

1

క॥

దిష్టిం బగు పాంచరాత్రీపుఖ్యాగమము
శిష్టమీతంబుగ ముద్రీఁ
సృష్టిం శేయంగబును + శిష్టాచారా!

2

క॥ దేవరవా రంపిన శ్రీ

శ్రీవైష్ణవ పాంచరాత్రీసిద్ధాంతాంత
ర్యావితకమీజలాగమ
పాపనతంత్రీంబుఁ జామఫ్యాగ్యము గ్ర్యా.

3

శే॥ గ॥ ముద్రీఁములేక దాగి మాఫ్యాలు నుండు
పాంచరాత్రీశాత్రుగ్రీంధ్రపటలపెట్ల
వెదకి సమశాస్త్రి వ్రీచురించి + వెలువరించు
త్యుత్త్రీచుత్సుంబు కొససాగు + వైపక్కపను.

4

శే॥ గ॥ అపథంపుము దిట్టక + వ్యుస్ట్యువాయ
జనిత “ వేంకట నరసింహఫ్యానుధిథాన
కలితుఁడను విన్న పముఁశేయఁగడగినాడ
పాంచరాత్రీశాస్త్రీధ్రరాంచితభ్రమ!

5

తుంగుళ,
26—5—81. }

ఇట్లు విశీయువు,
దిట్టకవి వేంకటనరసింహచార్యులు.

సంపాదకేయ భూమిక.

పా త క త శ రు శ యు లా రా !

“శ్రీపాంచరాత్రీగమశాత్రుసర్వస్వ”మన శూసంస్కరించు
క్క పేరు పినినంతనే— “వీ మిది ? ఇదియెక గొప్పశాత్రుమూ ?
ఇం దేశంలోముఖ్యమివయములు గలవు ? ఈశాత్రు మెవ్వరి కుప
యోగించును ? ఇద్దాని నుడ్దరించుట కొళవ్ త్యేకసంస్క సాపీంచుట
యూవక్ష్యుకమేనా ? ఇట్టినింపును సక్రియముగా నిర్వహించుటకై విక్ష్య
స్వేచ్ఛ మెచరింపవలసియే యున్నదియు ? ఎంతదూర మాత్రా
చించినను యావిషయ మంతటి మన్మాత్రరమేషదిగా గన్వించుటలేదే ?
తెలిసియుండియు కొండను ద్విప్రి రుటుకనుబట్ట దేశమంతయును
బానుకొని పనిచేయుట శస్త్రాస్యస్వదముగాదా ? ” యెని పలువురు
పలువిధింబుల బెద్దగా ఏంతశెందకపోవరు. కానీ, జనపామాన్యమున
సీవిషయమం ద్విటి వివరీతాభిప్రాయ సేర్పుకుటకు ముఖ్యకారణము.

ఈ శాత్రువిషయకమగు నమూల్యగ్రీంథసముద్రాయ మింత
కర కెవ్వులగాని సమగ్రిముగా బ్రికటింపబడుట కేమాత్రీ మహ
కొళమును గలుగశ పోవుటచేతనే యద్దాని మహాత్ముమృత్వ
యు, సర్వజనోవయోగ్యతయు, నేత్రాన్నత్యుక్తిదాయకమహిం
మావి జేమమును యెల్లవారలకును దెల్లమగుట దటసింతలే
దనియు, అంయను, యా శాత్రుసంబంధములగు గ్రీంథరాజము తె.
నో స్వేర్పవరులగు కొన్నికొన్నివ్ త్యేకసంఘములవారిచే నతి
రహస్యముగాగూడ దాచిపెట్టబడి, యనస్వగోచరములై యిం
దుకు ఖలితముగా దుదకు సేటికాలవైవరీత్యుచేత క్రీతివ్వలై
యిందును పూరీంచియుటకలై నిట్టి యుత్తమ గ్రీంథములనం
ఖాగ్యములుగా ప్రాతివేషమురువేశబుటలోబడి తమపై శారిన దుఱ్ఱ
దులుపుడికైనను లేక, కించిలికాదుల కాపోరముగా మారి
పోవుచు, నిమ్మశాత్రుము చూచుచుండగనే రోజారోజానకును
జీర్ణించి సంపూర్ణముగా విస్మృతవాఙ్మయ మగుటకే సర్వసిద్ధమయి
యున్నందుచేతను - ఇట్టి కారణములచేతనే ప్రస్తుత మిమాత్సుతుమున

మహాజనసంఘమున కథియచి తగ్గి యట్టియిప్పాయిథేద మేర్పుడుత
 తటసించినదే గాని, ఇంతటి మహావయోగకరమైనటియు వేదము
 వలె నవ్యాయమేయడై, శ్లోమి స్వాప్తిమిహస పురాణాదులయం దత్యం
 తము కొనియూడఱబడియున్నటియు, మన భారతవర్షమునఁడలి చొం
 దూమహాజనసంఘ్యలో నుమారు మూడవవంతుగల శ్రీవిశిష్టాధైవత
 మహాశులక్ష్ల ముఖ్యాధారమైనటియు, అకిచిరకాలానుగతముగా నాసేక
 మహార్షులచేతను, ప్రముఖులగు యనేక పాచిన సాధిష్టుత్వం
 గప్పలచేతను మహాతరముగా విమర్శింపబడి యనుచమానమగు నుత్త
 మహాత్రముగా నిరూపింపబడి నటియు, యనేకవిచేశియవిద్వాత్రము
 ఖులద్వాప్తినిగూడ నాక్ క్షించి యట్టి వారలపోగ డ్లకున్న పాతలోమైనది
 యునగు ఈ పాంచరాత్రిగమమువంటిమహాత్రమాత్రము వేరొ
 కటి కన్నించనే గన్నించదని ఖుండావధముగా నొక్కి చెప్పాచు,
 యింతటి యుత్కృష్టమాత్రమునం జినుమంతయేని మన మధ్యమానము
 వహింపక యావస్తుత శిథిలావస్త నిద్రాని కంటగటుట మిక్కిలి యవి
 వేక మనియు, నియ్యది మన చేకమున పూర్తిగా నశించుటయే తట
 సించునేని యంటి యనర్థము వేరొక్కటి యుండణోవదనియు,
 కాననే ఈ యూగమహాత్రము నుద్దరించి యథాక్త కృమిసల్పాట
 సర్వమాపనామాస్యధర్మాన్విర్యహణమాత్రమీ సస భాషంచి, యట్టి
 మహాత్రాత్మేశ్వర్యముతోనే ప్రస్తుత మించంథిసీధముగా మేము ఫాఫించి
 యుంటిమనియు, ఈ చాత్రవరసనముచే మానవకీరహస్యమైలు
 గరతలామలక్షై లోకమున కంతటికిని మహామంగళ మాపాదింప
 బడుట నిశ్చయమనియు, ప్రతివ్యక్తిపరముగా గూడ సీచాత్రు మెంతో
 లాభకారియనియు, చేచాభ్యుదయసంధాయకమాలగు నుత్తమ మార్గ
 ములలో నింతటినుఖ్యమగునది వేరొకటి యుండణోవదనియు, కాన
 నే—తా ములరును యా మాయుద్వయమునం దత్యంతాధిమాన
 మునువహించి తగు సమయసానుభూతుల విరివిగా నొసంగి చేకభాషా
 భగవద్భాగవతసేవల నొసరించుటగా యాసంథి నుద్దరింపక తీర
 దపియు మేమిప్రమ విశ్వావించుట దమకు మరియు నాశ్చర్య జనకము
 గాక పోవదు.

ఆయనను యా మా విన్న కమండుగల సత్యమను రాను రాను తా మిం సంఘమూలకముగానే స్వానుభవముపై గ్రహించగలిగి తమతమ కర్తవ్యముల నిర్విటించి యశోవిలసితులై ఏగిలిన దేశియుల కండరకును యూదర్శకార్యాయులై పెలయగల రనిగూడ కీర్తి రణశుభ్రిగా విశ్వసించియే సాహసించి, మహాదారహృదయులగు దమయథిమా నాదరణముల నాధారముగా జూచుకొనియే తమయం దరిష్టమును మేంపివు దిక్కార్థంగమున సంగిధ నియ్యకొంపిమి.

పాంచరాక్షాగము - కావిచ్ఛిన్నత.

మాసంఘయైక్క-గ్రంథమాలచాఖలో స్తోంధమే ప్రథమవ్యచు రణమగుటవలన, నిందే యా సంఘమైక్కముభ్రీయదేశమును, అనగా యే పాంచరాక్షాగము నుభరించుటకై యాయుద్వయ మారం థింపబడిశటో యట్టి యూగమహాక్షస్త్ర్యమును విరశముగా మాపాక్ష మహాజనుల కెలరకును విన్న విచుట మా ముఖ్యవిధాయకక్రత్వమై యున్నది. కాని యద్దానిని సమగ్రిముగా నెత్తింగించ యత్కొంతు మేని వేలపుటులుగల యెన్నిసంపుటములనో యిందులకై వృత్యేకముగా పెలువరించినగాని యమ్ముడోవాళ్ళయమందలి యొకస్వల్ప విషయమును గురించియైనా సంగ్రిహముగా నన్నివిషయములను పెల్లడించిపునుట కవకాశము గలుగదు. నిజముగా నింతటి యమూల్యశాత్రుమునుగురించి యదినిభ్రమని యేమో వార్యియబూనుట యద్దాని ప్రాముఖ్యతమ కొంత తగ్గించుటకై హేతువగను. అందులోను నావటి యల్పజ్ఞ డెట్టి యునిర్మాచ్యమగు విషయమును వర్ణించ దలపెట్టటకన్నను జడత్వ నుంకొకటి శేడనియే నిశ్చయముగా వచివగలను. అయినను సంపాదకునియైక్క- ముఖ్యధర్మమును పూరుట అంశిసాహన మనిచించుకొనును గాన, “యవాళ్ళానసగోచరుండగు నప్పక మేళ్యరు నొక్కటి రెండక్కరముల సంపుటికరణమగు యొక మంత్రముచే వ్యక్తచరువదలంచినట్లుల,” నాకు సాధ్యమగు నంతలో నాశక్కి ననుస్తరించియే యిం దీ శాత్రుమును గురించి కొంత వార్యియబూనుచున్నాడను, అందును శ్రీ పాంచ

రాత్రిగమ ప్రామాణ్యతను గురించి నే సతీగివంతలో గూడ కొక సూచిపొత్ర మాత్రముగానే యిం దావిషయముల వివరింపుచు, కీమ్యుట నావరాత్రురుని యవ్వాళానుగ్రహావిశేషముచేతను, తమవంటి యు త్రమపురుషుల యమోఘాళిర్యాదసస్యయములవ్యధావముచేతను భోస్యాగ్రంథమాలశాఖ శాక్ష్యరముగా సాగుచుండు సేని మే మిందు ప్రతిక్రించుస్యటి ప్రతిగ్రంథమండును కొంతకొంతగా సీవిషయమును భోస్యాపాతకలోకమునకు మనవిచేయుదుమని విస్మించుచు నిక ప్రిక్కలి మునకు మఱలుచున్నారము.

ఈ శాత్రుమునకు పాంచరాత్రిగమ మనుటయేగాక, ఏకా యనాఖ్యాత్రులియనియు, సాత్మ్రేతపిధియనియు, వహంిపసివ తనియు, భగవచాచ్ఛత్రమనియు ననేకనామాంతరము లేర్పడియున్నవి. ఈ నామమాలన్నియు సీశాత్రుముయొక్క ఆధిక్యమునే చెప్పక చెప్పు చున్నవి. ఇందలి మహాత్రరములగు విషయముల ప్రశస్త ననుధరించియే యాపై నుడహరించిన నామాంతరములన్నియు నిద్రానికేర్పుటకు ముఖ్యాచరణవైనది. క్రిమముగా మాపారకులకంతయసును విస్మించుకొనగలను.

పాంచరాత్రాగమముయొక్క శ్లష్టుక - ప్రత్యుషము.

మొత్తముమింద సృష్టాయిదియందే లోకపొత్తార్థము, అనంతములగు చేదములందలి ముఖ్యధావము సెల్లవారలును సులభముగా గ్రేహించి యూచరించు నకొళిముగాల్చున్నటుల, లోకపొత్తెకమతులగు ఆనంత, గరుడ, విష్ణువైన, బ్రహ్మాందుర్మిలను నీరైతుగుచును త్రీవైకుంతమున నా త్రీమన్నారాయణమూర్తిని బ్రహ్మించ, త్రీహారిప్రసన్నాంశై తైతురాత్రీబులలో పీరల సంశయంబుల సెల్లఁ కీర్తుట మూలముగా మొట్టమొదట సీశాత్రుపాంప్రాయములను సంగ్రహముగా బోధించెను. కాననే యిద్దానికి “పాంచరాత్రి”మను సారక నామమేర్పడినది. ఇట్టి పాంచరాత్రి శథార్థమే యనేకసంపీతులలో ననేకస్వారస్వయములలో యిందలి, విషయప్రాధాస్వయమును నిరూపించు కట్టుగా వివరింపబడినది. ఏది యొటులున్నను వివిధార్థప్రమిపాదకం

ఒగు నిష్టహాశాత్రుము మొట్టమొదట మోత్తిపాయవ్రీద్ధునముగా అనంత గదుడాదులకు బోధింపబడిన తదుపరి వారలు తమ శిఖ్యల కీరణస్వము నువ్వెచేసింపు, నాశిష్యలు మరల వారివారి పీయశిష్య లకును యా ముఖ్యసాంప్రదాయముల బోధింపును వచ్చినందును, తుద కీళాత్రు మనేకమహాలచే ఘందోనిబద్ధముగు నన్నట్టపు కోక రూపకముగా; సాధ్యకోటిసంఖ్యామావక్కై, యారూ మహార్థులపేరిట ననేకసంహితలుగా ఇరచింపంబడి, ఉటదేశసాంభ్యులచే దివ్య సిద్ధాంత (ముత్తిసిద్ధాంత), ఆగమసిద్ధాంత, తుత్తిసిద్ధాంత, తంత్రాంతరసిద్ధాంతంబు లను ముఖ్యాధేదములతో పిష్టుట లోకమున వెల్లజి చేయబడినది. మొత్తముమింద వృక్షిసంహితయాదును ఛ్యావయోగ కీయాచర్యాపాదంబులగు నాలుగు ముఖ్యాభాగములుగా వేదాంత, యోగ, ధర్మ, చాక, శిల్ప, జ్యోతిషారాధికారి యనేకయు తమశాత్రు వివయములచేతను, విష్ణురాధనావిధాన, ఆలయనిర్మాణ, ఉత్సవ విశేష, కృతిస్తావరణ, యంత్రాధరణ, మంత్రాధరణ, చాయ శ్చిత్ర, చాంకికర్మ, కామ్యకీయలచేతను పీసి కంగభూతముగా నవ సరముగునట్టి తదిశేర భూగోళ, ఖగోళ, రత్నపుట్టింది చృక్షుకీళాత్రు సంబంధమించుయములు పెక్కాటితోడు, ఈశాత్రుము నేడు అమూల్య మై యలరారుచున్నది.

కొన్నిసంహితలలో పై నుదహారించిన వివయములన్నియు సంగ్రహముగాను, మరికొన్నింటిలో కొన్ని విరశముగను కొన్ని సంగ్రహము గను, యింకొక కొన్నింటిలో కొన్ని వివయములు మాత్రమే సంగ్రహముగానీ శేక విరశముగానీ వివరింపబడియును, యావిధముగా మొత్తముమింద సన్నిగ్రంథములందును చేరి పై నుదహారించిన వివయములన్నియుఁ ఇక్కాగా నీ శాత్రుమునందు, బోధింపబడియున్నది.

గ్రీంఫిథసము.

ఇట్టి మూలగ్రంథములు శేక సంహితలు చేరువకు మాత్ర మట్టితరశేతనంఖ్యాకము లని ప్రసిద్ధి చోందినను, యిప్పివరకు జరిగిన పరిశోధనయొక్క ఘలిశముగా సుమారు చెందువందల యేఖి

సంహితలవరకును సీసంఖ్య బయలువడినది. ఇంకను క్రమముగా సీసంఖ్య యథివృద్ధి నొందుచునే యున్నది, ఇక సీతరగతి గ్రంథముల దివ్యములుండ, సీశాత్రమునకు సంబంధించినవే మతీకాన్ని తరగతుల గ్రంథములుగూడ దేశమున గన్నించుచున్నది. రూమునాచార్యులు, రామానుజాలు, వైదికసార్వద్భాములు, నిగమాంత మహాదేశికులు, శిశ్లలోకాంతియరు మున్నగు పూర్వవిద్యత్వంగత్వులును; లాతాచార్య, రామానుజార్య, రంగభట్ట రాదిగాగల సీనవిద్యాం సులును “ధాక్కరు యింది. ఆటలోప్రాప్తాదరు” సొదలగు విచేశియుషాశయులును, సీశాత్రము సెంతగనో విమల్మించి ప్రత్యేకముగా తమతమ యథిప్రాయముల బ్రకటించిన విమర్శనగ్రంథములున్ను, వరాహగురువు మున్నగు ఆగమవేత్తలైన మహాపునుషు లనేకులు చాలచాలము క్రిందటనే రచియించిన క్రియాక్రికరచంద్రిక, ప్రాయోగదీపిక, ‘ప్రాయోగమసేమాలిక, సాత్మ్యతామృతసారచంద్రిక అలయనిత్యార్థనాపద్ధతి, పాద్మోక్తారాధనావిధి, విష్ణుపాద్గ్రసింజలోకప్రాయోగవిధియొదలగు ననేకప్రాయోగగ్రంథములున్ను:— సృసింహాభట్టరు ఆశహసింగసూరీక్యాదులు రచించిన సంహితావ్యాఖ్యానములును—వైకుంరదీష్టీత, వైద్యనాథదీష్టీత, వైదికసార్వధామాదులు రచించిన నిర్మయగ్రంథములున్న—ఇంకను, యాశాత్రపాయిముల్యము నెఱింగిన మహాశయులెందరో విరచించిన దీపికలు, దర్శకములు, భావ్యములు, ప్రాయోగసంగ్రహములు, యామొదలగు ననేక గ్రంథరాజములున్న—వైనుదహరించిన విధముగా నేభాగమునకు జీర్ణవైనామి, నేటివరకిమ్మహాశాత్రమునకు సంబంధించిన యన్నితరగతులందలి గ్రంథములసంఖ్యను బాగుగా నాలోచించిచూచిన, సుమారు పదునైనువందలకు తక్కువగా నుండన్నాలగన్నించుచున్నది. ఈ గ్రంథము లన్నియుగూడ నేటిదనుకును యముదీపములనియే చెప్పవచ్చును.

ప్రకటికగ్రంథములు.

వైనుదహరించిన యన్నిరకముల గ్రంథములలోను, మహాశేషమున ముద్రణాసాకర్య మేర్పడినదాది నేటివరకు అచ్చుటచ్చుట అనగా

మైనూరు, బెంగలూరు, అనంతశయనము, బరోడా, మద్రాసు, బొంబై, కలకత్తా, కుంభకోణము, కంచీ, కడప, కాళీ, కైళాశాదు, పూనా మున్గుగు వలుప్రీదేశములయందు, ఆహ్లాదప్పుడు దేవనాగరము, తెలుగు, కన్నడము, గ్రేంథాష్టరము మొదలగు లిపులలో గతించిన యేంబడిసంవత్సరముల లోపునను ముదింపబడి ప్రికటింపబడిన గ్రేంథములసంఖ్య సుమారు డిగ్రీలు ముదించి లోపుగా నుండును. మిగిలినవన్నియు సేటికిని అముదిగ్రేతములుగానే యున్నవి. ఈన్నీల్లు సంఖ్యకములగు ముదింతగ్రేంథములలో గూడ, యేరెండ మూడు పుస్తకములకోతన్న మిగిలినవానికి వృస్ఫుతము ప్రతులు దొరుకుట లేదు. ఇంది ముదిగ్రేతమైనప్పుడు వర్వోజనుల కును సంక్రమికరమగు విధిమున నవ్వోత్తింపబడక యున్నందున ఈ గ్రేంథములుగూడ ప్రస్తుత మన్నియును పునర్వ్యుద్గ్రిణావశ్యకతను గలిగి యేయున్నవి.

ఏది యొటులున్నను, ఇంతకాలమునుండి మనదేశముయొక్క దూర దృష్టి పోతుప్రచేతనే ఇన్సామాస్యమునం దీశాత్రువియుమున దగు నథిరుచి గలిగియుండనందున, డూపై సుదహరించిన యోకపట్టణము లయం దెంచరెండరో మనస్త్ర్య లీయాగమమును సమగ్రిముగా ప్రీగా టీచుట్కై చేసినక్కమీయుగతయును వ్యధాపయూపముగానేమారిపోయి, అప్పటికిని యోక వ్యయప్రీయాసపక్క లోపుడి కొన్ని కొస్సి యు తమ గ్రేంథములను వారు ముదించి దేశమున కమూల్యమగు మహావక్రతి నొసరించిననుగూడ దేశియులు వారలయుద్యమతర్వము నేమాత్రము నుగ్రహించజాలక, వారికి లోడువడకున్నందునలన నిమ్మశపురుషులు తమ వర్వోవ్యముల నిందుల కప్పించియును హాతాశులై తప్పని సాగా నియుద్యమమును నిరమించవలసివచ్చెను. హోరా! ఇది యంతయు మనదేశముయొక్క దుర్భాగ్యఫావసే యనుటకస్తు వేరొకటిగలదా?

ఇంతయేల ? మన భారతభాతీలో సుమారు మూడవవంతు జన సంఖ్యగల నిశిష్టాద్వ్యతుల కాథారక్తై—సేటికిని యోకముఖ్య పుస్తకములయం దాచరణీయతై—మున్నాందవచిఖ్యతపూర్వాదేవాల యుములలో నసోకము లెద్దాని. నాథారముగా గౌని నిర్మించబడి

మేనో—అతిచిరకాలమునుండి సేటిదనుకను మన భారతీయశీల్మాచాతుర్వ్యము ఖండభండాంతరములయందును దిగంతవి శాస్త్రాతయశీలిలసిత్తెనై యచ్ఛియముగా నలరారుట కేళాత్రుములు మూలభూత మైనవి యో యచ్ఛియు త్రమశాత్రుంబులలో నొక్కటియగు నీ “పాంచ రాత్రాగమ” విని మునున, యుచిరజ్ఞతగ్రథియు సేమ మనమందర మును యోవిధముగా తూస్తేంభావమునే పహించి, స్విరపరులగు అర్పకులు, శిల్పులు, శ్యోలిష్టులు, మంత్రిశాత్రువేత్తలు, యోగా భ్యాసపరులు మున్నగు వృచ్ఛైకసంఘములపారిచే నియ్యది యతిగోప్యముగా దాచిపెట్టబడి, తుడ కూరును వేరునుంగూడమాసి పోత్తునులు, రాజావలంబనాదులు లేని యిక్కలి రాలంబున దివక్రిమ ముగా తిథిలావస్తను తెందుచు చూచుండగనే విస్మృతవాఙ్మయ మున చేరిపోత్తుచున్నను మిన్నుశించి, మన మిద్దాని నుఢింప దలంప కుండుట యేమంతభావ్యముగా నున్నదియో రెయిక్కింత విచారించిన మనకత్కావ్యము వెంటనే మనకు గోచరింపకపోత్తునా? ఇట్టివిషయం బుల దరిది వెన్నదిసి యనుభవించుటకు సులభముగా నానేక సాక శ్యము లేర్పుడియున్న సేటికాలమునందుసైతము మన మూరచ్చుండుట పరిషోసప్రార్థయే యగునుగడా?

ఒచ్చియో కృష్ణ..

పోదరక్తముఖులూరా!

ఇట్టి యమూల్యవిషయములో మన ఏంతటి యత్క్రష్ట జాపు చుంటిమేగానీ యమోరికాదేశీయరాలగు ‘అనివిసంటమ్ము’ తా సీశాత్రు మిషయమం దెంతటి శ్రీద్రవో వహించి, తనచే మదరాసునందు ఫాఫింప బడిన “అశయారు లైబ్రారీ”లో సీశాత్రుగ్రాంథములను అముద్రితము లగువానినే రమ్యకనూరు సాప్తుటములదనుకను యానేకప్పనప్పములకు లోబడి సంపాదించియుంచుటయేగాక, “అహిత్యాధ్యుసంహిత”యను నొక ముఖ్యగ్రంథమును బ్రహ్మటించుటగూడ జరిపియుండెననియు, యా లైబ్రారీ డైరెక్టరులో నొక్కమను, జర్గునుదేళస్తుడును నగు “ప్రాంత దు”మథుళయ్యుకు పీలి శ । 1916 సంవత్సరప్రాంతమువ జరిగిన మైరోప్లా

మహానృగామసమయమందు తా నహమ్మదాశాదు చెరసాలతా
 సుమారు యొకుసావత్సరములు బంధింపబడుట తటసించగా, నావ్య
 వథి నూరకే పోసీయక సీయాగమగ్రంథములనెల్ల నెంతగనో విమర్శిం
 చి, తనయిటిప్రాయముల నొక ప్రత్యేకగ్రంథముగా “త్రిపాంచరాత్రు”
 గమ ఉపోద్యాత”మను పేరిట నాంగ్లములో (Introduction to Pan-
 charatragama)యను మున్నారు పుటులగ్రంథమును రచియించి ప్రక
 చించి యుండుట తటసించెనవియు, శ్రీతివేంద్రంగవర్ష మెంటువారలు
 “శ్రీరిష్టపంపిాల” యను నొక ముఖ్యాగ్రాఫముయొక్క ప్రాత్ప్రత్యు
 లను “లిండ్స” సగరమందలి యొకరాజకీయకోశాగారమునుండియే
 రప్పిగాచి ముద్రింపవలసివచ్చే ననియు రమకు మనవిచేయుచు,
 ఇట్టిసిలిం మన దేశియిప్రభావరులుగాని, జమింందారులుగాని, మతా
 ధిపతులుగాని, దేవస్థానములబోర్చువారలుగాని, సర్కారువారు
 గాని, దేవాలయాధిపతులు అర్పకులు మున్నగువారలుగాని, తసి
 తరద్విష్ణవంతులుగాని, ప్రముఖులగు దేశియనాయకులుగాని,
 విధ్వంసులుగాని, విమర్షకాగేసినరులుగాని, ముద్రాలయాధిపతులు
 గాని యీ విషయమున లేశమేనియు జోక్కుమును గలిగించుకొనక,
 యీ మార్గమువంక తమదృష్టినే సారింపకయున్నారనియు వాచ్యము
 వలసివచ్చినందుల కౌతమో సిగ్గిలవలసివచ్చుమున్నది. ప్రస్తుతము మన
 దేశమున నామమాతావళేషములగు గ్రంథములకొర్కె అపురికా
 జర్గుసీ మున్నగు విదేశములను కేల్చాచి భిక్షుముత్తపలసివచ్చినట్టచి
 కయినా మనక ర్తవ్యము నాలోచించకపోత్తుట నుస్థితిగాదా ?

శాత్రుముయొక్క సర్యాజీవచోయాక.

ముఖ్యముగా మన భారతీయశాత్రుము లన్నిటిసి సతక్కలు
 సట్టిశ్చదమున్నను తుడకు పరబ్రహ్మనిరూపణ మను యొకే గమ్యస్థాన
 మును శేరుట వాని పాంప్రధాయైనై యున్న దని మెల్లరు సాచి
 గినవిషమేగాదా ? మాగిలివశాత్రుములవలె సి పాంచరాత్రీగమ
 మున్న మెన్నివిధముల నడినిసను తుడ కా మెట్టుపెన్నే యొక్క
 చున్నటి : పాథారణముగా ప్రాతిమాసవుమును ఫలితశాత్రుపాంప

చాత్రులు ననుసెంచిథ్యు పరబ్రహ్మము నంగికరింపజాలగు, కాని యిన్ని శాత్రుములలోను మచుపేరట తసయ్యదేశములో నే కీఫి దిఖు శాత్రుప్రాకారముమాత్రమే యా బ్రహ్మస్వరూపము నంగిక తింపును, అఱువను యేశాత్రుమున గేవిషయము తన కెంతపర కుప తొంగకరమగునో యో శాత్రుమునుండి యో విషయము నంతపరకు పుర్ణిక్షాముటలో నాతని కెట్టియభ్యంతరమును నుండిఖోదు. ఈ క్షాత్రీపుఛేతనే యిన్ని శాత్రుములును బృత్తివానికిని యూదకీములై యే త్తుయప్పుచుండును కృతిభారతీయుడును తన దేశమునందుగల యా శాత్రుముల నన్నిటిని అనుసరించియే తనజాపియెక్క యోస్సు త్తుత్తు వారసి గర్యించుచుండును. ఇట్టిసందర్భములో రక్తాప్యాకర ఇంచిశాత్రుములవలె సంత మెక్కుడుగా సభ్యసించిన నంతటి వాడ త్తుయప్పుటమాత్రమే ఘరీతముగాక దేశాభివృద్ధికిని, జాతీయోస్సుత్వంత కుసు మూలభూతములగు తిల్పమాదిగాగల యసేకమహాతరవిష యుములచే నిండియుండిన యాపాంచరాత్మాగమశాత్రుము తీణి ఏ రణ మౌసరించుట యెవ్వని ముఖ్యక ర్తవ్యము గాకుండును ?

ఖ్రాస్త్రముక్రతియ వైక్య శూద్రాకి చాతుర్వ్యములవారికిని యా శాత్రుము ననుసరింప సథికారముగలదనియు, భారతీయాభర్యశాత్రు గ్రోపములక్కెల నీ యూగముమే మూలకమనియు, పంచమపేదం ఒన కొణ్ణిది శ్రీమహాభారతాగ్రోపమునందలి శాంతివర్యములో శ్రీ శ్రీస్స్వాచార్యులనా రంపశయ్యపైనుండి భర్యురాణాదుల కంత్యసందేశముగా త్తుకడేశించిన భాగమందు వేదవ్యాసమహార్షియెక్క సూక్తుల నొక్కమారు బిరియించిన నే భారతీయుని హృదయ మానందనిమగ్గు ము గాకుండును? ఇంకేగాక వసిష్ఠ, యాజ్ఞవల్క్య, వృద్ధహశీతాది స్నేహులయుండున్న; మాత్ర్య, వారాహ, బ్రహ్మకైవరాటి సాత్యుక పురాణాదులయం దనేకప్రదేశములయందున్న, పలువిధములుగా గొపియాడబడియున్న యా శాత్రుము నుభ్రాంతపదులుట తన క ర్తవ్యము గాదనుట కెంతటి నీదహృదయుడగు భారతీయుడైన అంగికరించునా? ఇట్టి యు తమశాత్రుములను మనపూర్ణీకు తెంకటి కష్టపుయములుండును తమప్రాణములప్పు మిస్సుగా గాపాడి ఏన

మిందలి మహాల్భముచే నథివృద్ధి తెండవలయుననియేగదా మన
కొనుగిరి! పురాతనశాత్రుగ్రౌధము లనిన మన పూర్వీకు లంక
మహార్షులయొక్క విష్ణువునిఫులేగదా! కాని, యట్టి మహాశత్కావు
శాత్రుగ్రౌధములనెల మన మించా ఓకపూర్వికపులమాక్రిముగా
గూడ భావింపక యవ్యదేశములపాటు గావించుటగాని, పూర్తిగా
సంతరింపజేయుటయేగాని యటివేక మనిపించుకొనదా? ఇప్పటికే
యా శాత్రుగ్రౌధము లెన్నో నామమాతాగ్రివళేషముగా మన దృష్టి
ధమునుండి మాటుబడిపోయవిగదా? ఇంకను యెంతకాల మార్పి
మనము మనదేశము సభోగరిపాటుసేయ నూహించుట? ఇంతటనేని
మన ముఖ్యక రవ్యము నారసి హతశేషములగు గ్రౌధములైన సెల్ల
వారలకును యందుబాటులోనుండి జగమంతయు లిందలి మహాల్భము
నొందునటిమారము నవలోకించకుండుట ధర్మమే యగునా?
ఇంతవర కీ పరిస్థితుల సెల దెలిసికాసగలిగిన పించుటనైనా యా
యు త్రమశాత్రుమునకు దురదృష్టవశాత్రుగా మనదేశమున సేర్పడిన
యా యభోగరికి మించి శరీరము లొక్కమారుగా గంపించి
హృదయములు సీరైపోయ మన భాషిక రవ్యమున్నశకాంపితో దమ
యెదుట వృత్యుక్కమై గోచరించుటలేదా?

సంస్కుమొక్క.. పార్చింధము.

మహాశత్కులారా!

ఇటి పరిస్థితుల నన్నింటిని యవలోకించియే యా యు త్రమశాత్రుమును మనదేశమున బువరుద్దరించుటకై యథాక్ష కీ కృష్ణినటు
పుట యొల్లవారికిని ప్రస్తుత ముఖ్యక రవ్యముగాచి, నిశ్చయింయా స్తి
గతుల నన్నింటిన యామ్మూలాగ్రిముగా విన్నవించిన పించుటనైన
దమవంటి యుదారహృదయులగు దేశియసోదరుల దోషాటు మాతు
విరిగా తొరుకక పోవడనే సంపూర్ణవిశ్వాసముతోనే భగవత్తుం
కల్పనుసారముగా సేటి కీసంఘను పావనగాతమితీరమండలి ప్రీరాషు
చంద్రమూర్తి దివ్యసన్నిధానమున “శ్రీ పాంచరాతాగ్రమశాత్రు
సర్వస్వ”మనే పేరుతో స్కాపించగలిగితియి. అంధోదేశపుణ్యస్థల

శాఖలు నిమ్నసోషేత్రమున నిట్టి మహాత్రరోద్యమ మారంభించ ఇష్టుట రూంధర్మమహాజనుల కండరికిని యుక్కాసరమగు విషయమే గుర్తా ?

గ్రీంథమాత్రా.

ఈ సంస్కితమున గ్రీంథమాలకొళగా కృతిపంవత్సరము సశీను వ స్నేండువందలపుటలకు తక్కువగాని గ్రీంథములను సర్వాంగసుందరముగాను సర్వజనోవయోగకరముగాను వెలువించడల చీతి. తమ యునుగ్రీవాప్రభావమువలన నీసంస్థయొక్క చేపుసంపూర్ణ శాత్రువుకులనముచే సార్థక మగుసేని ధన్యుల మగుదుము.

గ్రీంథవిలయము.

ఖపూద్రీవ్యసాధ్యమనియు, యినేక్కిమల కాలవాలమనియు గూడ దలంపక, యో సంస్థయం నొక ముఖ్యుళాఖగా గ్రీంథ నిలయమునుగూడ స్థాపించియుంటిమి. ఈ శాత్రుమునకు సంబంధించిన ముదిక్కొముదిక్కొగ్రీంథముల నన్నింటిని యిందొకొణో తెర్పిపెట్టి కృస్తుర మిచ్చాత్రువిషయములో విష్టింపునెంచిన మహాశయులు గ్రీంథమార్జనమునకై పొందుచున్నట్టి దుర్భరములగు కష్టసప్తముల నెల వొలగించి యట్టివారలకు సర్వసాకర్యములను గలుగ శేయుచు, దేశాధివృద్ధికిన్ని జాతీయావ్యవర్త్యతకును యథాక్తి దోషుపడుటయే యిందు మాకుగల ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది. ఇప్పటి పర కైపులో యథిమానవంతులగు కులవురు దేశియప్రమాణుల లోధ్వాటుచేతను, ద్రీవ్యము నొక లక్కుగాజాడక వెచ్చించుటచేతను, అనేకభావులలో ముదిక్కొముదిక్కొములగు గ్రీంథరాజములను నుమారొక యొబించిని సుసాదించి యిందు చేర్చగలిలితి. ఈ గ్రీంథసంపాదనమునకై సుమారు మూడువత్సరంబులనుండియు మేము పొందుచున్నట్టి క్ర్మములను, చేయుచున్నట్టి క్ర్మమిని యో భగవంతుడొక్కడు మాత్రమే తెలుసుకొనగలడు ఇప్పటి కీయుద్యమమం దెంతలే దని నను నుమారొక వేయియోక్కుములకైనను తక్కువ రక్కియాడి ఉంచుటము. అంకు శ్రీ అడయాకురైప్రార్థి, శ్రుంఘాయైస్టైలైప్రార్థి,

మదాగ్నిసు ఓరియంటల్ మాన్యాసిట్‌ప్రెస్ట్‌లైబ్‌రి, తియవాస్తారు ప్రేస్‌లైబ్‌రి, కొమరాలైబ్‌రి, శ్రీ బరోడా మహారాజావారి స్వంత లైబ్‌రి, అంధ్రప్రింటింగ్‌కోలైబ్‌రి మనుగు ముఖ్యప్రోడెక్షనుల లందుగల గ్రేంథముల కన్నింటికిని వృత్తులు వారీయించుకొనుటకే గూడ విశ్వప్రీయత్వముల నొనరించుచున్నారము. కొండరు దేశియ పోదరులు విక్రీయింపదలపెట్టిన గ్రేంథములనుగూడ నీపంపువుతుమున కొనుటకును తీర్మానించుకొంటిమి. ఇట్టి పరిసితులలో నెంకటిద్వార్య మైనను బొత్తిగా సరిపోవుటయే శేడు. ఆభగవత్కృతుచే నీ శాత్రు గ్రేంథములన్నియు నచ్చుటనేని దొరకుటయే రటస్థించినచో నథము పక్క మొక్కాక్కావ్రతికిని వారీయించి పుత్సుకొనుట కొకయేఉది రూప్యములైనను తప్పక కావలసియుండును. ఇట్టు లీ పదునైదు వందల గ్రేంథములను సంపాదించుట కెంతటిమొత్త మవసరమో, శిఘ్రుట వాటిని వృక్షటించుట కేమికావలయునో సర్వ్యాంగమూర్తులగు మూ పారకమవుళుయే మోచించ ప్రార్థితులు. అయినను “సంఖే శక్తి: కరాయగే”యును నారోగ్రాంతి వనుసరించి మా గ్రేంథమూల గ్రేంథము లెప్పటికప్పుడు అర్పుకుడుచుండునేని యం దాఢాయము గా వచ్చువటి ద్వివ్యమువందు అర్పులపోగా మిగిలినదాని నీ గ్రేంథముల వారీయించుటకే వినియోగించిన త్వరలోనే మే మిక్కార్యమున గృతకృత్యుల మయ్యెదను.

ప్రశ్నేశపాతకాలా మాసప్రతికా ప్రయోజనాభాలా.

ఇంకను యా శాత్రుసాంప్రదాయములను పాంగోపాంగముగా విద్యార్థులకు వృత్యేకముగా బోధించుట కొక పాతకాలయును, యా శాత్రువిషయములను విద్యాంసులచే నామూల్యాగ్రముగా జర్మింపించి జనసామాన్యమునం దీశాత్రుప్రాశ స్వమును వెల్లదెంపకేయుట కను వగు నొక మాసప్రతికయున్న స్థాస్తించుట వృస్తుతము మనదేశమున చాల నవసరములై యున్నవి. దేశియమవోజనుల కీమాయుద్యమిం దినుటుంతయేని యథిషోఽ మేర్పకీ పోవకులు, సాధారణసభ్యులు తూర్పుగు నర్సింహగాంధించిను జ్ఞాక జీవించి గభ్య కెర్కుజెకారేణ

త్వరలోనే తుంటులభముగా సీళాఖలనుగూడ నేర్చాటుతేయ ఆలము విక్షిసించుచున్నారము. తెనాలివాస్తవ్యాలకు శ్రీధవకు భక్తం రంగాచార్యుస్వాములవాచున్న యిదివరలోనే యట్టి పాత కొఱకు పతిక్రమ యేర్పరుప యుక్కింపును మా యుద్యమతత్వము సూచించి గుంటూరులోగాని బెజవాడలోగాని యాశాఖల నేర్చాటు తేసినచో తామున్న తగుచిథముగా సహాయభూతులమైయుండేద మని (ఓ) అకశంకం రంగభావ్యమయ్యింగారి (గుంటూరు) ద్వారాగా వాగ్దైతము నొవరించి తమ యథిమానమును శ్లోడించియుండిరి. శ్రీరామచంద్రమూర్తి తప్పక మా యాశయమునుత్వరలోనే సరవేష్టనుగాక యని మరించి పార్చించుచున్నారము.

మహాభాషయము.

ఈ మాక్షమీ నాలించివంత సే యత్యంకాసుగ్రేషములో తమ వద్దగల ముదిర్కాముదిర్క గ్రింధముల నుచితముగా నొసంగియు, తగుపారల నుత్సుకొంచి సభ్యులుగా కేర్పించియు, తమ తమ వాగ్దా కలికలలో (ఆంధ్ర), వైష్ణవ, వైభావన, వైశ్వ, అర్పకమున్నసువి) నుచితముగా సీపంఘవిషయములను బ్రికటించియు మాకు మిక్కిలి సహాయభూతులైయున్న మహాజనుల కైలరకును మాహృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనముల నర్మించుచున్నారము. ఏనాటికేనియ మా యా యుద్యమపార్చింథముచేక దేశమున కేమాత్రిమేని యుపకృతి చేకొణిమెడల నా విజేషము తప్పక ఏరలకే చెంగగలదని నిశ్చయముగా మనవిచేయుచు శ్రీమన్నారాయణమూర్తి ఏరికు సర్వ సాఖ్యముల నొసంగి సర్వదా రక్తింప వేషుచున్నారము.

ప్రథమగ్రంథప్రమాణము - శ్రీమింబలహమిత.

ఎండునసేమ, మా యా యుద్యమమున కైల బ్రికిథలముగా సేటి కీ ప్రాథమగ్రంథముగు శ్రీ కమింజలసంహిత తు వెలువరింపగలిగి తమ కెప్ప దీవిథముగా సమగ్రించుకొంటిమి. ప్రప్రథమమందే యనం పూర్ణమగు గ్రంథమును బ్రికటించుట యనుచితమని, మెంతగలో జెతకి. వెదకి యా చిన్నిగ్రంథమును బ్రికటింప నుద్యమించితిలు;

అప్పటికీని రెండుమూడు మాసముల క్రిష్ణాని నొక సంపుటముగా శేర్చి యే వెలువరింపబలసివచ్చినది.

ఈ గ్రోంధమునం దీశాత్రుఖునకు సంబంధించిన ముఖ్యమిషయ ములలో నొక్కటియగు శ్రీ విష్ణువిథానముమాత్రమే కొంత విరశముగా వినరింపబడియున్నది. ఇల్పి, జ్యోతిష, పాక, మంత్రి, ధర్మాప్రాదివిషయములను కొలదిగా గలవుగాని, యది మిక్కలియు స్వల్పమైసందున భూతీకాగా నుదహరింపబడనే లేదనిసాడ తెపు నొప్పును. కాని యాగ్రంధమే యాసంఘర్షయైక్క ప్రధమవ్యక్తులు మగుట శిల్పాదివిషయములే బాగుగా వివరింపబడిన గ్రోంధమునే కౌదట వ్యక్తించుట యుచితమనియు, సయ్యది యమ్ముఖుశాత్రు ముయైక్క రూఢిక్యమున కాదర్శప్రాయమై సర్వజనాదరణీయమగు ననియు పలువురు దలంపవచ్చును. కాని, యట్టివారలకు బ్రిత్టుల్లు ముగా, ప్రస్తుతము ద్వివ్యలోపమువలన మేము పడుచున్నటి దుర్భర కష్టము ననుసరించి, మన యాంధ్రదేశమునం దీపాంచరాత్రాగమము ననుసరించువట్టి విష్ణువిథయములయం దన్నింటను సర్వసామాస్య ముగా ముఖ్యధారములగు శ్రీ విష్ణుపాద్మకపింజలసంహితలు మూడింటిలోను, సీగ్రోంధమే చిన్నదిగను సుఖ్యోఽషమోగకరమగు నదిగను నైయుస్థించువల్ల నసేకవిధములుగా సీయాలయూర్పునా విథానంబుల సక్రియముగా నిర్వ్యాటించుట కసేకప్రాయత్నము లాబరింప బమున్న యా దివసములలో, మే మిగ్రోంధమునే ముందుగా ప్రమరించెదమేని, ప్రతిష్ఠిష్టావులయూర్పుకులను సయ్యభయములచే రప్పక నొక్కటి ప్రతిని కొనుటగాని లేక ఆలయముపేటట తెఱుత్త ముపై నొక గ్రోంధమునైన తెచ్చించుకొనుటగాని దట్టపడగలదనియు అప్పినారలు సాధారణముగా పోషకులుగనో సామాస్యసభ్యులుగనో యేర్పడుటయే తటసించినచో సీసంఘయైక్క పునాదులు గట్టివడునవ కాళమేర్పుసి - సక్రియాభివృద్ధినొంచుచు సాధ్యమగునంత త్వరలోనే జగన్మంగిశంభువకరముగా, సీసంఘయైక్క సంపూర్ణకార్యక్రమ మారంభింపబడగలదనియు, ప్రముఖులగువార లనేకు లభిపోయము సొసంగియుండుటచేతను; కొండరు అర్పుతులు అధికారులు చూస్తును

పారలుగూడ నీ “కపింజలసంహిత” నే ప్రివ్యధమమున నచ్చుతో
చుట యవవరమని గట్టిగా నొక్కి చెప్పినందునను మెక్కువమంచి
యథిప్పాయము ననుసరించుటయే శ్రేయస్కృతమని భావించి యిప్ప ఊ
గ్రీంథమును ముదించి ప్రికటింపగల్లితింపు.

ముద్దిగాసాకర్యములు బొత్తిగా తక్కువగానున్న యా
చాంతములం దీపాత్మికు గ్రీంథమును వెలువరించునప్పటికే తల
ప్పాణము లోకు వచ్చి, అప్పుడే స్వింతముద్దికాలయము లేని లోటు
గన్నించుచున్నది. అయినను, దేశియమహాజనుల లోడ్చుటు మాకిను
మంతయేని గలిగినమెడల నీ ముద్దికాలయసంపాదనముగూడ నొక
గొప్పకార్యముగాదనియే తలంచున్నాము. కాని భగవత్చైవ
యెట్లున్నవట్లు జరుగక తప్పదుగదా ?

త గ్రీంథమును ముదించుటలోగూడ, సాధ్యమగునంతవరకు
సర్వాగసుందరముగాను సర్వజనిపోవుకరముగాను ప్రికటించు
టయే మేము ముఖ్యోద్దేశముగా గొనియున్నందున మార్చి మొదటి
వారమునందే ప్రికటించవలసిన యా గ్రీంథ మొకపేస్తునుంచి
వేరొకపైనునకు మారవలసివచ్చి నేటి కెట్టలో విజయవాడ శ్రీ
అంధగ్రీంథాలయముద్దిష్టరాలను శేషుకొని, యా ముద్దాల
యూధితకులగు మా శ్రీ కర్కాపాలెం కోదండరామయ్యగారి లోడ్చుటు
వలస వేము దూరస్థులమైయున్నను త్వరలోనే యా గ్రంథముయొక్క
ముదణకార్యము లుచితవిధమున నిర్వ్యాతింపబడుట తటస్థించి, శ్రీ
ఒరోడా మహాసంపాదమువంటివార లే ‘జయాభ్యసంహిత’ ముద్ది
మారంథించి నేటి కారుమాసములైనను యింకను మూడు నాలుగు
మాసముల దనుక వద్దాని బ్రికటింపజాలని స్థితిలో నున్నక్కడు, అన్నిం
టను గొరమాలి యింకను ప్రారంథదక్షయిందేగల యాసంస్థయొక్క,
ప్రముఖమే ముందుగా దేశియులపూ స్తముల వలంకరింప గలిగినందుల
కెంతయు నావందించుచు, యిందుకు ముఖ్యకారణథూతులగు శ్రీకో
దండరామయ్యగారికిన్ని, మాసభ్యులకున్న యో. శ్రీరామచంద్రి
మూర్తి పర్వదా సర్వమంగళము లొసంగి బోచునుగాక యని హృద
యపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నారము.

కమీంబరంగొక కింది ద్వితీయమును కోణా ?

ఉగ్గోంధ మిదివరలో సుమారు వలుబలి సంవర్గరములకు మున్ను, చెన్నపురిలో శ్రీమోగి శ్రీరంగపట్టం పారసారథిలయ్యాం గారిచే తెలుగులిపిలో బ్రికటీపబడియుండెను. ఏకారణముచేతనో గాని యాగ్గోంధము మిక్కిలి చిన్నచ్చులో, పీచుకాగితములపై విషయమూచికయేని లేకయే, లక్ష్మకు మిక్కిలియగు తప్పులతోడను కొన్నికొన్ని కీలోకార్ధంబులనే పూర్తిగా విడవిపెట్టబడియును ముద్దిం పబడినది. అట్టి గ్గోంధమునకైనను ప్రీపుత మెచ్చటగాని ప్రితులు చిక్కుటలేదు. ఉగ్గోంధమును జూచినంతనే కృకాళకు లేయుక్కా మార్పుకనో యాధారముగాగాని యద్దుని ముద్దించినటుల గన్నించు సేకాని కొన్నిప్రితులను సంపాదించి తగు విషువునమునరించియే వెలువరించినటుల దోషు. కాన, నిట్టి పుస్తితులలో మాసంఘ్యమైక్కా యుద్దేశ ముల ననుసరించి యాగ్గోంధమును ముద్దించుటకై దేశమునం దచ్చటచ్చుటగల మరికొన్ని తాళపత్రిప్రితులనుగూడ సంపాదించి, సాధ్యమగునంతవరకును తప్పులను దిద్దుబాటు చేయించియే పాశాం తరములు, అధికపారములు, అనుబంధములు, అధ్యాయాంతర్గత విషయవివరణప్రికలు మున్నగున వన్నియునుచేర్చి, యప్పు కిద్దుని సెల్లరకును దృష్టికరమగు విధమున సచ్చైత్తింపించి బ్రికటించియుం టీసి. ఇంకను మున్నుం దీగ్గోంధముయొక్క తాళపత్రిప్రితు లేచ్చే నను కొరకుట తటస్థించినచో పునర్వ్యుద్భేషమందు గాని లేక ప్రిత్యే కానుబంధముగాగాని ముఖ్యములగు విషయములేచ్చేననున్నచో ప్రికటింప యత్తించెదము. ఉగ్గోంధమునం దీశాత్తు ప్రాముఖ్యత ననుసరించిన చిత్రిషులములనుగూడా కొన్నించినమాత్రిమే తేర్చి యుంటిమి. ఇంకను విరివిగా విట్టి శేర్పుదలచితిమి గాని యాయ్యదియే మాకు ప్రిధమప్రియత్తుమగుటవలన నింత కన్నను సాహసించజాలక పోతిమి. ఇగపత్కుపయు తమ యండితో ద్వాటునుమాకు జక్కాగా గలుగునేనిమాసంఘ్యయొక్క ద్వ్యాతీయగ్గోంధమునే యింతకన్నను వేయి మనుంగులు మిన్నగా ప్రికటింతమని మనవిచేయుచున్నాము.

మట్టియొక్క పర్యాయము మాసంస్త క్షేకవిభవులుగా తో
డ్వాటు నొసంగిన మాసభ్వుల కందరకును యూ పరమేశ్వరుడు పర్యదా
ఆయురారోగ్యాద్యైశ్వర్యముల నొసంగి రక్తించుగాకయని కోరును,
మహరోదారహృదయులగు దేశియచుకోజనుల యథిమానాదరణము
లచేత యామాసంస్త సత్యరమే సంశూరాధివృథికొందునని ప్రికరణ
శుభీగా విక్షసించుచున్నారము. శ్రీమద్భుద్గీరి శ్రీసీతారామచంద్ర
మాయోప్మమును వెంటనే సిద్ధించునటనుగ్రహించునుగాక !

శ్రీసీతారామాయణాత్త సర్వప్రయత్నము, ఉధారించుని తూష్ణమోదాశిల్పా.	}	ఇట్లుచిప్పి వింపు, ప్రా. సీతా రామానుజాచార్యులు, మధ్యసంసాదకుడు. గౌట్రువురు, చిన్ శ్రీనివాసాచార్యులు, మహామంచాభక్తుడు.
---	---	---

వివరణ వట్టికలు

అగ్రంధమును బిరీచిలించి ముద్రించుటలో మాచే యుపయోగించబడిన
ముద్రితాముద్రిత్తగ్రంథములయొక్క వివరణపట్టిక.

A.—ముద్రితప్రతి— తెలుగులిపి-శీచుకాగితములు-సన్నిహితమ్మన్న
గలది. టి. సుబ్రాంధు (కర్తృక్రమాభిష్టు, ఇంగ్లీషు పోడ్చు క్లార్సు) గారి
పీఠిక గలిగియున్నది. సంపూర్ణగ్రంథము. కానీ తప్పులు మిక్కుటము
గనే గలవు. (కడవనుంచి శ్రీమయారం అప్పులాచార్యులవారు జయల్
శాస్త్రిగారి ద్వారాగా పుటినది) ఈగ్రంథము కొంతపాశప్రతియై పై
కాగితములు కొన్ని ఉండిపోయినందున దీని సెవ్యరు ప్రకటించిరో ఎన్న
చ్చట ముద్రించబడినదో, యెచ్చట సేవిధముగా నెప్పాడు ప్రచురిం
పబిసినదో తెలుసుకొనుటకు తగిన రూధారములు లేవు.

B.— మాతండ్రిగారగు శ్రీమాణచిన్న శాయన్నాచార్యులువారు
శ్రీగౌట్టుపుర్ణ సీతారామానుజాచార్యులుగారివద్దగల పూర్వప్రతి సను
సరించి క్రి. శ. 1917 వ సంవత్సరమున ప్రాసిపెట్టినప్రాతప్రతి-కాగిత
ములగ్రంథము - సమగ్రము - తెలుగులిపి - అంతపరిశుద్ధమయిన
ప్రతి గాదు.

C.— మాతండ్రిగారే క్రి. శ. 1916 వ సంవత్సరమందు తాళవత్ర
కోరముల సనుసరించి ప్రాసియుంచిన “శ్రీవిష్ణుపాద్మకపింజలసంహితా
క్రప్రయోగవిధి”. భద్రాచలమహాక్షైత్రమునందున్న తదితర
స్థలములయం దనేక చోటును దిరకాలమునుండియు ఆచరణమందుగల
ప్రయోగగ్రంథము - తెలుగులిపి - కాగితములవ్త్రి - సమగ్రము -
చాలవరకు పరిశుద్ధప్రతి యనియే చెప్పవచ్చును.

D.— తాళవత్రగ్రంథము - తెలుగులిపి - అపమగ్రము -
సుమారు 100 సంవత్సరముల క్రిందట శ్రీ అమరవాది చెన్నక్లష్టమా
చార్యులుగారు ప్రాసియుంచినది. చాలవరకు పరిశుద్ధప్రతియే. పైను
దహరించిన వారి క్షీయపుత్రులున్న మా మామగారున్న యసు
శ్రీ అ. పెద్దశేషాచార్యులుగా కొసంగినది.

E.—తారవత్రప్రతి—కడపప్రాంతములయందు ఆచరణమందుగల శ్రీవిష్ణుపాద్మకపీంజలసంహితో^२ కవ్రీయోగవిధి—సమగ్రగ్రంథము—క్రోకరూపము—తెలుగులిపి—కొంతవరకు పరిశుద్ధము—కడపనుండి శ్రీ మయ్యారం అప్పులాచార్యులువారు శ్రీ. క. యార్. శాస్త్రి గారిద్వారా సనుగ్రోహించినది.

F.—శ్రీరామేరూర్చువరతాన్కరము—ముదింతప్రార్థి—తెలుగులిపి—సముగ్రోము—పరిశుద్ధము—కపీంజలసంహితో^३ క్రీరాణుకల్యాంశుత్సవప్రపంచాగముగల గ్రంథము—మదరాసులో ముద్రింపబడినది.

మ.రా:—ఇం ఉదచోరించిన ఇంగీషుఅంతరములలో పాచాంతరములల ఆధికపూర్వములు వార్షికములుగొండా గుర్తుగా మంది యంత్రమైదున పాచకములు గ్రౌహింప పార్శ్వములు.

—సంపాదకుడు.

శ్రీ

క పి ० జ ల స ० హి తా యా ०

అధ్యాయానుక్రమణికా.

అధ్యాయంభాగః	నిషయచిత్రణం	పుట సంఖ్య	శ్రీ సంఖ్య
పొథమోధ్యాయః	తంత్రీపాశంగతకీర్తనం	1	33
ద్వితీయమోధ్యాయః	ఆచార్యలపుణం	4	34½
తృతీయమోధ్యాయః	క్రమవస్తుమయః	7	33
చతుర్థోధ్యాయః	సమయాచారవిధిః	11	23½
పంచమోధ్యాయః	వహుత్రీదివసాధినిరూపణవిధిః	13	20½
షష్ఠోధ్యాయః	నిమిత్తపరిణా	15	28
సత్తమోధ్యాయః	వసుభాలపుణం	18	11½
అప్యమోధ్యాయః	భూసంగ్రహణం	19	25
సవమోధ్యాయః	గాంఘవిన్యాసః	22	41
దశమోధ్యాయః	పాంపాదవిధిః	26	182½
ఏకాడశోధ్యాయః	శ్రీమిమూలపుణం	37	70
చాయాదశోధ్యాయః	శ్రీమిస్తాలపుణం	43	197½
త్రీయాదశోధ్యాయః	స్నేచపవిధిః	58	59½
చతుర్థశోధ్యాయః	సాధకస్న్యానవిధిః	64	15
పంచాదశోధ్యాయః	అర్పనావిధిః	56	68½
షష్ఠాదశోధ్యాయః	అగ్నికార్యవిధిః	74	46½
సత్తాదశోధ్యాయః	నితోగ్రహపవిధిః	78	25
అస్త్రాదశోధ్యాయః	హవిర్లపుణం	81	51
ఏకానవింశోధ్యాయః	ద్రౌష్యశుద్ధిః	86	15
వింశోధ్యాయః	పుష్పవిధాపం	87	23½
ఏకవింశోధ్యాయః	అంకురార్పుణవిధిః	90	28
చాయానవింశోధ్యాయః	ధ్వజారోహణవిధిః	92	82½

అధ్యాయంథాగ్	నవ యమితరణం	శస	కో
		సంఖ్య	సంఖ్య
తయోవింశిఃధ్యాయః ఉత్సవవిధిః	100	88 $\frac{1}{2}$	
చతుర్యింశిఃధ్యాయః పుష్పయుగవిధిః	108	68 $\frac{1}{2}$	
పంచవింశిఃధ్యాయః మంత్రీకోశవిధిః	114	68 $\frac{1}{2}$	
షష్ఠివింశిఃధ్యాయః తీర్మాధ్యారవిధిః	120	75	
స్తవవింశిఃధ్యాయః ముద్రాలపుణం	126	27	
అష్టవింశిఃధ్యాయః స్వావవిధిః	129	19 $\frac{1}{2}$	
ఏకావర్షింశిఃధ్యాయః పూర్వావిధిః	131	20 $\frac{1}{2}$	
త్రింశిఃధ్యాయః ప్రతచ్ఛేదవిధిః	133	20 $\frac{1}{2}$	
ఏకావర్షిఃధ్యాయః చార్యాయశ్చత్రవిధిః	135	80	
చ్యాపింశిఃధ్యాయః కవితారీరోపణవిధిః	141	94	

భర్యధ్యాయానుక్రమాచా

న మా ప్తః .

३

క పి ० జ ల న ० హి తొ యూ ०

అధ్యాయంత్రుతవిషయవివరణపట్టికా.

విషయవివరణం. శ్రుతి సంఖ్య. విషయవివరణం. శ్రుతి సంఖ్య.

→ ప్రధమాధ్యాయే - తంత్రిపారంగత కీర్తనే →

శ్లోకమింజలశ్లోకమింజల	1	కెమింజలవచనం - అప్పుకురథకంత్రీ	2
కెమింజల మహార్థి వరం	1	శాఖ శంకీర్ణవం	2
కాళ్యాంపాపమచం	2	పొంచరాత్మికస్తూర్ధీవచారం	4
పొంచరాత్మికస్తూర్ధీవచారం కాళ్యాం		కాళ్యాంపాపమచం	4
ప్రశ్నా:	2	కెమింజలవచనం - పొంచరాత్మికస్తూర్ధీవచారం	4
కెమింజలవ్యోమచనం-కాప్తార్థివచనం	2	వివ్యవచనం	4
క్రిత్కాంతాం నామశ్రీవచారం కాళ్యాం			
ప్రశ్నా:	2		

→ వ్యుతీయాధ్యాయే - ఆచార్యలకునే →

అచార్యస్వర్గ గుణం నిర్ణయణం	4	స్వయంబూర్ఖీయవం	6
అచార్యవచనం	5	వ్యుతీయదివే	6
శీత్యామిది: - స్ఫురితేశ:	5	చుస్త్యశ్లోక సంభాషణాయః	7
ఘంటమిర్మాణమిది:	5	నామవచనం - కష్టస్వర్గ	7
చక్రాంతి ఘంటలవచాప్రకారః	5	ఉష్ణీణ భగవతోచూర్చం	7
అగ్నిపంచమిర్మాణం	6	ఆచార్యవ్యుత్పన్ం - ఆత్మసపురుణంచ	7
ఇవ్వస్వ అధికాశామి	6	శుస్థాంశిచుమోమం. శిక్షాపరిషుమై	7

→ శ్రుతీయాధ్యాయే - వైష్ణవమయే →

శ్లోకమింజలమోగ్యశిఖిను-పం	7	ప్రాణిక ప్రమ్యప్రంశా	9
పరిషుయదేశాని	8	భగవత్తీరచ్ఛిశాశ్విస్తోకరణం	9
భక్త్యుభక్త్యుమిమా	8	ప్రయోగమిమా	9
మండపభాసామి విషయః	8	పుష్పమాంశామి శక్తివం	9
శాపమంస్తూరామి	9	తదిప్రశ్నియమాని	10
భ్రమాచారసిర్యామణం	9		

→ చతుర్థాధ్యాయే - సమయావిభాగం →

మాటలింగం.	శుం సంఖ్య.	మాటలింగం.	శుం సంఖ్య.
శ్వర్ణాదాని	11	శ్వర్ణంత్రం	12
అశ్వమృద్ధాని	11	గుర్మి	12
శ్వర్ణాచారి	11	శ్వమ్మి	12
శింగి	11	శింగికి	12
శమ్మి	11	శమ్మి	12
శుంఘాసకి	11	శుంఘా	12
శ్వర్ణాఫు	11	శ్వర్ణి	12
అచార్యి	11	సహ్యశామాశ్వర్ణాఫు	12
శైఖాని	12		

→ పంచమాధ్యాయే - సత్కత్రీదివసాది రియావసే →

పాపమితార సుషయార్యావసుం	13	మంచేశార్యాని	13
అయినం	13	పత్రి	14
మంచేశి	13	అగ్ని	14
పత్రికార్యి	13	పత్రియదివమహాపూర్ణి	14
పాపమితారి	13	పత్రిమిథయి	14

→ షష్ఠాధ్యాయే - నిమిత్తపరీకోయాం →

శథాశంభుకుశామి	15	శింప్యులాం	17
శథాశంభుకుశామి	16	శంభు	17
అశుంభుకుశామి	16	చంతకాశుంభువత సే	17
శుంభువాసి శథాశామి	16	శ్వి	17
శ్వి	17		

→ సత్తవమాధ్యాయే - వనుధాలక్షులీ →

వనుధాలేశవిద్యువసుం	18	సత్తురాజుప్పుం	18
శుంభువాసి	18	శుంభుర్మిప్పుం	18
శంభువాసి	18	శేశంభుశామిముండుం	18

వివయవివరణం చృంఘవంథ్యాగం వివయవివరణం చృంఘవంథ్యాగం

→ అష్టమాధ్యాయే - భూసంగ్రహాలే →

భూసంగ్రహాలోనుయై శాస్త్రముల్నీ : 19 కర్త జనిధి :	21
కెంచిబ్రహ్మతచసం-భూసంగ్రహాలిధి : 19 అంధభర్యనం	21
బలిప్రియాసం 20 కాంతిశాఖలు :	21
కర్త జాతా కర్తవ్యిధి : 20 బీజావాపి	21
కర్త తే కృషులముం 20 శుషప్రక్రియాలం	21

→ నవమాధ్యాయే - గ్రామవిన్యాసే →

గ్రామవిన్యాసే-వసరిపూర్వం 22 మూర్తిశేషేన అయిదిగ్నేర మూర్తిశేరా	
గ్రామశేరా : 22 తినిరూపణం	23
భూసంగ్రహాలిధి : 23 శిత్యసంస్థాయిశేషేకమాధ్వదంపూర్వాశణం 24	
గ్రామవిన్యాసేశేరా : 24 చాముదేవాది మూర్తిశేషేన విష్ణులయ	
గ్రామవిన్యాసే శేరా : 25 శేరాని	24
శిథినిర్మాణాది 25 మూర్తిశేషేక ఫల శేరానిల	25
గ్రామవయశే శేవాపయిరాగ్నాం 26 అయిదుఅమిరాగ్నే విశేషమిషయా : 26	

→ దశమాధ్యాయే - ప్రాపాదవిధా →.

భగవదాలయిరాగ్నాంశం 26 అధిషాపాది	
అయిదుశేరా : 26 వృథమేహకాసాపాదవిధి : 29	
అయిదీరాగ్నాంశిధి : 26 అంగుళాశిఖాపశేరా : 30	
అదో కాంతిశాఖలు : 26 వశశేషేన అంగుళశమాధేషి : 31	
శంకుపొందం 26 ప్రాపాదాదిషాపిధి : 31	
భూయామండలరేఖనం 27 గొప్పలయా : 31	
సూక్ష్మాపొందం 27 ప్రాపాదశేరా : 31	
మర్మిమిత్రే కాంతిశాఖలు : 27 ద్వార్పలముం 32	
క్రైమిశం 27 దీపాగ్నీలయా : 32	
వాణికార్యారక్తాది 27 స్విపనమంటపం 32	
అస్తా కృత్తిముందిరాగ్నాం 28 వైనశేయస్వే మంటపం 32	
అధిషాపాదిమూర్తిశేషుశాంతి 28 గోత్రరం 32	
శాంతి : 28 బరిశం 33	
అయిదుప్రీశే మూర్తిశాపి 28 మయ్యక్కేపమంటపం 33	
ఎతులేశాపి ఉత్సవ్యుషమహాశేర్పు 29 వీపాపాదముం 33	
వాయయి : 29 విశ్రుతాపాదమంటపా : 33	
వృథమేహకాసిధి : 29 శంఖముం 33	

విషయాల్పరణం.	ప్రాతసంఖ్య.	విషయాల్పరణం.	ప్రాతసంఖ్య.
ఆశాన సృత విద్యాకుంటపాచీని	33	ప్రాప్తహాచీని	35
ధాస్యసాస, తుర, గోపురాచీని	33	మూర్ఖేష్వరావిధి:	35
ఘోక్షుమంచవరుపాచీని	33	అధివాసవచోచ్ఛా	35
గర్భావ్యాపిధి:	33	మూర్ఖేష్వరాసాపం	36
అధివాసచోచ్ఛా	33	మూర్ఖేష్వరాచ్ఛా	36
సమశ్రేద్యివ్యాపి	33	అధివాసవచోచ్ఛా	36
బ్రిచ్చుమతి)యాచీనం స్తోత్రామి	34	అచార్యర్పసిల్పశ్రూజాది	36

—→ వీరాదశాధ్యాయే - వృత్తిమూలకులే —.

మూర్ఖేష్వరశిథాని	37	మహిరింయ (వృత్తిమూలం) మూరం	40
రక్తేశ్వరాః	37	మహర్షింయస్య	40
శాఖాశ్వరాః	37	శాఖాయతామ్భవ్రిప్రతిమామూరాపి	40
శిలాశ్వరాః	37	పూర్ణిసాదమాశేస వృత్తిమూరాపివిధి:	41
పుష్ట్రేశ్వరాః	37	పూర్ణిర్మాణేస వృత్తిమూరాపివిధి:	41
ధాత్రేశ్వరాః	37	సంభవ్రిమాణేస వృత్తిమూరాపివిధి:	41
ధాత్రుసంగ్రహిషిధి:	38	ప్రతిమూర్ఖేశేస మానశ్వరాః	41
పృష్ఠాధిధానః	38	కృప్యాశ్వులక్షణం	41
మాయిము	38	పరిశేరం	42
ధాత్రుసంగ్రహిషిధి:	38	కృత్రిమాలయాలకుం	42
శాంతికోమిం	38	యోగపింయం	42
శోషంగ్రహిషిశేషుశ్లాశ్వరాః	39	శ్శుమింయం	42
శ్రౌతాధానః	39	మ్యార్థివ కృప్యాశ్వుసామ్పేశ	42
అధివాసవచోచ్ఛా	39	పృష్ఠామింయస్య కృత్రిమివిధి:	42
స్వస్తుసర్వరుం	39	శోషుశ్శుమింయాసం శ్శాపచే	
శోయో: ఆగ్రాశిషేష శుశ్లాశ్వరామి	39	శొషశ్లేషః	42
శోయోముం	40	ఏశ్శోశ్శేషః ఏశ్శోశ్శేషః ఏశ్శోశ్శేషః	42
శోయోముం	40	ఎశ్శోశ్శేషః	42
పృతిమూరాపివిధి:	40	పూడుశీర్షికాయు రిశ్శేశ్వరాః	42

—→ ద్వాదశాధ్యాయే - వృత్తిస్తోలకులే —

పృతిస్తోమిధామ్భినికాశ్వసప్రిశ్చ:	43	చావకుండం	
కమింయమ్భితికమసం-పృతిస్తోసంగ్రహిషిధాః	43	శ్శుశ్శుమింయం	44
పృతిస్తోసంపరిమాయుషప్రిశ్చ:	43	పృష్ఠమింయం	44
శందిశాశ్వుం	44	శేరిశాశ్వుం	44
శంతుశ్శేశుమింయం	44	శ్శుశ్శుమింయాసా	45

విషయాలిపీలం.	పుస్తకంథాగై.	విషయాలిపీలం.	పుస్తకంథాగై.
శిశిరయుగోవరక్తాని	40	బరిషాహీముఖః	53
జలాధివాసమిథిః	45	భాలసౌమీ కంకణం	54
శ్రీగ్ంచాగమనం	45	స్వేచ్ఛాశ్రుత్యయనం	54
జలాధివాసః	45	శాంతియుగ్మిక్తముఖః	54
ధోన్యాదివాసమిథిః	45	ఆశార్ఘ్యదశీలా	54
కుప్పుస్తావసమిథిః	45	స్నేహం	54
కుప్పుస్తావసమిథిః	45	శ్రీరాఘవాతిః	54
కుప్పుస్తావసమిథిః	48	చ్ఛింగ్రుణంభేషాకం దేవస్య ఆపయ	54
కుప్పుస్తావసమిథిః	48	ప్రియీశి:	54
పుష్ట్యిధ్వామం	48	మూర్ఖిస్తావసమిథిః	55
స్నేహం	48	మహాతంభంభుజీవ వరిష్ఠాశనం	55
మార్కస్మానం	48	భాలబింబశిల్పిః తంభూమామోమం	55
శ్రయ్యాదివాసః	48	కాంతిమామామిని	55
అగ్నికార్యం	49	కుంభాధిష్టః	55
మౌద్యోమంశ్యాక్తముఖః	49	మంభీస్యామిథిః	54
పూర్తాసాదవం	49	భాలభంభుతశిల్పం భగవన్ను వేశం	55
ఎముర్గుధ్వాణిః	49	ముద్రాప్రియుస్తావిథిః	55
కుంభేషు సమిథిః	49	పరివారప్రియుస్తావిథిః	55
మూర్ఖిప్రియోముఖః	49	పరివారక్కల్పనాధ్వాణి	55
శాంతిమామినిః	50	అసీశ్యపరివారః	55
కుంభోదకప్రోత్సమం	50	శయ్యాసస్య పరివారః	55
అంగ్రేకల్యాపిషమోమాని	50	పరివారప్రియుస్తావిశేషమయః	55
శాంతుకుంభమం	50	ఆశరోధ పరివారప్రియుస్తావిథిః	55
మూర్ఖిప్రియోముఖః	50	శేషిం ముఖ్యమిమయః	55
మూర్ఖిప్రియోముఖః పూశిభుజం	50	భగవకర్పునం	55
ముఖ్యమిథిః నీచేషు	51	నిక్షేప్రూణాశ్చిపొర్పండి:	55
ముఖ్యమిథిః నీచేషు	51	దక్షిణదాసాది	55
రత్నుస్యామిథిః	51	శ్రీరామ్రీకవాంబంధమం	55
రత్నుస్యామిథిః	52	శతుర్ముఖి స్నేహం	55
కుంభ్రుత్యమిథిః	52	శతుర్ముఖి స్నేహం	55
శాంతిమిథి అషీష్యాక్తమం	53	కుంభ్రుత్యమిథిః	55
శంతిమిథి రత్నుస్యామిథమం	53	స్నేహితిః	55
అషీష్యాక్తమం	53	ప్రియీశిః	55

—→ ప్రియోదశాధ్వాణియే - స్నేహమిథం → —

స్నేహమిథా రాయ్యిప్రియుః	55	స్నేహమంశుపల్పణం	55
శింజలువర్తినమనం-స్నేహమంశుపల్పణం	55	కుంభ్రుత్యమం	55
నిర్మామణం	55	కుంభ్రుత్యమిథి	55

విషయవివరణం.	పుటుసంఖ్య.	విషయవివరణం.	పుటుసంఖ్య.
స్తుతశేషింపులుండం	59	మచ్చకుంభిస్తూర్మాలముం	61
జలశాంపంతుండం	59	కులశాంపాసమోను:	61
కలాచి	59	కులశాంపిముంక్రతుం	61
కలశిక్షీత్రప్రకుల్పనం	60	ధాకుమ్మి ధాంశ్రమక్కర్మాణి -	61
కలశిస్తాపనప్రాంకుణాది	60	కులశింధుమాణినిద	61
కలశిసంభూతుంధ్యాయం వ్యుత్సిథివాని	60	దంపత్థామాణిని	62
కలశిస్తాపనమండలచూ	60	అధిషేఖక్రమ:	62
శోస్తుము ద్రోష్యశైలి:	60	స్తుపసమంక్రాంతాణి	62
కలశిము క్రమాణి:	61	స్తుపసాంక్రమించూరాణి	63
కలశిరాథం	61	అశ్రూదగౌహప్రాంకుణాణి	63
కలశిమిర్మాలముం	61	ఎంచేధ్యంకలశాణిద	63

—→ చతుర్దశాధ్యాయే - సాధకస్తువిద్యా —

సాధకశ్య స్తుతశాణింపుభూతా	64	సంభూతంజనగాయశీర్షమంక్రమాణి	64
సాధ్యాపిస్తువుషుపుశేషిథివాని	64	జీవుల తర్వాతం	65
స్తుతమిది:	64	బ్రహ్మప్రాణభూతముప్రాంకుణి	65
స్తుతమంక్రాంతి	64		

—→ వంచదశాధ్యాయే - అశ్వావిధి: —

అశ్వావిధిలం	65	అప్పముర్చాయిస్తోసామి	68
అపయమ్మిచేశి:	65	చ్యాదకుత్సాయిస్తో సామి	68
సముద్రమం	65	సృష్ట్యుదివ్యాధిశైలి:	68
కొట్టిచూటుమిది:	65	కర్మాణిసీ సృష్ట్యుదిశైలి:	68
కీదసంకీర్తముభూమివయా:	66	కర్మాణి రీషిస్తోసామి	68
చ్యార్పులూ	67	కర్మాణి అప్పముర్చాయికుతురు	
భుంటాపారం	67	చ్యాదశేషా కిదర్మసంచ	68
స్తుతికీర్చేశాభ్రమిణుణాది	67	యోగాపీత్రవ్రకుల్పనం	68
శాణికాయుమిది:	67	శాప్రతింది:	69
శేరుం	67	కలశిస్తాపనాది	69
శ్రూరకం	67	అంతర్యాగమిది:-అపాసిసా చ్యా	
శంభుకం	67	పచార్మక్రమ:	69
నిఖ్యంధి:	68	పంత్రాపనం	70
భూర్భుకుంది:	68	చ్యాపాదయి:	70
చెవుస్వేఅంగచ్యాపి:	68	పరిచార్మక్రుమం	70

విషయమిస్తానం.	ప్రశ్నమంఖ్య.	విషయమిస్తానం.	ప్రశ్నమంఖ్య.
ప్రథమమిస్తానం	71	ఆధరమిస్తానం	73
స్వర్ణమిస్తానం	71	ఉపాధికార్యమేఘమిస్తానం	73
స్వర్ణమిస్తానం	71	పుష్టిమార్గమం	73
పుష్టిమిస్తానం	71	శ్వాసమ్భం	73
పుష్టిమిస్తానం	72	శ్వాసర్థమిస్తానం	73
పుష్టిమిస్తానం	72	ముఖమాచం	73
పుష్టిమిస్తానం	72	అగ్నిమార్గమం	73
పుష్టిమిస్తానం	72	ఏకశేష విషయ	73
పుష్టిమిస్తానం	73	పచుస్తృష్టిమిస్తానామిసి	73
పుష్టిమిస్తానం	73	బరిషార్థమిస్తానామిసి	73
పుష్టిమిస్తానం	73	ఆచాలకమాటుమార్గమిస్తానాయి	74
పుష్టిమిస్తానం	73	గృహమార్గమిస్తానాయి	74
పుష్టిమిస్తానం	73	విషయమిస్తానం	74

→ ప్రశ్నమార్గమే - అగ్నిమార్గమిథి ◆ —

అగ్నిమార్గమిస్తానామిసి	74	పూత్రీమంస్తూరి	76
పొమ్మామ్యున్నికార్యమిస్తానం	75	ఇధ్యమిస్తానం	77
పుండ్రమార్గమిసి	75	అధ్యారథమిస్తానం	77
పుండ్రమార్గమిసి	75	చండంపూత్రీరథమిస్తానం	77
అగ్నిమార్గమిసి	75	పోత్రీమంస్తూరథమిస్తానం	77
పండుధైప్పిమ్మినారాయణమాయినం	75	పరివర్తిత్తోమిస్తానం	77
అగ్నిమాయిని	76	శ్వమహామం-శ్వాసమాయి	77
ద్వారపొక్కామిస్తానం	76	అక్కమహామిస్తానం	78

→ సప్తప్రశ్నమార్గమే - నితోత్సవమిథి ◆ —

నితోత్సవమిథి	78	ఎత్తగాటిలీర్ లిపిమిస్తానాయి	80
పూత్రీలమిసి	79	బిపోర్జమిస్తానే కాతుమించాఫా	80
అస్మికమిసి	79	పోత్రీమాయి	80
బిపోర్జమిసి	79	బిపోర్జమిస్తానే	80
బిపోర్జమిసి	79	బిపోర్జమిస్తానే	80
బిపోర్జమిసి	79	అస్మికమిసి	80

→ అస్మికమార్గమే - మావిర్లకుండి ◆ —

మావిర్లకుండి	81	ధార్మికమిసి	81
ద్విమార్గమి	81	శ్వమహామాయి	82

విషయాలిస్తడం.	ప్రశ్నలంబాణ్య.	విషయాలిస్తడం.	ఉత్సవంభాణ్య.
ద్రుష్టిమానథేదః	82	ప్రశ్నాదధిత్యింఘం	84
శిశ్చవాగ్ం ధావ్యపరిమితః	82	ప్రశ్నాశ్ ఆచార్యభాగః	84
శచసమితిః	83	అభిజ్ఞాహుకిష్టవ్రత్యైకమాపనం	84
శత్రువసస్థాత్రీపాయఃం	83	పాయపూస్తుం	84
అపాయోయఃం	83	గుదాస్తుం	84
పూచసం	83	ముద్దాస్తుం	84
అధిభూరం	83	పార్శ్వాస్తుం	84
పూచకప్యఃం	83	కుప్రాస్తుం	84
సామ్రిత్తి శ్వేషమాశాపాత్రీపాయఃం	83	పచవార్కుది రఙ్గాసీయకాప్తుం	84
శత్రుంభాణ్యాది	83	ఎంబాసీయహారిః	84
శర్ధాయ్యాయాధాది నిషేషఃం	83	ఫలాచీరి	85
భగవతో శామ్రాచేషనం	83	యధర్మఫలాని	85
మయ్యశ్శేషమాచేషనం అపుష్ట్య విసిక్తి	83	మూలాని	85
-క్ర-	84	శ్రీశ్యాయఫలాచీరి	85
మధ్యప్రశాదం కైకుశాఖ్య దాశ్యం	84		

→ ఏకోనమించాభాణ్యయే - ద్వివ్యశుద్ధం →

శాధకాచీసాం శుద్ధిః	86	రక్తాచీసాం శుద్ధిః	86
మహాశుద్ధిః	86	మ్యాజమితి-శుంఘాశుద్ధిః	86
శచశుద్ధిః	86	చీవశుద్ధి- సంధుశుద్ధిః	86
పూచశుద్ధిః	86	చాయశుద్ధిః	87
ప్రశ్నశుద్ధిః	86	పూచశుద్ధిః	87
పూత్రీశుద్ధిః	86	చాంప్యశుద్ధిః	87
చిపశాత్రీశుద్ధిః	86	చంత్రీశుద్ధిః	87
చుండ్రశుద్ధిః	86	చేరశుద్ధిః	87
పూచ్యమ్యాక్రశుద్ధిః	86	ఓంశుద్ధిః	87
పూచ్యమ్యాక్రశుద్ధిః	86		

→ మించాభాణ్యయే - పుష్పవిధానే →

శుష్పమించాభాణ్యయి:	87	శుష్పేషు పొత్త్యికాచిశీదాని	88
అరాధవాగ్ం శుష్పుణి	87	శందశీదా- కేషుకారతయ్యిషుమాపః	88
అగ్నాశామ్రాయ్యపాత్రీశి	88	రక్తాశుసు నిర్మాల్యికాచోసమ్పుత్తిః	89
శుష్పాగ్మా శ్యాయమాశి	88	శక్మియశుష్పుదయః	89
శథిశుష్పుమిశుసు:	88	పూమ్మాశుష్పుమాశా దూధిక్షుతః	89

మిస్.యచిత్రణ, శ్రీపురంబ్రాహ్మణ, కొండాయన్‌పేరులు, శ్రీపురంబ్రాహ్మణ

—→ ఏకమింశాధ్యాయే - అంతర్వ్యాఖ్యానిథా —

అంపుల్కార్బోనియాపణం	90	పొలిటార్కుషాసం - ఆర్గాజియస్	91
పోత్తార్పిలమ్మం-శేడారిచ	90	ఫోన్‌మండి;	91
పోత్తార్పిలమ్మం	90	ఫోత్తార్పిలమ్మార్చుమ్మి	91
ఘుటీరావుమ్మం	90	ఘంధా-వ్యాపి	91
కోసంమ్మం	90	ప్రీత్తా-శనం	91
పోత్తార్పిలమ్మం కీర్తిమా-తిమినియాపణం	90	పీపోల్స్-పొత్తం	91
మంఠంమిల్కుమ్మం	91	చాల్క్-పోత్తాపణః	92
పోత్తార్పిలమ్మంచుండలర్ చౌ	91	చచిప్రచా-శనం	92
కోద్దుపుట్టాయి	91	చుట్టాస్క్రోల్ పోత్తా-కు-పణం	92
పోత్తాసోషణం	91	ఉద్దూపొ-ఎంకికెంచ్చుమ్మిథియస్	92

→ ದ್ಯಾರ್ಮಿಂಶಾಧ್ಯಯೇ - ಭ್ರಜಾರ್ಥಿಪಾನವಿಧಾ →

మహాత్మగాంధీజీకినుపటిక్కు:	92	శ్రీభాజేగాంధీజీకినుపటిక్కు	97
కెంబిల్ ప్రతివర్షం - ఉత్సవం లో	93	ఫ్రైల్ ప్రాణమయః	97
చిథం, రసి రూపాంచ	94	ఫ్రైల్ స్తుతిశాసని	97
శ్రీ విష్ణువురు యామ	95	అంతస్థానిః	97
ఫ్రైల్ రాగ్వామస్తరకాలాదియామం	96	పాణిశాసనః	98
ఫ్రైల్ పాపులమీళం	97	ఎంధవీషామం	98
పాపులమీళం	98	సంధీలక్షీళం	98
ఫ్రైల్ మామిళం	99	ఫ్రైల్ దండలక్షీళం	98
పాపులమీళం	100	ఫ్రైల్ యజ్ఞిత్వమీళం	98
ఏయుదస్వ అంతామిసాగార్జురక్తామి	101	సంధీంబక్రమం	98
మాకార్మికామి	102	ఫ్రైల్ మంధాంధాం	98
ఏయుదాధిమామంతుపనిరాగమం	103	ఏయుదమంధాంధాను ఫ్రైల్ క్రమామి	98
అధికామిధిః	104	ఫ్రైల్ పురి మంధాంధామా	99
శంఖ సాపం	105	ఫ్రైల్ క్రూమం	99
గరుడమాంగ్రామా	106	చాలామికామం	99
అధికామిష్ఠామః	107	ఫ్రైల్ నంధాంధై జీర్ణికామిరాగుమం	99
గరుడస్వ మాలమంతోఽక్తారః	108	కంటమిరాగుమాలిషిశక్తామీ	99
ప్రాప్తామా	109	శ్రవణమామమద్యాన్విషమాది	99
ప్రాప్తమామిషమాదిషామి	110	అప్రాప్తమై ప్రాప్తమిష్ఠ్రంతమై శే	99
ప్రాప్తమామిషమాదిషామి	111	దస కుమారి ప్రాప్తమామి	99
ధివాసం క ప్రశ్నం	112	శ్రీకామామామిషమాది	99

వివయవివరణ.	శ్రుతిసంఖ్య.	వివయవివరణ.	శ్రుతిసంఖ్య.
ధ్వజస్తావనకాలే భేదినిషాడ:	100	భేదికాదనం	100
భేదిశ్వరామాది:	100		

→ ర్యామోవింశాధ్యాయే - ఉన్నవిథా ♦ —

ఉత్సవకరణే ఘంచిశేషః:	100	సప్తమే	103
గ్రహాలంకరణవిథి:	100	అప్తమే సప్తమేచ	108
అలయాలంకరణవిథి:	101	బలిప్రదాసమిథి:	108
మంటపిర్మాణమాది:	101	సప్తమేనామి, స్వగ్రహమ్యం కాతుక	
శ్రూర్యాత్మో - రక్తమంధనక్రియ:	101	ఎంధనం	104
ప్రభీభూతే - భగవతోమీమాపమం	101	అస్త్రమేశామి, తీర్మాన వధిశాసనం	104
శ్రుణ్ణమ్యాపమాది	101	ఖ్యాతాలోపణం	104
రక్తమార్క్రమంధనం	101	అష్టమార్క్రమం	105
కపళిష్ఠాపస్తమ్ముపన్నా	101	పరేవాది తీర్మానాల్పుర్వ:	106
అంతిరామ్యమం	101	చూళాంధుసాప్తమం	105
అగ్నికాంశ్యం	102	గ్రహిషోమాస్మి	106
ఏకాశం యుధ్యర్వమధైశేషః : గ్రీశేషః:	102	తీర్మానమ్మి	106
శిథ్యుశ్యం:	102	చూర్చమ్మాసం	106
బలిప్రదాసం ప్రభమాత్రాత:	103	జలాశాపాశం	106
ద్వితీయే	103	స్వమం	106
తృతీయే	103	ఆలయవ్రీచేచాక్యః	106
చతుర్థే	103	రాత్రా - శ్రూర్యాపాశామి:	107
పంచమే	103	ఆక్షాశామశ్రుమ్మయాగామీని	107
షష్ఠే	103	ఉత్సవధైశేష బిలధ్యేశేషః	107

→ చతుర్థ్యంశాధ్యాయే - పుష్పయాగవిథా ♦ —

శ్రుణ్ణయాగిర్మినశేషః:	108	మండలారాధనం	110
మంటపిర్మాణమాది	108	మండలం పంచభూతాధ్యం	110
మండలరచమాది:	108	ప్రశ్నమ్యాగమిథి:	110
శాశికాసాపమిథి:	108	చేచాదిపత్రసం	110
మండలశ్వరాకామధంప్రశ్నమాది	108	అర్పనం	111
మండల శ్వామిశ్వరమంధనం	108	శాశ్వతమః	111
అర్పమిథి:	109	పాశేశనం	111
అవరణప్రశ్నమంధనం	109	పాశేశన స్తుతః	111
మండలశ్వరమాది	110	ఒగ్మేశుమాధుర్యా (ఒగ్మేశ్వరమాధుర్యా)	111

విషయాల్పం	శుంఖంభాగ్యం	విషయాల్పం	శుంఖంభాగ్యం
భగవతారాధనం	112	ఉద్యమసుమిత్రాసం	113
శంభుబైస్త్రోముణం	112	అచాయ్యిరూజాది	113
శ్వాసశిష్టాసం	113		

→ శంఖమింథాగ్యాయే - మంత్రోక్తివిథా →

మంత్రకులొచు	114	మంత్రోక్తిమంత్రః	116
శంఖమింథమ్ముక్కాజి	114	అప్తమిత్రాలకమంత్రాజి	116
శ్రీయాదీసాంఘంత్రాజి	114	శాస్త్రముత్రమంత్రః	117
ప్రశంసం	115	క్షూరమాపకమంత్రాజి	117
అష్టామి	115	ఉముదాదీసాంఘమంత్రాజి	118
అష్టాక్రస్తుపంచాంగామ్మిసః	115	శంఖభూతమంత్రాజి	118
క్షూరమాప	115	అగ్నిగాయత్రిః	118
శంఖమిత్రాజి	115	మిథ్యగాయత్రిః	118
శంఖమిత్రాజి	115	శంఖమిత్రః	118
శ్రీయాదీసాంఘమంత్రాజి	116	గడువగాయత్రిః	118
శంఖమిత్రాజి	116	మంత్రస్థి సహాయాది	119
గుణమ్రయమంత్రాజి	116	అమకమంత్రాజి	119
శంఖమిత్రాజి	116		

→ మద్వింశాగ్యాయే - శీర్షాధారవిథా →

ప్రతిషేష శంఖమిత్రాజి	120	సార్వతరింఖమాచావం	123
రక్తశేష అంగ్రేశ్య	120	చాలాయమిక్కాణం	128
శోషించే అంగ్రేశ్య	120	చాలాయమిత్రాని	128
శోషించే అంగ్రేశ్య	120	చాలాయమిమహారూపణం	128
శుంఖమ్మే	120	చాలాయమాచారి	128
శేషమాధ్యక్షిమః	120	అంఱస్థి శత్రువు శాంతిమంచం	124
శోషించే అంగ్రేశ్య	120	మంత్రస్థి శత్రువు శాంతిమంచం	124
శాంతిమంచం	121	అంఱస్థి శత్రువు శాంతిమంచం	125
శుంఖమాచావాది	122	శంఖాధికాసోమీని	125
శంఖమిత్రం శంఖమిత్ర విషిక్తాశ్చ	122	అరాధమిత్రాసాది	125
శంఖమిత్రం శాంతిమామిని	122	శుంఖమిత్రాసుమాచాది	126

→ శంఖమిత్రాగ్యాయే - ముద్రాలపుసే →

ముద్రాలపుసేక్రమార్థంకాశ్చపుప్రశ్నః	126	శుంఖమిత్రా	126
కమింజలమచసం ముద్రామాం ప్రామ	126	శుంఖమిత్రా	127
అంత్రం	126	శుంఖమిత్రా	127

వివయమిస్తాం.	పుట్టింభాగ్యః	వివయమిస్తాం.	పుట్టింభాగ్యః
కవముద్రా	127	గంభముద్రా	128
శేత్రముద్రా	127	పత్రముద్రా, చుముద్రా	128
అంబల్యశ్రీమతుద్రా:	127	హిముద్రా	128
స్నమించుముద్రా	127	ధూమముద్రా	128
చరాచరముద్రా	127	యల్ఫోమించుముద్రా	128
శిథిముద్రా	127	అంభారముద్రా	128
అంభాముద్రా	127	శ్వాసముద్రా	128
షడ్కముద్రా	128	అంకుముద్రా:	128
స్నానముద్రా	128		

→ అప్పనించాభ్యాం యే - స్వాపనిథా →

స్వాపనర్మకారణం	129	స్వారంభసారి	130
మంటపిర్మాణాది	129	చాపుర్మాణమ్ముల్లావిధి:	130
శింఘుపుత్రానం	129	ప్రాతిక శుక్ర కాపాభ్యం	130
అంధ శుక్ర వీకాపాభ్యం	129	ఉత్తాపం	130
రాత్రి స్నానసాదయః	129	స్నాపనాంధి	130
స్వారాధ్యం స్నానసాది	129	శుభ్రతి:	130
భగవత్ శిఖసం	130		

→ ఏకానందాభ్యాం యే - పూరణిథా →

శూరణద్వాగ్యాం	131	శూరణకై స్నానసాదయః	132
మంటపిర్మాణాది	131	పూర్వమం	132
శూరణక్రమః	131	అచారాధ్యసారి	132
మంభరణాధ్యం	131	శూరణే ఘలః	132
భగవత్	131		

→ ఓంచాభ్యాం యే - పత్రిచ్ఛదవిథా →

పత్రిచ్ఛదవకర్మకాలభిర్యాపణం	133	పత్రిచ్ఛదవ్వులిధి:	134
పత్రిచ్ఛదిశాధం పంచక్షలాచా:	133	పత్రిచ్ఛదంభసాలభిరింధి:	134
శైలమంచెంగాని	133	అనంతరకర్ణియాని	134
యొగ్యముద్రాం	133		

వివయమిలుగం, ప్రశంసంఖ్య, వివయమిలుగం, ప్రశంసంఖ్య.

→ ఏకటించాధ్యాయే - ప్రాయశ్చిత్తవిధానః →

ప్రాయశ్చిత్తవిధిద్రోహసాధ్యవిష్టః 135	చేసార్థమీసే - సంఖ్యత్రికు
కమింబలచుంప్రాయశ్చిత్తమిలుగం	సేద 138
మిలుగం 135	ఉపశిథేన కర్మశ్చాపః 138
(ప్రాయశ్చిత్తవిధి:	మాఘశ్చిత్తమీసే 139
(ప్రాపాదేశిశ్చై నాసైచ 136	ఉత్సాహశ్చిత్తమీసే 139
మిలుగం ఆస్తింధనవికిరణ	సంఖ్యత్రిమిలుగం 139
మంపచిలుగాశే 136	అచార్యమీసే 139
(ప్రాపాదశ్యామీసే	శిరింపిసే 139
అగ్నిశిఖిష్ఠై	మరిచాలమీసే 139
మిలుగిసే	స్వకృపమీసే 139
గర్వాశిష్టమిలుగాశే	రక్తశ్చాయ్యత్తుస్మై 139
అంఱే మధుంప్రాయై	ఎండొపాచిథి: తర్వాంప్రాయైమిలుగం 140
శ్లోకాశిష్ఠమీసే	సూర్యై: స్వాసై 140
చోరాచిథి: మిలుగిసే	అంఱిషిథి: వ్యోమిశాశ్వతమిలుగం 140
అంఱాశిష్ఠమీసే	యాంగోపిసే 140
మహాశ్వామిష్ఠమీసే	జలమాసమీసే 140
శుంఘమిష్ఠమీసే	మంత్రిసాధ్యమీసే 140
శుంఘమిష్ఠమీసే	సంపోదుసే శిథి: 140
రక్తుస్వాసమీసే	ప్రాపిషిసమించే 140
అంఱమార్యామీసే	ప్రాపిషించే 141
అప్యమంగళమీసే	ప్రాయశ్చిత్తమైష్టు శల్వతి: 141

→ ద్వాపించాధ్యాయే - శవితాప్రార్థిషమిలుగం →

అంతాప్రాయమిలుగిప్రాయశాశ్వతంశాధ్యప	యాగద్రశ్యమి
ప్రశ్నః 141	ప్రశ్నిశాశ్వతమిథి: 142
కమింబలచుంప్రాయశాశ్వతమిలుగం	ప్రశ్నిశాశ్వతం లక్ష్మాని 143
ప్రశ్నిశాశ్వతమిలుగం	ప్రశ్నిశాశ్వతి శేషంప్రశ్నిశాశ్వత 143
మిలుగిప్రాయశాశ్వతమిలుగం	గ్రీంభయః 144
మంపచిలుగాశ్వతమి	మాత్రమంఖ్యః 144
శ్లోకాశిష్ఠమిలుగం	మిచాశాశ్వం కర్మిషయివయః 144
అంఱమార్యామిలుగం	శేషాలయే 144
ఎంద్రమాశామి	యాగమందితి 144

పీచయమిల్లగం.	శ్రుతమంభాగమి.	పీచయమిల్లగం.	శ్రుతమంభాగమి.
మండలరచనాక్రమః	144	శాంతికణించుః	146
స్నేహం	144	ఆధిపాసమితిక్రమిషుక్రమః	146
మిక్కశేరాదిధైజేన పఠితాధిషాసః	146	భగవత్క్రమిగ్రామః	147
మండలే భగవదారాధగం	146	ప్రాణయ్యిత్తమాయః	147
సంస్కరం	146	క్లాశమాయి	147
సమితార్థి మండలేప్పాపం	146	ప్రాణముః	147
మంకార్మిణామధిమంత్రిగం	146	పరిపూర్వం	147
మంకార్మిణిషమధి	146	పొలాయింబాదిషు పమిక్రిఫారంకాలమి	
ప్రాణాంశుభాయకార్మికమంభనాది	146	నియమముః	147
అర్పం - భగవత్క్రమిల్లాపసంచ	146	అమ్రిక్రమిషు పమితాంతి క్లాశమాయి	
మూలమంత్రీషమి	146	పాతిష్టోం	147
రాత్రీకషణం	146	పరికాణోపామంత్రీః	147
ఏర్పాతే స్నేహమర్మ	146	ఆమాస్యిర్పున-పుత్రిసమర్పణామీం	147
మండలాగ్రి అమిర్మాల్ముత్తా	146	గ్రీంథమిషుమామీ.	148
శ్రుతమాయా	146		

శ్రీ కపింజలసంహితాయాం
అభ్యాయాంతర్గతవిషయమివరణవటికా
సమాప్తా.

శ్రీ కపింజలసంహితాయాం
శ్రీక నంఖ్యా వివరణవటికా.

త్రైయత్రింశాభ్యాయుపరిమితసంహితాయాం	1530
అముంధీషు	45½
అధికపారాల్మీకా:	208

1778½

N. B. : — పాతాంతరములుగాను, ఉపోష్టాతాములయందున్న గల గ్రీకము లింగు తెర్వుబడ లేదు. వానిలోగూడ నీ సంపుటయును ను మూరు (3000) రోపు పేలల్లోకములు గలవు.

ಶ್ರೀಕವಿಂಜಲನಂಹೀತ್

(ದ್ವಾರ್ದುಂಜಾಧ್ಯಯಪರಿಮಿತಾ)

తు

తృ షాఖాచరాత్రీదివ్యాగమే

శ్రీ కవింజలన్సంహితా.

ప్రథమా ధ్యాయః.

రంత్రీషారంగతీకీ రను.

* *

శ్రీ కవింజలా ప్రథమర్థమం	మేరుశ్యంగే మహాపుణ్యః । నావారత్నోవళోభితే సిద్ధవిద్యాధరాకీర్ణే । బహుగంధర్వశోభితే ॥	1
	నానాదేవసమాకీర్ణే । గజసింహసమావృతే యక్కిన్నర్నాగాశ్యః । బచ్ఛాదకసమావృతే ॥	2
	కడి చూత పున్నాగః । దేవహారు సమావృతే తథ్యంగమండసమాకీర్ణే । సువర్ణద్విమమండితే ॥	3
	పద్మమండసమాకీర్ణే । కాంచసప్తలకోభితే తస్మై దేశే సుఖానీనం । ఉదయాదిత్యసన్నిధం ॥	4
కవింజలమహార్థ మండలం	కవింజలం మునిశ్శైష్టం । సర్వాద్యావిశారదం మేద వేదాంగాతర్త్యఙ్ల । మాత్రుభూపరచాయణం ॥	5

A + ఈ శ్లోకాధమ కాశత్రీప్రశ్నలో దేవ.

B ** గ్రింథారంథమండ మాముద్గుల వార్షికప్రశ్నలో సిద్ధమ మండలం
దివ మంగళక్షోకములు కాసంత్యుద్ధితి.

శ్లోకాధమిలాయ, భద్రాదిర్ । భాయ, పొనవాయ, భా

శ్లోకాధమ, సముద్రాయ । సమ శ్రీ సు సదా విభ్రమ్ ॥

శ్లోకాధమిలాయ లాశేంప్రి । సీ కాకాండ జర్వతే

తృపాపు శ్యందరీకాకు । రాష్ట్రాప్రి సమామ్రత్త శ్రీ

వేదార్థవేదినం వివోం | నాసుదేషపరాయణం
 కాశ్యపు | నోషసంగమ్య | కాశ్యపో వదతాం వరః | 6
 గమనం, వృజమ్య తిరస్మా భూమా | పవ్రిచ్ఛేదం జగద్రితం
 పాంచరాత్రాక | బుగ్యజస్సాము వేదార్పు న్యాయుశాస్త్రితికాః కలాః | 7
 మాంతోర్ధం | కపింజల మహాప్రాణిజ్ఞా | శ్రుతాః పూర్వ్యం మయోనఫూః
 కాశ్యపట్టిం | నమ్రతం పాంచరాత్రాభ్యంశాత్రుంబిష్ఠముభోత్థితం | 8
 కపింజలప్రతిక | శ్రీతు మిచ్చామి విప్రేంద్రా సాకారోపాసనం మహాత్
 తచాపుత్రం విప్రశ్శైవ | వర్తు మర్మసి మే నథు | 9
 కపింజలా—
 సాధుసాధు మహాపోజ్ఞా | కాశ్యప ద్విజస్త్రమ
 తరణం, * { అస్త్రమితరకశతం భేదం | శాత్రుస్యస్య స్వరూపతః | 10
 మృకండుతనయో మహ్య | మవదతూర్వ్యకే యుగో |
 శ్రుతం చైవం మయో తస్మాత్మారముద్భూత్యక్త్వ వక్ష్యతే |
 బుధినా హృద్య తేరంత్రోం | సాధుసాధు శ్రుణి ద్విజ |
 కాశ్యపః—
 కథం థిన్నాని తంత్రాణి | నామధేయాని కాని తత్త్వం | 12
 వర్తు మర్మసి విప్రేంద్రా | యది తుష్టిసి మే ప్రాణి|
 కపింజలనమం
 అస్త్రమితరకశతం
 (క్రమమంక్రమం)
 నం కపింజలనమం
 అస్త్రమితరకశతం
 (క్రమమంక్రమం)
 నం

అచార్యబహవోత్స్మైయా | స్పంతాశాంచవృధక్వచృధక్ |
 శస్మా ద్వేదా బహవోత్స్మానామధేయానికశ్యతే |
 ఆద్యం సపత్కుమూర్ధంచ | చతుర్మూర్ధుంచ్చసంహితా |
 నారదీయంచ రమీలం | వారాహంశాసకంతథా |
 పద్మపుష్టిరప్పారణ్యం | పారాశర్యం సృష్టిసరి | 16
 1. { కాశ్యపాగస్త్ర్యకపిల | యూజ్యువల్యుంతిసంభవం
 విషణ్విష్టాంతమిలకం | జయుసాత్మ్యతసంహితా | 16
 శ్రీపుష్టిరమహాత్మీ | కుశలాసందపావనా |

B * అస్త్రమితరకశతాణిలేని, మార్కుంచేసకు యి క్షురా..

క్షురం ఎణ్ణుక మయోత్స్ము | సారముద్భూత్యక్షుంక్షుతే (ఇరిపాశాసన)

1. అమాతు శ్రీశాఖముం స్ము వార్పవ్రేంతించ రేవు

గౌర్వింబోధాయనంతంత్రీం | ఆనందాఖ్యందశంబరం
శంచవ్రశ్శుం క్రియఃప్రశ్శుం | ప్రశ్శుందం శశకూబరం
మూల మాశనసంతంత్రం | మార్క్షండేయమతఃపరం
మాయూవైభవికం వ్యాసం | వాసిష్ఠం తైమినం తథా
నారాయణంచ బ్రిహస్పత్యైకం | వైభానస మతఃపరం
పీరమాంగరికంచెవ | తథావై పారమేశ్వరం
జయోత్తరంచ శాంచిల్యం | మారీచందశతఃపరం || 20
పంచతత్వం మహాజ్ఞానం | వైజయంతంచ వైభవం
విష్ణుక్షేపనంతథాత్మార్క్ష్యం | పార్వ్యతంభూమిసంహితా ||
సనకంచ సనందంచ | విశ్వామిత్రం తథాంగిరం
ఖాద్యం దూర్యాసతంత్రీంచ | కొబేరం వారుణంతథా ||
పావకం పవనంచెవ | యూమ్యంతు వసుసంహితా ||
మాఘలం రోమశంచైవ వైత్రేయం మార్క్ష్యమేవచ |
బ్రిహస్పతం చాపి కొమారం | పద్మకూర్మై తథైవచ
వామనం పూరుషం లైంగ్యం | చాతూతపమతఃపరం || 24
దత్తాత్రేయం తథాజ్ఞానం | భూరద్వాజంచ గౌతమం
1 కుముదం జామదగ్న్యంచ వాసుదేవం సుఖోధకం
2 మేయగంగాచ సత్క్రీక్తం | గాంధర్వగంసహితా ||
నారదోత్రవిజ్ఞానం | గసేంద్రి మనుసంహితా || 26
పాల స్వీంపులహం తంత్రీంమాయూతంత్ర మతఃపరం
విషాగేంద్రి మహాతంత్రీం | పురుషోత్తమ మేవచా || 27
విశావి నామధేయాని | అష్టాత్రశతానిచ
ఇత్యేవం కీర్తితం విప్రామార్క్షండేయేన మేపురా || 28

B 1 ముఖ్యందు జామదగ్న్యంచ - వామదేరం సుఖోధకం. (పార్వ్యతథా.)

2 మత్క్ష్మి: కూర్మశరాహశ్చ, సారసీంహశ్చ వామసః

రాజుశ్చ రామో రామశ్చ | కథి ర్మాధు—శశోకము వార్పిత్రపలిలో
యైత్తు—చగా గలదు.

³ అన్యతంతేవు నర్మణు । సంతేషాద్వయైభునా
 పాంచరాత్రీ కాశ్యవః : —
 కర్మకాది వృత్తిష్టాంతం । సాకార స్వార్పునం కథం॥ 29
 వంచరాత్రీస్వ శబ్దస్వ । కాశ్చార్థః వృత్తిపాదితః ।
 తత్పర్వం విష్టరేణువ । పత్ర మహాసి సువర్తా ॥ 30
 కపింజలవసం । కపింజలః : —
 పాంచరాత్రీ శాస్త్రమం । అధవక్షోమివిప్రేంద్రీ । వంచరాత్రీర ముత్తమం
 వృథివ్యాదిని భూతాని । గుణాః వంచ మహమతే ॥ 31
 రాత్రయోజంతవః పోర్తాః । సర్వశాస్త్రీము నిష్ఠితాః
 తద్భుగా ద్వివివృతిసు । పాంచరాత్ర మితి స్నేతం॥ 32
 కర్మకాదికీయా స్నర్వాః । వృవక్షోమి సమాపితః ।
 ఆచార్యం వరయేతుపూర్వం । తతః కర్మాసేకారయేత్ ॥

ఇతి శీంచరాత్రీ (పాంచరాత్రీ), కపింజల సంహితా యాం తంతేషారంగత
 కీర్తనం నామ వృధమోఘ్యాయః.

ఓమ

శ్రీమత్వాంచరాత్రీదివ్యాగమే - శ్రీ కపింజలసంహితా యాం
 ద్వి లీ యో ధ్యా యః .

ఆచార్యలక్షణం.

కపింజలః : —

ఉచార్యస్థిగులు ఆచార్యలక్షణం వక్షేయి । సమాప్తి చ్ఛుణు నువ్రతి ।
 గణించుండం । బ్రాహ్మగ్రం యోగసంసిద్ధం । నియతం బ్రిహ్మవాదినం
 అత్మజునపరం తాంతం । నారాయణపరాయణం ।
 జగదుర్పతిత ర్విజ్ఞం । సితిసంహసరవేదినం ॥ 2
 * ఏష కంశేవు నర్మణు(పాంచరాత్రం).

శ్రీధానిక్యయతం సామ్రంఠం | సర్వతంత్రార్థకోవిదం |
ప్రాతిష్టాతంత్రీకులం | మనాచారేషు నిష్పుణమాం || 3
వ్యవసాయం సుళీలజ్ఞం | కృతహస్తం విచక్షణం |
చతుర్వీధస్తాసభిద | మాశ్రీమంచారతత్తురం || 4
శ్రీష్టసంశేషముచూపుతం | శ్రౌతస్త్ర్యార్థకీయావరం |
వేదవేచారగత్యజ్ఞం | శ్రౌతపావకతత్తురం || 5
సర్వలక్షణసంతన్నం | సర్వావయవకోభితం |
యువాసంకోమలం దూంతం బుతుగామింద్విజోత్తమం |
న్యి రేవ గుణైర్యుక్తం | మూచార్యం వరయే త్యథిః |
సస్నుగ్యసినం వనక్రస్థం | బ్రిహ్మాచాదిం మేవచ || 7
అచార్యశం | దీతీతం భగవద్వుక్తం | సమయాచారతత్తురం |
అచార్యాలక్షణం ప్రోక్తం || 2 దీతుంచకథతేశ్వరు || 8
సదీతీరేషు శ్రీర్థేషు | గారీమేషు నగదేషుచ |
పర్వతేషు ప్రోక్తసేషు | దేవతాయతనేషుచ | 9
పుణ్యోద్యాశేషు రమ్యేషు | గోష్ఠీశుభ్రగ్ంప్రాపితా |
మంటవంకారయే ద్ధిమాట | చతుర్వీం సువిస్తరం || 10
చతుర్వీరసమాయుక్తం | చతుర్వీరణాభూమితం |
దర్శమాలాపరిక్షీతం | పుష్పమాల్యోవకోభితం || 11
ముక్కాదామై స్నువిస్తార | మష్టదిగ్జజసంయుతం |
దర్శమోదరసంకాశం | బుత్తి గ్రీవ్రీగైటై ర్యుతం || 12
మంగళాంకురసంయుక్తం | ద్వారకుంభోవకోభితం |
తస్యమధ్యేలిఫే ద్విద్యామ్ | మండలం లవణాన్వితం || 13
భద్రీకం స్వీసికంవాపి | చక్కాబ్జం చేతరంతుపా
సూర్యపాతరం తతః కృతామ్ | లిథిచ్ఛుక్ | మనుతమం || 14

B 1 సస్నుగ్యసినం కాశసం (పొటాంతరం).

2 కీటం రఘ్యమి త చ్చుణా - (పొటాంతరం).

3 ముక్కాదామై స్నువిక్షితం (బుత్తి గ్రీవ్రీగైటై ర్యుతం) బుత్తి గ్రీవ్రీగైటై సంయుతం
దర్శమోదరసంకాశం మండలాభ్రాంతిరం తుసే (ఇం చ పొటాంతరం).

చక్రిస్య మూలమంతేణ । తతశ్చంభం నిఖారయేత్
తతశ్చ వలయాన్యష్టా । విథత్వా దేశికోత్తమః ॥ 15

కృణికావలయం పూర్వం । మధ్యాక్షేత్రం తదేవతు
దశాంతవలయాంతం వానాథిక్షేత్రం తదేవతు ॥ 16

తీథాగికృత్య నాథిష్ట । సూత్రిషాతేన మంత్రపిల్త
తత్క్షేత్రసాంతవలయం । పూర్వాథాగే సమాలిథేత్ ॥

నాథిక్షేత్రం బహిః పత్మాన్మాధిరేఖాత్రయం లిథేత్
అరహేత్రాంతవలయం । నాభ్యక్షేత్రయా సమం
సేషిక్షేత్రాంతవలయ । మత్క్షేత్రసమం భవేత్
వివంతు వలయా న్యష్టా । విథత్వా మనిసిత్తమః ॥ 19

శితం రక్తం తథాశుక్లం । చ్యామం కృష్ణం న్యసేచ్చవై
పుంచవడ్రైస్తు కర్తవ్యం । చిత్రిపణ్ణేన పూర్వయేత్ ॥

ఇత్యేవం మండలం కృత్యా । ఆధివాసం సమారథేత్
పృశ్మమేమంటచే విద్యా । సగ్గితుండంతు కారయేత్ ॥

హతోమద్రివ్యాసి సర్వాసి । విన్యసేత్తావళోత్తరే
2 కృత్యాచాగైస్తుసంస్థారంప్రవాగ్గించకారయేత్

తత శ్రీమద్యా సమాసియ । బధ్య సేతేతు వాససా
అత్మనో దష్టితే పార్యై । కూర్చువాస్తం సమాపొతం

కూర్చై స్మృతంత మాసీనం । పాంచుభం ద్విజసిత్తమ
అత్మనా వాసుదేశేన । ఇతం తేవతు సంస్కరేత్ ॥ 24

శేనమంతేణ జమలయా । దాక్షేన ద్వాదశామలీః
త్రథవ చరుగా ముత్యా । జమే దష్టాష్టరం తతః ॥ 25

అన్నికండ
నిర్వాణం

ఎషాం ఏ
వాసాం

స్వామ్యాశ్రమ
స.

స్వామ్యాశ్రమ
స.

స్వయంమాకాంక్షయేష్టిమాన్ | స్వయంష్టిశోభవంభవేత్
దుస్యముదర్శనేవాపి । పాంచుభితంతు కారయేత్ ॥
ప్రథాతాయాంతుశర్వర్యర్యాంస్మాత్యజాయాంతర్పవ్తీ
స్వయంచాహతవాసన్తు । సేతే) బధ్యాచ పూర్వవత్ ॥

B 1 చంచలమైనాసు కర్తవ్యా-

2 కృత్యాశు పుండసంస్థారాణ,

దుస్సువ్యు
శాంతికోమః. పూత్వాత్మతువ్యావచ్ఛాగ్ని । మాశ్యేనచత్తిలైస్థా
ఘృత్తేనమధునాహమల్యా । తస్య దుస్సువ్యునాశనం॥28
1

శాంతికోమః
శాంతికోమః. తతఃపుష్పాంజలి శ్యిష్టోఽయ్యై । బంధుష్టేవ ఉపోషితః
మండలే విస్మయేత్తుమ్పః మాచార్యుస్య నమాష్టయా॥29

శాంతికోమః
శాంతికోమః. పుష్పపాత్మిం పతద్వయర్తీః । తన్నామా శివ్య ఉవ్య తే
సేత్రేబింధం విస్మయాధః । మండలం దర్శయేద్విజః 30

శాంతికోమః
శాంతికోమః. మండలే పూజతం పూర్వయం । వాసుదేవం జగత్పుతిం
తత్కార్థే పూజయేచ్చిష్టోఽయ్యై । ఐవంత్రీలోక్యకారణం॥

శాంతికోమః
శాంతికోమః. ఆచార్యసమయంచైవ । శిక్షయే త్రంత్రీసారగః
శాంతికోమః
శాంతికోమః. ఆచార్యం పూజయేత్తుచ్ఛా । ²ద్వార్మమాశ్యువగరాసిభిః ।
అత్మాసంచ తథాశక్త్వా । గురుపాదే నమర్పయేత్తీ
శాంతికోమః తతః కృత్వా । గవ్యాధిమధునా శత్తా॥

శాంతికోమః
శాంతికోమః. కృత్తికపుత్థాదేవ మాచార్యు స్వ్యయ మర్పయేత్తీ ।
పూజయిత్వా యదానాయయం । తత్శిష్యం విస్మయ్యచా
ఇతి సమ్యక్కమాభ్యాతో దీక్షావిధి రను తత్తుమః 34¹

శాంతికోమః
శాంతికోమః. ఇతి శింపాతరాత్మీ కపింజల సంహీతాయాం ఆచార్యులక్షణం
నామ ట్రై లీ యో ధ్యా యః.

ట్రై

శ్రీమత్పాంచరాత్మీదివ్యాగ్రమే - శ్రీ కపింజలసంహీతాయాం
త్రై లీ యో ధ్యా యః .

ట్రైవసమయః.

1) క్రమమిలాన
శాంతికోమః. వైషణవాంచమయాస్య క్షేత్రామార్థందేయేనథాషితాం
మర్పణం. సుచా దేశే వసే నిత్యం । విద్వజ్జననిషేషే । 1

B 1 వైషణవిక్రియిలింపుతాజాహమయా । త్రైష్య దుస్సువ్యు శాంతియే. (ఈ ట్రైక్రమ
తథాశక్తీలోకిలో మొక్కటగా గలవ).

2 రథాశక్తీవరాసిభిః.

ఆర్యవర్తే కురుకై తేర్చి । పాంచాలే బ్రహ్మసాహ్వాయే
మత్స్యదేశే తద్భాశూరే । పుణ్యకై తేర్చెనేత్నదా ॥ 2

² నైవాస్యతేర్చెనేన్నిత్యం । శీర్షిగార్మమినానిచ ।
అస్యస్మిత్తశుభ్రదేశేతు । వైష్ణవో నివసేత్నదా ॥ 3

³ శక్తియక్షేత్రాని
యత్రిపాపంజినస్సంతి । స్లేష్మాయుతచర్చన్యూరా:
వర్ణశేషమినాయత్రీ । తద్దేశం పరివర్ధయేత్ ॥ 4

⁴ కర్మింగసింధుసేవీరా: । కాళ్మిరప్రకరా ప్రథా
కామరూపాశ్చయేదేశా: । వర్షయేదైవిష్ణువస్తుదా ॥ 5

⁵ రక్షణామ్రత్తు
విరాపు భిక్షుస్సుం వైష్ణవస్యాస్సుం । అస్యతార్థక్ష్యముచ్యాతే
ఉచ్ఛిష్టాదీససర్వాయే । నిర్మలాయ్యాని నభకుయేత్ ॥ 6

అపక్ష్యం చ విపక్ష్యం చ । మాంస మయ్యగృహశగతం ।
మద్యం పర్యాప్తిరం జ్ఞావ । గంధం పుష్పంచవర్షయేత్ ॥

అభక్ష్యాజేచ సర్వాయే । చాకాదీని చ దేశికః ।
వర్జయత్యా ప్రియ త్సైన । సమయాచారతత్తురా ॥ 8

పూజయత్యారథాదేవ । మతిథింపూజయేత్తరః ।

⁶ భక్ష్యం భోజ్యం చ పేయం చ । నభుంతీయాదనర్మితం ॥ 9
సందర్భాకాపి
విషయా: వైష్ణవ స్ఫోబయే న్నిత్యం । దరికోశిస్వర క్రితః ।

విష్ణుచిహ్నస్సుంతీతాం సర్వాం । భావయేద్దరియాపతః ॥ 10
సమస్తార్యాచ్చతాం సర్వాం । భ్రాహ్మావసన్విత:
స్వయంపుస్కాలీయేసా ॥ 6 సమస్తార్యాత్మునక్షతం

B 1 యభ్యదేశే తథా శార్చ పోశాంతరః)

2 ఈ కోకాలము శార్చప్రక్రియిలో తమ.

3 ఇంగ్రిచార్యి సమర్పించాడు యక్కితే ఈ పుష్పక్షే । రాజుప్యధార్మియిక్కి తిస్తేం పుట్టయేత్ । (ఇది యొక్కానగా గలదు).

4 కర్మాయ పూర్తికార్య, రాస్యచార్యం సంఘర్షితాః । అమ్రావ్యాఘ్రక్రూర్కాని,
ముహోత్రయే శ్రీరా: (ఇది శ్రీ యెంప్రస)

5 భక్ష్యం భోజ్యం చ పేయం.

6 సమస్తార్యాత్మునక్షత్రః.

విష్ణువారువరా వ్యస్తః । నాసికః హృషాసే ద్వాది
సతుదండ్రోఘవేలోహి । సర్వదావైష్ణవో త్రమ్మః॥ 13

వైష్ణవస్యాచచదే ప్రాచే । వైష్ణవ శ్రీరం భవేతో ।
సమర్థశ్చావ్యదాసీనః । స్వయంభ్యస్తవైష్ణవః॥ 14

హరితీర్థప్రసాదంవాస్తేష్వరుర్మా ధృతియోగరః ।
రసగంధాదిలోధోనః । స్వీకరా విష్ణుకంటకః॥ 15

శాశంసా—
రాత్రి—
య స్తత్కృంభవక్రాధ్యాం । విముక్తస్తర్వ్యక్తిల్మైః॥
ఉపాశాద్యాధామిప్రస్తుతవేద్వైవయిజః॥ 16

త్రస్తుచార
సేయాశం—
అనైషవగ్రోహే యుస్తః । భూతియూ గ్రతసాధ్వయః ।
భ్రాంతాచారస్పనిత్తేయో । విష్ణులోకపరాఖ్యాభః॥ 17

ప్రశ్నాత్మత్తు
ప్రశంసా—
విష్ణువైష్ణవభోగాధం । స్వాద్యితం పరికల్పయేతో ।
అవశిష్టం తృతీయాంశం । భుంభియూద్యోషుముండకం॥ 18

ధగతీర్థప్రసా
దస్తీకరణం—
విష్ణుముండం విశాసీయూ । ద్వీపురేవ సపంశయః॥
ప్రిసంధ్యందేవదేవస్య । తీర్థం మాల్యంచనిత్యకః॥ 19

భూమావప్రియుతంగ్రహ్యః । భారయేద్వైష్ణవో త్రమః ।
శూస్యేన శాశేనా దత్తం । తీర్థంయోవైష్ణవపిబేత్॥ 20

పురిషపాతోవిశ్లేయ । స్ఫురైవచహిష్కాతః॥
శ్యాముఖావిశంభిషులాంభవశూస్యేన । శూజ్యైశేయత్తికేశవః॥ 21

తత్త్వినిర్వాతిదేవస్య । కశాసన్నిహితాపురా ।
ఇషేదప్పాప్రశంమంత్తో । మాతృకాన్యాసపూర్వకం॥

పూజాయైదేవభవనం । క్రీవిశేష్మాజకో త్రమః ।
పారేఃపాదోదకంయన్తు । శంభేషపరిపూర్వాచ॥ 23

పైష్ణవాన్మాయయేన్నిత్యం । సమిష్టుర్మాత్రిసంశయః॥
పరనింఢాపరోయన్తు । పరదారేషులోలుపః॥ 24

పరత్తిగు
సాకిషార్థార్థి—
చూహాంకిర్తిరస్తు । ససప్తాప్రముచ్యశే ।
నియతోవిష్ణుభుశేషి । సనింద్ర్యాద్ర్యానాంతరం॥ 25

విష్ణుదర్శననిందాయా । సహతేప్రహనస్వతి ।
 * త ప్రలోహప్రస్తినేకేన । కర్మయోద్ధరండమర్మతి ॥ 26
 గంభుష్టాపికం యత్త । భోగాయ శరికర్మితం
 తద్ధరేర్పణంకృత్యా । స్నేహుర్యాక్ష్యమితంవినా ॥ 27
 శంఖచక్రప్రధాపేన । వైష్ణవోదగ్ధిల్చివః
 భూయోపినార్జుయేత్తాపం । వైష్ణవాచారగ్రితః ॥ 28
 మధుచూంసారి
 క్రసం । మధుమాంసాదికం యత్త । భుంటి యూడ్తతసాధ్వనః
 సచకార్పితగాత్మిషి । ప్రాకృతా న్నాతిష్యతే ॥ 29
 రతితరసియమని । కేళవాదీని నామాని । సర్వాంగేషు లిథి ర్పదా
 విష్ణునామాని గితాని । భక్తి గాయే దలజ్ఞతః ॥ 30
 సంసీతాధ్వయనంత్రావ । వ్యాఖ్యానశ్రీవణంతథా
 యజనాధ్యావనంత్రవాజపణమంసమాచరేత్ ॥ 31
 మండలావర్తనం కుర్యా । చ్ఛక్కార్బు సర్వదాభవేత్
 + వైపికోకేన మాట్లాడి । గ్రాఘానాది సర్వశః ॥ 32
 1. దేశిక సృతతం కుర్యా । వైష్ణవానాంచ భావణం
 ఇతి సంషేషతః పోక్తో । సమథా వైష్ణవస్వతు ॥ 33

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రే - కమీజలసంసీతాయాం
 వైష్ణవసమయోనాభు - తృతీయాధ్యాయః.

D. * త ప్రలోహశాకాశ్యః । కాలయోద్ధరండమస్వైకం ।

B. + శలోక్తేషు మాట్లాడి -

D. 1- ఊర్ధ్వతుండ్రియాశేన । మాథేవయసితర్తతః ।

చంప్రాయిర్మామచాఫాశే । కారచోపితయమ్యతి ।

ఊర్ధ్వతుండ్రాయికాక్త దృష్టా - యోనిందతి ద్వితీత్తతు

స గంభుతిష్టమయార్థం - సమంసార్పిసశయః ॥

శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివార్యగమే - శ్రీ కమింజల సంహితాయాం

చతుర్థధార్యయః

సమయాచారవిధిః.

శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివార్యగమే	అచార మథవక్త్వమి వైష్ణవస్య విశేషతः భ్రాహ్మణాదిని వడ్డాని చాచారం శృంగమ సువర్ణతా 1
అత్మింజలాదివిధి	ప్రాహ్రూణముతీయావైశ్వరీయాప్యములోమజః అత్మాములోమజః త్రైస్తాః ప్రతిలోమేషు వర్జితః 2
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	ప్రతిలోమేషు విష్ణీంద్రి సూర్యకస్తు న నిందితః నచస్మిపూర్వ మర్మంతి వర్ణాశ్రేమబహిమృతాః 3
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	బ్రిహ్మాచారీ గృహస్తచ్ఛు వాసప్రిష్టచ్ఛు భిత్తుకః వీక్షికస్య చతుర్థీదై రాళ్మిమం భిద్యతే పురా 4
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	దండాజనధరో యున్తు దీషిత స్నికమండలు: అస్త్రాఘరవరో నిత్యం త్రాయాఖరో మిత్రాశనః 5
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	భూతాయా చాగ్నిపూజాది దేవతారాధనేరతః గురుపాదరతో నిత్యం బ్రిహ్మాచారీ స ఉచ్చ్యాశే 6
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	శంఖాదిస్నేచ్ఛయు థారీ లింగితి పరికీర్తితః: భిత్తుకౌత్సుగురుశుశ్రావిష్ణుః వరేద్య వేదసంహితాం 7
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	థాయే వానుచరే న్నిత్యం స శిష్య ఇతి కీర్తితః: శింసంధ్యం శూజయే దైవం జవహాముపురస్ఫురం 8
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	ఉపాసకఇతి క్షేత్రయు స్నిగ్ధితాధ్యయనే రతః: వ్రతోవవాసనిరతో బుతుగామిాజ్యితోర్తుమః 9
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	సంపీర్ణతేన సమాద్యిష్టి దేవపూజనతత్పరః వంచయజ్ఞరతో నిత్యం శిష్యాణాం థరథే రతః 10
శ్రీమత్తాంచరాత్రీదివిధి	స గృహస్త ఇతి క్షేత్రయుః స్వదారనిరత స్నిగ్ధ సితరాగపరో నిత్యం దేవోత్సవపరాయః 11

	<table border="0"> <tr> <td>అచార్య ఇతి విష్టియో । భక్తానాం భరతే రతః</td><td></td></tr> </table>	అచార్య ఇతి విష్టియో । భక్తానాం భరతే రతః	
అచార్య ఇతి విష్టియో । భక్తానాం భరతే రతః			
	<table border="0"> <tr> <td>యజనాధ్యవనే యు క్రిష్ణానుగ్రహికారకః॥ 12</td><td></td></tr> </table>	యజనాధ్యవనే యు క్రిష్ణానుగ్రహికారకః॥ 12	
యజనాధ్యవనే యు క్రిష్ణానుగ్రహికారకః॥ 12			
మైథి-	<table border="0"> <tr> <td>అచార్య ఇతి విష్టియో । మంత్రీరంత్రీపరాయణః</td><td></td></tr> </table>	అచార్య ఇతి విష్టియో । మంత్రీరంత్రీపరాయణః	
అచార్య ఇతి విష్టియో । మంత్రీరంత్రీపరాయణః			
	<table border="0"> <tr> <td>ఉశ్రీమేవావనేవాపి । పుత్రీదారసమన్వితః॥ 13</td><td></td></tr> </table>	ఉశ్రీమేవావనేవాపి । పుత్రీదారసమన్వితః॥ 13	
ఉశ్రీమేవావనేవాపి । పుత్రీదారసమన్వితః॥ 13			
ప్రశంస-	<table border="0"> <tr> <td>అప్రాప్తరవరో నిత్యం । సత్కారస ఉచ్చయే</td><td></td></tr> </table>	అప్రాప్తరవరో నిత్యం । సత్కారస ఉచ్చయే	
అప్రాప్తరవరో నిత్యం । సత్కారస ఉచ్చయే			
	<table border="0"> <tr> <td>గార్మిమ్యధర్మాంశి సర్వాపి । వర్షాగ్ని వనవాసినః॥ 14</td><td></td></tr> </table>	గార్మిమ్యధర్మాంశి సర్వాపి । వర్షాగ్ని వనవాసినః॥ 14	
గార్మిమ్యధర్మాంశి సర్వాపి । వర్షాగ్ని వనవాసినః॥ 14			
సుయ-	<table border="0"> <tr> <td>వల్మీలాజవచాయాచ । స్వతంత్రీ ఇతి కథ్యతే</td><td></td></tr> </table>	వల్మీలాజవచాయాచ । స్వతంత్రీ ఇతి కథ్యతే	
వల్మీలాజవచాయాచ । స్వతంత్రీ ఇతి కథ్యతే			
	<table border="0"> <tr> <td>ఘంపులాశనీ దాంతః । తీర్మికాలస్నానతర్వరః॥ 15</td><td></td></tr> </table>	ఘంపులాశనీ దాంతః । తీర్మికాలస్నానతర్వరః॥ 15	
ఘంపులాశనీ దాంతః । తీర్మికాలస్నానతర్వరః॥ 15			
సమా-	<table border="0"> <tr> <td>శ్వాదచాక్రతత్యజ్ఞాతః । గురు ఉత్సమితియతే ।</td><td></td></tr> </table>	శ్వాదచాక్రతత్యజ్ఞాతః । గురు ఉత్సమితియతే ।	
శ్వాదచాక్రతత్యజ్ఞాతః । గురు ఉత్సమితియతే ।			
	<table border="0"> <tr> <td>తుల్యనిందాముతి ర్మాస్ । సమలోప్తాశ్రూకాంచనః॥ 16</td><td></td></tr> </table>	తుల్యనిందాముతి ర్మాస్ । సమలోప్తాశ్రూకాంచనః॥ 16	
తుల్యనిందాముతి ర్మాస్ । సమలోప్తాశ్రూకాంచనః॥ 16			
ధితుక-	<table border="0"> <tr> <td>ససిష్టుత ఇతిష్టేయః । తీర్మిసంధ్యారాధనే రతః ।</td><td></td></tr> </table>	ససిష్టుత ఇతిష్టేయః । తీర్మిసంధ్యారాధనే రతః ।	
ససిష్టుత ఇతిష్టేయః । తీర్మిసంధ్యారాధనే రతః ।			
	<table border="0"> <tr> <td>శంఖచక్రధరోనిత్యం । ఏకదండిచ ధితుకః॥ 17</td><td></td></tr> </table>	శంఖచక్రధరోనిత్యం । ఏకదండిచ ధితుకః॥ 17	
శంఖచక్రధరోనిత్యం । ఏకదండిచ ధితుకః॥ 17			
పొంప-	<table border="0"> <tr> <td>కాప్తాయవసనో నిత్యం । సహంస స్నమదాహృతః ।</td><td></td></tr> </table>	కాప్తాయవసనో నిత్యం । సహంస స్నమదాహృతః ।	
కాప్తాయవసనో నిత్యం । సహంస స్నమదాహృతః ।			
శివవాక-	<table border="0"> <tr> <td>ఏకదండధరో నిత్యం । కోర్ధలోభవిషితః॥ 18</td><td></td></tr> </table>	ఏకదండధరో నిత్యం । కోర్ధలోభవిషితః॥ 18	
ఏకదండధరో నిత్యం । కోర్ధలోభవిషితః॥ 18			
	<table border="0"> <tr> <td>శిఖాయజ్ఞావసీతాని । పరిత్యజ్ఞ యథేచ్ఛయుః</td><td></td></tr> </table>	శిఖాయజ్ఞావసీతాని । పరిత్యజ్ఞ యథేచ్ఛయుః	
శిఖాయజ్ఞావసీతాని । పరిత్యజ్ఞ యథేచ్ఛయుః			
	<table border="0"> <tr> <td>ధిక్కాపాత్రీం తీర్మిదండుచ । కర్మయమ్మిం బ్రసీంతథా॥ 19</td><td></td></tr> </table>	ధిక్కాపాత్రీం తీర్మిదండుచ । కర్మయమ్మిం బ్రసీంతథా॥ 19	
ధిక్కాపాత్రీం తీర్మిదండుచ । కర్మయమ్మిం బ్రసీంతథా॥ 19			
ప్రథ-	<table border="0"> <tr> <td>భగవా నితి విష్టియో । ఏతాని వహాతేచ యః ।</td><td></td></tr> </table>	భగవా నితి విష్టియో । ఏతాని వహాతేచ యః ।	
భగవా నితి విష్టియో । ఏతాని వహాతేచ యః ।			
	<table border="0"> <tr> <td>ఏతాన్యేవ వహా న్నిత్యః । ముద్యహా గండధ్వం॥ 20</td><td></td></tr> </table>	ఏతాన్యేవ వహా న్నిత్యః । ముద్యహా గండధ్వం॥ 20	
ఏతాన్యేవ వహా న్నిత్యః । ముద్యహా గండధ్వం॥ 20			
పర్యాప్తామ్యు	<table border="0"> <tr> <td>చక్రియోగేన దేవేం । సప్రథః పరికీర్తతః ।</td><td></td></tr> </table>	చక్రియోగేన దేవేం । సప్రథః పరికీర్తతః ।	
చక్రియోగేన దేవేం । సప్రథః పరికీర్తతః ।			
ధర్ము-	<table border="0"> <tr> <td>అయనాదిషు సచ్యేషు । గార్మిమ్యధర్మం విసర్జయేత్ ॥ 21</td><td></td></tr> </table>	అయనాదిషు సచ్యేషు । గార్మిమ్యధర్మం విసర్జయేత్ ॥ 21	
అయనాదిషు సచ్యేషు । గార్మిమ్యధర్మం విసర్జయేత్ ॥ 21			
	<table border="0"> <tr> <td>పంచప్రాణాహాతీ ధ్రుతాప్తః । ప్రాణపాసేతి మంత్రః ।</td><td></td></tr> </table>	పంచప్రాణాహాతీ ధ్రుతాప్తః । ప్రాణపాసేతి మంత్రః ।	
పంచప్రాణాహాతీ ధ్రుతాప్తః । ప్రాణపాసేతి మంత్రః ।			
	<table border="0"> <tr> <td>కాలేగ్రహగతాసర్వాపాయాభ్రతిసుపూజయేత్ ॥</td><td></td></tr> </table>	కాలేగ్రహగతాసర్వాపాయాభ్రతిసుపూజయేత్ ॥	
కాలేగ్రహగతాసర్వాపాయాభ్రతిసుపూజయేత్ ॥			
	<table border="0"> <tr> <td>ప్రతర్పధ్యామ్యుసాయుషక్షుఃస్నాన్యుత్యాజప్త్వచతర్పయేత్ ।</td><td></td></tr> </table>	ప్రతర్పధ్యామ్యుసాయుషక్షుఃస్నాన్యుత్యాజప్త్వచతర్పయేత్ ।	
ప్రతర్పధ్యామ్యుసాయుషక్షుఃస్నాన్యుత్యాజప్త్వచతర్పయేత్ ।			
	<table border="0"> <tr> <td>తీర్మిసంధ్యేదేవదేవస్య । సూర్యమండలసన్నిథా॥ 23</td><td></td></tr> </table>	తీర్మిసంధ్యేదేవదేవస్య । సూర్యమండలసన్నిథా॥ 23	
తీర్మిసంధ్యేదేవదేవస్య । సూర్యమండలసన్నిథా॥ 23			

ఇతినష్టు కుమాభ్యాతం సమయాచార ముత్తమం ఆశిష్ట
ఇతి శ్రీ పాంచరాత్రీ కపింజలసంహితాయాం సమ
యాచారవిధిర్మామ చతుర్థోధ్యాయః.

ఓ.

శ్రీమత్తాపంచరాత్రీదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయా,

వంచ మో ధ్యాయః

సమత్తీ దివసామి నిరూపణవిధిః.

శాఖాచారణ సమయ విధాన అం.	కర్మణాది కృతిష్టాంతం బుత్తంవారంన కధ్యాతే భూతిసుగ్రేవాచారంవై అసవస్థిధమేష్టకాా 1 మూర్ఖైష్టకాప్రతిష్టాచ ఉత్సవేవవిశేషరు: ఏవమాదిమ కార్యేష్టము కాలాం బుత్తం శృంగార్యిజా 2 అయినం చోత్రం శస్త్రం మహాశస్తంతు దత్తిణం
అయినం. మాపామి. సమత్తాసి-	X ఉత్సర్పితయంనామ్యం పొష్టమాశ్వయజంతఫాా హస్త, మూలంతథాఘుమ్యం మైత్రం శేష్ముతమంయ్యిజ వారుగం శ్రీవగం స్వాతి ర్మాధ్వయం కరిచక్కుతే 4 వర్షయిత్యాతు శేషాంశినమత్తార్థి ద్విజోత్తమ పోషుతుక్రీబుభావోరా శ్రీప్రసావాచస్తుతేస్తథా 5
మహాశాఖా.	వృషంమశ్వయ్యామ్యగేంద్రించమహూర్తమాభవేత్త కుంభకర్మాటకావిప్రి మిమునం మధ్యము భవేత్త 6

B : సర్వకర్మాణి విప్రీయ్తి : నిష్టుమేష తు కాలయేత్త,
శారీరీవాసమస్తంతు | ఇతిభాషేన సర్వజా

D : X మాఘాది పుచ్ఛశేష శస్త్రం | సర్వకర్మాణి తార్ణిష
అర్యయజంతా ప్రతికంస్తున్ : శ్రీయజం పథ్యయం స్మృతం
మార్గాంశుముంప్రాణి | దధయం చేతికాణితు
అభ్యమేష న క్రత్యం | శశికర్మ కథాచమి

శుక్రపతుः వ్రీశ స్తన్యా | దితరం వర్జ్యమే ద్వాధః
 సైంహి కేయార్పు సారాశ్చ | రక్తోవాస్తాపనాత్పరే || 7
 రాక్షాతృతీయేషమైవ | స్తితా స్త్రేష్టిర్భేవిషః
 తృతీయేవంచమేషమై | ద్వీతీయేషప్తమేద్వ్యాజః || 8
 ఏకాదశాయంచ నవమే | స్తితస్పుంద్రీస్తుభావః
 సప్తమస్థానగశ్యక్రిః | ఆయుష్యం హరిసేసదా || 9
 అష్టమస్థాపి సంవర్జే | దైవమాత్రీస్తుభోదయే
 శేషేసర్వత్రీ లుభద | శ్యక్రి స్తుర్వ్యసమ శ్యభః || 10
 గ్రీవమాతేణా మూర్తిస్తా | స్తుర్వ్యకర్మణాధారిణః
 భయకృదాఖ్యస్కరః బోక్రిక్రః | మట్టుప్రదశమస్తితః || 11
 ద్వీతీయే పంచమేశ్వవ | సౌమయ్యాశ్యం కరోతివై
 సూర్యవార శ్యభోయుక్తో | హస్తప్రాణోత్సర్వింజః || 12
 మరదవారో హీతః పోక్రిక్తః | రోహిణీస్త్వులియోగతః
 ద్వీతీయాభుధయుక్తాను | మట్టీసైవ సమాహితా || 13
 సౌమయేకాద్శియుక్తా | కరోతి పోణిసంకటం
 హీవసు సప్తమియుక్తో | దహత్వ్యగ్రిష్మివవ్రీఖా || 14
 ఉత్సర్పాధవతుతే | సౌమవార స్తుకోభవః
 వ్యోమిపాతంచ సంకారింతిః | గురుతుక్రిమమాధతా || 15
 వరివేషంధకాత్క్రో ? జ్యోతిసామ్యుచరాగతః
 పాగ్రీహవినిర్ముక్తః | సుగ్రీవాధిష్టితం తథా || 16
 చంద్రోణాధిష్టితంచైవ | పాతుగ్రీహనిరీష్టితం
 గండస్థాసాంచ నష్టత్తిం | గురీకామఃపి సంర్యత్తే || 17
 లగ్ంధ్రివంబలేలోవే | శుభగ్రీహనిరీష్టితే
 జ్యోతిష్టద్శమనంస్థావా | అధ్యకేంద్రగ్రీహాపివా || 18
 ప్రతిష్టాకరణాశ స్త్రే | ముద్రతే సూర్యమండలే
 ప్రతిష్ఠప్చ ద్వీతీయ్యాచ | పంచమాచ త్రయోదశి || 19

దశమి వార్షమాసిచ | సప్తమిచ విశేషరః
ఏకాదశి తృతీయాచ | శుక్లవశ్చే శుభాన్వితాః|| 20

ఇతిసమ్యక్కమాఖ్యాతు మృకువారు స్వితోత్తమః 20½
ఇతి శ్రీ పాంచరాత్రే - కపింజలసంహితాయాం నక్షత్రి
సివసాధిరాన్నమ - పంచమోదధ్యాయః.

ఓమ

శ్రీమత్పాంచరాత్రీదివార్యాగమే - శ్రీ కపింజలసంహితాయాం

మ పో ధ్యాయః

విష్టత్తపరిక్షా.

శుభాంతథ	నిమిత్తాన్వయశుభవైష్యహం సాధకస్వయశుభథం	
శతపాని.	మనోదిగ్ంధివాతశ్చ విమలంగగసంతథా	1
	శకునంజనచేష్టాచ ఉచవార్యంయ్వితోత్తమః	
	శకునానాంచనంపన్నం లంఘునంరోదనంతథా	2
	నితాణంచనిపాతంచ రక్తబీహాంకురంతథా	
	శల్యసందర్శనంవితో జలావర్తపరిక్షణం	3
	దీపవృజ్యాలనంచైవ పాంచుపురూపమేవచ	
	అగ్నిరూపంతథాస్విప్సుం దంతకాష్టనిపాతనం	4
	నిమిత్తాస్నేవముక్తాని సాధకస్వయశుభథం	
	ఆచార్యస్వయమవస్తుమే రారంభితవిశేషత్తః॥	5

D.1 తృతీయా పంచమాంతర | దశమిచ తృతీయాదశి

తథయోగ్రౌతు పోత్తా | మధ్యమాంత కృతు నుట్టితః

చౌతితప్యాత్మియాచ | సార్వమాసిచమధ్యమం

ఏకాదశి చతుర్మిచ | ఒత్తాత్మితమిచితం

అధమాస్యస్థితిథయః | నరదాకర్మసీభ్యమి -

శభదిక్షన
 శఖాని-
 అంధభిక్షన
 శఖాని

దిగ్విషాధూమవర్గంతు । తిక్కుప్రిశ్చముహూర్తమే ।
 ఆగైయాదిషుకోణైషు । కాలేవాయువివజ్ఞతే ॥ 6
 తత్కాలేసేర్వసంసిద్ధి । రాకాశంనిర్గులంతికా ॥
 వామతోలంఘనం శస్తుం । సృగాలాదిగణస్వయిత్రా ॥ 7
 భారద్వ్యాషాదికానాంచ । దక్కిణేలంఘనంఘరం
 యజమానస్పమాలోక్య । తచ్ఛేషాముపలష్టయేత్ ॥ 8
 దక్కిణేచస్పుశామివ్ర్య । కార్యసిద్ధిర్భవిష్యతి
 ఇతరేచస్పుశేచ్యాసి । శుభంశిఫ్ఫోమవాప్సుయాత్ ॥ 9
 కాలేచాస్యతరాకేచి । త్రుతనం లోధనం తథా
 అరంభేశుధతోయేచ । తిథాహృదయనందకా ॥ 10
 కార్యానురూపత స్పస్తిక్య । సింహిర్భవతి జాత్యతీ
 పూర్వకుంభం తథావేశ్య । సురామాంసంరథాదిమం
 దర్శనం యగి తత్కాలే । నృగాం సిద్ధిర్భవిష్యతి
 దండపాచేస్తాముండి । రజ్జుహౌపవ్రోపనః ॥ 12
 దర్శకే యగి తత్కాలే । వ్యాశుభం విందకే బ్రింజః
 తింపంచసప్తదివసైः । వృథాత్మైర్ప్ర తిలాంకురైः ॥ 13
 భూమూలుభుంబూర్యాయాధుత్తమాధమమధ్యమం
 అనితే కరతే మృత్యుః । ¹ ప్రస్నిబంధు ధనముయం ॥ 14
² దుర్మృచసేక్రియాశని । ప్రాయయా కలహంభాపేత్
 శంకుసంసాపనేకాలే । తథావఫలమస్సుతే ॥ 15
 భూమాశే
 శథాంభా
 శథాంభా

సువర్షరత్నతామాని । అనసేయగి దృశ్యతే
 కర్మసిద్ధిర్భవత్యాశు । తిర్వయా వృష్టికాదినా ॥ 16
 అవచే పూరితే మృదిషి । స్పుమాపీసాధికా బ్రింజ
 త్తుత్తమామధ్యమాహీనా । తింపిథాసాక్షిద్దతా ॥

D. 1 వమముషు దైత్యస్థి । చౌయుర్మం స్యుజా
 మాశ్చైర్యం త్రాపుత్తమి । అయిపూధన మిచితం

B. 1 థిస్మైశ భమమకుయం

2 దుర్మృచసేక్రియాశని । త్విర్పుతేకలహంభాపేత్

3 చస్థిధా ప్రాపి తేవనా

స్నాతః

శిష్యుల నే

పణి కు

చంతకాస్తవరక్షణే

ప్రశ్న.

గరే పుష్పుదకం త్వితే । దక్షిణావరనం శుభం
వామేవరజలే ర్యాజ్యాం నైథ్మణ్యంతుగ్యాతాం
వీకబుద్ధుదకం తేష్టు । ర్యాజ్యంతు బహుబుద్ధు
అబుద్ధుదజలం మధ్యం । స్నానం తిప్పివిధముచ్యాతే ॥ 19
ఆమకుంభముఖాద్రీతే । ర్వతి ర్విరక్రీమోత్తితే
జ్యులదూర్ధ్వముఖాదీపాః । కార్యసిద్ధి ర్భవిష్యతి ॥ 20
పణిమకాలే తథాతుండే । అగ్ని ర్యార్వశిలో భవేత్
శుభంభవతిసర్వ్యతార్ । హ్యశుభం విముఖంభవేత్ ॥ 21
సువర్ణవర్ణం వహాన్నతు । సర్వకామఫలప్రవిషం
ఆత్మక్షానం భవేచుక్కె । త్రీలేచుత్యై ర్భవిష్యతి ॥ 22
శుభంవైదిక్షిణావరం ॥ ² అన్యాస్య దవరేతథా
దంతకాస్తవరక్షణే దంతకాస్తవనిపాతేన । బాణియాత్మిర్వశిభవం ॥ 23
వాయు సైరుతియామ్యాగే । శుభం భవతి సాధక
అన్యాపిక్పతనం శాంతి । సుర్వసిద్ధి రుదాహారతః ॥ 24
దీక్షోకాలేచ్చర్షిష్టాయాం । స్విష్టమాకాంక్షయే ద్విజ
పోమమార్యకుజాదీని । చ్ఛర్షిష్టం చాగ్నిషణల్పుకం ॥ 25
ప్రీది క్షంబాప్యుగ్రాంజాయాః । పర్వత్తేగమనంతథా
స్విష్టం సందర్శతే విప్ర ॥ 1 శుభం భవతి మాచిరం ॥ 26
భగ్నయానం తథాముండ । హ్యాత్మానం జ్ఞావాసనం
శ్చంప్రిమశ్యంగజంవిప్ర ॥ 1 చండాలం పతితంతథా ॥ 27
స్విష్టే సందర్శయే ధీమా । సశుభం తద్విష్టువ్యం
ఇతి సమ్యక్షమాభావ్యతం । నిమిత్తం దేశికోతమః ॥ 28
ఇతి శీపాంచరాతే - శీకపింజలసంహితాయాం
నిమిత్తపరిక్షేపామ । మండ్లధ్యాయః ॥

D. 1 శుభం భవతి వై కిథ్రిం । రిషుభి ర్వశుభం భువికలా

B. 2 అశుభం చాపుకం స్వుషుకం ॥

3 ఉష్ట్రీమశ్యం గజంప్ర ॥

4 స్విష్టే దర్శయతే తేన । శుభంచ యాశుభం భస్తే ॥

శ్రీ షతావంచరాత్రిపిణ్యగమే - శ్రీ కపింజలసంహితాయం

న్నవ్ మో ధ్వయః.

వసుధాలత్తుణం.

కపింజలః :—

- షషుధాభైద
విర్యావణం. అతివరం వ్రీవత్స్యామి | వసుధాలత్తుణం వరం
1 వర్షగంధరసాపేతా | పుణ్యతోయవరీ తుభా|
- సుపద్మా భద్రీకా పూర్ణా | ధూమార్జేతి చతుర్వ్యధా
2 ఇస్త్రావ్యతుపరిగ్రస్యాత్మ్యశ్వయచాంక్యార్థితాతు|
- సుపద్మాలత్తుణం. కుశైరటైభైశు పున్మాతే | 2 కుముడై రామికేర్చై
3 నిర్వంతోయవ్రీతాస్మిన్ధా | సాసువద్మేతికీర్పితా| 3
- భద్రీకాలత్తుణం. ఆరామోషవనో పేతా | ఘలవ్యతసమాయుతా
4 వర్షీమేయుభైకా నృత్యాః | కుశక్షేత్రీంతు దక్కిణే|
- సుపద్మాలత్తుణం. సాతుభద్రోతి విప్రీంద్రి | 4 పూర్వొలత్తుణముచ్యతే
5 పూర్వొలత్తుణం. వృక్షమోషితకోపేత | మాధవీప్రమందితా|
- సుప్రీభాతోదకా విప్రీ | 5 గోర్ధైఖరమాశీతా
6 కుట్టతిలనిప్పావ | కోద్రివేతునమానృతా|
- ధూమాలత్తుణం. గెఱబిల్యసమాకీర్ణా | శర్కురాపి సమానృతా| 7
- వాయసానేకగ్రూభార్యైట్యః | 6 గోమాయుగోనేవితా
8 సామరాతివ్రీకినా | సా ధూమేతి ప్రీకీర్పితా|

B. 1 శ్రీష్వద్మాతు గ్రీచ్యుషాగ్రంత | అంత్యశ్వయాంగుస్తుతా.

2 క్రిక్కుకై రామికేర్చై.

3 నిర్వంతోయవ్రీతాస్మిన్ధా.

4 పూర్వొలత్తుణముచ్యతే.

శేషం ఫలాఖల [ప్రభవూళాశాంతిదాపోక్తా] | ద్వితీయానుఖాదాభ వేత్తో |
నిరూపణం [తృతీయాపుస్తిదావిప్తి] | చతుర్థాక్షయదాస్నేతా || 9
1 [చందేంద్రోక్తి పరిజ్ఞాన | వర్షయేద్వోహృకాదిషు |
మధురాచకపూర్యాం | కశాభ్రివ్రసాస్నేతా || 10
ఖ్యాతర్కాచమూల్యాచ | విద్గంధాద్విజస్తతము |
2 వర్షగంధరనైపోక్తా | సాధకైస్మధికాంష్టిథిః || 11
ఈ లైవం కథితంవిప్తి | వసుధాలక్ష్మామయూ || 11½
మరి శ్రీపాంచరాత్రే - కపింజలసంహితాయాం
వసుధాలక్ష్మాంనామ స ప్రమో ధ్యా యః .

ఓ.

శ్రీమత్పాంచరాత్రీదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

అ ప్రమో ధ్యా యః

భూసంగ్రహణం.

భూసంగ్రహణ కాశ్యపః :—
భిషయే కాశ్యప శ్రీకృష్ణ | తుమిచ్ఛామి విపేంద్రో | వసుధాసంగ్రహణ పరం
శ్రీకృష్ణ | విస్తరేణ ద్విజశ్రేష్ఠ | బూహిహి మే మునిస్తతము || 1
కపింజలప్రతికం సం భూసంగ్ర | కపింజలః :—
సం భూసంగ్ర అథ వక్షేయ విశేషః | వసుధాసంగ్రహణ శ్రుతః |
సాంబుద్ధిః | ఉత్సమిభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 2
శ్రీకపింజలః :—
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 3
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 4
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 5
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 6
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 7
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 8
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 9
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 10
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 11
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 12
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 13
ప్రతమాంభూమిమూపాద్యాగృహిణీయాన్ములవిద్యయూ || 14

A. 1 అధికసాత్రః.

B. 2 శరగంధరస్తయ్యక్తా.

పార్చుబోదఖ్యుబోవాపి । పార్చెనాదేష్టిట్లమిచ్యుచ ।
అక్షతాన్విక్యుమాలేత్రీణ । విస్మిశేత్రుయుతోదిశి॥ 5

శాశ్వతాసం.

* పార్గిశాశిక్రమైవం । సర్వత్రి చబలింత్తిపేత్ ।
పాయసాస్నం పూర్వధాగే । కృసరం దక్కిసేదిశి॥ 6

గుడాస్నం పశ్చిమిచేచే । ముద్రాస్నం చోత్రేతథా ।
అగ్నీయాదిషుకోణేషు । శుభ్రాస్నేనబలింత్తిపేత్ ॥ 7

గంభుష్టాక్రుష్టైర్ధైవ్యః । బ్రహ్మాస్నేబలిర్ఘిపేత్ ।
ఇత్యేవం పూజయేద్విధ్యా । నిమంమంత్రముదీరయేత్ ॥

శాతానిరాకుసాధిని । యత్రౌత్థిషంతినిత్యశః ।
తేసర్వేవ్యవగచ్ఛంతు । గ్రంథంకురాయస్నునోహార్చః ॥ 9.

ఇత్యుష్టావ్యధాతాని । తతకోప్రధనమాచరేత్ ।
అపరేహనిదాతవ్యా । వాస్తుపూజాబలిక్రియా॥ 10

క్రూరాశాక్రత్తేవ్యమూలముపాశిర్య । సమికురాయత్తుసుంతతః
పథించితగోభిశ్చ । మూసమేకంద్విజోత్తమా॥ 11

అర్థమాసంతు విప్రాణం । పాదేనాధిష్టయేత్తుదా
సమ్ముర్జనంతథాలేవం । పోత్కుణం చాపుతార్పణా ।
సశలాకైస్తతోదర్శి । ర్ముర్జనంతు సమారథేత్
గంధతోయేన చాభ్యుక్య । వికిరేదమతాస్నపు ॥ 12

ఇత్యేవం కారయేద్విధ్యాక్ । తతః క్రూరమారథేత్
క్రూరేష్టవలంకుణం వృష్టాతుకపిలాగాప్రాప్తాయా । సమాసంపన్నులమణా॥ 14

ఆసనం లాంగలాతర్య । ఆసనేనయుగంతథా
దశ్మేణ రజ్జనాబద్ధాయా । పార్చుబోవైచేషికః॥ 15

A * శ 6 ముందు 10 శరణిస్తుఃల కోరమణం వారీతప్రమణాలో శేత్రా
అధికపొత్త.

B 1 ఏర్పురాషుసఫూతాది - విభుక్రూష్టయేశికా
తేసర్వేపుశార్థాం - ఏర్పాయాగంగంతు సప్యరం

- క్రగు జమిః ॥ ద్వాదశాష్టారమం తేజిః । ప్రిథమం కర్కతి యే ద్వాదశి
తీర్పిచంచన ప్రమాదైః । కర్కతి దేహ ప్రిదశ్శిః ॥ 16
ఆశిథిత్వమం ॥ అనద్వ్యాక శయునాస్తిని । పాచాచ్యాదన మేవచ
తత్తాత్తేదృశ్య తేసర్వా । నశుభం వింద కేబుభాః ॥ 17
శాంతికోమం ॥ తద్విషశమనార్థం వై । శాంతికర్కతిసమారథీత్
అష్టాత్త దేహ మం తేజిః । జహంయోదవ్యసహస్రికం ॥ 18
శీఖావః ॥ సమిథాత్మ్యేవ సర్వత్రి । సమంలుర్వాద్వివ్యిజేత్తమ
చాల్యాది సర్వ ధాన్యాని । యూఢ్యకాని వికేషతా ॥ 19
అష్టాత్త దేహ మం తేజిః । వాపయేత్తర్వయ్యిజత్తై
తీర్పిరాత్మింపంచరాత్మింవా । సప్తరాత్మింమధాశివా ॥ 20
అంతురాయిదృశ్యంతే । పూర్వాదీని క్రిమూద్విజ
ఉత్తమం మధ్యమం విధి । అధముచ యధాక్రిమం ॥ 21
దృశ్య తేచాంతురంవిద్వ్యాక । అధ్యయేచ్చరథామహిం
శులకాలేతు సంపాదిషే । గవార్థాయ సమర్పయేత్ ॥ 22
శుంఖగు వేణ విషేంద్రి । మూసే పూర్వేచసేచయేత్
పుస్తైవక్రవుం కుర్వా । ర్పులాశాశ్వత్తముద్గలైః ॥ 23
సూలలోప్పాని సర్వాసి । చూట్లు కుర్వాత్పుమంతర
శాహ్మృగ్రానాశ్చిజయేత్తుచ్చాత్ । సప్తరాత్మింమతః పరం
వర్ష మేక ముహేత్తత । పారంశే ఖనసే ల్యజ
ఇతిసంక్షేపతఃపోక్తం । వసుభాసంగ్రహం మయా ॥ 25

ఇతి శీర్షి పాంచరాత్మీ - కశింజలసంహితాయాం.
భూసంగ్రహం నామ అప్యమోధ్యాయః.

శ్రీమత్వంచరాత్రిధివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

న వ మో ధ్వయః.

గ్రామవిన్యాసః.

గ్రామవిన్యాసః ఉన్నిత్యాచం.	వ్రివత్క్ష్య తేపమాసేన గ్రామవిన్యాసలక్షణం స్వీర్థంచయశోర్థంచ ధనార్థంచజయమాయన 1
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	దేవానాంపూజనార్థంచ కుర్యాద్వామంద్విజో త్రమ గ్రామోగ్రిషమస్తానీయో నగరంపుటుంతథా 2
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	కుంభంభార్యుటనంభేటం 2 కేతదామ్రమేవచ కులహామాధికాచేతి జలవాసంమహామేతే 3
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	వ్రిశ్చ స్తంధేశమాసాద్య 1 భూసంగ్రహమధారథేత్ దర్శోపరిపమావిశ్య రాతోస్వస్యస్నాకయూబుధః 4
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	అశ్చేశాంతికంకుర్యా తుప్యైషుస్తుశుఫ్పోదః శేరీమృదంగపీణామైశ్యః పుణ్యహంస్వస్తివాచైకై 5
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	శతోఽధ్వజవితానైశ్య దీపైశ్చేశాయిజనైప్రథా పూర్ణకుంభగ్రణిష్టిత్తో ర్యాద్యనృతై దీపో తమారి కుర్యాత్మంగ్రోహకారేతు గ్రామసీమాప్రిద్ధిణి ఇందామీదీనాంస్వమంతేణ బలింతుర్యాద్విషేషతః 7
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	సూతోపాతంతతఃకుర్యా గ్రామవిన్యాసమాచరేత్ శంకూస్పమంతతఃకుర్యా తూన్తోసంధిషువైభవి 8
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	ఏవంమాగ్రేణసంగ్యోహ్యా గ్రామాదీనాంతురూపతః దండకంస్వస్తికంచైవ వ్రిస్తరంచప్రిక్షిరకం 9
గ్రామవిన్యాసః అభిధి.	నంద్యావర్తంపతాకంచ పద్మంపైశ్రీప్రిష్టిపం ఏవమప్రవిధోపోక్తో గ్రామవిన్యాసలక్షణం 10

B. 1 భూసంగ్రోహణమాచరేత్.

2 గ్రామాదీనాంతంథా.

శిథిరాక్షాసి. దక్కిణాభిముఖః భూత్వా । పూర్వాభిధ్యాస్తునిర్దమః
పశ్చిమాభిముఖాశైవ । దక్కిణస్వాస్తు నిర్దమః॥ 11
ఉత్తరాభిముఖాశైవ । పశ్చిమాయాస్తు నిర్దమః
ప్రాయిష్మాఖస్తు మునిశైవ । సౌమ్యాభిధ్యాస్తు సర్దమః॥ 12
వింద్వారంచ సామావ్యం । న్యాసికాదీన్యాశేషతః
వీధివివ్యాపమాట్లాం । ఉపద్వారస్య లక్షణం॥ 13
తుద్యిపీధిక్రమాంచ । నభాస్త్రానాది పర్వతః
వాస్తుశాస్త్రీషు సంపోకం । వాస్తువిధ్యావిశారదైః
తన్మాటేణ చ కర్తవ్యం । గ్రామాదీనాం విశేషతః
గ్రామమధ్యశేషా దేవాలయాధింవక్ష్య । గ్రామాదీనాం పర్వతః॥ 15
అయినిర్మాణం । గ్రామమధ్య హంచే టైపాం । చతుర్మార్గి విధానతః
వాసుదేవాది పరితః । మధ్య నారాయణస్థితః॥ 16
చతుర్మితు భవేష్యారం । గ్రామమధ్యతు మందిరం
మాత్రిథింపతల బండెతు భాష్మారస్థానం । ప్రత్యుధ్యారంతుకారయేత్ ॥
యాగ్మిభముఖ ఆగ్నేయాంతుమహమోహింపూర్వాధ్యారాధ్యారంతుకారయేత్
శాశిమియాంచ. సుబ్రహ్మాంతుయామ్యాయాంప్రాధ్యారంధ్యజనత్తము॥
1 శస్త్రాతు సైరు తే కుర్యా । త్రైత్యుధ్యారం విశేషతః
విషుసానంచ వాచుణ్యం । పూర్వాధ్యారంచ కారయేత్ ।
దుర్గాసానంతువవనే । ప్రాధ్యారం ద్యజనత్తమ
మాత్ర్యాచాం చ తథాసామ్యే । ఉత్తరాధ్యారమేవవచ॥ 20
అచాన్య మిశ్యరస్థానం ముఖంపూర్వేతుకారయేత్
2 బంద్రిపావకయో ర్ముధ్యే । మదనం పశ్చిమంముఖం
నాయవ్య సామయోర్ముధ్యే । విశ్మేషంపూర్వులోముఖం
ఆంతరాశేషు సర్వేషు । దిశాసువిదిశాసుచ॥ 22

D : కారణం కైకైకాయత్తి.

3 ఇంద్రాగ్ని పథ్యకేశం.

నర్వుత్రీ వైవవం గేహం । గాంమస్య నగరస్యచ
 నీత్యసారథేశ ఆసనంపూర్వీ దిగ్భూగే । ॥ గేహంవైపుశ్చిమాముఖం ॥ 23
 నముఖాశ్చదసిరూ యానంద దక్కించే కుర్చు । కుత్రాముఖమేవవ
 మణం ॥ శయనం వారుణేకుర్చు । తాంగ్రోరం ద్విజసత్రము
 ఉత్తరేషాసకంకుర్చు । దృష్టిణద్వారమందిరం
 2 వాసుదేవంతథా చాగ్ని । స్థావయిత్వా విశేషత ॥ 25
 కృథించేవిష్ణువేంద్రేవాపి । ద్వారం కుర్చుచ్ఛుణద్విజ
 4 సంక్రమం తు నైరుత్యే । స్థావయేత్పునమాసితః ॥ 26
 పూర్వీధ్వరం కృత్రమిత్వు । 5 ముత్రాముఖమేవ చ
 ప్రమృద్యమ్ముంవాయుదిగ్భూగే । గేహంకుర్చుత్యువిష్టరం
 శూల్యేతు దక్కించేవాపి । ద్వారాగే పసునుయాపతః
 6 అనియద్భం క్రైశ్యరేభాగే । గేహం పుశ్చిమతోముఖం
 అధవా దృష్టిణద్వారే । గేహం కుర్చుతు శాంకరి
 ణందేశాసదిళోర్గుధ్యే । లోకాకాంపం తిర్మివిక్రిమం ॥
 మందిరంపూర్వీవత్తుత్యా । ద్వారంకృత్వాతుపూర్వీవతీ
 తోయనైరుతయోర్గుధ్యే । లాంగాలింపూర్వీతోముఖం
 ఉదకానిలయోర్గుధ్యే । కృషం వై పూర్వీతోముఖం
 వాయువ్యసోమయోర్గుధ్యే । రాఘవం దక్కిణాముఖం ॥ 31
 ఈశాసనామయోర్గుధ్యే । కుర్గుం వై దక్కిణాముఖం
 గాంమాచేత్తాపుయుత్తేన । హరింకుర్చుతు సర్వతః ॥

B 1 చ్ఛిత్ర్యంక్షైభ బుంఠరః.

2 సర్వతోముఖం శూర్యం । శాంకం శభదం స్మృతః

4 కృతరం భసింపోత్త్రం । భారగోమస్య కాణ్డః

3 ద్వ్యామథి.

4 సంక్రమం కు నైరుత్యం । శాంవయేద్విష్ణుశ్శంగత.

D 5 ఉత్తరాభిముఖం సదా.

6 అనియద్భం కు శాంప్రాం.

మా త్తి శేషే
శల శీర్థాః

ఆంశుమా
నిర్వాతే
పాచేషాః

రాఘవం యూద వేంద్రించ | సర్వైతైవ తు కారయేత్
అసనం పుణ్యముద్యారే | సర్వశాంతికరం శుభం || 33
ఉత్తరాముఖ గేహస్యే | యూనం పుట్టిఫలప్రీతం
చ్ఛిష్టావృధికరం సిద్ధి | శయనం సర్వతోముఖం || 34
దత్తి ఇంద్రముఖ గేహస్యే | ప్రానం సర్వధనావహం
సర్వద్యారేషు గేహేషు | కర్తవ్యం నియతై ర్షురై ||
ఫ్రానకాసనయూనం తు | సర్వసంపత్నమృధిదం
సుక్రీశస్తం ద్విజశేష్టం | దత్తిఇద్వారవేశ్క్రూణా || 35
శయనం లైవికాయు క్రం | సర్వభోగసుఖప్రీతం
గాంమా పేత్తుం నక్రీత | ఉగ్రీవీగ్రీహాకర్మణీ || 36
విశ్వరూపం కృసింహాంచ | వటశాయిన మేవచ
ఖామదగ్న్య మితిభైయ | ముగ్రేకర్మ ద్విణోత్తమ || 37
1 సజనాధిముఖం కుర్యా | స్నేహీతేషు మందిరం
పర్వతాధిముఖం శేష్టం | పాంసాదం కుండే సద్గా || 38
శేషఫూతతప్తాకేచ | తీటిశుచ విశేషతः
తత్తదాధిముఖంకుర్యా 2 ద్వ్యాధాకామంతుకారయేత్ ||
పర్వతాగేయధాకాము | పాంసాదం సాధకోత్తమ
3 ఇతి సమ్మక్షమాభ్యార్తం | గాంమినాయాసలక్షుణా || 39

ఇతి శీర్థి పాంచరాలే - కపింజలసంహాతోయూం
గాంమినాయాసాము - నవమోధ్యాయః.

B 1 కద్యాగ్రాధిముఖం కుర్యా | స్నేహీతేషు మందిరం. 2 ద్వ్యధాకామంతుకావశే.

D 3 ద్వ్యకేచనసేశాపి | పాంసాముఖంతు కుండేతం | ఉత్తరాధిముఖంసైవ |
సర్వసుంప్రకృతం ద్విజా | కప్పాడై ర్షుర్వప్రీతి శైవ | శూల్మోత్తరముఖం సతా |
ఉత్తరశాం మాధవం గేహం ప్రాణాధిభమస్తకః ||

శ్రీమత్వందర్మాత్రదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంసోతాయాం

ద శ మో ధౌర్యః.

శాస్త్రాచారి.

కపింజలః :—

భగవంతాః ఈని శాస్త్రాచారి.	పాశాదలకుణంవహ్నీయై సమాపాచ్యుషైనువైత శేవస్యమందిరంకృతావ్ ధూతపాపాసరోభవేత్ 1 యత్పలంచార్థిస్యతేవిష్టై ర్యాజవేయాతికర్గుభి: సర్వతీర్థఫలంయద్చు సర్వదాసేషుయత్పలం 2
అయిథేదాః	తత్పలంసమవాప్యైతి యత్కుర్తామందిరంహారే: శిల్పైకాకాప్యుషమయ ముత్రమాధమవధ్యమం 3 ఉత్రమంతులిలావేశ్శై మధ్యమంచ్ఛైకాభవేత్ అధమందారుజంవిద్యాశ్నేధాయైషుద్ధిముచ్యతే 4
అంశానిర్మాణః శాస్త్రాచారి.	సంగ్రహ్యభూమిమాసాద్య కృత్యామైవప్రీదక్తిం ఆజలాంతంభవితావ్యతు శల్యాదీంశైసముధరేత్ 5 శుభశ్చైదర్పయేవిద్యాఽ మృదిఃపాపాణవాలుతై: పాశికుడక్షిణివంకృతావ్ దక్కిణోత్రమేవహిణి 6
అవ్యాంశికా: మః	తద్వైశంచసమంకృతావ్ తద్భూమంచసమారథత్ అష్టోత్రశంఖయతావ్ సమిభాజ్యచరూఢపృథివీ 7 మూలమంతేశ్శమంతేజః 3 పుండరీకంజపేత్రతః పుర్వాయాపవానయేత్తల్పి 7A పూర్వాయైస్మిపేత్తల్పి సాపకఃసపలిపేత్తల్పి పైవైస్మిపుపాయైజయేత్ శింపిశ్చాపదః శింపుంవైస్మాపయైన్మైత్ 8
శింపిశ్చాపదః	శింపుంవైస్మాపయైన్మైత్ ఆపఃింగప్రీంధివద్ధతం 9
B 1 ఇషపుంపుశాపిభ్యః స్వయంత్కుర్మిష్టైత్ D 3 స్వయంధర్మాస్త్రీః	
	న్యోత్తోత్రమంతులాత్ శింపింపుంపాప్తోఽ శంపం పాపింపిం ర్యాపాసః
	మంప్యోత్సమాప్తోఽ యాపశాపింపాంగ్రూఽ 3 పుండరీకామిర్యాయః.

ధారువందం శర్కో ద్విగుణమానేన | తన్మధ్య మండలం లిథీ
రేఖం | పూర్వాస్తోధారుంమండలాం తేతు లేఖయేత్ |

2 స్వస్తిందుద్వయమూత్రం ప్రాక్రుత్యకుంపితంక్షీ పేత్
బిందుద్వయాంతరాభాంతం | వవనానవపుష్టకం || 11
జాతద్వయ ఏదంపోర్త క్రం | మూత్రమేవం సమికృతం
| సోమమూత్రమిదంబుంద | ముత్రరాగ్యవదంలి లీత్ |

మాత్రిస్థాలం | తీవుంచన ప్రహస్తానా | అధికంవా యథేచ్చయా
కుర్యాచ్చమూత్రమినాయసంగ్రాహ్యసావంసముద్ధరేత్ |
దిక్కానుక్రం భ్రమిసైన | కోణమూత్రేతు లాంఖయేల్
కోణమూత్రం క్షీ వేత్తేము | కోణతితు కృసిద్ధయే || 14
బెలేనమతా భూమూ | 3 వృత్తభ్రమణమోగరు
ఉత్స్వతాలంబమూ తేఱి | ద్విజాభ్యం కోచెన్నిర్యయా || 15
ఏవం క్రమేనతంత్రజ్ఞః | దిశి చాప్తాని నిర్దిశీత్ |
వాస్తుచాత్రక్రమేనైన | తత్కణేనద్విజోత్రమా || 16
చతురశ్రీంటు జనయే | దష్టకామూ విన్నిర్ణిశీత్ |
శంకుస్థాపనకాలేతు | నిమిత్తానిన లక్షయేత్ || 17
ముఖ్యమిత్తే రాంతి తుభం పేచ్చిద్ది మాపోర్చుతి | అశుభేషణేమమాచ దేత్
చచేతు | సుదర్శనేన ముతేఱి | జహంయా దష్టసమాప్తికం || 18
కైత్రిమిథఖం | ఏవంతుతత్కష్టః కృత్యా | చతురశ్రీం విభాజయేల్
చతురశ్రీకృతేష్టేతేష్టే | నవభాగిభాషాతే || 19
దష్టిత్తిత్రరతస్తద్వ్య | దేకాశీతి విభాజయేత్ |
4 మధ్యేనవపదం బ్రహ్మాభుతి చాత్రస్వ్య నిశ్చయా || 20
ఊశాసపావకాంతేతు | దైవికాని వదానితు
అగ్న్యాది సైరుతాంతేతుఏవం చాప్తా వదే సితాః || 21

B 1 పశుసూత్రమిదం భార్యింతం | ఉత్రరాగ్యవచే లిథీ. 2 స్వస్యరిందుద్వయం
మాత్రం | చార్మిక్రూత్య కుంపితం క్షీతీత్. 3 రిందుద్వయాంతరాభాంతం |
పవనానవంచకం. 4 మూత్రభ్రమిసౌకర్యం. 4 తథ్య సమపు గ్రాహ్యం.

నైతాది ద్విజ శేష । అనిలాంతం త్రద్వచ
ఉశానవాయుపర్యంతం । వదేవ్యస్తేతు సంఫితా ॥ 22
అప్పావేవ శృధివ్యాయం తం । వదేవ్యస్తేషు సంఫితా:
శ్రూజయిత్వ్య యథావ్యాయం । ఉత్కర్మవ్యశ్చ దేశిక ॥

వాయాశ్రీర
కాది.

ఆశాకృతిక
మంచిరసింహాసుం

అధివాసాది మూ
ర్తికృతాంతి
కణికూ.

అధయవ్రవేశ
మూర్తిస్తాచ
కాది.

నైతాది ద్విజ శేష । అనిలాంతం త్రద్వచ
ఉశానవాయుపర్యంతం । వదేవ్యస్తేతు సంఫితా ॥ 22
అప్పావేవ శృధివ్యాయం తం । వదేవ్యస్తేషు సంఫితా:
శ్రూజయిత్వ్య యథావ్యాయం । ఉత్కర్మవ్యశ్చ దేశిక ॥

తద్దేశంవాలు కైనైత । శ్రూరయిత్వ్య యథాక్రమం
శ్రూజాం తేచారథేద్వివ్యాయా ॥ 1 శ్రీభమంవరుగొలయం ॥

ఆరంభస్తానశ్రూర్వైవా । దక్కితేచో తేశినా
తీర్పిన శ్రవంచహ స్తంవా । కృతిమూ ముఖిరం కును ॥ 25
తదగేర్మంలపంతుర్వాత్మాకారం పరితః క్రిమాల్
శావర్ణంరాజతంవాపి । తామ్రందారుమయంతథా ॥ 26
చతుర్వ్యాఘుసమాయు క్రం ॥ 2 అల్పాకాయం మనోరమం
జంవాసక్రిమంకృత్వా । మంటపంచాధివాసయేత్ ॥
మూర్తిస్తామంతతఃకుర్వాచాచ్చంలిచాసామంతతఃపరం
సుముఖూ దేసులగైనే చ । శ్రీభాతేవిమిలేషితే ॥ 28
గేహంప్రిదష్టిసేకృత్వ్య । అల్పగేహం ప్రివేశ్యేత్
శ్రవాస్తవ్రివిప్తారే । ఏకహ స్తుసమధితే ॥ 29
వేషికోపరిసంస్థాశ్య । 4 మూలమం తేణా మధ్యమే
నిశ్చలంకారయే క్రీంబం । దేవమావాహయేస్త్విజా ॥ 30
సూర్యమండలమధ్యస్థం । దేవం నారాయణం ప్రాసు
అవాహయేష్టతంతేన ॥ 5 శ్రీతిమాహృదయంన్యసేత్ ॥
తతః ప్రాధుతి సంశ్రూజ్య । కాలంపిళ్ళాశయేత్పుథి:
యావద్దీహసమాప్తిను । తావతాంతాలం నివేదయేత్ ॥
వస్తుశ్యం దేవదేవేశ । అల్పగేహా జనార్దన
ఇతి విళ్ళాపనం కృత్వా । ప్రీణమ్యచ పునఃపునః ॥ 33

B 1 శ్రీభమం తరుకాలయం. 2 అల్పాకారం చూణం క్రీయా. 3 జలవాసాది గుక
శం । కృత్వా గేహధివాససం D 3 జలవాసాదికం కృత్వా । బింబం గేహధి
వాసయేత్ ॥ 4 మూలమంతేణా మాధవం. 5 శ్రీతిమాహృదయేస్త్విజా.

ఎతు కేసారి 4
తప్పనిషత్తు
కూర్చునాడి

ప్రథమ దృఢ
చిహ్ని.

అధికారాలి

చతుర్థీహని సంప్రాప్తే । స్నేహం చోత్రమం ద్విజ
తరం తేవోత్పవంతుర్ధ్య । తీర్థయాత్రాంచకారయేత్ ॥

ప్రథమేష్వరకమారభ్య । ప్రాపిషణ్యవిశేషత:
శుశ్రాద్చేషేసమాప్తయ్య । పూర్ణిశుభ్రింబీత్యచ ॥ 35

తత్తీచాగ్నింసముఖ్యాల్య । హామోకర్మసమారభేత్
నారాయణంతంసోమాధిస్వనామైనువదహామయేత్ ॥

అశ్వోభాదిసమిభ్రిశ్చ । 3 పాయసాస్నేహ దేశిక:
అష్టోత్రశతం పూత్య । ద్వివ్యాశాంచక్షాభక్షస్ఫుభక్ ॥

తిష్ఠునై ప్రాపుల్మాఖోభూత్య । యజ్ఞవాసుచకారయేత్
నారాయణమనుస్మృత్య । మగత్తీమప్రాపురంజపేత్ ॥

తత్తపావకముధ్యాస్య । 4 తత్తీ దేశే ద్విజోత్రమ
ఇష్టకాసంగ్రహంతుర్ధ్య । దిష్టకాలష్టాన్యితా: ॥ 39

ధ్యాదశాష్టో చరస్సార్థివా । శిలావాకాష్టమేవవా
సంగ్రహ్య తమకేసైవ । ముంతేర్ణా త్విష్టకాదయః ॥ 40

ప్రిక్షేష్యపంచగవ్యేన । మంటపేచాధివాసయేత్
ఇష్టకాదష్టోపాశ్చైన్ । కలశాధాస్యరాశిషు ॥ 41

స్థాపయిక్యాత్మాచాష్టో । దిక్కుశిసర్పుయేత్క్రోమాత్
తత్తీమధ్యేస్యసేత్యంభం । బ్రిహ్మాచీశేసపుర్మాయేత్ ॥

ఇష్టకాకలశాధాస్యర్థా । వస్త్రీక్రమసుపేష్టయేత్
ఉత్సర్పోగ్నిమాసియి । మూలమంతేర్ణాహామయేత్ ॥

సమిధాజ్యాచర్యాలాజాక్ । అష్టోత్రశతంపుభక్
స్ఫ్యాభాతేసమనుప్రాప్తే । ముహూర్తేశోభసేశధా: ॥ 44

సంకల్పుధ్యధ్యారపాశ్చైన్తులు దష్టోసతుసాధక:
ఇష్టకాంచాధిమిచ్యాధ । తస్మంతే: కుంభవారిణా: ॥ 45

ప్రథమేష్వరా
శుశ్రావిధిః

1 శాంతిక్యాక్షా భోగేత్తత్తీ । ఈ మహాత్మరం ద్విజ । ఆశ్యాకాశింశం
యథామిథి సంకురశేత్తీ । D 2 నారాయణాధిసామువి । స్వామ్యుచై
శాంతమేత్ । B 3 పొషణాధ్యామిధ్యామ । 4 కూడుష్టోర్మిత్తీత్తతు.

ప్రాప్తాదమధైసంస్థావ్య | మంత్రీమష్టామరంజపేత్
అచార్యైశ్చిల్పిసాన్ధం | స్వరన్మారాయణంప్రభుం || 46

సమస్కారంతతఃకృత్యై | ప్రాణావేసనజచేశికః
ధ్వారస్వదష్టైపాశ్యైవ | వ్యసేచ్చప్రభమేవకాః || 47
అగ్నీయాది ద్విజశేష్యై | ఎంద్రాంతంతు త్రిప్రత్యుణా
సుదర్శనేన మంత్రోణి | జమేద్బ్రతరం తతో || 48

జవ స్వస్తామరం మంత్రీం | రక్తం కుర్యా ద్వ్యాశేషతః
తోయేన శ్విభ్రమాపూర్వ్య | సర్వధామైయ సురత్వత్తై ||
అత్మతై ర్గంధసంయుతై | ర్మిత్తిపే దోషితిబ్రిషమ్
జలావర్తం సదీషేత | తుఫంచాశుభమేవవా || 50

అష్టామశేష మంత్రోణి | జముయా దశుశేషసి
శాలిమృద్భిష్టు తద్దర్తం | పూర్వయే న్యామలవిశ్వయా ||
ప్రచ్ఛాదయత్యై | తద్దేశం | రక్తంతుర్యాద్రీరాత్రీకం
అతణీధ్వని క్రియాస్వర్యాః | ప్రవక్షేమి సమాపత్తిః ||

అంగుళాజిమాని
ధేషా,
త్రైంగులు
ప్రాప్తాధిరక్తంచ | రక్తప్రమయయాకశః
యూకాస్తోత్రుతిలం త్వావి | యవంచెవతుకీ ర్మితం || 51

యవోదరాణి చాప్తాధి | ర్యానాంగురీ మాతి స్వుతం
మధ్యమాంగులిమధ్యంతుపర్వమాత్రాంగుశంస్వుతం ||
ప్రమిమాయాం విభాగేన | తాలగణ్యైన శాఖతం
అంగుశంతు సమాభ్యాతు | దేహాలభ్యప్రమాణతః || 57

కప్పఁ శేషీన అం
గుళువుశేషః । 1 ప్రాసాదమంటపానాంచ । మానాంగుళవిధానతః
యుగోవకరణానాం తు । నూత్రాంగుళవిధానతః ॥
చేహలబ్రవ్రిమూడేన । పృతిమాంకారయై దృఢ
అంగుళై ర్మిష్టు రి త్యుత్తం । చతుర్యోశక్తిభి స్తా
పంచవింశతిభి కైప । ప్రాపొపత్య, ముదాప్యతం॥
షడ్వీంశక్తిధనుర్వుష్టిః । సత్తవింశ ధనుర్వుపాం ॥ 60
ప్రాపొదాదిషువ హస్తానాంలక్షణం పోత్తిక్తం । మానాంగుళవిధానతః
శేషః । 2 త్రీహస్తాది సమారభ్య । సవహస్తాంతమేవస్తో ॥ 61
2 అయుగ్మంరథహస్తైస్తును । కుర్యా దేశరలం బధః
త్రీతాలంతు తతః కుర్యా । త్వ త్రీయోదశహస్తైకై ॥
దశపంచాధికై రథస్తైః । ప్రాపొదస్య త్రీభూమికం
తాలశత్రాధికం కుర్యా । త్రీహస్తంతు విజేషత్తః ॥ 63
అద్యాదశరలం దేవం । కుర్యా త్రీస్తార హానతః
విస్తారింధ్యాషోత్సేవ । ముత్రమంతు ప్రచక్కాతే ॥ 64
విస్తారం సత్కాకృత్వా । ద్వాదశేసతు మధ్యమం
వీకాదచాపక మధ్యమం । విస్తారే సత్కాకృతే ॥ 65
అద్యాదశరలాదేవ । ముచ్ఛోధం తు విధియతే
ప్రాపొములోదశ్యైతిమూత్రైః । పదంత్రాయాత్మతుషోడకై ॥
గర్వశేషం సమాఖ్యాత్తః । మధ్యమంతు చతుమ్పదం
చాప్యాతోద్యాదశకపదం । భిండ్రాధ ముపకల్పయేల్ ॥ 67
షడ్విషమచ్ఛోస్తా సూత్రైః । పదంవై పంచవింశతిః
సవగర్భగ్రహమధ్యై । భిత్యర్థం జేమముచ్యతే ॥ 68
ప్రాపొశశేరా । త్రీవిధంతు సమాఖ్యాత్తం । ప్రాపొదాకృతయస్తా
సాగిరందాపిష్టాచ్చవ । వేసరుపతత్తిభాభవేత్త ॥ 69

D 1 ప్రాపొశం యంటపంద్యాం । కచాటం కోపురం తథా । ప్రాపొకారంస్తంథు
త్ర్యాంశీకా । మానాంగులమిధానతః స్ఫుర్యాచాయీని ప్రాక్రాయి । కుడాం విధా
నిశః సమిథాయీని యుగార్థం । మాత్రాంగులమిధానతః పృతిమాయీని సర్వాయీ ।
ప్రాపొశంకారమాయికా । దేహలబ్రాంగులైసెవ । కారయై ప్రోధో త్రయ ॥
B 2 అయుగ్మంరథహస్తో ॥ 1 కుర్యా దేశరలం బధః,

ప్రూప్యాంతం చతుర్శంస్యా | న్యాగరంసమదాహృతం
కంఠప్రభృతి రష్టాస్యః | ప్రాపాదం ద్వాపిడం భవేత్ |

కంరథ్ప్రభృతివృత్తం యి | వ్యేసరం తత్త్వకీర్తితం
అయితే చతురశ్చీచ | ఆయితేవృత్తమేవచ | 71

వృత్తంవాచతురశ్చీంవా | ప్రాపాదంతుచతుర్యిధం
య్యారులయుం | గేహవిష్టంభమానంతు | పంచభాగశ్చిభాగికం | 72

సప్తభాగంతీభాగంవా | చతుర్భూగే నవాంశక్తిః
చ్యారవిస్తారమానంతు | కథితంకాత్మువిత్తమ్యః | 73

గర్భభాగంతీభాగాక | మథవా చ్యారవిస్తరం
చతుర్భూగంతీభాగంవా | పంచభాగమధాపిచ | 74

చ్యారవిస్తారమానంస్యా | దుచ్ఛీభంయ్యిగుణంభవేత్ |
ఉపరిపొచతుర్దితు | ³ దీగ్మార్గీసర్వయే త్యాగున్
వారాహంవారసింహంచ | శ్రీభరంహాయుశ్చర్మకం

పూర్వాదిక్రమయోగేస | కల్పయేత్యాభకోతమః | 76

ఓసేషుగురుడంవాపి | ² సింహంవాపితు కారయేత్ |
అభసాధ్య చతుర్దితు | వానుదేహదికాన్తక్రమాత్ | 77

ఆగ్నేయే శాంకరేశోణ | గ్రసేశం చాంబికాంతథా
ప్రాపాదచ్యారపాశ్చైవ్యతు | నారసింహసుతా శ్రుధా | 78

⁴ ప్రాపాదమథికః కుర్యా | ద్వుచికాగేహవిస్తరా
తస్యాగేమంటమర్యా | త్వీవనాధం త్వితోతమా

తద్వాగే పరితమర్యా | ప్రాపికారం లమ్మాస్యితం
గోపురాగేమతు క్రమం | త్వీవేయస్య మంటమా

తద్వాగేతు విశేషమా | ప్రాపికారంతు సమంతతః
తస్యాగేమాపురంటమర్యా | ప్రాపిసాదాస్యిగుణస్యతం |

B. 1 గేహవిస్తరమానంతు | పంచభూగే తిపుగకం సప్తభూగే తిపుగంవా |
చతుర్భూగంసమాంశమా | చ్యారవిస్తారమానాని | కథికామియాతోతమా, 2 సిం
హంవాపియధ్యా దురి, 3 దీగ్మార్గీసఫకంయేత్ | 4 ప్రాపాదా చథకం
మర్యా | చ్యారికాంగేహవిస్తరాం

నిషీలం. బలిషీలం తు తద్వాగే । శాత్రువూనానుసారతః
విష్ణుకైపమటుచం.సాపాదద్వారవామే తు । విష్ణుకైనస్య మంటపంరిణి
పచనాలయం. ప్రథమాపరాంకుర్యా । హాగ్నేయ్యాం పచనాలయం
పత్రుశాఖానమం పశ్చిమేవాహనస్థానం । పత్రుస్థానంతువాయపే ॥ 83
టుకొ
కెయస్త్రుము దుం ఉ తరేకయనస్థాన । మించాన్యేప్రత్యుముంటపం
ముఖిమంటపా: తృతీయాపరాంకానే । దుందుబిస్థాన ముచ్యే ॥ 84
అస్థానస్యర్త్య
మిద్యాపంటపా:
ఛిని
ధాస్యస్థానపర
గోపుకాడి.
మాత్యపంటప,
కూపాచీని.
గర్భాయసంధి:
ప్రాపుకంటాయి
అధికారణాండు.
శుండిలంకారయే
తప్పాగేర్జీవేదికాంకుర్యా । గ్రోమయాలేపనంతతు॥ 91
ప్రాపుకంటాయి
శుండిలంకారయేత్తత్త్రీ । అప్రాగ్రోగేనశారినా
తప్పాగులైర్యుకం । వస్త్రీరాచ్చాడయేత్తత్త్రీ॥ 92
తప్పాగుధ్యేవ్యసేత్త్రుంథం । తోయపూర్ణం సరశ్శకం
శంథంచక్రిం తథాశార్థం । ఖండం ముసలమేవచ॥ 93
వ్రీచియాపం నువ్వున । కృత్యుకుంథినిష్టి పేత్
బ్రిహ్మాలీజసునుస్మృత్యే । శ్రూజయిత్యుసుగంథకై॥ 94

తద్వా హైకలశస్యహో । శూఅమేధింద్ర్యుర్వాకాణ
థాజనంపుచగవ్యేన । తొశయిత్యాసమాహితః॥ 95

కంతైః కుంభతోమైష్యు । వ్రీణవేనాధిషేచయేత్
శూర్వపత్ స్ఫండిలంకృత్యా । వస్త్రేర్ఘట్యైషువేషయేత్ ॥

థాజనంతస్యమధ్యేతు । స్యాసేద్వస్త్రేషువేషయేత్
అర్ధవస్యతుందానంతు । సువర్ణాదీని దేశికః॥ 97

అవశేషిష్టశంస్యస్యా । దలాశేతు సువర్ణకం

బ్రహ్మాణంచతణోధ్యాత్యాప్రణవేనస్యసేత్రుమాత్ ॥

సుప్తః ద్రోవాళిః సవగదై వ్రీవక్ష్యోఽి । ద్రోవాళిః చయథాక్రిమం
తర్వాగేః మృదాదీని । వృష్టోంగోధ్వరం రథా॥ 99

ఇంద్రాదిభ్రిహ్మాపర్వయంతం । విస్యసే త్యాగమయోగరః
పద్మసీలోత్పలాదీని । సమూలాని చతుర్దిశి॥ 100

ధాతుః పస్యితిలాదీని । త్రైకాంతాని విస్యసేత్
శూర్వాదిశాపర్వయంతం మధ్యమే చాంతరం స్యసేత్ ॥

వజ్రాణిః బ్రిహ్మారాగాంతం । శూర్వాదిని యథాక్రిమం
శాల్యాదిమధ్వపర్వయంతం । మధ్యమాదీంద్ర్యుర్వాకం

సువర్ణాదీని విస్యస్య । హంసచక్రాంత మువచ
ఇంద్రాదిభ్రిహ్మాపర్వయం । లోహస్యతాని విస్యసేత్ ॥

తిస్మిస్మివపదేష్యధ్యై । వవథండమహోం స్యసేత్
జాపేనస్మాత్పరం మాత్రీం । స్పృర్షయే త్రాప్రివృతేస్తై ॥

అప్సియజనాం నర్వ్యో । ఆచార్య శ్శిల్పిభ్రిష్మమ
మూలమంత్రీద్వయం జట్టీం । ప్రాత్ముభోదబ్యుభోపివా ॥

ధ్యారస్య దక్షిణాశ్చైన్ । తిగ్మాగం వరిషేచయేత్
ధాగేత్యుషేష్యప్రవ్యం । ధ్యారమూలే విశేషతః॥ 106

శ్రీప్రాక్రుష్ణియు ప్రాక్రుష్ణివరి విప్రాణాం । కుముదోవరి ధూధ్యాతాం
చీణం శ్శామి । జగత్యువరివైశ్యానా । ముపాసే శూద్రోజన్మనాం॥ 107

సాహిత్యం

సాచిత్రణ్యావైన సంబోధ్యావర్షిమేషాముహావర్తేత్
కేశవాదీని నామాని । १ జమల్యా దత్తీ దేశికః॥ 108
ఇంద్రాది బ్రహ్మపర్యాపతం వ్యాహృత్యంతంత్రీమేణవై
२ ఏకేనాట్టాహలిం పంత్యా । సుపాతేన విధానశః॥
సంపాతాజ్యం గృహీతాయైతు । భాజనేమూలవిక్ష్యయు
సేచయత్యా ద్విజశేష్ఠా ! పాతయే త్వీంచేనచ ॥ 110
విధాయభాజనం సద్గ్ర్యై । భాజనం దయ్యిసేనవై
అండప్తేనప్యుశే త్రత్రీ । మంత్రీ మహాకృతం జపేత్ ॥
ప్రాజ్యుభోదమ్యుభోభాత్యా । భూమూహంభాజనంస్నేత్
కృతాంజలిత్రభోభాత్యా । ఇమంమంత్రీముదీరయేత్ ॥
సర్వభూతథర్మాంతే । పర్వతశ్రీనమండితే
సముద్రపరిధాసియే । దేఖిగ్ర్ఘంసమాక్రియ ॥ 113

మాధవులు
మధు.

ఏవంరాత్మోతుకుర్యాచు । గర్వన్యాసంవి శేషతః
మూర్ఖాధిపత్రప్రవర్ణైమి । సమాసాచ్ఛులుకాశ్యపా
ప్రాసాదాగేర్తతుక్రతప్రవ్యం । ముటువంటక్షాన్వితం
వేదిద్వయయివి శేషేణ । తస్మాధ్యేకారయేత్తుధీ ॥ 115
శాలిథిస్థండులైర్యిద్వాణి । వేసికోపరిపూరయేత్
వత్తుయుగ్రేవసంచ్చాద్య । ఇష్టకాంసన్ని వేశయేత్ ॥
పంచేష్టకాముని శేష్ఠా । వస్త్రీరాచ్చారయేత్తత్తతః
బ్రిహ్మగ్యాంమధ్యమేవ్యస్య । ఇంద్రాదీంశ్చతుర్మితి ॥
పూజయేద్దంథపూట్యైస్యన్వ్యనామ్యాచైవపూజయేత్
దష్టిసేవేతికామధ్య । పంచకుంభా న్ని వేశయేత్ ॥ 118
హేమంరత్నం వినిష్టిష్య । పూజయేత్యార్యవత్కృమాత్
వస్త్రీరాచ్చాదయేత్తుధారా । ప్రణవేనసమాహితః ॥

D 1 పంచేష్టకాముని శేష్ఠా B 2 బ్రిహ్మగ్యాంమధ్య కా. B 3 బ్రహ్మమే కం
శేష్యా । బ్రిహ్మగ్యాంమధ్య కా. ఆమాయేత్యార్యాంతః । వామశేషేత్యా
పాకా । ఇంద్రాదీంశ్చతుర్మితః । క్రత్రాన్ని తుంట్రింత.

ప్రాపసాదస్వచత్తుర్దిత్తు | శాంతిహరోమంతుకారయేత్
సమిథాజ్యచరూక్ పర్వాన్ | మధుదధ్నిఫ్సు కేనచ | 120
పూర్వాదిసోమవర్యంతం | శ్రీతేవైకంపోడశాహుతీః
చూర్ధ్వాధ్యచరూక్ హుయూరు | మత్తచేమూలవిద్యయూ | 121
సమిథాజ్యచరూక్ హుత్యా | ప్రశ్నేవైకంచక్తతం
సత్కవ్యహృతిభ్రిష్టుత్యా | స్వర్ణనారాయణంప్రభుః
లోకపాలాదివిష్వంతం | 2 స్వనామైనేసామయేత్
ఇష్టకాస్పర్శయేత్తుక్కుత్ | మూర్తింవాద్యిజపుంగవ |

పూర్వహంవాచయేదాగ్రిత్తా | సద్గోవాచ్చాధివాసనం
కుంభలోయేనమంత్రిభ్రః | ఇష్టకాశ్చాధిషేచయేత్ |

మాచేషకా
ధ్వనిః
ఫ్లామం.

స్థాపికామిత్తిః.

అధికాసమాహా.

ప్రాపసాదోపరివిద్యస్య | ఇష్టకామూలవిద్యయూ
పూర్వాదిచోత్రాంతాని | గేషమధ్యనిథావయేత్ |
స్థాపికామధవక్కుష్మి | లోహజందారుజంతువా
ప్రాపసాదస్వయురూపేణ | స్థావ్యమానంవిధియుతే | 126
తస్యాగోవేదికాంతుర్వా | శ్రుంచపత్రకచేణవా
పూర్వవత్స్థండిలంకృత్యా | స్థాపికాంసన్నివేశయేత్ |
వస్త్రీరాచ్చాదయేత్తుర్వాన్ | అగోపసావర్ణవేషైతా-
కలశాస్వన్యసేష్యద్వాన్ | ఇందాగీదినియథాక్రమం |

³
పణోమంకుర్వాచ్చత్తుర్దిము | వృత్తం వాశ్రీం చతుర్మి
ఇందాగీదినామమంతేణ | సమిథాడీఽ పృథక్ పృథక్ |
జాహలయాదవ్యసహస్రంతు | స్వర్షయే స్తంభమూలతః
ప్రశాశేసమసాగ్రహే | ఉత్కేలగ్నే విశేషతః | 130
ప్రాపసాదోపరిసంస్థాప్య | బ్రిహ్మాఖిషేసమంత్రివిల్
సుదృఢంకారయేత్తుత్త్రత్త | కారయిత్వాశిభాంపటాం | 131

1 ప్రశ్నేవైకంతహ్యు. 2 స్వసామ్నితేవసామయేత్. B 3 అధికాశ్చక సం
త్రాయి | యదోక్తవిధినా క్రిం.

పంచవర్షలంకృతావ్ | శాస్త్రాదం సర్వతః క్రమాత్
 అచార్య ५२ అచార్యం పూజయేత్స్వర్వం | శిల్పిసంపూజయేత్తతః ||
 త్రాణి ఇతిపమ్యక్షమాభ్యాతా | శాస్త్రాదవిధిరుత్తమా||३२||
 ఇతి శ్రీ సాంచరాత్రీ - కపీజలసంహితాయాం
 శాస్త్రాదవిధిరాన్నము - దళమోధ్యాయః.

ఓమ

శ్రీమత్తాంచరాత్రీపివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

ఏ కొ ద శో ధ్యా యః

శ్రీకిమాలక్ష్మణం.

మాత్రిద్రోఘ కాతుకస్వే కృవహ్యమి | లష్టం ద్ర్వ్యసంగ్రీహం
 శేరాః రత్నజంమణిజం లోహం | శిలామృతాప్త్వజంతథా ||
 శ్రీవస్తుకం తథాభాసా | దఘ్వద్రీవాణి కథ్యతే
 రత్నశేరాః వజ్రిరాగాయి వైధూర్యం | २గుడం రత్నకంతథా || 2
 పుష్యరాగం తథాసీలం | ३ గోష్ఠిధం రత్నముచ్యతే
 స్ఫుర్తికం సూర్యకాంతంచ | చంద్రికాంతం మణిత్రయం ||
 శాంఖశేరాః సువర్ణంజతం తామ్రింపైత్రశ్చ లోహమేవచ
 శిలాచతుర్యిధాభైయా | వర్ణమోగాయ్యశేవరతః || 4
 శృంఖలాః శిక్షయవిభాగేన | మృత్తికాయ్యివిధా స్నేహతా
 శాంఖశేరాః దారులోహాయ్యిధాపోత్తే | క్రతిమాశూలసంగ్రహాక
 మృద్దారులోహసూయుత్తం | శ్రీవస్తుసముదాహర్యతం
 అభాసవర్ణమోగేన | శటకుధ్యాయిషు స్నేహం || 6
 శాంఖశేరాః భాద్రిరంపవస్త్రశైవ | మధుకం చందనద్వయం
 ४ సరోచేవదారుత్సు | జాతి ద్వీల్యం శమితథా || 7

1 సంచక్త్రై రలంకృత్య | శాస్త్రాదం సర్వతః¹ శిలి. B 2 గాయదంచవీవాళ్ళకం

3 గోష్ఠిధం క్రింప్యుతం D 4 చంద్రికేవదారుత్సు ||

	కదంబఃకుంబజైనవ అసవశ్చగదు స్తధా తిమిశస్సాలభాశ్చ పిమమంద స్తథివచ	8
	టాశ్చీర స్తిలక జైనవ తమాలోపేరోమేవచ ఫలినిచంపక జైనవ స్తంభకశ్చింశుపాతధా	9
	పాటలోరాజవుష్టక్షు ఇత్యేతేవృష్టజాతయః దారుసంగ్రీహాకాలేతు బ్రాహ్మణాకాభోజయేత్తతః	
విధి:	ఆశిషోవాచయిత్యాతు సాధకస్తునమారథేత్త మంత్రోమస్తాత్మరంజస్త్వా నిర్వచ్ఛేతాకాసవంప్రీతి	11
వృష్టివాయః	కార్తికాద్వయమాసేమావరోశ స్తందారుసంగ్రీహం నిర్విషదేశేవృష్టేమ అధివాసనమారథేత్త	12
	అచార్యోమండలంకురాగ్య ద్వస్తేరాచ్చాదయేత్తత్తుం గంభుష్టైశ్చసంపూజ్య ఒదనేనబలింప్తిపేత్త	13
గంభుషం	కుశానాసీర్వసర్వత్రీ హామంకురాగ్యచ్చతుద్దిశి శీరషుమసదిశిశ్చ అష్టతరసమానోకం	14
	అష్టత్తరశతంవాపే మంత్రోరాసేన కణామయేత్త పరమంషైవంతత్తుం యచ్ఛాగవతంపునః	15
	తత్తుర్వ్యమేతదఫల మస్తిష్ఠేవౌదిష్యతాం థర్మైత్యేతదాసమ్య క్రూర్వమేవప్రవర్తతాం	16
	ప్రాథయేతానుంత్వతైరావ్యాయైర్వ్యాయమూలేసమాపితః గంభుష్టాదినాశ్చాజ్య 2కుతారాదీసమర్పయేత్త	
దారుసంగ్రీహః	వ్రిథాతేపూజయేద్వ్యాక్షంపుణ్యమంవాదయేత్తతః అష్టవిష్యుష్టాభావైభిత్యాపూర్వంయోత్తేతమా	18
	వృష్టమూలేకురాచేణ పాశ్చుఖాచ్ఛేదనంకురు నిర్వోషతనాదీని దారుసంగ్రీహసేశబం	19
గంభుషం	3 అష్టత్తరశతంవాపే మంత్రోరాసేనహామయేత్త	

1 గంభుషాష్టిభిశ్చాశ్య | (పాశాంతరః) 2 కుతారాదీసమర్పయేత్త | (పాశాంతరః).
D 3 అష్టత్తరశతంవాపే | మాత్రమంత్రేణ కణమయేత్త |

వివం దారుసమాదాయ | పృతిమాంకారయేత్తతః ||

¹ శిలాసంగ్రహాన్ సుంచేషా | దారుసంగ్రహాంపోర్ క్తం | శిలాసంగ్రహాముచ్యుతే

వారుగ్గాన్నియమాహేంద్రవాయవ్యేషుశిలాస్మృతా |

వాయవ్యంవర్జయేత్తియ్యద్వ్యా | గర్భాదీనివివరజ్ఞయేత్త

పూర్వవద్యుజనాద్దని | తైలందృష్ట్వాప్యాధివాసయేత్త ||

² తైలస్యచచత్తుర్దిత్తు | వకాకం బంధయేత్తామాత్త | మంటవంగోమయేత్తైవ | తస్మీణావిష్టుంపుర్వయేత్త || 23

తస్యాగేసండిలంక్తా | స్యాసేత్తుంభంసమంత్రీకం

వరితఃకలశాస్యప్తా | దిక్కులీసర్వయేత్తామాత్త || 24

చేమరక్కానివివ్యస్య | నవక్షేర్ణింపేష్టయేత్త

బ్రిహ్మామర్ముయేత్తుంథి | కూర్మారథాతులింక్తిపేత్త ||

³ అధివాసంచాతు: వణోమంకుర్యాచ్చత్తుర్దిత్తు | అప్పొతరక్తతంక్రమాత్త

సమిధాజ్యచరూఽహుక్యమూలమంత్రేణమంత్రవిత్త |

పుర్వాహంవాచయేత్తుక్కా | దిమంమంత్రీముదీరయేత్త

ఓన్నమస్యర్యలోకాయ | విష్ణవేష్టిభవిష్టవే | 27

విశ్వాయ విశ్వరూపాయ | స్యాప్నాధివకయేనమః

అశసీయచ తాక్తా సర్వ్యా | ఇమంమంత్రీముదీరయేత్త ||

యక్కరక్కాపిశాచాక్షా | యత్త తివ్వంతి నిర్వశః

సర్వేషేష్యనుగచ్ఛాతు | సన్నిధత్తాం సదాహరిః | 29

ఇత్యక్వస్యప్తుమాశాంత్య | పశ్చిమశాయయేత్తియ్య

² శుభం చేత్తుంగ్రేహాత్మ్యద్వ్యా | సశుభంయితర్పయేత్త ||

అదర్పనేసి గృష్మాయా | దాచార్యః స్థారస్తుతః

భూమింధాత్మ్య శిలాంపశ్యై | దాచార్యః శిల్పిభిస్ఫుహః

ఎంద్రాగ్రంచరథాశేష్టం మథ్యాగ్రంచోత్తమంభశేత్త

కోచేసు వర్షయే ధీమాత్త | లక్ష్మాదీని దేవికః | 32

B 1 త్యాగజైత్తి శాంతిశ వ్యక్తి కావశిషా | అశ్చేషువ్యాక్షాశేషు శాంగ
శాంగుల్యశేత్త (శ్రీభికఃపాత్త), B 2 దశాశ్రాంగం కృత్యాంక
శాంతిమత్త శ్రీభి.

- శిలాసంగ్రహమం** ఉ క్రలక్తుణసంయుక్తాం । శిలాం సంగృహ్య బుధిమాన్
అన్యాంశ్చవర్జయే తైనులాగా । కాళ్యవదివ్యజపుంగఫా 33
శిలాముత్స్ఫుటయే ద్విప్రాలక్తుణాదీఽ (సమాక్షయేత్)
పరీక్షయేత్ ॥
- కలశై రథిషిచ్యాశ । స్నేహయేతుంభవాసిణా ॥ 34
గంధపుష్పక్లైపుజ్యవస్త్రేణాచ్ఛదయేద్వ్యజ
మూలమం వేణా మంర్మీళ్ళఃబుచ్ఛిష్టిస్మృతివాచక్తః ॥
ఇ తేద్వంలక్తుణోవేరం । శిలాంసంగృహ్యచేశిక :
శిలాయుంత్తు
తస్మాతుంసక
శేణా :
శ్రీపుస్తుపుంసకంచేతి । శిలాత్రీవిభముచ్యాశే ॥ 36
పుంలింగేనతథాబేరం । శ్రీశిలాపీఠికాభవత్
ఇ తేద్వంకారయేద్వీంబారక్తార్థమిలరంభవేత్ ॥ 37
వ్రీరిమామాన
విధి :
ప్రీమాణంసంవ్రీవర్యోమావ్రీరిమాయూపవిశేషరి :
కాతుకస్యవకిందేహా । కుర్యాత్రంత్రీవిచత్తుణా ॥ 38
తత్త్వీమాణంపవక్కొమి । యజమానానురూపతః
శాంకంరాజులంరూపం । కాంస్యంరజతముచ్య శే ॥ 39
తాముందారుశిలాశైప । లోహాంషిధ్విభముచ్యతే
మాత్రాదికాసమారథ్య । ఉచ్ఛేధంచతురంగుర్ణం ॥ 40
మహారింబమాణం. మదంగుర్ణంవాక రవ్యం । మణిజంబింబముచ్యతే
చతురప్పాంగులంవాపి । ద్వీషట్టాంగులమువచ ॥ 41
మహారథింబం. చతుర్భుంగులంవాపి । ద్వాత్రీంళాంగులమువచ ॥
చతురముశీతిర్యా । శతరష్ట్రీతరంతువా ॥ 42
శిలాదాయక్తాత్ము
ప్రతిమామార్ణం
ఏవంసౌవర్జకంవిధి । ఆతణిర్మింసకారయేత్
కాంస్యంతామ్రీంశిలాదారువ్రీతిమాంకారయేతుఖీః ॥
మికమాస్తాధినారథ్య । యూవతామ్యుంచకారయేత్
కేచిత్తుంగులంవిప । లోహదారుమయూనివ ॥ 44
శదూర్ధ్వమతిక రవ్య । మితిగాగ్రేణభాషితం
మాత్రీవ్రీమాణమారథ్యాద్వీగుణాలింగుణంతువా ॥ 45

మునే పంచదక్ష పో)క్తా । కనిష్ఠానా మనుక్రిమాత్
 1 ప్రాపిసాద ద్వాదశాస్త్రింబా । ప్రివక్ష్యామిసమాసతః॥
 గర్భమానప్రిమాంగేన । వ్రజిమా చో తమాధసేత్
 నవభాగవిషీసంతు । మధ్యమంబింబముధ్యతే॥ 47
 పంచభాగైకహీనంతు । అధమాపరిచత్తుతే
 గర్భినిస్తరమానంతు । సత్తుభాగం విభాజయేత్॥ 48
 2 పంచభాగం గృహీత్వాత్యతు । పంచభాగశిల్భాగకం
 తీర్థాగస్యద్విభాగంవా । ఉత్తమాధముధ్యము॥ 49
 ద్వారమాసేన
 ప్రాపిమామునః
 నిధి:
 ఉత్తము ద్వారతుల్యంవా । పాదాధిక్య మధ్యాహివా
 అధ్యర్థమపివాశుర్యా । మత్తమాధముధ్యము॥ 50
 శుద్ధద్వారసమంవాపి । పాదాధిక్యం ద్వితోల్మ
 ద్వారంతదర్థమిత్యుక్తం । ముత్తమాధముధ్యము॥ 51
 శుద్ధద్వారం ద్విజశేషిష్ట । శోదశేషివభాజయేత్
 ఏకశిల్భి విషీసేతు । శేషిష్టా మధ్యై కనిష్ఠుకం॥ 52
 స్తంభమాసేన ప్రతి స్తంభమానప్రిమాంగేన । అధవా జారయేద్విజ
 మామామిథి । స్తంభంతదర్థమానంవా । ప్రతిమాకారయేత్యుథి॥ 53
 వ్రజిమాధితేక
 మామధేవా:
 ద్వారమానసమంవాపి । నవభాగైకహీనకం
 పంచభాగైకహీనంవా । స్థానకోవ్యుయ ముధ్యతే॥ 54
 ద్వారంతదర్థమిత్యుక్తం । ఆసనస్య విశేషరత:
 పాదాధిక్యం ద్విజశేషిష్ట । శయనంవ నిఖాఫర॥ 55
 ద్వారస్యద్విగుణంవాపి । అధ్యర్థంకారయేమృధ:
 మ్యానాధిక్యం నకర్తవ్యం । శయనస్య విశేషరత॥ 56
 కొర్కెర్న
 లమ్మాం
 ఆసనస్థావయానాని । యథాకారం ప్రికల్పయేత్
 మూలచేరానురూపీంకర్కొర్కొర్కొరయేత్యుథి॥ 57

- B. D. 1 ప్రాపిసాకప్యామహాసేన ఎండున మిశ్రమ్యతే । (పాచాంతరః)
 D 2 పంచభాగం గృహీత్వాత్యతు । పంచభాగశిల్భాగకం । తీర్థాగేతు ద్వి
 భాగంవా । ఉత్తమాధముధ్యము॥ (పాచాంతరః)

ద్వాదశాష్టాంగులంబాపి । కర్మరచ్ఛంలమున్నితాం
బలిశేరంతుక త్రవ్యం । యూతార్జిబేరంతథైవచు॥ 58
పృతిమాలయ ఆస్టాంగులప్రమాణేన । కృతిమాలయకౌతుకం
కౌతుకం.

యుగమియా । చతుస్తాలంతితాలంవా । కారయేద్వాగకౌతుకం॥ 59
శ్నుసమియం. స్నుసలింబంద్వితాలేన । కల్పయేత్తంత్రివిత్తమః
శంభచక్రిగధాక్రమైనై । శ్చతుర్భికృతలక్రమై॥ 60

¹ పీతికోవరివిన్యస్తి । యథాలత్తుణసంయుతం
సర్వాసామేవమూర్తినాంకర్మరచ్ఛయ చతుర్భుజం॥
ప్రస్తున్నంసంసితంబింబు । సాపూజార్మంసముచ్యతే
శయనాసవయూనేషు । కర్మరచ్ఛాసకంభావేత్తి॥ 62
మృగ్ముకుమిం
అగ్రి క్షుకేష
వధి. మృగ్ముయుష్మిమాకార్యం । శూలదండ్రాత్రియోదశ
చ్యామాదిసర్వవర్ణైను । లేవయేతాధకోత్తమః॥ 63

శిలాయూహపిక త్రవ్యం । వర్ణాలంకారలేషనం
గార్మిమేఘమృగ్ముయుంజేపుం । గ్రీణావృద్ధికరంశుభం॥
సర్వభోగవ్రదంనిత్యం । మృగ్ముయుంసర్వకామదం
గార్మిమాదస్యత్రిసర్వైషు । శిలాస్థాపనముత్తమం॥ 65
అవవరవ్రీదం నిత్యం । శిలా జూనవిపరవం
2 ఏకచేరేవ్రిశస్తంహి । తంత్రీస్నైక్ శైలజంపురా॥ 66
బహుశేరవిభానేన । శైలజం కించి దుచ్యతే
చిత్రీంచైవార్థచిత్రీంచ । చిత్రాభాస మతఃపరం॥ 67
శ్రీవిధం లింబముద్దిష్టం । తంత్రీస్నైక్ వరమేష్టినా
కేకవాద్వాహిసర్వత్రి । మూర్తయోద్వాద్వాదకస్సుంతా॥
పొడకథించారి వాసుదేవాదయః పోత్తా । మూర్తయఃపొడకస్సుంతా
మూర్తిశాంతా । అవ్యాశ్చమూర్తయస్సుర్యై । కథితాః పీఠాస్తథా॥ 69

D. B. 1 శ్నుసయుగాదిసర్వైషు । లింశేషుర్యాశశుంత । మూలచేవాసుశాంతః ।
మూర్తిశంతం మాయాయేత్తి । (అధికంపాతః).

D. 2 ఏకచేరవిభానేతు । శిలామియం చ్చికస్యతే (పొరాంకరః)

దేవమానుషభాగశ్చ | వర్షమౌగక్రిష్ణత్తా
 ఇతిరాజ్యసంపోత్తం | కృతిమాలత్తం మయా || 70
 , ఇతి శ్రీ పాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం
 కృతిమాలత్తం నామ - ఏకాదశోధ్యాయః.

ఒకు

శ్రీమత్తాంచరాత్రీపివ్యాగమే - శ్రీ కపింజలసంహితాయాం
 ద్వా ద శో ధ్యా యః.

కృతిమాలత్తం.

కృతిస్తావిధాన	కాశ్యపః :
శ్రీకంటాశ్రిత	కృతిస్తావిధాలత్తంబూజీహి జలవాసం ద్వితో త్రమ
శ్రీభూ:	తత్తుర్యం విస్తర్షేస్తువ యాదితుష్టసి మే ప్రభా । 1
కపింజప్రతించ	కపింజలః :—
సం ప్రతిస్తా సం	అఖవష్టేయిజిః శేష్వ ప్రతిస్తావిధి ముత్రమం
(ప్రశ్నః)	మంటవం ప్రథమం కుర్యా ద్వితీయం జలవాసకం 2
	తృతీయం స్నేహం కుర్యా చ్ఛుతుర్థం శయనం తథా
	వంచమం చాగ్ని వివ్యాసంప్రమాణాహ్నిహృషిభవం
	స్నేహమం చాంతికామంచ అప్రమం స్నేహవం తథా
	నవమం గేహశుద్ధిను దక్షమం రత్నముచ్యతే 4
	ఏకాదశం ద్విజశేష్వ పూర్ణాశుభ్రమాచరేత్
	సాపనం ద్వాదశం కుర్యా ద్వాలగేహార్థమౌదశ
	స్వాసం చతుర్థశం కుర్యా త్వరించార మతఃపరం ద్వితీయః దశః దక్షిణా ప్రాత్మక కీర్త్యాసూచన ముత్రమం 6
ప్రతిస్తామంచప	మంటవ పూర్వాదిగాంధీగే దక్షించేతో తరే పివా
సాప్తమిక్రమః	కోణేముండ్రామేవాపి అంతరాశేషు వర్జమేత్ 7
	ప్రాండశ స్తంభసంయు క్రం మట్టించ స్తంభమేవచ
	చతుర్ధ్వారసమాయు క్రం దర్శమాలాసమావృతం

వితానవత్రుసంభవుం । ముక్కదాషైరలంకృతం
నారికేళఫలైర్యుతం । 1 పూగీకదధికోభితం । 9
ద్వ్యారకుంభసమాయు క్తం । 2 దీషకుంభైర్యురాజతం
దీషమాలాసమాయు క్తం । వైష్వవైరుషిభితం । 10
ద్వ్యారశాఖాసమాయు క్తం । ఘుంటాచామరళిభితం
మంటపాభ్యంతశేథిమాణ । ఏకాశితిభాజయేత్ ॥ 11

కంచినిర్కండం. 3 తుఢ్యేసావపదాంవేదిం । కల్పయైద్విజసత్తు
వరితశోభిభాగేతు । అగ్నికుండానిషుభ్యమే ॥ 12
అశ్రంచాపంతథావృతం । పద్ముంశూర్యాదితఃక్రమాల్
హాప్రమాతోనావిస్తార । మవటంతర్పుమంభవేత్ ॥ 13
పతురశోభండ
ఉమ్మం. చతురశోభక్రుతహేతో । భాతయిత్వాసమంతరః
మేఘాలాత్మియసంయుక్తం । వైక్కంచతురంగులం ॥ 14
5 ఆసాంపాశ్వేయతుకుర్మిత । యోనిషుశ్వర్తపత్రివత్
చాపాండం. 4 బ్యుభాగంవిభిత్తుండే । ఏకభాగంవిసృష్టయచ ॥ 15
తోనాభాగంతద్రంతు । కుండభాగేన్యసేప్పుధ
తత్కున్తంద్రామయేవ్యిద్వ్యాం । నుఢ్యేసిత్వాతుర్శూర్యవత్ ॥
ఏకత్వైభాగీమతంచాపం । మేఘలాంతద్వ్యదేవహి
శృక్తపండం. చతుర్మశాంగులంసూత్రిం । మధ్యేసిత్వాతుడేశిక ॥ 17
సూతోనాభాగీమయేవ్యిద్వ్యాం । కృత్తలకుణముచ్యతే
వృత్తవస్మైభలంతుర్యా । ద్వ్యునింపూర్యవదుచ్యతే ॥ 18
శక్కుకుండం. వృత్తవద్వాగీమయేదబ్బం । పద్మాకారంతుమేఘలాం
6 శ్రవ్యపత్రంలిభేచ్ఛుప్రత్రంయోనింపూర్యవదాచరేత్ ॥
శమికాలమ్మం. ఏకహస్తవ్రమాణేన । వేదికాయామముచ్యతే
దర్మాందరసంకాశం । వేదికోపరికారయేత్ ॥ 20

B. 1 ఘుంటాచామరితం (పాశాంతర) 2 దీషసుంశైరలంకృతం (పాశాంతర)
3 నుఢ్యేతుమంటశేషేతు (పాశాంతర) B & D. 4 కేషాంపార్శవ
తుమీతు (పాశాంతర) 4 బ్యుభాగంవిభిత్తుడు (పాశాంతర)
6 అప్పతోంలిభేచ్ఛు (పాశాంతర).

స్వస్తికాపీలిఖత్యాతు | పూజయేన్నార్ఘయేత్తుతః
ద్వారవైమాణమ్మేణ | తోరణనిచకారయేత్ | 21

శ్వస్తికాపీలిఖత్యాతు
పట్టుకోపరి కుర్చీత | తోరణలం తాలనిల్చుత,
తాలద్వ్యయసమాయమం | ¹ తంతుచ్ఛాకృతివత్థా|
గోపదాకృతివచ్చాగే | నతదేవస్యవం భవేత్
యూళ్కింకాష్టమాయావోమార్ధంకారయేత్స్నమం
సహింగులంతు విస్తారం | చతుర్వీంశాంగులోచ్ఛుర్తం
చతుర్వీంశాంగులాదుమార్ధం | చతురశ్రీంతుకారయేత్ |
తత్త్విభాగ్యాకశాగార్థం | మధ్యశ్విభ్రంతుభాగిమయేత్
అవటంతుమంకుర్యా | ² తస్యాశ్చింపేభాగావేత్ | 25

అర్థాంగులవైమాణిన | శ్యుభాగ్యాకారంతుమేభలాం
తత్త్వమాణే తదంశేచ | మేభలా చతురశ్రీకం | 26
అష్టపత్రీం లిథేశ్చేమం | కంర మంగుష్ఠమాత్రీకం
కంచతీణి ల్యువిస్తారంఅంగులంతు ముఖుం భవేత్ | 27
చతురశ్రీస్వయప్పేతు | పద్మాకారంతు ఇశాయేత్
శేషంతు దండవత్యుర్యా | చ్చుతుర్వీంశాంగుశంముసీ

తిథిరయోగించ
కరణాని.

చ్యాదశాంగులవిస్తార | మధ్యమంగులముం
అష్టాదశాంగులోచేతం | భుజంకుర్యాశ్చింగులం | 29
శ్శీరీవుషభునాదంచ | చామరం కేసరిం తథా
కుంభం పతాకం దీపంబమంగాని యథాక్రమం | 30
పద్మంఫత్రంతథాదీపం పార్శ్వయొల్లాంభనంక్రమాల్
వితాకాసర్యాసమాసీయ | స్విఫ్తానేమంటపేవ్యసేత్ |

బూధిభాసమధి
గమనం

జలవాసమథోవక్షేయ | బింబశుద్ధుర్భకారణాల్
గేహాపాగ్మసాదశుద్ధీర్థం | బేరకర్మార్చునార్థకం | 32
జలవాసమథారథ్య | శిల్పికాలాం చ్చివేశయేత్
పరిక్షులహ్లాన్నమ్య | గ్రీంఱ మాయా పాడినా | 33

B. 1 గోత్రాన్ కృతికాథాంపించ, 2 రస్తోశ్చింపేభాగావేత్ | పాశాలరు:

ఉన్నాడే తుసంఫుట్టు | దృష్టిముఖాటుయేత్కుమాత్
 శిల్పినంపూజయేత్కారే | ధనధాన్యగవాదిభి� || 34
 కూర్చయేత్కుంచగవ్యేన | కొతుకుంప్రిజనత్తమ
 అపరాష్టాతుసంప్రేత్ | 1 మృదంగాసిచనిస్వసై: || 35
 జలపార్శ్వంపమాసాద్య | స్నానయేత్కుల శేనవై
 సదరైపురాహత్రైప్రస్తోర్మింబమాచాపుర్వయసర్వత: || 36
 పుణ్యపంచయేత్కాప్ | ద్వారిప్రాణాంప్రపుషాదేశిక:
 బింబసంహరమార్చేణ | స్వాస్త్వతోయేప్రవేళయేత్ ||
 మధ్యమేశాయయేద్వింబం | 2 ప్రార్థిత్తి తేద్వింపసత్తమ
 అనంతంధావయేత్తత్తత్ | 3 కలశాస్త్రావినిత్తి వేక్ || 38
 దక్కిసేతుమహాకుంభం | విస్యసేజ్జలమధ్యమే
 రత్నసావరపార్థిదీఽ | కుంభాస్వాస్త్రాన్వినిత్తి చేత్ ||
 ఇందార్థినర్శుయిత్యాతు | కలశేషుశృధక్షపుధక్
 బ్రిహ్మణంపూజయేత్కుంథే | రహోతంత్రీంవిధాయచ
 వైష్ణవార్థిదేశికాదీఽ | తీయమూలేసమానిశేత్
 సృతగితాదివాద్వేన | ఘోషయేత్తదహర్మిశం || 41
 ఏకవంచత్తిరాత్రీంవానవసాధివాసయేత్
 వ్రిధాతేగేహమాసాద్య | స్నానవాయసమారథేత్ || 42
 తోరణాన్పాజయేత్తత్తర్పిద్వారకుంభాంశ్వపూజయేత్
 దీసకుంభాంస్వధాధ్యర్పున్ని | అగ్నిరీషనసాధక: || 43
 వేదిమధ్యతువిచేంద్రీ | సండిలంకారయేత్తత్తర:
 నవధారవ్రిమాణిన | క్షోలీంతత్తివినిత్తి చేత్ || 44
 వర్ణంకంచిస్వసేమార్ధవ్యామధస్తాతుండులంస్వగీత్
 వర్ణంకోపరివిస్వస్య | రత్నకంబళమీవచ || 45
 వ్యామ్రుచర్మతదూధ్వేతు | ఛౌమంతస్వతత్తోపరి
 చతుర్వ్యామ్రేప్రధారిత్తోర్మిస్వసేచ్చతత్తోపణ || 46

D 1 శింఘాశేర్వాదినిస్వసైపోతాంతరః ఒ 2 పూర్తిక్రమంప్రియతోత్తత్తు: పోతాంతరః
 రో: 3 కలశాస్త్రాస్త్రాపుశృష్టిక్రమః || పోతాంతరః

ఇరోపథానసంయు క్తం । సాదగండూషశిభితం
సకపోలతలం న్యస్య | వికిరేద్దంధరుషుకై || 47

ధూవయిత్యాత్మత్యయనం । కర్మాన్వరాగరుభిస్సహ
ఏవంతు శయనం వివ్రి | కల్పయిత్యాసమంలోకం || 48

| పాలికాః పరిత స్వాప్తః | మంగళానిచ విస్యసేత్
అస్మాసిగిశ్వరాణకుంభాణ | పూర్వాదినియథాక్రమం ||

సువర్జవత్తురుత్స్మాని | ప్రత్యేకంతు వినిష్టిపేత్
పూజయేస్యంగాధ్యంశ్చాణ | కత్తన్యంత్రేణముత్రేవిత్
మంటపేశానశించేతు | స్నానవేదిం ప్రకల్పయేత్

ఏకహ స్తవిమాణంతు | విస్తారం తావదేవతు || 51

కలశస్తావమిథిః వేదికాపశ్చిమేధాగే | కలశస్తావమం భవేత్
సూర్యిపాతం తతఃకుర్యా | స్నానకానివిథాజయేత్ || 52

కలశాణ సాదయిత్యాతు | దష్టింతేతు విశేషరః
పూరయేత్తులశాణసర్వ్యా | 2 సవకేనపృథక్షపృథక్ష ||

కుంటిషు గ్రహః గొమూర్తింకుశసంయు క్తం | మధ్యమేకల జేస్యసేత్
తమూర్తీగోమయంన్యస్య | నాక్షాగ్రిమృదసంయుతం ||

యామ్యేష్టికంవినిష్టిప్యానదితీరమృదంతథా
గజోద్ధృతమృదందధాన్ | కశ్చిమేకల జేస్యసేత్ || 55

ఘృతముత్రరతఃకుర్యా | ద్వ్యామశ్చంగమృదంతథా
. ధాస్యేదకంతథాగేన్నయేనైరుతేపుష్టియుకం || 56

వాయవ్యేమార్జనంతోయం³ ఈశాస్యేపలవోదకం
ఎందోతునవకేమధ్యే⁴నమంతోజలముచ్యతే || 57

త్రైలమాగ్నేయవహకే | యామ్యేవర్షజలంతథా
ఇతులోయందనైరుత్యాం | వారుణ్యంరత్నముచ్యతే ||

ఘలోదకంతువాయవ్యేసామ్యేచైవకమాయకం
ఈశాస్యేమధువిస్యస్య | అర్ఘయిత్యాయథాక్రమం || 59

B 1 పాలికాః పరితః స్తాప్తః పూర్వాంకరః. 2 సవకేముచుధామిథి పూర్వాంకరః.
D. 3 ఈశాస్యేపలవోజలోదకం పూర్వాంకరః. B & D. 4 సముద్రాంబిమిరం పూర్వాంకరః.

వస్తేరాచ్యుకంత్తుర్వో । నవకానిష్టదక్తపృథక్
కెంచిషేచింది । సాయంకాలేతుసుప్పార్తే । బిబమాదాయ యత్నతః॥
1
ఉత్కృత్యకలశా ॥ కుంభాన్ । స్థాపయే దైవసన్నిచ్ఛ
తత్త్వస్యంత్రీచునుస్మర్యై । అభిషేచనమారథేత్ ॥ 61
పూజయిత్వా యథాన్యాయ । మలుకృత్యయథావిధి
2 యూనమారోహ్యత్యింబంమంటపంతుప్రవేశయేత్ ॥
కృత్యప్రాపుం ॥
పేదికో త్రరచే ద్వ్యేతు । స్థాపయేచ్చింబ మార్పువా ॥
ఫృష్టేనమధునాచైవ । సువర్ణేనశలాకయూ ॥ 63
దృష్టిముద్మాటయేతత్త్రీ । 3గాం సువర్ణంని వేశయేత్
పేదికోపరిసంస్థాప్య । రత్నబంధుంతుకారయేత్ ॥ 64
అప్యమృదిఖ్యథాన్యాయం । కౌశయేత్ర్పుణిపేసహి
అశిషోవాచయేతత్తత్తీ । స్థాపయేత్ర్పులశా ॥ పృథక్ ॥ 65
స్నేహం ॥
అగ్నీయసవకం పూర్వం । వాయవ్యం తదనంతరం
తృతీయం నైరుతేస్తాప్య । ఈళాస్యే తదనంతరం ॥ 66
శఖ్మిమే సవకం పచ్చ । తైంద్రం మషం లభోచ్యతే
యూమ్యంతుసప్తమంవింద్యాదష్టమంసామ్యముచ్యతే॥
4 అసీయకలశానవ్యా । నభిషిచ్యుయథావిధి
అగ్నీయం నైబ్యతంచైవ । వాయవ్యంచయథాక్రమం ॥
ఇంద్రాదిబ్రహ్మపూర్వకర్యంతం । కలశానభిషేచయేత్
చూర్చుస్మానుతథాకుర్యార్థస్మంగ శాశిచదర్శయేత్ ॥
చత్రీచామరదీపంచదర్శయిత్వానిచమణః
శింబమాదాయమంత్రీజ్ఞఃశయసేసన్నిపేశయేత్ ॥ 70
అత్మనిప్రతిష్ఠాయామాంచాన్యసంకృత్యావిశేషతః
పూజయిత్వాయథాశాత్రుం । గంభశ్శాస్మాకుతాదిధి॥

- B. 1 శంఖశేర్యాదివాట్యైప్పి । చేకమంగళశాశ్వత్తుః ॥ అధికసాత్ ॥ 2 యూమ్య
శాప్యత్యింబం । గాంయంసిక్యాప్రపాదషీణం । అభయసమ్యగాసామ్య-మంట
శేషిపేశయేత్ ॥ పొరాంతరః ॥ 3 గాం సువర్ణంచదర్శయేత్ ॥ పొరాంతరః ॥
D. 4 అసీయకలశాస్మార్యా ॥ పొరాంతరః ॥ 5 స్మంగళశ్శాస్మిచేచు పొరాంతరః ॥

వ్యస్తి) రాజువదయే స్తోవం | శాయయేత్తూర్వోర్వోర్వో
 శాయయైత్తోవ్రోమ్యాథా అగ్నిసంస్కారమారథీత్ |
 అగ్నిశాఖం | మూర్తిపాపయోః పచ్చాచ్చుత్తుర్వోగ్నింశ్చ విష్ణుసేత్ |
 బుగ్యేదం శుర్వాతిగ్నాగే | యజుచ్యైగం తుద్యిణే || 73
 జాప్తిమేసామహేదంతు | ఆధర్వం తోతర్థా
 దైవజం పావకేసైవ | భూతిషసంతు నైబుతే || 74
 వాయవ్యేశాసకోఽట్టు | స్తోత్రాపే గముదీరయేత్ |
 మృదంగపతుషాదీని | స్నేహయేచ్చ చతుర్దశి || 75
 సృత్తం గీతుం చతుర్దశు | ఇయశ్శుం తువాచయేత్ |
 అరణోజన్మలీజం వా | అగ్నికుండముఖం భావేత్ || 76
 భూమివ్రీక్షతిరూపాం తాం | కుండమధ్యే విశేషత,
 బుతుస్తుతా మనుస్మృత్యుదేవంనారాయాంస్మరేత్ ||
 గ్రామ్యయోగేన భావేన | అగ్నిముత్పాటయేత్రతః
 గర్భాభానాదికర్మాణి | కుండమధ్యేజాంశివా || 78
 తీర్మాణేతీర్మాణిచనణోతవ్యం | గర్భాభానాదికర్మసు
 ప్రాణవేషైవమంత్రీణి | ఆశ్చేషదివ్యజనత్తమా || 79
 పూర్వావలత్తితత్తోహుత్యా | స్ఫుర్యాలేనైవసాధక:
 ప్రాణీతాదీనిర్మాణి | సాదయిత్త్వాతుదేశికః || 80
 ఏతుర్మాయి | ఆశ్రాగ్నివాసుదేవంచ | చాపేసంర్షణం తథా
 ప్రిమ్యున్మం వృత్తకుండేతు | అనిరుద్ధంతువంకణే || 81
 అగ్నింప్రిమేయకుండేషు | ఆశ్రాగ్రిమిషుయాక్రిమం
 పాలాశంభాదిరం చిల్దం | ఓదుంబర మతఃచరం || 82
 పూర్వాదిపోషపర్వంతం | సమిఫ స్ఫురుదాహృతా:
 మాత్రాణోభః సమిధాణ్యచరుంహుత్యా | పృథగవ్యసహస్రికం || 83
 అస్తుతరశతంవాపి | వాసుదేవాది విద్యుతు
 ఇగుకుశ్చత్రిసంస్థానం | మాయుభాసంచ సర్వశః || 84
 సదసద్యావభావంచ | చింతయే ద్వేవసన్నిధా

అర్పయిత్వానిధానేన । పాయనంతు నివేదయేత్ ॥ 85
 బ్రాహ్మణాం భోజయేత్కృత్వాచ్ఛాతీహామమధాచరేత్
 మధునా పయసా దధ్యా । ఘుతేసిరయథాక్రమం ॥ 86
 పురుషసూక్తేన పూర్వాకి । వ్రీశ్వేరం ఊడశాఖాపీ
 స్వర్ణయే ఈమకర్తారం । పాధాదీం వ్రీణవేనవా ॥ 87
 తంధోఽపక
 శోభామం ॥ బుక్షిజః స్వీషుకుంథేషు । వారిణా దేవమూర్తిని
 సేదయేతుగ్తార్పువాస్తేన । దేశికః కోష్టవారిణా ॥ 88
 అవుదితు బలిం కుర్మాత్ । మంటపస్య సమంతతః
 అంగవైకల్యాహామంతు ॥ 2 స్తావహామంచదేశికః ॥ 89
 వ్రజిమాశ్వాపుర్వుంతు । కృతవ్యం తంత్రిపార్గై
 గర్భగేషం పమాసాద్య । మార్జనం పోత్తుమం తథా ॥
 3 గోమయే నాను లేపేన । పోత్తుయే ద్వంధవారిణా
 4 కుశై రక్తతదూర్యాధి । ఇషి లేద్వంధపుష్టి ॥ 91
 లోకపాలాం బహిఃపూజ్యాదిపాఠ ప్రజ్యాలయే తురః
 కాతుకబంధుం బహుభేరవిధానంచ । కౌతుకం మూలభేరకం ॥ 92
 బంధయిత్వాయితంతేన । వాసుదామఃతు కారయేత్
 మాత్రిహాః ఆశ్వేశ వంచమంతైన్నతు । సహస్రం శక మేవవా ॥ 93
 అపామూర్తం శమించైవ । భాదిరంచత్కైవచ
 యతురక్తపితాచానాం । శాంత్యరం జాపుయూద్విజః ॥
 అప్సావస్యైతు జాపుయు । తుమిధాజ్యం పృథక్పృథక
 అప్పుక్కాఁఁ మంత్రీణ । జాపుయుస్తాపకోత్తమః ॥ 95
 అధవాకారయేద్విషితః । అపామూర్తం శమింతథా
 సభి ధేకోనపంచాశ । ద్వార్పోషుమి రితి తిథిః ॥ 96
 శమించ భాదిరంచైవ । క్రీమీణ జాపుయుంద్విజః
 అప్పుతరశర్తు పుత్యా । ఆశ్వేశ ద్విజసత్తువః ॥ 97
 గర్భగేషంవిధించ్యాద । స్థాపనార్థంతు దేశికః
 సక్తనప్రవిధాగేన । గర్మాగారంవిధాజయేత్ ॥ 98

B 1 దేశికః కోణాంశుః పాఠాంతరః. 2 స్తుసహామంచ దేశికః. పాఠాంతరః.

D 8 గోమయేషామలిప్యాధా. B 4 కషధూర్యాధకాశికః. పాఠాంతరః.

१ శార్పమ్మంతుమధ్యమేభాగే | దైవికంతదనంతరం
తృతీయంమానుమంభాగం | పైచాచంతుచతుర్థకం॥ 99
సూత్రిసంధింతతఃకృత్యా | కింది దీశానతోగ్రీతః

२ ఏ చేరంతునంస్తాధ్య | బ్రిహ్మభాగేవిశేతతః॥ 100

అర్పనాపీరకేబ్రిహ్మకా | దైవికే బహుచేరకే
మానుమంకించిదాశ్రీర్థ్య | మానుమంతువిచత్తునః॥ 101

దేవమానువయోర్గుధ్యై | శయనంతత్రీకారయేత్
పైచేమూనకంకుర్యా | త్రించిన్నానుమధ్యతే|
అత్రీపైచాచమాధ్యైము | పైచేతుప్రికల్పయేత్

బలియాగుంతథామూత్రా | శాలకొతుకమేవచ॥ 102

ఏకచేరంతుకర్తవ్యం | లక్షణేసనమన్యితం
కర్మార్ఘుబలిచేరంచ | యూగస్త్రానంచకొతుకం॥ 104

యూత్రాచేరుచకర్తవ్యం | బహుభేరవిధానకే

రత్నాల్యసంభి | రత్నానిపీణికాంచ్ఛేవ | నపుంశకశిలాంతథా॥ 105

అధివాస్యతథారాత్రీ | పూజయేశ్వంధవుమైః
వస్త్రీరాచ్ఛాదయేర్థర్థా | స్తండిలోపరివిస్యసేత్తి|

శార్పిసాదస్యాత్తరేపార్థ్యై | రత్నార్థంతుండమారథేత్

కుండాగేస్తాపయేద్వికామ్ | స్యాగ్నింప్రిజ్ఞాలయేత్తథా

అప్సేతరశంహలత్యా | ఆశ్చేనాదిత్యనంఖ్యయు

ఉపస్థుత్యైతతోరత్నం | శ్రీతిద్రివ్యంతదేవతు॥ 108

३ చతురశ్రీం ధపేద్దరం | నపుంశకశిలోపరి

ఏకచేరవిధానేతు | నవగర్తం శిలోపరి॥ 109

పంచగవ్యేనసంపోర్థ్యై | ముక్కేణాస్తాపురేణమై

స్యాసంతుర్యాద్యధాయోగం | బీళాదీనాంతుసర్వశః॥

శ్రీధమావరణే బీజం | వ్యుతీయే రత్నముధ్యతే|

ధాతూనాంచత్యుమీయేతు | చతుర్థేలోహమేవచ॥ 111

B 1 శార్పమ్మంతుమధ్యమంభాగాలా పూచాంకరా, B & A 2 100 లక్ష
యుతు 102 చరకు ఐల్కోకములు యాము అధికపూర్ణము, B 3 చతుర్థులై ర్థ్య
క్తం | చతుర్థీఖార్థితో ఆము అధికపూర్ణము

రత్నవిశ్వ
మహాయు-

సమరక్రియ

సర్వద్రవ్యాసే సంయోజ్య | బ్రహ్మాస్తేతునిత్తి పేత్ |
మూలముం తేర్ణిం మంత్రిజ్ఞః | సర్వద్రవ్యాసే నిత్యి పేత్ |
| జపమయో నూగులముం తేర్ణిం | సమిథాప్తః తరంశతం
అభిషుత్ర్యై తత్తో ద్ర్విష్యం | నిత్యి పేదతు కాంత్యి పేత్ |
సమస్కర్యాత్తత్తతో విద్యో | బహుచే రేక బేరయో :
సవగర్తక్రిమం వశ్యై | విన్యాసంచ ద్విజోత్తతు ॥ 114
శీర్ఘకూలముగాదీని | గజదంతాంతమేవచ |
పూర్వాది బ్రహ్మ పర్యంతం | విన్యసేన్నామివిద్యయో |
కుముదాది కంజపర్యాతు | మూలానిచచిటుశ్రీయేత్ |
పూర్వాదిబ్రిహ్మాపర్యంతం | విన్యసేత్యుసమాహితః |
మనశ్శిలాపారదాంతో | విన్యసేస్మధ్యమాంతతు |
వజ్రాదిబ్రహ్మరాగాంతమెవిన్యసేత్యుపర్వత్తమాత్ |
శాల్యాదిముద్గ పర్యంతం | పూర్వాదిన్యసేస్మిన్యజి |
సువర్ణంరజతంకాముం | ఆయస్మాత్రీపుకంతథా | 118
బ్రిహ్మాదిసోమవర్యంతం | విన్యసే స్మంత్రీవిత్తతుః |
శంఖంవక్రీంతథాశార్ణం | ముసలంశూర్గమేవచ | 119

శ్రీవత్సంగరుడంపద్మం | సువర్ణేనైవ కొరయేత్ |
ఇంద్రాదిపూర్వపత్సుక్రాంత్ | తాటశ్యపవ్రీవదాంవర
సమిథిమూలముం తేర్ణిం | గప్యైన చగుళాసహః |
అష్టాత్రశతంపూత్యై | ద్రవ్యాసేత్విభిమంత్రీయేత్ |
గార్మేతుగార్మేమభీజాని | ఆరణ్యై వనజంతథా |
గ్రహస్యన్యాసమథికం | వర్జయేచ్చప్రియత్సురః | 122
శీజాయథోక్తాలాథేతు | శాలయస్మముదాహృతాః |
శ్రూర్ణోనామప్యలాథేతు | మాత్రకంతువినిత్యి పేత్ |
భాతూర్ణానామప్యలాథేతు | మార్దితాశంప్రిశస్యతీ |
ద్ర్విప్యాణామప్యలాథేతు | శాటకంసముదాహృతం |

D&B 1 సమిథిమూలమంత్రీంశ్రీంశ్రీమాత్రమ్మికంగౌచేత్ | శారాంతరః, B శిలాశిశా
మప్యలాథేతు | సువర్ణంప్రాతీశ్రితంశాంతిరః, రక్షాశీసామలాథీపంశ్రూతికం
సంప్రాతీశ్రితం | శారాంతిరః.

పుర్వాహం తత్కుల్పీత | రత్నాన్యసంతు కారయేత్
ఏకభేరవిధానేతు | తస్మితాలే వినిష్టివేత్ || 125
బహుభేరవిధానేతు | పురస్తద్రీతు ముచ్యాచే
తోయవాసాది నకలం | కూలేసిత్యాధివాసయేత్ ||
అష్టి మోహంతథాన్యసం | శూల స్తంభఃషఃవర్జయేత్
కేవలంస్తాపయేచూలం | రత్నోపరియథాక్రమం || 127
శూలమే కేన మంత్రోణి | స్తాపనీయం విధానతు;
చలబింశేషు నచ్యేషు | రత్నాన్యసంతు వర్జయేత్ || 128
ప్రాపిసాదందేషావధ్యాత్యా | ప్రగతిమాం జీవద్వావేత్
లోకపాలాకా సమభ్యర్పుణి | ప్రాపిసాదేషుయథాక్రమం ||
త్రిగుణంకృత్యసూతోణి | ప్రాపిసాదం వేష్టయేత్తథా
నవవ్రైణసంవేష్ట్యా | ప్రాపిసాదంతు సమంతతు; || 130
ప్రాపిసాదంపురుషమంవింద్యా | స్వాగులమంతోణమంత్రవిత్
స్తాపయిత్యాన్యసమభ్యర్పుణి | బలింకుర్యాత్మమంతరు; || 131
పుర్వాదిషుయథాన్యాయంఇమంమంతోముదీరయేత్
ఆద్యోక్తర్యుజాశైవ | యేభూతాప్రగిషిసితాః || 132
ప్రాపిసాన్యసమవర్యంతం | తేషిగృహం ల్యిషుం బలిం
ఇంద్రాదిసోమవర్యంతం | బలింకుర్యాద్యోక్తమరు; || 133
ఆగ్నేయాదిషు కొణేషు | ఇమంమంతోముదీరయేత్
వృష్టేషు పర్వతాగ్రేషు | యేవిదితుచసంస్తితాః || 134
భూమావ్యోవ్యుస్తితాయేచ | తేషిగృహంత్యిమాంబలిం
వినాయకఃక్షతోపాలో | యేచాస్యేబలికాంత్యోణిః ||
శ్రూతనాధ్యాపితాచాశ్చ | తేషిగృహంత్యిమాంబలిం
బలిషాంమంసమారథ్య | ప్రాపిసాదస్యసమంతరు; || 136
పాలాశాక్యుర్భథథర | ప్రశ్నస్యగోధయేవచ
విక్ష్యాదుంబరకాశ్చీర్యా | స్వమిథాష్టాప్తాకోతీతాః || 137
పుర్వాదిశాసనవర్యంతం | అష్టోత్రరసమాసోకం
అష్టోత్రరశకంపాపి | హాముతుర్యాద్యథామిథి॥ 138

శాశ్వతిష్ఠామి
శాశ్వతశాశ్వతం

చలచింశేషు
రత్నోపరియ
శాశ్వతం

ప్రాపిసాదం.

ప్రాపిసాదం

ఇంద్రుదిలోకపాలానాంగ్నిస్వినామ్రూచమంత్రేవిత్
శాలస్తానంసమావిశ్య | అర్పయిత్వాయధావిథి || 138
కాంగ్ర్యావిజ్ఞాపయేత్తత్తత్ | కంకణాబుధయేన్నధః
స్వప్నార్థంయసంమంటపేతశ్చిమేభాగే | దర్శిషచితశాయయేత్ | 139
శుభంయదితధాస్యప్నే | స్పిమామారూతిసాధక:
అశుభేఖాంతికంకురాయ్ | దుత్తరాగ్నావిశేషతః || 140
ప్రాయశ్చిత్త
శాంతియుంతుమాయ్ | నిత్యైకర్మాంశికారయేత్
ప్రాయశ్చిత్తత్తత్తత్తుంతుజహంయాప్రశ్నిమాగ్నావిధానతః ||
మూలమంత్రేణమంత్రేజ్ఞామాప్రశ్నితరశతాహుణిః
ఛాంత్యర్థముత్తేచుత్వాయ్ | మధురత్రాయద్రివ్యాయై ||
ఆచార్యదమ్మికా | దత్తీణాందాపయేత్తత్త్రిగాంమాశ్వనగరాణిచ
ప్రించన్నిష్టంతూత్తమంచ | వింశతిర్మిధ్వయమాస్మృతం
అధమండశనిష్టంతు | ఆచార్యాయసమర్పయేత్ ||

²

శ్రుతసం.
శ్రూరాహసతి,
శ్రుతిశ్రుతంశేష
శాకంశేషం
అంషుషితః:
మార్త్రిష్టాప
మధి:

శ్రూర్వవతాన్నిపయేదేవు | ఈశాన్యాంకుట్టిమోపది ||
శ్రూర్వాహసతింతత్తోహత్వావృతకుండేతుపానకే
కుండస్సుచార్యయేధీమాం | బ్రహ్మకుంభంసముద్రేత్ ||
అస్మైశిక్యరాంకుంభాః | మంగళానితిక్షావచ
అచార్యోచింబమాదాయగేహంకృత్వాప్రిదత్తిణం ||
పాద్యమర్ద్యంతత్తోధ్వర్య | విశేషభ్యంతరంతా
పీరంప్రిదత్తిణంకురాయ్ | ద్వాప్రిహృగానామనుజ్ఞయ్యా ||
ముహూర్తేసమనప్రాప్తే | ద్విజస్థాపనమాచేత్ ||
ప్రితిష్టావ్యచమార్చే | స్థాపయిత్వాప్యధక్తికృధక్ ||
పురుషాదీమిమంశేణ | ప్రితిష్టాపంచక్రమాత్ ||
స్థాపనాస్థాపనేచైవ | తథాసంస్థాపనేతిచ || 140
ప్రిథివునప్రితిష్టాచ | ప్రితిష్టాపంచకంస్మృతిం
యోగపీరంతుసంకల్ప్య | స్థాపయేత్తుర్మికోపది || 150

B 1 కిధిషుప్రేతిషుధఃః | పాతాంతరః. B 2 కంత్తోధరమాష్ట్మాయైత్తై || గంధుల్యాచిత్తిపుణామాత్మైత్తైరాప్తైత్తై | ఆచార్యంపాలోమయేత్ | అధికపాతరః.
B & D 3. ముహూర్తోధాయైత్తై | వింష్టాపనమంధైత్తైపాతాంతరః. .

మహాతంథిజరేన
పరిషైరమం.
దాతావరిష్టతాం విప్రి | శరావేతు వినిష్టి చేత్
పరిషైకం తథామంథం | బింబస్య పరితః క్రీమాత్ |
1
శాలమింబగత
క్రీతి: కుంభా
వాచసం.
శాలమింబగతం నమాసాద్య | పూజయే దీవ మవ్యయం
విష్ణుసేత్పురతః కుంభం | నిర్దీషం సూత్రశేషిరం || 152
పూజరత్నే వినిష్టి ద్వయి | సంవేష్ట్యామాతమాసా
పరితః కలా స్వయప్తి | పూజయే దింద్రిశ్చర్యాకాణ |
శాలమింబగతాం క్రీతిం | కుంభమధ్యై స్వసే తుయ్యి:
మూలమంతేణమంత్రిభ్రాకర్మాంశ్యైవంపమాపయేత్ |
అధ్యంశరం తతో గత్యాప్తావయే తుంభ మగ్రితః
శాంతిమామిని. శాంతిమామంతుకర్తవ్యంపార్మిసాదాగ్రేయధాక్రిమం |
కుంభమేకంతు సంస్థాప్య | రత్నాని చ వినిష్టి చేత్
సులిథాసుముఖూ దేతువళోమయిత్యాచ్ఛాక్రపుధక్ |
పంచవింశాహుతీర్థాచ్యా | సంపాతేన విధానతః
కుంభాధికం.
సంపాతోజ్యం ఘుసేచ్య | ఘుట మూదాయ దేశికః |
అభిజీచ్య తతో దేవం | వారిగా శాంతిఫంజ్ఞయు
పార్మిశాయామం తతః కృత్యా | దేవకాశి యధాక్రమం |
హృత్యైచ్య భావయే ద్విద్యాణః | శక్తిం లింగసంజ్ఞయు
ఏవంచక్రతుకంభ్యాచ్యామంత్రమ్యాసంతుకారయేత్ |
పంత్రమ్యాసిది: స్థితేభవే స్థితిన్యాసం | ఆసనే స్థితిసంజ్ఞకం
యూనకేతు యథారుచ్యా | మూలమంతేణాసాధకః |
శాలకుంభగతాం క్రీతిం | స్వసే కౌంతుక మధ్యమే
ఉత్సం పురుషభావంచ | విశ్వభావ మతఃపరం || 161
సర్వజ్ఞం శాంతిభావంచ | పంచమంత్రేణ కారయేత్
మూర్తుపుట్టుం. మూలమంతేణకర్తవ్యంముద్రాసర్వాప్రదర్శయేత్
పరీక్ష్య సన్నిధిం లింగం | ఆచార్య సంతేషారగః
సన్నిధింపార్మిభ్రయేత్రుత్యాత్మాత్మిమాం సతుకారయేత్ |
పోత్తుయేత్రుప్రారాంశ్చ | అవశిష్టేవార్మినా
ఏవింది. ఏకశేరవిధానేతు పరి | వారా స్వకల్పయేత్ || 164

బహుభేరవిధానేతు | పరివారా స్వీకల్పయేత్ |

ఉభయతరీవ్రీదారవ్యం | చండాదీనాంగ్రష్టుజనం ||

బ్రిహ్మణంద్యైసేపార్శ్వైన్ | తీసేత్రీంచో త్రాతథాని

చంద్రాదిత్యై తథాపుష్టే | ఆంతించైవసరస్వతీం || 166

సార్వ్యమోరుభయోకుర్యాప్రీభుంమహింసన్నివేశయేత్ |

అన్యానిపీరపార్శ్వైతు | మార్యండేయభృగుస్తథా | 167

పరివారకల్పవేర్యామా: ఉత్సమంతత్సుముద్దిష్టం | మధ్యమం శ్రుణుష్టవత్ |

బ్రిహ్మశంకరహీనంతు | మధ్యమంతదుదాహృతం || 168

ఇందుసూర్యవిషీసంతు | అధమం పరిచత్వాతే |

ఆంస్యురివారః: ఆంస్యుప్యాధవత్యామి | దక్కించేవకుముచ్యాతే | 169

మనుస్తథో త్రాతథార్శ్వైన్ | రథించైవసరస్వతీం

శృష్టథాగేతుకర్తవ్యం | చంద్రాదిత్యైత్రావచా | 170

అర్పనాపీరపార్శ్వైన్ | భృగుశైవతు నారదః |

ఉత్తమంపరివారస్తు | మధ్యమస్తతథోవ్యాతే | 171

మనీ ర్ఘ్రత్వవిషీసంతు | మధ్యమం సముద్రాహృతం

ఇందుసూర్యవిషీసంతు | అధమంపరిచత్వాతే | 172

శయనస్యపరివారః: శయనం సంప్రివత్యామి | బ్రిహ్మణంచ తత్తోపది |

దక్కందక్కించార్శ్వైతు | నారదంచో త్రాతథా | 173

చండాదిత్యైతథాపుష్టే | కుర్యాతంత్రీవిచత్వఃః

కూర్మాంచదక్కించార్శ్వైన్వరాహంకల్పయేత్తుథి | 174

ఉత్తాతేనారసింహంచ | కర్తవ్యం ద్విజపుంగవ

శీభూమిపాదపార్శ్వైతు | శయనస్య విశేషతః | 175

శీభూమిభూయం విషీసంతు | మధ్యమం పరిచత్వాతే

నారసింహవిషీసంతు | అధమం తదుదాహృతం || 176

పరివారకల్పయేర్యామా: ఏతేచ యూనకస్యోదా | ఉత్సమాధమయోగతః |

స్థానకేస్థానకం కుర్యా | దానసేస్థానకాసనం || 177

యూనకే శయనేచెప | స్థానకం చాసనంతువా

| సమానంతు నకర్తవ్యం | ఇతి నిశ్చిత్య కారయేత్ |

ఆశమేఖ చివా కించిత్తినువునంప్రాపు | ర్యాస్తంకించిత్తుచక్కే
రప్పికలుమాటి. బాహ్యానాంతుశథావష్టే | కరివారవిశేషతా || 179
చండవ్రీదండ్రా ద్వారస్య | దష్టిణో తరపార్వ్యతః
విశ్ిష్టంచాగ్ని శాగేసుమాత్యాచాందస్మితేశథా || 180
అసంతంపళ్ళిమేథాగే | 1 ఈశాన్యా మిద్దివాసిసీం
మూర్ఖాద్వారపార్వ్యతుశంఖంశక్రింప్రమిష్టయేత్ |
ముంపుశ్శైప్రాద్రాగేతుమాహేంద్రింపల్పయేత్పుంది:
థుదార్ధిశాససర్వింతం | లోకపాలామ్ర ద్వ్యాతీయకే || 182
ద్వా దేశ్చతీయేక రవ్యం | 2 పంచవిష్ణువినాయకం
కుముదాదీయాభాన్యాయం³థుదార్ధిశాస్త్రకల్పయేత్ |
తృతీయేవరుగంహ్యతుత్తానవయేత్ స్థాపకోత్తము
తద్వాహ్యాశానభాగేతుప్రేత్తిపాలు సుఫూజయేత్ |
తద్వాహ్యాగోప్తరేపాశ్శ్విభానురాముంసుపూజనేత్ |
శాహ్యాతుబలపీరేతుస్వ్యక్తేత్తామధిక్యరం || 181
విష్ణువేసం శథాత్మాత్మం | స్వ్యగేహస్థావయేత్పుంది:
పరివారాస్థాపోయః | శాహ్యా కాస్యవపుగవా
బముచేచేకబీరంతుచండాదీనాం స్వినాయకం
అవతారేషు సద్గైషు | కరివారాస్తదేవహి || 187
శాహ్యా మధ్యంతరంచెవ | వ్యుతిరికం నకారయేత్
4 కుంభంశ్శైకసంపోష్ట్య | సర్వదేవాస్యముత్తికై ||
భాగ్యంతరం సమావిశ్య | పూజయే త్రదుడధ్యజం
సాంగోపాంగేన కర్తవ్యం | అర్పనావిధిముత్తము || 189
హావి ర్మి వేదయేత్తుత్తు | దాద్యానంతుసమర్పయేత్
నిత్యాగ్నికార్యంతర్వింతు | బలికర్మసమారథేత్ ||
అస్త్రాసిగీక్యరామకుంభామా | పోత్తుయేదైవమార్పని
మంగళాదర్శయిత్తాత్ముతు | నీరాజనమథావరేత్ ||
క్రీణమ్యదండవద్యుమూ | బుత్స్థిగ్నిస్పమాదేశిక:

B 1 ఈశాన్యామింద్ర్యవాసిసీం D 2 అంపికాం మిష్టునాయకం. 3 ఇంక్షించ్చు
చుకలుమేక. B 4 కుంభతోయేకసంపోష్ట్య. శారాంతర.

దక్కిడవానది. భక్తినాం పదివారానాం ! విత్తురూపేణ దావయేత్ ||
 శ్రీరాత్రీకవాటు కవాటం బంధయై తత్త్వి ! యత్రిహోగాను నిశ్చలం
 బంధమం. ప్రిరాత్రం బంధయై ద్వైరా మస్యధార్మిష్టకృ దృవేత్ ||
 జతుచేషణి శ్రీ ప్రేపిచనంయత్తాత్ || స్నేహవాయనమారథైత్ ||
 స్నేహమం. చతురేషని నంపార్పేత్ || స్నేహనం తత్త్వి కారయేత్ ||
 చతుర్ధుదివసాధూర్ధవం ! నిత్యశ్రూరాణం సమారథైత్ ||
 ఎవగేషం చ్ఛిష్టాప్య | కవాటం నచబంధయేత్ ||
 అతః ప్రిభృతి సంపూజ్య | ఆచార్యస్వేచ్ఛయా భవేత్ ||
 కర్మార్థాయాం అవతారేషు సర్వత్త్వి ! కర్మార్థాయాం చతుర్ధుజః ||
 ప్రిష్టాచవ మేతేషాం | మతాప్యదీనాం ద్వీజోత్తమ
 అప్యధార్మిష్ట మాప్తేషితి ! ఇతిభూనురనిశ్చయః ||197
 ఇతి సమ్య క్షమాభ్యాసం ! 2 ప్రిరహస్యాధివాసనం ||
 ఇతి శ్రీ పాంచరాత్రీ - కమింజలసంహితాయాం
 ప్రిష్టాచవం నామ - ద్వైదక్షిధాయః.

శీమ

శ్రీమత్వాంచరాత్రీప్రివ్యాగమే - శ్రీకమింజలసంహితాయాం

త్తీయోదశోధ్యాయః.

స్నేహవిధిః.

స్నేహమిథా కా కాశ్యవః :—

శ్రీపఠోక్తు : 4 స్నేహనం శ్రీతు మిచ్చామి ! కాల మస్య ద్వీజోత్తమ
 వక్తుమర్మాసి విపేంద్రి ! విస్తరేణ నిశోధ మే || 1

B 1 శ్రీరాత్రీం బంధమయైత్తు : D ప్రిరాత్రం బంధయై ద్వైక్షాత్తు : పాశాంతరః.

2 ప్రిష్టాచవిధి మంత్రమం || 3 యవ్య శ్రీకమహాత్మేణ | ధూశపాపాష్టా
 ధమకః అధికారి. B 4 స్నేహనం శ్రీతు మిచ్చామి ! కాలం ద్వీప్యం
 ద్వీజోత్తమి పాశాంతరః.

శ్రీ కషింజలః:—

కషింజలప్రతికం సం - స్నేహావ సర్వాలమిహావిభం.	అధవణ్ణై విశేషమః స్నుపనస్య విధిం పరం అయసే విఘ్వవేత్తవ గ్రోహాతే తు విశేషతః 2 వ్యుతిపాతే తథా చైవ ఉపరాగే స్వజన్మని ఉత్సువాధ్యయనేకాతే శ్రోవద్దన విశేషతః 3 ప్రోయుష్టితే కృతిష్టాంతే దుర్మిషుత్తే తథ్వవచ దుర్మిష్టే వ్యాధిషీధాయాం శత్రువాంచనమాగమే 4 పూజనేచిరలు వైవ చండాలస్ఫుర్మనే తథా వీవమాపిషు చా స్యేషు నిషుత్తేషు తథ్వవచ 5 స్నుపనం దేవదేవస్య కర్త్రవ్యం సిద్ధికాంత్తిభి: మంటవం పూర్వవ త్యుత్క్యా చతుస్తోరణభూషితం దర్శమాలాపరిష్టీష్టం పుష్పమాలోఽపర్శోభితం వికానధ్వజసంఘన్సుం ముక్కాదామై రలంకృతం 7 దర్శణోదరసంకాళం మంటపాధ్యంతరం తథా
కుండప్రక్లువం: కుంభస్తావం. స్నుపనమేపికల్ప నం.	మంటపస్యైతరే భాగే కుండముర్మాత్మువృత్తకం 1 తస్యైతేతరదిగ్ంభాగే ప్రాపయే జ్ఞలభూజనం స్నుపనమేపికల్ప మంటపే తశ్చిమే భాగే స్నుపనమేహితు కారయేతో 9 చతుస్తాలసమచ్ఛేదం విస్తారంతు ప్రితాలకమ్ కర్మికావలమై ర్యుత్కం ద్వ్యారంకుర్యాత్ముమన్యితం 10 దక్కిసే చోత్రేవాపి ప్రోచ్యేవాపి తథ్వవచ వేక్కువ్యారానుస్థాపేణ వేదికామంటపేతథా 11 2 లోహాజం దారుజంవాపిమృగ్మాయం వాపికారయేతో లోహాజం మృగ్మాయంవాపిజలభూండంతదుచ్యతే 12 శావర్ణం రాతికంవాపి తామ్రం మృగ్మాయమేవనా కలశాకారయే ద్వ్యోద్వో యధావిత్తానుసారతః 13 శ్వయింబవలూకారాక మాలామండలవరితాక నిర్మిషాకలశాసమ్యక్ కూరయే చ్ఛుక్షవాంగా 14
కలశా.	

D 1 ద్వ్యోద్వో సుతమిదిగ్మాగ్మా పాతాతిర్మ.

A 2 (శ్వయింబ అధికారిమః)

సూతేగా వెష్టయిత్వాతు । సాదయే త్కలశాశతరః
మధ్యమేకలకష్టేత్రీం । పుష్టిమే సతుసాదయేత్ ॥ 15
1 శాలిథిశ్చ లిలైకృత్వా । దర్శనత్రీ పరిస్తోత్
కలశాశవిన్యసేత్తుత్వా । దర్శయేత్రుణావేనచా ॥ 16

కలశసాధనాం ॥ అధిముఖాన్యసేత్తర్తీ ॥ 2 కలశాన్విద్యయుతయూతయూ
కుణాది ॥ దర్శనుపరిసంపీర్ణ్య ॥ ప్రాణ్యుభఃపరమేచ్ఛినా ॥ 17

3 సంపోత్క్ష్యపొరుసేత్తైన । విశ్వేసాముతముచ్యాతే
నివృత్యచోత్రస్తత్రీ । సర్వేణవృధాగ్భ్రాతేత్ ॥ 18

నవప్రీణ పూతేన । గంధతోయేస పూరయేత్
తీణి పంచనవంవాపి । దళసప్తాధికంతువా ॥ 19

కలశంధ్యా యంద్యాశ్వరే నా ॥ పుచ్ఛింశ స్తుతి కోన । పుచ్ఛిత్కలశాశతథా
ఏతాశీతితథామైనం । పంచాశీతి స్తుతికచా ॥ 20

నవప్రాధికం వాపి । అస్తోతరశతం తువా
శతద్వయంబత్త్వీసం । 4కుంభోత్రసహస్రీకం ॥ 21

ఏవంద్యాదశథేదేన । స్నేషనంసంప్రిక్తితం ।
యథావిత్తానుసారేణ । స్నేషనం కారయేద్విజా ॥ 22

కపిస్థాపక మండలరథా ॥ సూత్రీపాతం తతః కుర్యా । త్కలశ స్వయహపూర్వ్యతః
చతురశ్చకృతష్టేత్ ॥ త్రీయోదశ విభూతిశే ॥ 23

5 మధ్యమే పంచవింశాంతం । పీచ్ఛిమేకంతుమార్జుయేత్
ఇంద్రాదీశాసకర్యంతం । నవకాని యథాక్రమం ॥ 24

మార్జుయే చ్చేషకస్థాని । పోషుయే ద్వంధవారిణ
శాలిథిః పూరయే తీటపుం । ప్రస్తుతైన ద్విజోత్రమః
తద్భం తండ్రులై ర్యక్తపతదర్భం తిలసంయుతం
ఆర్పయిత్వాతుగంథామైణి ॥ పుష్పఫూపైత్రుధకపుధక

B1 శాలిథిందీలకృత్వా । దర్శకశక్తిపంస్తత్తత్ ॥ (పూచాంతరః) 2 కంట
న్యోవిద్యయా (పూచాంతరః) B & D 8 సంపోత్క్ష్యపొరుశైన । గంధ
పుష్పముత్తాంశిమి (పూచాంతరః). 4 కంథాశ రస్తోమాసికం (పూచాంతరః).
B 5 మధ్యమే పంచవింశతః పూచాంతరః.

కలాచేష
ప్రాణ్యాలి

మధ్యమే రత్నకుంభంతు । పూరయే ద్వంధవారీః
తత్త్వాచ్యాం మాక్రికంస్యస్యాఅగ్నేయేవజ్రముచ్యతే ॥
యూమ్యే గోమేధికంవిధ్య । సైరుత్యాముద్రసీలకం
వారుట్యాంపుష్యరాగంతు । బ్రిహ్మరాగంతువాయచే ॥
చంద్రకాంతంస్యసేత్తెమ్యే । అశాస్యేవిద్రుమంషీపేత్
తత్త్వాచ్యాంతుస్యసేదాజ్యాఅగ్నేయంచేషమానికం ॥
షీరం వై దష్టిణే పైత । నైరుతే నూర్జనం తథా
వశ్మినేతు దథి స్యస్యావాయవేయే గంధ ముచ్యతే ॥
సామ్యేతుమాషీకంస్యస్యా । కషాయంశాంకచేస్యసేత్
ణింద్రోతు నవకే చార్ఘ్యం । అగ్నేయే లైలముచ్యతే ॥
సాధ్యం యూమ్యేతు విస్యస్యా । సైబుతేతు గుడోదకం
వారుణే నవకే మధ్యే । ¹ స్యసే దాచమనియకం ॥ 32
ఉత్సాస్యే చాక్షతం స్యస్యా । జేమం గంధిఽదకేనచ ॥ 33

కలారాధనం

కలాచేష
ప్రాణ్యాలి
అంశం

మశకుంభక
ర్ఘులముం

పూరయిత్యాయథాన్యాయిమర్మాయిత్యాయథాప్రమం
కూర్చాంతు విస్యసే త్రత్తి । అధస్తాదగ్రిముచ్యతే ॥ 34
సప్తవంచత్తిదశ్మృత్యా । గ్రోధి రేకాంగులం భమేత్
అగ్రీం తీర్మియంగులం జైవాంత్స్చేధం శాల ముచ్యతే ॥
వ్యిష్టం కుంభకూర్చాంతు । కూర్చు మిత్యుభీయతే

ప్రాణ్యాలముం వస్మే రాచ్యుదయే త్తత్త్రి । నవకాని వృధక్ పృధక్ ॥
తత్త్తో పూమంప్రకుర్మీత । అచార్యో మూలవిద్యయూ
అస్తుతరశతం పుత్యా । సమిథాదీక్ పృధక్ పృధక్ ॥
ప్రాణ్యాలముం పూర్ణాములిం తత్తో పుత్యా । కలశా నథమంల్రీయేత్
భాషయ్యిత్తా - ద్వ్యారమాపాదయేత్తుచ్చాత్తువాటంతువిమోచయేత్
నిక్షేక్తుత్యాగి - ² ప్రాణమ్యే దేవం సహస్రా । నిర్మాల్యాదీక్ విప్రదయేత్
కాతుంభంధన - పూజయే ద్వంధపుష్పాయై । కాతుకం బంధయేద్వీజా
శిల్ప.

1 ఎగ్యసే దారుయసోదకం । D 2 పంచాచ్యానితో త్తత్తో పొత్తాయీకరం.

B 3 ప్రాణమ్యే సేతం కింపూ । పొత్తాయీకరం.

అస్యమం స్నిఘనానాంచాపూర్వురాలైతుబంధయేత్
అధినాసంతు తదార్థే । స్నిఘనార్థం విశేషత: ॥ 40
అచార్యో లింబ మాచాయ । దక్షిణాను పాశేనా
రద్యేవ్యోవరి సంస్థాప్య । పుణ్యమం త్రయికారయేత్ ।
చూతదండేన దేవస్య । దంతభావన మాచరేత్
కప్యునిలైఖనా కుర్యా । తైలం మూర్ఖీ నిశేషయేత్ ।
శివచందనక రైన । దేవ ముద్యార్థయే తుఫి:
రజనీకర్మారసంమిళ్లిం । లేవయే కైత్తుకం రథా
గంథామలకతోయేన । దేవమూర్ఖీ విశేషత:

1
ఊళయే ద్వంధతోయేన । వస్తు మేతేన పూజయేత్ ॥
రాజవ ద్వ్యాపచారాయి । ² నీతియుక్తేన దేశిక:
అభిమిచ్య యథా న్యాయం! అభ్యుదీమాలవిద్యయా
ప్రీధమంతు భావే దర్శయిం । దిన్యియుంపాద్య ముచ్యతే
అచామంతు తతః పచ్చ । త్వంచగవ్య మతఃపరం ॥ 46
తైలంతు పంచమం విద్యా । ద్వాదం వై మష్ట ముచ్యతే
తీలోదకం తతః పచ్చ । దష్టమం చాషాతం భావేత్ ॥
అష్టంతు నపమం దద్యా । చ్చేపమాస్య మతఃపరం
శ్శీర మేకాదశం విద్యాఽమార్థసంద్యాదశంభవేత్ ॥
త్రీయోదశం దథిం దద్యా । ద్వంధతోయం చతుర్శం
³ ఊళసంతు తతః పచ్చ । న్యాక్తికం తదసంతరం ॥ 49
వహ్నిసినర్వరత్స్థాంతం । పంచవింశతి తత్యకం
స్నిఘతంత్రాణి: ఆదిదేవం సముద్రిష్టం । మంతే ॥ క్రైవాభిషేషయేత్ ॥
అధవా పురుషనూ కేస । మూలమంతే ॥ వా పునః

B & D 1 రాంతిస్తుకైనత్తుర్వాక్షు చమ్ముచున్నాక్తి: ॥ అధికారః పుఱమస్తుకైకాశేష । శ్రీమాక్తంయకతఃపరం । భూమాక్తం మేలిసిమాక్తం । శాంతమాక్త పరంయితః శ్మీమాక్తం పరిక్షాయు వచునాసం తతోభ్యుర్మతి ॥ సుమారాం అశ్రుకాశేష । అధిశేషముచ్యతే ॥ B 2 వచాభిషేష శశస్తా పొరుపటి ॥
D 3 కషాయంతు తత్తుర్వాక్త. (పొరాంర్మణ)

రజనీమార్గ మాదాయ | కుంభే మిచ్య సమర్పయేత్ ||
 ఉధర్య స్నావయే ద్వేవం | 1 అన్యపేరేన థార్మిషుయేత్ ||
 స్నాపనంకోప మంగళాండర్య యేత్పుచ్చాత్ముంభమేకంసమానయేత్ ||
 చారణి.
 అధ్యమ్య పురతో న్యస్యాసూత్రవ్యాప్తి శ్చ వేష్టయేత్ ||
 అవ్యవర్తిసమాయు కం | శరావు కుంభమూర్ఖవి | 53
 దీపాణ కృజ్యోలయే తస్మిగా | అర్పయే ద్వంభపుష్టికై
 2 పావకేనైవ బీజేన | తద్దేవం పావకం స్నారెత్ || | 54
 అచార్యో కుంభ మాదాయ | ప్రామయే ద్వేవమూర్ఖవి
 ప్రార్థికారాహమ్య నిష్టిప్య | దీర్ఘ వాసితోన్యవై | 55
 ఆశిషే వాచయే తత్త్వి | సమస్కృతాయైతు దండవత్
 దర్శయే చ్చామరం ఛత్రం | హూర్యయే త్తుతుకంతథా|
 వస్తే | ఇచ్చాదయే ద్వింబం పూజయిత్యా యథావిధి
 గేహం ప్రజ్ఞిణం కృతాయ | కర్మికోపరి విష్ణుసేత్ || 57
 అర్పవక్రిమమార్గేణ | పూజయే త్యావకోత్తరే
 3 ముద్దాస్నం పాయసం తైవ | ప్రాణవేన నివేదయేత్ ||
 ముఖవాసం తత్త్వి దద్యా | త్వీణమ్యుచ పుసఃపుసః
 4 ఏవమేవ క్రిషం పోత్త | మన్యేష స్నావనేషువః | 59
 ఇతి సమ్య క్షమాభ్యార్థం స్నావనం శార్ధధన్వనః | 60
 ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కపింజలసంహీతాయాం
 స్నావనవిధి రామ - త్రీయోదశి ధ్యాయః.

B 1 అస్తుమిండంతు థార్మిషుయేత్ | పొచాంతరః. A 2 ఇవ్వటం లి 56 కోంత
 ముండు అధికపాకము. B—D 3 ఇవ్వటం పొండు తైవ | ముద్దా
 స్నం చ నివేదయేత్ | పొచాంతరః. 4 ఏవమేవ ప్రికారంతు | అశ్చేషు స్నావ
 నేషువు | ఇతి సమ్య క్షమాభ్యార్థం | స్నావనం కాయ్యిత ద్విజా | పొచాంతరః.

ఢమ్

శ్రీమత్వంజరాత్మివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం
చతుర్ధళోద్భావియః
సాధకస్నానవిధిః.

కపింజలః:-

సాధకస్నానస్నానః సాధక స్నాన వక్కొద్ది | స్నానకర్మ యథావిధి
శాఖాయథకః. దేవదేవస్య కర్మాణి | స్నానపూర్వాణి కారయేత్ || 1
రస్నా రుర్వప్రయత్నేన | స్నానంతు వ్రీధమంహితం
దర్శాక్షిలాక్షతధామ్యచ్చ | గ్రుహీత్వాదేశికోత్తమః ||
శాఖ్యులోదబ్యుభోవాపి | తీర్థపార్వం సమాక్షిమేత్ ||
వయ్యాపిస్నానః నటిష్ఠ దేవస్థాతేష్ఠ | నిర్మలేష్ఠ తథా న్రిష్ఠా || 3
ప్రతోభేణాః. పూర్వేషు పుణ్యాదైష్ఠేషు | శ్రీస్నాయుండ్రేశికోత్తమః
స్నానమితి. మృదమాదాయమతిమాక్షిప్తాకృత్వాద్వితోత్తమః
పీండ మేకంతు కౌచార్ధం | ఆలేశం చోతేశాంతు
తీర్థ మేకంచ సాకల్యం | సిమణ్యేష్టేశికోత్తమః || 5
ఆచామంతు తతః కృత్వా | శ్రీమయ్యచ పునఃపునః
న్యాసంకృత్వాయథాశాత్తుం | మాత్రియుక్తేనదేశికః ||
స్నానమంతా)పా. వాయస్తేవ సూక్తేన | కృత్వా మైవాఘుమృద్గం
ఉత్సర్వ వరిథాయూస్య | దంబరం శుచినిర్గులం || 7
సంధానిందన గాయత్రీఅపాది. ఆచమ్యతు విథానేన | సావిత్రీంతు తతోజవేత్ ||
చేష్టుకర్మాం. అప్సోతరసపాస్మింవా | శత మహ్యాతరంతువా || 8
ఉపస్థానం తతః కృత్వా | శ్రీమయ్యచ పునఃపునః
బ్రహ్మాదీం తర్వయే త్యార్యం పుష్పతోయేనదేశికః ||
కుళయుక్తేన తోయేన | బుష్టిణాం తర్గుణా తతః
పితృగాం తిలయుక్తేన | తర్వయు మిారి తర్వయేత్ ||

D 1 ఉద్వ్యాప్తంథార్థి కృత్వాత్తు | శేషవాదిమామ్రుంపులసీదిశాస్త్రాది | మార్పించి
కలంకృతః పాశాంకరః.

ప్రముఖుడైన్
అసాక్షరమంత్ర
ఘాటిం.

బ్రిహ్మయజ్ఞం తతః కృత్యాముంత్రమస్తాత్మరం జపేత్
సూర్యమండలమధ్యస్థా | దేవు నారాయణం విభుం || 11
మనసా చార్ఘ్య ముఖ్యిస్య | విస్మృత్యాంజలినా బలం
కూలమూనోదయేద్వీద్వ్యాంసమస్యాత్మాతుదండవత్ |
వత్సం నిష్పిదయే త్వచ్ఛా | దాచమ్యచ పునఃపునః
తీర్థం విసర్జయే త్వచ్ఛా | దాచాము పున రుచ్యతే || 13
స్వగృహంతునమావిశ్య | శ్రీత్రాగ్నింసంప్రీపూజయేత్
స్వాత మగ్ని మధ్యావాపిగ్రహే విషుం సమర్పుయేత్ |
యూగదేశం సమాపాద్య | యూమ్యత స్నాధకోత్తమః
భూతి సుష్టేవతః గోత్తమః | స్నానకర్మ జ్యోతోత్తమః || 15
* ఇతి శ్రీపాంచరాత్రే | - కిపీంజలసహితాయాం
సాధకస్నానవిధి ర్మామ-నత్తర్మిధ్యాయః.

ఓక

శ్రీమత్స్వాచరాత్రప్రివ్యాగమే - శ్రీకపీంజలసహితాయాం

ప ० చ ८ శీ ధ్యా యః

అర్చనావిధిః.

కంపీజలః:—

అర్పనాథం.	అథ వయ్యై విశేషేగా అర్చనావిధి ముత్తము అర్పనం సర్వేసంసిద్ధి స్వర్వకామఫలవ్రీదం
ఆయువ్రిథేకం.	పాదవ్రీకుశనం కృత్యా ఆచమ్యచ ఇతేంద్రియః గేహంప్రదత్తీణాకృత్యాద్వ్యారపార్వ్యంసమాత్రయేత్
సముద్రమం.	మంటపాదిబహి స్నార్యా మార్జనంప్రోష్టంతథా వరిచారైస్తు కర్తవ్యం బలిపీతాంతమేవహా
కమాత్రాధ్యాంత విధి.	ద్వ్యారపాశ్యేతు మతిమాం పునరాచమ్యపూర్వవత్ కుంచకోణవ్రీకారేణ మన్మథ చ్ఛాధైవతం

* B లో ఈ ధ్యాయము రూప్రాతిగే లేదు. ఇంకుకి నూసగా ప్రాణ్యుత్త
చంపికాంతము కును నధ్యాయము గలదు. ఏది గోపాలయమాను | న అంశాధమలై
ప్రశ్నేకముగా ఉప్పింపునైపు.

తాళం లింగం నాళం శక్తిః । వామదత్తైణాశాధనం
కవాళోధ్వంటనం కృత్యా । వాయుముతేణ దేశికః ॥
శశసంకోచుఅయి నమస్కారం దివ్యజ్ఞేష్ఠిష్ఠ । దండవ న్యాయిద్వయో
విషయం దీవుం ప్రజ్ఞాల్యం సహస్రా । నిర్మాల్యంతు విసర్జయేత్ ॥
సమ్మాచ్ఛా లేవయే తత్త్వి । పోత్తుయే ద్వంధవాదినా
x x x కర్మార్థాదత్తిసే పాశ్చ్యై । ఆసనేతు సమావిశేత్ ॥ 7

C X X X భూమిం సంపోద్యుషయైక్యాము । సంపోదు తథావశేషః ॥ అధికశాశ్వతః
విష్ణుక్తి సమయాఖ్యాతి కంఠర్ల పుష్టికార్తః । అశేకర్తుంధాస్తై - భూమిచేం
వమొప్పుశేం పృథ్వీ క్షుణు ధృతా లోకా - దేఱ క్షుణు విష్ణువా ధృతా క్షుణు వ
ధూర్యయ మం దేశి - విష్ణుం కుష చాససం అపయుంతు శేషాశ్చా । దేశి
భూతా భూమిసంసికాః । మౌభూతా విష్ణుకర్తార్ - సే పర్యైతు కవాళ్యాయి ।
ఉగ్రభూతశిఖాశ్చా । దేశి భూతా భూమిపార్వగాః । ఏ శేషా దువిలోధైన -
శిఖ్యుక్కో సమార్థైత్ ॥ ఏకం దిడ్యాసుసు పోత్తుక్కం । ద్వితీయంతములాసం
ఆచాంత వసతిస్థాయి - ఉపయ్యి యధాసై । బ్రహ్మద్వాగ్నసో శాశ్వతి -
శాశ్వతింపుమోదుభ్రమైషివై । కృతాంబిత్యుటి భూత్యా - వమస్కారం
సంపోదేశః నాశమికర్ణాయింపు కృత్యా శాశ్వతియం రకః । నారసింహాంతి
మంశ్రీం - ఇగ్యంధం కావయై త్రికా ఉగ్రీం నీరం మహామృష్ణా । శ్యాఖాంతం
సర్వతోమాం । స్విసిహం థివం థద్విం - పుత్రీంగ్రేష్యైత్తు రూపు ప్రయాం
ప్రాగ్మానై సమావిశ్య సమాయశిఖిరం । నాశా గ్రిష్మాంశై శోఽి - జాపై
హోంకార షతురం సమావ్యుతించ పోత్తుకం - గాయతీం ఇరసా సశః ।
లిః పరే శ్యాఖ్యాయః పొత్తుః - పొత్తుభాయాయ సు ఉప్యశేషి శిక్షా శ్యాఖ్యాయ
సు ఉప్యశేషి శ్యాఖ్యాయః శ్యాఖ్యాయః శ్యాఖ్యాయః పొత్తుం ఇవేత్ । శిక్షా శిక్షాంకారా -
పొత్తుభాయాయ - పొత్తుభాయాయ సు ఉప్యశేషి । ఇంద్రాం శ్యాఖ్యాయః ।
శ్యాఖ్యాయఃశ్యాఖ్యింపం । కల్పోగ్నిం శేషప్రభుస్థం । ధ్యాయేం జ్యాఖాపీక్రమం
శ్యాఖ్యాయః పింశ్యాఖ్యాయః । శ్యాఖ్యాయిదశిఖాలక సుప్తిః । మాఖాపీక్రమా ర్గుధ్యః ।
పొత్తుఃంపాల గోపం । పొత్తుభాయాయ పొత్తుం పొత్తుసంపం । శాఖమ్మాంశై స్విక్షితం
అభిష్ట్యా నికింధైనః । వంక్రికం వధ్యకారకంపొత్తుభాయాయింపం కృత్యా
శిక్షాంశై క్రింశేషుతు నాశి శాశ్వతు మంశ్రాంగ్రేష్యైనం క్రింశేషుతుషిక్షారా
గ్రీధయై శ్యాఖ్యాయుః । శేషా శ్యాఖ్యం స్మృతం

N. B. 7 శ్యాఖ్యము మొవలుకొని 11 న శ్యాఖ్యముపరిషుకు గల 4 శ్యాఖ్యములకు మార్గా
యా ప్రైసపురాంపిన శ్యాఖ్యముల్ని యుసుపు పొత్తుభాయాయ ఒధికపొత్తుము
యాయి C లో క్రింశుచున్నామి । కొన్నిమూర్ఖులే E లో గలతు ఆ విషయము
సొంగా గుట్టులమ్మల్ల గ్రీచింపువచు.

చ్యార్టులు చ్యార్టంక్రమాజయేమూర్వీంద్రొంద్రోమాచ్ఛాద్యవాసనా
ఫంటాపం. ఫుంటువాదం ప్రిక్లీఫ్ | నృత్యగీతాదిబాహ్యతః || 8
2
నృత్యగీతచరాధై నృత్యగీతాదినవలం | మంటపేతు విశేషతః
యాపి. అధ్యయనాది సమారథ్య | ప్రాపిదస్య సమంతరః || 9
బుగ్గేదం పుర్ఖుల్యిగ్గాగే | యుజుల్యేదంతు దత్తుఁడే
ప్రశ్నమే సామవేదంతు | అధర్వం చోత్తరే రథా || 10
3 ఉఁడేమచ జవం ప్రీతం | బ్రాహ్మణై క్షేదపరగై:
ప్రాణాయామహాః ప్రాణాయామత్రీయు కృత్య | కేవకాదిక్రమేణతు।
శిపం. నాసికాపుట మంగుళ్య | నిమ్మిచ్యేకం ప్రశేషతు
ఉదరా చేచయే చ్యాయుం చేచనా ద్రేచకం స్నేహం॥
శ్రూఏం. శాహ్యానవాయునా దేహం ధృతిమాన్మారయేష్ట్రుశం
తథా పుర్ణం చ సంతిష్టి | పురాతా త్యారకస్నేహం॥
శంభుకం. నముంచతి నగ్యస్థాతి | వాయు మంత ర్ఘుస్థానీశం
సంపూర్ణకుంభవ త్రిష్టి | దచలస్యతు కుంభకం || 14
వాయునాసాపుటం వింద్ర్య | ద్వార్మితేవ విరేచయేత్
వామేన పూరయే చ్యాయుం | హరిసన్నిథిగో భ్రావేత్॥

C & E 1 అర్పసాధిక్రమాదారే | ప్రిభ్రస్తుఁడు మత్తమం | ప్రాణికీవ్రత్త్రష్టః
సాధాచేష్టసమావశః | కుర్మప్రశ్నాచారః | మాగ్రస్త గుణమియకః |
ప్రిమాదా దృగ్గుమయంతి | తర్మూర్తి విష్ణులభేత్తి | అధికచారః.

C 2 ఫంటాయంబీప్రాకైప్రశ్యం | సుకంఠయ్యమేవచాజంపరస్యోఽంతరిః| లాళం
చాముదిత్తమం | రకాసీంపాయపూర్ణీతః | విష్ణుసీద్యమపూర్ణీతః ఆగమర్థం
కుంభమామాం | గమపారంతురామసాం | ఫుంటాప్రాకైప్రశ్యం | దేవస్థానే
మంభమా అధికచారః.

C & D 3 ఇతిప్రమం చార్మింశే | సైపత్యం ప్రీతః | అధ్యాత్మంయ
సాయువ్యం | తామాస్యం మంత్రిపొతకం పొరాతరః. కట్టర్మంశే శుంధ
రీకాతు మాభ్యంప్రీయమిం కంభాపాద్యపొం | దౌర్మా వందలేతస్య సయంతి
కోసి | కంభే క్రతు తస్యైక కర్మప్రిష్టి | త్రిపూర్ణార్థి త్రపూర్ణాస్తి | వాపర్మిస
కృధితుకః | ప్రిక్లువ ప్రీపస్తు కారయే త్రేత్త్రాజుణః॥

C 3 ప్రీపుస్తాత్మక్రమః - భూమిలిర్మాధుకుందిర | స్యాపథ్యానాపిసకం - తోమ
ప్రాణిక్రమః వాధమిర్మాధుక్రమః విత్యుమై త్రికామః | కంభల్ను
మాభ్యంప్రీయమిం భూమిలిర్మాధుక్రమః | అధికచారః॥

అన్వయః
 భూతమ్రుద్ధః . నారసింహాస్య మంతేణ । దిగ్వంథం కారయే గ్రీజః
 దేహం విశీషయేత్తత్త్వి । వాయుమంత్రిణమంత్రవిత్ ॥
 దాహయే దగ్నిమంతేణ । స్ఫూర్తిదేవం సమాధినా
 వారుస్తైనవ బీశన । १ సేచయే దమ్యతేన వై ॥ 17
 సర్వావయవసంపూర్ణం । భావయిత్యాస్యదేహకం
 స్తోత్రాంగ
 స్తోత్రః . అంగస్యాసం సమారథ్య । కరన్యాసం ఆక్రోవచ ॥ 18
 సృష్టిస్యాసం స్థితిస్యాసం । సంహృతిస్యాస మేవచ
 ద్వాదశాస్త్రమంతేవ । స్యాసమంత్రి ముదీరయేత్ ॥
 అష్టాక్రమాస్త్రః తిఖా మధ్య త దాఢైచ । ఆస్యేచ హృది చోదరే
 స్తోత్రాని . గుహ్యాకాసాచ పాదాచ । స్థోనా స్యాపోత్రస్యాతు ॥
 క్యాపాకుం మూర్ఖీణ పూచ్యే తథాయామ్యేపశ్చిమేచోతోషినా
 స్తోత్రస్థానాని . అస్యేచ పూర్వమ తుంరాయిద్విషాంత్రముచ్యతే ॥
 సృష్టిస్యాసం తిఖాదిపాదపర్యాంతం । సృష్టిస్యాస , దివ్యతోత్తమ
 దేహా . విషరీతేన యోగేవ । విషరీత ముదాహృతు ॥ 22
 ఉదరాదిచ హృదయంతం । స్తితి రేవం ప్రకీర్తితం
 కరస్యాసే స్పు పాశిన్యాసం తతోవక్షేయితర్పున్యాదియాధ్యాక్రమం ॥ 23
 స్తోత్రిశేధా . వాముంతం సృష్టిసంజ్ఞాతుం । సంచారం విషరీతికం
 కరస్యాసే శీజ తిఖాని . తర్జున్యాదికనిష్టాంతం । స్తితిరేవం ప్రచయ్యతే ॥ 24
 కరస్యాసే శీజ మధ్యరేఖాసు సర్వాసు । బీజస్థాన రుతి స్మృతు
 కరస్యాసే అష్టా . అష్టాక్ర స్పునుద్దిపం । కుర్యా త్వర్ణిణవసంపుటు ॥ 25
 కురస్యాపాకుం తస్యాహ స్యాపోత్రలాసీని । అపసవ్యుతలాంతకం
 స్యాపోత్రాని . ద్వాదశాప్రభీఖానాం । సృష్టిస్యాసం తదుచ్యతే ॥ 26
 పూర్వమత్త స్తితిసంచార । స్యాసయోగం ప్రకీర్తితం
 యోగపీతఃకం వాసుదేవేన కవచ । యోగపీతం ప్రకల్పయేత్ ॥ 27
 సంతప్తునం . ఆగ్నేయాదిషుకోణేషు । ధర్మాదినాం ప్రకల్పనం
 ఇంద్రాదిసేషుపర్యాంతం । అధర్మాదిప్రకల్పనం ॥ 28
 అధస్థా స్మృత్య మైశ్వర్యం । తంకళోచరి విస్యసేత్
 గుణత్రియం తదూర్జ్యతు । తదూర్జ్య మండలత్రియం

- పాత్రీకథిః । ఆనను పూజయే త్వచ్ఛా | ద్వంధలుష్టాదిభిః క్రమాత్త
తోయభాండం తత్తో వామే | అవ్యద్రివ్యం తుదక్కిణీ|
శోధనం తూర్పనం కుర్చ్ఛా | చ్ఛంభాదీనాంచ పాత్రీకం
ప్రణవే నార్పయేమూర్ఖిం | పూజాద్రివ్యం సమత్తకం||
పోతుయే ద్వంధతోయేన | పూజయే జలభాజనం
కలిశ్శాపనామి. పంచపాత్రం సమాదాయ | నిత్తి పే దైవస్థితా || 32
పాత్రీ మేకం జలైః పూర్ణి | గంధలుష్టాదిభిః క్రమాత్త
అవాహయే తత్తో దేవం | ఇతుక ఇతి మంత్రీతః || 33
X మూలబేరం ద్వ్యజశ్చేష్టా | పాత్రీమధ్యసమాహ్యయేత్
సేవయే త్వారిమా మూర్ఖీ | తేన మంత్రీగా దేవికః ||
అంతర్భ్యామిః. కేవలం భావమాత్రీగా | మంత్రీచ ద్వ్యతీత్తమ
అభాసామ్య | అవాహన మిదం తైయం | దేవదేవస్య చార్యీకాః || 35
పాత్రీమం. స్వాగతం ప్రీతావేనైవ | అనవంతు సమర్పయేత్
అర్ధంపాద్యం తథాచామంగంధంపుష్పంచథూపకం||

B 1 అయి రంత్రాఖయే కృప్యాక్తః (పాఠాంతరః)

- C X మూలవేరా ద్వ్యజశ్చేష్టా | (పీపీదశిక్షకం యథా) దిష్టా రుష్ణా దీపక
మాత్రమంత్రీగా దేవికం | పాత్రీమధ్యసమాహ్యయేత్
X X ప్రాగకర్ణీలచేష్టన | అనసే స్విపేత్తయేత్
యోగావస్తాసం తిత్రీ | ప్రాగరంక పాలం సీరం||
సమ్ముఖీరేణం తర్చా | క్షుంధీరాఘవిన్యాయ
యథా కేచే తథార్థాయం | తంత్రీసాగ్నిం పంచత శత్తః||
శేషాశ్వమం వివా శంఫ | తత్తోమర్మాం చ్ఛిపరుయేత్
అర్థం పొత్తుం తథా చామం | గంధం ప్రశ్నంచ థూపకం
దీంప చేవ యథా యోగ్యం | మంపుంత్రీగా మంత్రీంత్రః||

- C - E రింపం రింగం ద చేరంచ | చ్ఛితి చేతి చతుర్మిథం
మాత్రకాంధిధుజ బహుశేషమూర్ఖిణాం | మంత్రాగంథాగనిష్టమః||
మశ్యాదిమయ్య | మూలశేష తథుర్మాం | కర్మాగ్నిర్మాంత్రమః||
మిషయాని అష్టతర్మితం దర్శా | పుత్రు క్షుంధిమూర్ఖం||
మిషచేవ మాత్రిణాం | పాత్రీమధ్యసమాహ్యయేత్
మిషచేరం సమాహ్య | చేర మంత చ్ఛిథయ్యచ
కత్తులే బహియాగంచ | యోత్రాంతంచ లింగకం
పాత్రీదశేషమాహ్య | ఇతంత ఇతి మంత్రీతః||

నద్యాకై మూలమంతేణ । ప్రోప్రువ పునఃపునః
హంకార్పనం చిందెసే న్యాసే స్నుంత్రో । స్వదేసేపూర్వవద్యధా
స్వయసాదయః తక్కుత్రేషిల మాదాయ । పిలివారా ప్రువల్పయేత్
పిలివారవ్రువుం పూర్వేతువాసుదేవంచ । యామ్యే సంకర్షణం తథా ॥
ప్రీత్యుమ్మంతు వ్రీతిచ్యాంచ । అనిరుద్ధం తథోత్తరే
అగ్నేయేతు ప్రియంస్తాప్య । కైబుత్యాంతు సరస్వతీం
వాయవేతు రతీం స్వస్య । సర్వజాంతీం తదేళకే

ఒక ప్రాణి లుహవాయి.

“ఇం తే శుండరీకామి, మయ స్తోగరుఢ్యాజ
సతు స్తోస్తుశ్శ్రుతీకే । మహాత్ముయ శ్రూర్యాయ
సతు స్తోపక్షిరాజాయ । మయ స్తోపర్మాయాయ
మయ స్తోసామి సాధాయ । మహిక్రీవప్రమేశ సతు ॥
పరాయాయ మయ స్తుభ్యం । బ్యాహిస్తుభ సతుం మయః
మయ స్తోసామిదేవాయ । వారాయిః పగ్కుతే ॥
ఇం చా చామ్యే మయ ఉఁఁఁ । ధ్యాక్యా సంక్ష్యా ద్వితీయత్తు
క్రాంతే శ్రుత రాజుఖ్యం । యథా స్తోసే యథావిధి
ఇం సంప్రేషకః పోర్కో । పాతే రాజామాయం ద్వితా.
మహాస్వర్విధి మేవంతు । శ్శుక్కుకైత్యాంశం వరేకః”

N. B - ఈ క్లోకముల పీచ్యుకునే హంకార్పనవాదివిధిల సదహరించు గ్రీంఫముగా
పూతికుం థామింసెచురుగాతే!

C. లోధి అధికశారముల.

స్తోసంశోధనాక్రమితుం । మాగ్నం చాథుమ్మణం
స్తోస్తుత్రుణంత్రే । స్తోమం పంచాగులింశం
స్తోసార్థం జలే ఆపాశాయామి క్యాం తేమి । స్తోసార్థిమిహసుందరీ
గంగాదిత్తుభ్య । దేశీంగే సతు స్తుభ్యం । సగ్యత్తిత్తపుషుంధ్యితే
శిరామామాయం విష్టో ర్యాయపరాంత్రో । మహిక్రీత్రీమిల్ల్యక్కే
క్ష్యద్ధ్యిం తేమి మే తేమి । గంగే పాతై ద్వితోవ మాల
శింశి (హంయభరాకారం) మంయః మాకారం । మింశి త్రిసమయిత్తం
తింప్తుంశం చింబశామిస్తే । మింప్రేస్తి ద్వియాశ్చంగమ
ముక్కామాసిక్కుకైమార్ఘే । మింద్రీసీలం శ్రీవాళక్క
పంచరక్కుని శ్రుత్యాయి । మంచికంథే వింపిచేకః
కైడుంబరంత అమితం । ఆక్ష్యత్తం చామసం తథం
శికామి రంచనం శ్శైయం । పంచర్యక్కే అ మింప్రేస్తే ॥

ప్రథమావరణే న్యస్యాలపై జ్యేశ్వరా స్తోమాత్ ||
 బ్రహ్మియావరణే. ప్రాచ్య మాదివరావంచ | నారసింహం తు దక్కిడే
 ప్రథమిచ్ఛాం త్రీఫరం న్యస్యా | హయుగ్రివం తథితేతే||
 ఆగ్నేయే భాగ్రవం రామం | నైఱుత్యాం రాఘవం తథా
 వాయవే వామనం వింభ్రాం | దీశాస్య వాసుదేవకం||
 శృంతియావరణే. ద్వితీయావరణే వశ్చా | తురివారాషప్రికల్పయేత్ ||
 పాంచజన్యంతు పూర్వేచ | దక్కిడే చక్రముచ్యతే||
 గదాంతు పశ్చిమే భాగే | ఉత్తరే చాల్పు ముచ్యతే||
 ఆగ్నేయే ముసలం తైవ | నైరుత్యాం ఖాస్తముచ్యతే||
 వాయువ్యేతు భవే చాచ్ఛబాం | వసమాలాం తదంశక్తి
 తృతీయావరణే పోక్తం | చతుర్థావరణే శృంబా || 45
 చతుర్థావరణే. కుముదః కుముదాత్మక్షు | పుండరికో ధ వామనః
 శంఖుకర్మ స్ఫ్యిరసేతో || సుముద సువృత్తితః || 46

(10th శేష లిప్పణాయి.)

అశ్వేద ద్రవ్యాంతి. నీటార్గ మహితం దైవ | తమాగ్రం తిల మేవచ
 యిం కంఠం థలం త్రుష్ణం | అశ్వేద ద్రవ్యాంతి నీక్కి శేత్ ||

శాశ్వేద ద్రవ్యాంతి. శాశ్వేద దూరాం విష్ణువ్యోం | శ్యామలం చద్వుచేవచ

అవవనీయే ద్ర మిలాపంగత్తోంగ్ ||

భ్రాంతి.

ప్రాప్తి పూసికే శాంతోఽశేత్ || మరాక్షేత్రచ (పంకజం) చంపకం
 భ్రాంతి చూరులాశాంశ్ || ప్రాప్తి పొంద్యావధిగ్ంశేత్ ||

అభాష. ఏతా భ్రాంతిక్రింపాశ్ || క క భ్రాంతోఽశిషేర
 అభాష తలసింపర్చిం | మూలమం శేషం సర్వతః ||

మచా:—ఈ లైనుధారించిన శీకములేగాక, ఇంకను యిసేకములను శీకములు భ్రాంతానిరూపించుటగా నున్నామి. కానీ యిట్లీ భ్రాంతాను శీర్షిక్కగాన్చి మధుర్మిశ్రేష్ఠును కంఠగా సనురము గాచంచున పాటింగి దుకపూరింపక విభుత్తుని, అరిష్టుగాక యాప్తియోగాగ్రింపును ప్రశ్నేకముగా తరియుక పరామ్రాయును ప్రాప్తించుటన్న దలం దియుచ్ఛారము.

ఈ ప్రశ్నాగ్రింపు (C) అంశం “త్రీప్తి ప్రాప్తి కంపింజెనంపోతలు” మూడింటిని యించించుకట్టిడే అంశం అండలి ఆప్తానామిభావము చాలపక శ్రీ శిష్మింజెనంపోతలే యించించుటంచునునన శీగ్రింపునుండిగూడా శీగ్ని పొంగం తరమును ఆధికపొత్తము. మ యిం సంతుష్టమంచు స్వీకరించడట్టునది.

- ఇంద్రాదీశాసవర్యతం । న్యసే దైవ శూర్యన ద్వాకా
చతుర్థావరణే పచ్చ । శూవమే వచ్చుతే ధునా ॥ 47
పంచమాహితి ॥
గతి ॥ ఇంద్రాదీశిలోకపాలాశ్వ ॥ తత్తత్త్వానేష్టు దేశిక ॥
ఖ్యాతేశి ॥ కల్పయిత్తాయథాన్వేయంగరుడంతెంద్రిశాప్యాతః ॥
ఖ్యాతేశి ॥ సామేశావద్వయో ర్ఘ్రధ్యే ॥ తృతీయావరణా దృజీః
ఖ్యాతేశి ॥ విష్ణుకైవం న్యసే త్వాచ్యైనస్యైషాంపద్మమాససం ॥
బ్రహ్మాప్రాణే స్థితం దేవం । తద్వాహ్నేయతు సమంతతః
శాంహృద్యైభేషిక యోర్గుధ్యే ॥ పరివారాస్మికల్పయేత్ ॥
స్నానాసం ॥ స్నానపేదీం సమాదాయ । న్యసే దేవస్య సన్మిద్ధా ॥
స్నానార్థం పొర్చియే దైవం । వేకికోపరి విస్యసేత్ ॥

C. I అధికః పొతు, ఉండవ్రించండ్రభేమికు ఉండబస్తి । యుద్ధాశోభివిషయిత్తుచూ
శథావా ॥ సర్వేశ్వరమురవతస్సుర్భాదుచేతి ॥ పొర్చికాలంపముఖగోత్తుకంప
ఇయా ॥ ఉండవ్రించండ్ర పొర్చిగ్రాచే ॥ యామ్యే భద్రిషుభద్రిః ॥ నాయక్కాయం
అయియియా - పొంచే ధార్మిధార్మక్కా ॥ పొర్చిభుం పరిపాశేభు వాస్తువాథం
కడంకచే ॥ అధికోదుంబస్యాతాం - పొర్చిపారా పొకామితా ॥ ఉచ్చా
కుంబమధ్యస్యాం - దేశీ మంఠారుచుసాపా ॥ ద్వారపద్మిణివాయస్థా - పొర్చిపా
ధార్మిక్యక్కా ॥ ఉండవ్రించండ్ర తిష్ఠుచ పొర్చిషుధ్యారపుర్యాయోః ॥ తత్తు
శాధ్యంతిర్మతే - మాలతి పొర్చుక్కాభయోః ॥

సాధా దక్కించత్తు స్ఫుర్స్యే ॥ శంఖప్రమథి ఉథా ॥
అంగాకారించికసయా ॥ శ. భార్యలాశిషుధ్యాయే
అయంత విషయం చోథా ॥ పొర్చియద్వారపొర్చుయోః ॥
ఇప్పా ధాత్కుమధాకారా ॥ ఉపర్ధుర్ధురపొంక్కా
అథ భద్రిషుభార్మిధ్యే ॥ ఉంచుధ్యార్మపొర్చుయోః ॥
అమర్శశిఖాపాయ్ ॥ పస్తుద్వార్మే పొర్చిష్టుత్తు
పొర్చు శాఖథి ర్ఘ్రమై ॥ పొర్చియాదిసమౌంక్కా
అప్పుధార్మిషుధ్యంతం ॥ అర్పయే చ్చ స్ఫుర్క పుధక
(పొర్చిక్షుధ్యంతై పొర్చుత్తు) ॥ ధాషంధాషిష్టుత్తు
ధ్యాత్కు మా యమి సంపోర్ముయ్ ॥ అర్పయే స్ఫుర్కలుభుధ్యయోః ॥

C-E. చేతుల రససరిందిర సమికొన్ని యాధికపొతులు.

స్ఫుర్కసింహా ॥ మంచుమాకాంఱ ఉత్సుకి ॥ స్ఫుర్కసింహాపొర్చుయోః ॥
కము ॥ గ్రహిష్మాసాంత పొర్చుయోః ॥ సింహిత ఇథియమై

వంతధావసం.	చూతదండేవ దేవస్య దంతధావన మారథీత్ అహ్యై నిల్లేఖనాదీని దేవచారణై పూర్వవత్తో 52	
కలశావాసం.	అరమంటపమధైత్తు కలశావాం త్రైయు స్వసేత్ 1 సూత్రైవస్త్ర్యాది సంవేష్య ధాస్యరాశిషు దేశికః	
కలశముద్ర్యోగ్రత్తి శీర్షం.	కుశతోయం థావే స్నాధైత్ వశ్మిమే చాక్షతోదకం పుష్పతోయమహేంద్రోతులిమూర్తి శ్శాఖిషైవతం	
స్నాపసం.	పూజ్య యస్తేసమంత్రైశ్శ్శుస్సాపయే క్షూర్మైణవా గంధామలకతోయేస స్సాపయే దేశికోత్తుమః 55	
అలంకారావసం	అలంకైత్య యథాన్యాయు వేషికోచరి విస్యసేత్ అభరణసమ ర్పసం.	మకుటం కుండలం చైవ కేయూరంకంటుఠాం 56
ఉషికాది స్కాంతోస్థా మాంతోస్థా రాశి.	పుర ముగురికం పైవ భస్మాపీరం తథైవచ నూపురం కటిసూత్రోచ పాదకింణిమేవను 57	
శంకారాచ్యుసం.	ఉషపీతం ప్రాదధ్యాయై మూలముత్రైణ ముత్రవిత్ అర్ధ్యంపాద్యంతథాచామం గంధంపుష్పంచథూషకం	
ప్రాప్తయ్యం	దీపం పైవ యథా యోగ్యం మూలమంత్రైణ దేశికః	
శంకారసింహసం.	గంధాదిదివపర్యంతం పరివారాణా సమర్పుయేత్ 59	
మాఘావాసం	చరుం నివేదయే త్వశ్శ్శు త్పుండరికాక్షమిద్యయూ	
మాఘావాసం	చరువాసం ప్రాకుర్మీత పరివారైషు దేశికః 60	
మాఘావాసం	ముఖవాసం తతోదధ్యా దగ్నికార్యం సమారథీత్ అగ్నికారంచ.	
ఏకశేర్ నాశమః	ఏకశేరవిథాసేతు పరివారా స్సుకల్పుయేత్	
పతస్పూర్ణః	పుండరికాక్ష మంత్రైణ స్తుత్యా దేవం ప్రాణమ్యుచ ప్రత్కాశీన.	
శంకారసం కవాట	బలికర్మ తత్స కృత్యా నితోత్సవ మధాచశేత్ 62	
శంకారసమి.	మూలమంత్రైణ మంత్రైణః ధృవబేరంసమర్పుయేత్ కవాటం బుధయే త్వశ్శు ద్వేషంకృత్యా ప్రదయ్యాణః	
	2 సంధ్యాకాలే ప్రస్త్రేతు కవాటం నవిమోచయేత్	

B. 1 సూత్రైశ్శుస్సాప్రియైత్తు - ధాస్యరాశిషుశేత్ || పాశాంశర్మః

B. 2 గాయంకాలాంతరే కాలే | కవాటం నవిమోచయేత్ || పాశాంశర్మః

అచాపకచాటుఁ అటాలే బింబసేవా యః । కుర్మా త్న విసక్షుతి ॥ 64
వాచేప్రతిశ్వాయః

గృహశాంత్యం గృహశాంత్యముఖ్యమైన కం
వాచేపా ॥ రవిమండలమథ్యాత్తు । ఆవాహ్యాచ విస్మృజ్యాచ ॥ 65
ఏవం గృహశాంత్య కర్తవ్యః శాంత్యమైన దేవపారాణి
మద్ద్యదశాంగుళంవాపి । అప్పాంగుళ మథాపివా ॥ 66
స్వానాధిక్యం నకర్తవ్యం । బింబమాసం ప్రచక్తి
శంఘక్రోగదా కద్భూ । దర్శనియం వనిరమణి ॥ 67
సువర్ణాదీని లోషమని । అస్యద్వివ్యం వివజ్యాత్
శయనావనయావాని । గృహేషమచ విసర్జయేత్ ॥ 68
ఇతి సంక్షేపతః పోకం । అర్పనం వైవనం ద్వీజా

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రే - కపింజలసంహితాయాం
అర్పనావిధి ర్మామ పంచదశిభ్యాయః.

టమ.

శ్రీమత్స్వామచరణప్రియాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

పోడ శోభ్యాయః

అగ్నికార్యవిధిః..

।

కపింజలః—

అగ్నికార్యాన అగ్నికార్యవిధిం వహ్నిః । దేవదేవస్య కాశ్మీరాణి
రామానియాంశాం దీపుయాం పోడ స్తోత్రమ్ । ప్రాతిపూయాం విశేషతః ॥ 1
స్వచ్ఛనే తోత్తువే సైవ । ప్రాయిశ్చిత్తేషు సర్వాః
అస్యేషు సర్వకార్యేషు । కార్యువ ద్వీజసత్తమా ॥ 2

B & D 1 కార్యువః—అగ్నికార్యవిధానం కం । శోభుమి మాచ్చామి కత్తురః । తత్తు
రం విష్టశ్లోకః । గ్రాహిపీం మే సుసిద్ధతమా (ఆధికపాత్రః)

సామాన్యకార్య సామాన్యేనైవ మాగ్దిణి । లక్ష్మణం వక్క్యే థునా
 స్విలభుణి । వచనాలయ మాపాద్య । ప్రీతు ధ్యాచమ్య దేశికః॥
 కుండనిర్మాణం వచనాలయయామ్యేతు । అగ్నికుండంతు కారయేలీ
 ఏకహ స్తుపమాసేన । చతుర్శ్రం త్రిమేఖలం॥ 4
 యోనివాఖిసమాయు క్రం । పూర్వాప్తం లక్ష్మణాన్యితం
 కుండస్య పశ్చిమే భాగే । ఆసనంతు విజేషతః॥ 5
 కుండసంస్థారుః ఉత్రాసంగసంయు క్రిః । ప్రాక్కుఖ శ్చాగ్నిమారథేత్
 సమ్మగ్గాలేషనం తత్త్వం । కృత్య కుండస్య దేశికః॥ 6
 కుశేన మార్జయే తుఫండం । కేవ ప్రోష్టయే తత్తు
 2 పూర్వాప్తి త్రిభి రుభేభై । రుభ్రరాగ్రీ స్తావచ
 గుణమంత్రేణ మరిమాట । శకలంతు విసర్జయేలీ
 హ స్తప్రీతుశనం కృత్యా । వహ్ని మాదాయ సాధకః॥
 అన్నికార్యమం డ్యైఫిలవం తథా చాగ్నిం । ప్రాణాయమం పరిస్తరం
 పాత్రా ధ్యాసాదనంచైవ । పవిత్రం ప్రోష్టణిం తత్తు॥
 ప్రాపోతాం బ్రహ్మాకూర్మంతు । ఆజ్యందర్శించమార్జనం
 పరిథించ దివ్యజ్ఞేష్టు । పరిషేచన మేవచ॥ 10
 ఉధ్వ్యం తైవానుయాబంచ । ఇర్ము మాఘార మేవచ
 అగ్నే ర్ముఖా చరుం చేతి । పురప్రాతంత్రిముచ్యతే
 కుండమధ్య లభ్యే కుండమధ్య యహలమ్మీగ్రం । సర్వాభరణభూమితాం
 నారాయణావా సాసం । సర్వావయవసంపూర్ణాంబుతుస్నాతాం విచింతయేతీ
 దేవం నారాయణం ధ్యాత్యా । సర్వీలక్ష్మణసంయుతం
 చతుర్వ్యాపాలం విశాలాక్షం । కోమలం పీతవాసం
 శంఖచక్రాగాపక్కై । శ్చతుర్భ్రిః కృతలక్ష్మణం
 కుండపాశిం తథా పాదం । శీర్షితాంకితవస్తుసం॥ 14
 కాలమేఘనిథం కాంతం । చంద్రీధింబనిథావసం
 షారకేయూరసంయు క్రం । శీర్షే నోవళోభితం॥ 15
 ఏవం ధ్యాత్యా సమభ్యర్థ్య । కుండమధ్య విజేషతః
 గార్మిష్టాభర్మప్రీతారేణ । చింతయే దేశికోత్తమః॥ 16

అగ్నిషత్యాం. తతోగ్నిం జవయే త్రతో । అగ్నిబీశేన సాధకः
కుశేన పోత్తుమే దగ్నిం । కుండమధ్యేతు విష్టో ॥ 17
వృజ్ఞలయిత్వాక్యాన్వేషాప్రాణాయామంతుకారమేత్
చ్యాదకశాశ్వతః) ఆజ్యప్రాణీం చరుస్థాలీం । ఫ్రీణితాం పోత్తుసీం తథా
సృష్టింవోచ తథా దర్శిం । ఇధ్యుం పరిథి మేవచ
భృంగారం వ్యజనం దర్శా । నగ్నే రుత్రరపూర్వతః ॥
దశ్మాః పరి స్తరై పత్రాః । పాత్రాకాధ్వంద్వేవసాదమేత్
పోత్తుయిత్వాత్థాసర్వాః । పోత్తుముఖీపురతోన్యసేత్
ప్రాతసంశ్శోషః వాసుదేవాదిథి ర్ఘృంతై ॥ । గ్రద్రాభః దిష్టు నిపాతయేత్
కమండలుం సమాదాయః భూరయేత్తోముణీంతదా ॥
ఉన్నార్య సహస్ర తతో । పోత్తుమే ద్వంధవారిణా
ప్రాణితాం పురతో న్యస్యి । పమితం తతో నిష్టి పేత్
పూరయిత్వా తతో తూర్పుర్య । అగ్నే కీళానపార్వ్యతః
ఉత్సాహయిత్వా పాత్రాః । పోత్తుమే ద్వంధవారిణా ॥
స్థాపయిత్వా తతో భ్యర్పుణి । దశ్మేణవ విధాయచ
కుండస్య దత్తింపే పాశ్చేవ్య । బ్రహ్మకూర్పం వినిష్టి పేత్
2 ఆజ్యప్రాతే న్యసే దాజ్యంఅంగారా నుత్తరే న్యసేత్
దర్శా నుద్దిపమే త్రతో । దర్శయిత్వా విస్మయచ ॥
3 దర్శాగే తతో నిష్టిష్టి । పున రుద్రిష్టు దర్శయేత్
ఆజ్య మాదాయ మతిష్ఠా । నగ్నే రుత్రతతో న్యసేత్
అదాయ పురతో న్యస్యిఅంగారం సహ యోజయేత్
4 కూచ్చే నోత్పతనం కుర్వాదగ్నౌ కుర్పుం వినిష్టి పేత్
దర్శా నాదాయ నవ్యేన । అపనవ్యేన సృష్టివో

B 1 పాత్రాః ద్వ్యాదశాగ్రాధ్యా ఆపాదన పుథారచేత్ । (అధికఃపూతః) ॥

B 2 ఆజ్యప్రాతే స్థాపే దాజ్యం । కాపిం గోఘ్నుక్తం ద్వీపి । మూలమంతోఽిం గాయ
(త్రాగ్యి)చ్ఛుం దేవోతమ్ ఆజ్యపంశ్చర్షాక్షాం క్షాంస్యి । అంగారా నుత్తరే
స్థిషేత్ । (పూరాణిర్మి) B & D 3 దర్శాగే న్యేతు విస్మయం । అంగప్రస్య
వృషమాణిః । పుకాశిష్టు దర్శాః । ఆజ్యప్రాతేం దర్శయేత్ । పాత్రాంతరః.
B 4 దశ్మేత్తుపుం తర్వాః । దగ్నౌ దర్శాకా వినిష్టిషేత్ । (పాత్రాంతరః)

సమ్మాన్యదర్శయే దగ్గా | దర్శా నగ్గా విస్తుచేత్ ||

¹ వరిథిం పర్చిమే భాగే | విస్వసే త్వనసురితః

దక్కిణో తరపాచ్యైతు | విస్వసే త్విథీ క్రమాల్ ||

పరిషేకంక్రమాత్మాత్మాంధ్వంవిస్వస్య కోణయో:

² ఇధ్య మాదాయు హస్తిన | అనుయాజం సమారథేత్ ||

వృథితాముఖమధ్యైతు | అనుయాజం తు విస్వసేత్ ||

² ఇధ్య మగ్గా వినిష్టిష్ట | పుత్రాచైవ ప్రాణపతిః

³ నైరుత్యాదీశపర్యంతం ఆఘారం వృథమం పుసేత్ ||

ఆనిలా ద్వగ్గిపర్యంతం | ఆఘారంతు ద్వీతీయకం 32

అగ్గై రుత్రరయుమ్యైతు | అగ్గిం సోమేన హూయతే

మధ్యమేతు ముఖి పుత్రాఅగ్గిమంత్రేణ మంత్రవిత్ ||

శరసంస్కారః | సృవే నాజ్యం చర్చా సించా చ్చయ ముద్యసయే దుడక్

వైష్ణవాగ్నించ కర్వ్యం | గర్భాభానాదికంక్రమాల్ ||

అగ్గై చ కల్పయే ద్వైవం | యోగపీరాదికం క్రమాల్ ||

పోడశిస్ఫుషో పుత్రామూలమంత్రేణ మంత్రవిత్ ||

జపుయా త్ర్యీణవే నాజ్యంచరుంపై మూలమంత్రతః

పోడశాపుత్రయోపుత్రాపరివారాఽపృథక్షపుథక్ ||

పరిశారమైతా ధర్మాగ్రసంతంతు | స్వస్వమంత్రోశ్చ దేఖికః

త్రీతి త్రీత్యైవ జపుయా | దాజ్యైన ద్విజసత్రమః 37

త్రిసంధ్యంజపుయాధీన్మాణ | ద్విసంధ్యంవాధ్యతోత్రమ

పేరయో రుథయో: కుర్యాదన్యధాదోషకృధృవేత్ ||

అస్యేషు చాగ్గికార్యేషుయుక్తమాణైణ కారయేత్ ||

సృచంనిధాయ పురతః | తస్యపాచ్యైవినిష్టిపేత్ || 39

అజ్యాస్థాలీం తథాయామ్యై | సృవంపై చోత్రాంతా

B 1 మూలమంత్రోణ పుత్రమాణ | దర్శా నగ్గాచ నిషిచేత్ || (అధికపొత్తః)

2 ఇధ్య మగ్గాతు విష్టిష్ట | అయం కైద్యైతి పుత్రమితః | ఆఘారపొత్త మూ

రథ్య | పుత్రాచైవ ప్రాణపతిః (పొత్తాంతరః) B & D 2 ఆమిలా ద్వగ్గి

పర్యంతం | ఆఘారం వృథమం పుశేత్ | సైవతాధీశపర్యంతం | ఆఘా

రంతు ద్వీతీయకం పొత్తాంతరః.

ఉపయుక్తుకూళా సర్వై | హన్తే నాదాయ దేశికః ||
 హన్త్రయో రుభు యోగ్యుహ్యు | ఉత్తరాగ్రేణ బంధుమేత్
 అజ్ఞప్రాతే తథా మూలం | మధ్యము సృవ మధ్యము
 అగ్రేణ సృచగ రుంతు | స్వర్ఘయుత్వా యథాక్రమం
 త్రికృత్వాత్ముయథాన్యయం | దర్శనగ్నవినిష్టిషేత్ ||
 అనుయాజం తతో హత్వా | పరిథినేవ మేవహి
 ఉచ్ఛేయ హత్వా ద్విజశ్శైవుప్రాపోతాం పురతోన్యసేత్ ||
 ప్రాపోకుసీం జల మదాయ | సేవయే త్ర్విశితాజలం
 పూర్వాదిపామవర్యంతం | సేవయే త్ర్విశితాజలం 44
 వచ్చిమే తత్త్వినిష్టిష్య | పోర్చుయే దాత్మన స్తనుం
 బిధ్యుప్రతశ్శనంహుత్వా | బ్రహ్మగ్నోద్యసనం చదేత్ ||
 పరిషేఖం తతు: కృత్వా | పూర్ణాహుతి మథా చంతే
 ఆశ్చర్షసుహశిషం అగ్ని మధ్యగతం దేవం | హృదయేతు నమర్పయేత్ || 46
 ఇతి సమ్యక్తుమాఖ్యాతం | అగ్ని కార్యం ద్విజోత్తమా
 ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం
 అగ్ని కార్యవిధి ర్మామ - పోడింధాయః.

ఢిమ్.

శ్రీపాంచరాత్రీదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం
సమ్మహితాయః
సతోయైత్తువిధిః.

కపింజలః:-

నితోగ్రహమేతాః | నితోయైత్తువం ప్రవక్త్వాయి | సమాప్తా చ్ఛుణు సువైత
 త్రివిధం చోత్తువం పోర్చుకొతంతేస్మిన్ము | బుమినావురా

B 1 చర్యాథాన్యాసి రత్నాచి | తుష్ణీచిర భలాచి | గంభీరాయిచి వస్త్రాచి |
 శాప్తో విధానిచి సర్వత్రాయిచి సంమోషి | సంతూధాహుతి హవశేత్ |
 అయ్యాథాహసామిం హత్వా | అగ్నిం సంత్రప్తి శ్చాయిచి (అధికపాతః)

- వింబగచాన్నంచ పుష్పంచ త్రివిధం తదుదాహర్ణతం
పూర్తిలకుణం సావగ్గం రాజుతంతాముంపాత్రం సర్వైత్ర యోజయేత్ ||
- పృత్తాకారంతు కర్తవ్యం | మధ్యై పద్ము నులకుణం
అష్టకత్సిసమాయు క్తం | కళ్లికామిమలాకృపిం || 3
- అస్త్రావింశాంగులం విప్రీ | విస్తరం సముదాహర్ణం
అన్నపీంం తెతః కృత్వా | పోడశాంగుళవిప్రరం || 4
- చతురంగుల్ మాయమం | అన్నపీరస్య లక్షుణం
కర్మార్థ పురతో స్వస్య | పటం చోపరి విస్యసేత్ ||
- ఖచితింశార్థసం | బలిబింబం సముదాయు విస్యసే చ్ఛ పటోపరి
అపాహ్యాచ తతో దేవం | బలిబింబే నియోజయేత్ ||
- అర్ఘుయల్వా యథాన్యాయంలాభ్యుటిభిరనుక్రమాల్
అష్టస్త్రేషు విస్యస్య | 1 వాసుదేవాతితః కృమాత్ || 7
- ఖరిదాశివామః | రథంవా కుంబరంవాషి | శిఖికాం చాక్ష్యమేవవా
శకటం భారీహృద్యం వాపి | వాహయే ద్వరుడభ్యజం || 8
- ఉష్ణిషేషో తరీయుట్టై | రలంకృత్య యథార్థతః
సపాతోం దేవ మాదాయు | విస్యసేచ్ఛ శిరోపరి || 9
- కమండులుం తథా పుష్పం | ధారయే దైవిష్టుపోతమః
అష్టగో ధారయే త్వాతోం | బలిద్విష్యాసంయుతం ||
- ఖరిదాశివామః | ఎన్వరచార్యుం సమాసాద్య | చండంశైవ వృచండకం
పూజయే ద్వంధపుష్పాట్యై || 2 రస్యపీతంతు దాశయేత్ ||
- దీంత్తై: పరిచారైన్తు | కుర్యా ద్వాహ్యప్రశ్రాఖనం
వృధమం ద్వీర మారభ్య | బలిషీతాంత మేవహి॥
- సృత్యగీతసమాయు క్తం | వీణావేసుసమన్వితం
స్వసామేనైవ మంత్రేగాబలిం కుర్యా ద్వ్యధ్యాకమం
ఘత్రీచామతసంయు క్తం | వితాసధ్యజశోభితం

D 1 చాయలక్ష్మీతికాణ కృతుల్ || పూర్వాంతరః,

B & D 2 రస్యపీతంతు దాశయేత్ || పూర్వాంతరః.

మృదంగఘనవాదాని । శంఖశేర్వాదిఫ్లోవయేత్ ॥ 14

ద్వీపియావరణే కుర్చ్ఛాగ్రోపురంతు శనైర్వ్యితేత్
తృతీయేతు తథా బ్రాహ్మణ్ । బలిందద్వార్ష్యముద్రతకః ॥

చతుర్థావరణాచేతే తుండ్రధ్వరం సమాసాద్యారవిచంక్రాచ పూజయేత్
బలిపరిషాపీతి । పీరస్య చెంద్రోకిగ్ంగే । స్థిత్వావై వింబదారకః ॥ 16
పీరస్య దష్టిం పార్శ్వే । ఉత్తరాభిముఖసేతః
పూజయిత్వ్యా యథాస్మాయం । పీరే పారిషధేక్వ్యరం
ద్వివ్యాం సర్వ్యో వినిష్టిష్టాబలిశేమం సమావయేత్
పీరప్రదష్టిం కృత్వా । వించేస సహా దేశికః ॥ 18

బలిపాగణసత్యే బలికర్మతు కర్తవ్యం । కాతుకసైన్యం సన్నిధా
ంతుంచాథా అస్యధా దోష మాపోష్టి । తస్మా ద్వ్యత్తేస సన్నిధా
చేత్రవ్యవాయః । ఏచొరణాంకరం । ద్వీపియావరణం ప్రాప్త్యః । శిథుర్యం గచ్ఛ తృప్రదష్టిం
మార్చికాధ్వరమాసాద్యః । పాదవ్రీకౌరవంతురు
దేహద్వారంసమాసాద్యః । అర్థ్యందత్వ్యా యథావిధి
సహత్రీం దేవ మాచాయికర్మార్చు పురతో స్వసేత్ ।
పూర్వవత్సూజయిత్వాతుకర్మార్చుయాంసమర్పయేత్
కర్మార్చు దష్టిం పార్శ్వే । కెట్టింబ ముపసాదయేత్ ॥
కర్మార్చు మర్మయే త్రత్రీ ॥ 2 గంధపుష్టాదిశాసనమా
శిష్టాల్పాత్రస్థమాచాయమూర్తిష్ఠమధ్యేతువిన్యసేత్
వివ్రక్షేనాలయం పార్పిష్ట్యః । పుష్పం తన్నై విషిష్టిపేత్
బలిషేతే అన్నాంశు తతః పచ్చా ద్విజశేష్ట్మః । బలిపీరం సమాశ్రియేత్ ॥ 24
నిషేషం । 4 అన్నపీరం తతో ధృత్వా । ప్రదద్వా శీరమూర్ఖి

B & D 1 సాకష్యాధరంద్వాటై । లైష్ణిక రుచిర్భిరికం । శార్మిశ్వాసులైర్యకిథి చ్చాపి
సామాజికమయ్యేతః । ఉత్సవం పుట్టాప్త్యః । ప్రథమావరణం శనైః ।
చ్చాప్తేతే విషా క్షుం । కొండే నైశిం ఘోవయేత్ । (ఇక్ష్వాధికఃపాత)

B & D 2 గంధపుష్టామ్రకాశిధిః (పాచాంకరః) । B 3 ద్వ్యాప్తిసమాచాయమా
కిష్టమధ్యేతు విన్యసేత్ । (పాచాంకరః) । B 4 అన్నపీండం తతో కృత్వా
నిషేతే శీరమూర్ఖిః (పాచాంకరః).

ప్రాతం ప్రవ్రతిశయే త్రప్తి గేహ మాసాద్వయ ధారకః॥25
 ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కఫింజలసంహితాయాం
 నిత్యోత్సవవిధి రామ - స్తంధరోధ్యాయః.

ఓషధి

శ్రీమత్స్వాచరాత్రీప్రవ్యాగమే - శ్రీకఫింజలసంహితాయాం

అష్టాదశ శోధ్యాయః

హావిర్లక్ష్మణః.

కఫింజలః:—

మాస శ్రీమతు ధ్యాయః. వ్రాతః. ధార్యాయః. ధార్యాయఃభిః.	అథ వహ్నీ విశేషాణ । హావిర్లక్ష్మణ ముత్తమం సర్వలోకగురో సుష్టి । దేవాదీనాం ప్రపాతాణం । 1 సర్వభూతజగద్విష్టి । క్రసారోగ్యవివర్ధనం తస్మా త్వర్యాప్తియు త్వేవ । నైవేద్యా సముదాహారం తిలవీహియవామాసా । గోధుమాశ్చ విర్యియాగవః వేషమస్యమాకసీవారా । జర్మిలాశ్చ గవేధుకాః । 3 మర్కుటాః కృతకాశైవ । వనః స్నముదాహారా: రక్తశాలి మహాశాలి । కలమూ గండశాలయః ॥ 4 శ్వేతశాలి సమాధాశ్చ । పణిమార్ఘా హస్తశాలయః సుకుమారాశ్చ సూక్ష్మాశ్చ । శాలయ స్ఫుర్పితిరితాః ॥ అస్యేవ హీహాయ శ్వసా । శ్వాల్యాలాశేతు చేషిక: యూష్మాకాశ సర్వబీజాశ్చ । గృహ్మాయూ ద్వావికర్మాశి ॥ భూమేరాలేపనం కృత్యా ॥ 2 పోత్తుయే తుట్టక వారికా ధాన్యం తత్తి వినిష్టిష్టి । శోధ్యాయా ప్రాయశ్శుర్మః ॥
--	---

B & D. 1 ఇతి సహ్య క్రమాధ్యాయితో నిత్యోత్సవమిథి: ప్రాయః (అధికమార్గః)

B 2 పోత్తు యే ద్వింధమార్గః ప్రాయంగః.

శ్రీమతాపాత్ర
తాడ. తథాన్యం సమ్య గాదా యోయాఖ లేతు విన్నిషేత్
ఆలేషనం త ఫాభ్యుక్యు । ముసలం తత్త్వి నిష్టి పేత్ 18
అవహూతం రలః కృత్యా । ॥ భార్యయూ సాధుశీలయూ
బ్రాహ్మగ్రాణదిషు వ్యోమైషు । జాలా నారీతు సా భావేత్ ॥
తుపూ ప్యాథో వ్యశూచ్చేణ । కణాదీంశ్చ విస్రద్యయేత్
తండులాంశ్చపి గృహ్మాయాద్దీష్మితః వృషసంఘ్యయూ
ధాన్యహూసేతా: గుంజద్వ్యయేసమామంస్యాత్ । నిష్టంమామస్యానింశ్ఛి:
నిష్టాప్తికే ఫలం వింద్యా । తిన్నుటి: పరిచక్ష్యాతే ॥11
చతుర్ముష్టి కుమపం । ప్రస్తా తస్య చతుర్మం
తద్వయం చతు రి త్యు తంపాఫకంతు చతుర్మంస్యా ॥12
తద్వయం శివ మిత్యు క్తం । ద్రోణారస్య శివద్వయం
ద్రోణద్వయం తథా భారీభారం భారితీయం భావేత్ ॥

2

వాచపాత్రం దాశ్చ త్రివిధంతు సమాభ్యాత్ । ముత్రమాధమమధ్యమం
వాచితి: । ఉత్ము చాప్తభారంతు । తద్వం మధ్యమం భావేత్ ॥
తస్యాప్త మధమం పోత్తం । త్రికాలేతు విశేషత:
అధకం తండులం గ్రాహ్మాంపచయాయా సివేదయేత్ ॥
ఏకకాలేతు మధ్యాప్తాన్ । ముద్రీకం తం ప్రశీలితం
ఉత్రమాదిక్తమేస్తున్ । త్రికాలం నిత్య మాచరేత్ ॥

A. D. 1 ఆర్యాపై సాధుశీలయూ (పొరాణింపు)

B. 2 అధికార్తః—య మేరం క్రమం ప్రశీలం । ద్వితీయం క్రూరు రాక్షసః తం
ఇద్వయం తు మాపం స్యాత్ । నిష్టం మామస్య నింశోః నిష్టాప్తికే ఫలం
పోత్తం । క్రమంరస్య రుగూ చ్ఛియి ఎఱూగా మధ్యాప్తి: పోత్తా । మార్యు
స్య ఇధాశేషమాశేషి క్రూరుభి క్రాంతికే । త్రాయికార్యి మితి స్యుకి: కషాయ
స్యాప్త స్విశశ్చీత్తి । కథ్యశేషమ్యుషాయా లభ తద్వయ మధ్యాప్తం । ఇష్టాభిష్ట
మిలంర్యుభి అష్టాభిష్ట ఉల్లంకోతే । కారి రి ఇష్టాభిష్టయేతే అష్టాభిష్టమాశేషం ।
క్యాపా ప్రాపుకే ఒధా కాథి రష్టాభి రాక్యార్థం । మధ్యాప్తయ మితి ద్వితీ
శే తద్వయం తండులం పోత్తం । కష్టాభి: పోత్త మధ్యాప్తి: శే తద్వయం చతు ర
త్యు క్తం । ఆధుంసం చయర్థుయా క్రింయం ఇతి మిత్యు క్తం । త్రింయం తస్య
ఇష్టాభిష్టయం ప్రింయాయిపు భూతం స్యాత్ । త్రింయం భార మధ్యాప్తి:

పాచనిం.	1 వశ్మిః ప్రీత్యైనవక్తాత్మ్యాతిఃశులాకాతారకోవమా—
వయవచపాత్ర లక్షణం.	చరుపొత్రుద్విధాప్రోక్తాత్మామృణ్యముమైనవా— పొత్రుప్రహైశ్యేద్విద్వా—తుషులాకాత్రత్రవిత్తిపేత్—
జలవ్రమణం.	తీయోయు తదర్శ మథికం । తుషులస్య ప్రమాణత్రా 18
పాచనం.	సేచయిత్యై సమారోధ్య । చుట్టీమథ్యై సమాపీతః అగ్నిం సమింశయే తాట్టు । శరావేణ సిధాయచ ॥
అధివారం.	అధిభార్య తత్ స్పుర్య । న్యూలేనై వావతారయేత్— బహిశ్శుద్ధిం తత్ః కృత్య । గంధతోయేన దేశిక: ॥20
పాచకలక్షణం.	ఉప్యువుండ్రీగా తత్ఃకృత్యైమృత్యుత్సుయూధ చస్త్రి శుక్కవత్తుధరైన । కుల్లయ్యకోవచితక: ॥ 21
పాచిష్టుషేషణం (కాంశిం రక్తంభాగ్యాది).	కృతస్మాతో స్మిపచేత్యై । ఉష్టరే త్వరిచారక:— ద్వారస్య తరపార్యైతుస్తాపయిత్యైచచుక్కమాత్— పావర్ణం రాజతం తామ్రం । ఆలాభే కాంస్యమేవవా పాత్రీం శతవలేనైన । కారయిత్యై సువృత్తకం ॥ 23
పంచాశ త్పంచవిశద్వా.	పంచాశ త్పంచవిశద్వా । షోదశం ద్వ్యాదశంతువా— పాత్రీసంఖ్యై ఇతి పోర్కా । యథాకామ మథాశివా— పోర్కేకం పాదసంయుక్తం । ల్రిపాదం నలయు భవేత్— దర్శిష్ఠస్తసమాయుమా । అగ్రిపుచ్ఛుా సువృత్తకం॥ అధవామృణ్యయుం పాత్రీం । కడరీపత్రీ మేవవా ప్రీత్యైయిత్యై పాత్రీఽి । పీరపోవరి విశ్వసేత్—
దధ్యాఖ్యానం. నిషేషణం.	అన్నం వికీర్యపాత్రీషు । పూర్వమందాక్రూతిం యథా— గుడభంపసమాయుక్తం । కదలీఫలసంయుతం ॥ 27
	ముద్దాది న్యుపదంతాంశ్— । తత్యైత్రీషు వినిత్తిపేత్— లవకాదిరసాంశైన । ఉపదంతేషు సేచయేత్ ॥ 28
	ధూపితాంశ్యై తా నన్యాముపదంతాంసుదాపయేత్— ఆత్మేన దధిసంయుక్తం । పాత్రీమాదాయ దేశిక: ॥29
	భగవతోపాశణం. బింబాగేతు వసేద్విద్వా— । 3 నత్యాధిపదివిన్యసేత్—

D 1 అణ్ణిః ప్రుషుశసుకృత్యై 2 భస్యసు జీవోత్తు: 3 పాచాత్రః.

D 2 నత్యా కీరోవి ర్యైచేత్ । (పాచాత్రః.)

నివేదయే వై దేవాయ | పాసీయంతు సమర్పయేత్ |
మయ్యకేసిశేషనం పాత్రీ మేకంసమాదాయ | విష్ణుశ్శైనాయదావయేత్
అఖండ్యే రోగి విష్ణుకేస నివేద్యంతు | జల మధ్యే వినిష్టిపేత్ | 31
శేత్.

అశ్వియా తూపాజకో నాన్నం | విష్ణుశ్శైనవివేశితం
సకలం పూజకో శ్శైయా | దమ్యతస్య నివేశితం | 32

మఘ్యప్రశాంతంకౌతు తద్రిష్టుజ్యం యతిథి ర్ఘృత్యైః | మునిభిర్ఘ్ర్మమృచారిభిః
శాయదారిత్యం | నివేశితంతు యద్గ్రివ్రం | వైషవాయ సమర్పయేత్ |

శ్రుతాచథతం తద్రిష్టువ్యం భోజయే వ్యివ్రం | మహాపాతకవాళవం
శులం | ఆర్యుజ్ఞాన మవాప్త్యోతి | మనస శ్శుధిహేతుకః | 33

శాచి శ్శైమం ప్రశంసంతి | మనయ ప్రత్యుదర్శినః
శ్రుతాచార్య పాత్రీమేకంతదక్షంవా | ఆచార్యాయ ప్రిదావయేత్ |

శ్శాగం | 1
శాయపూరుషిష్ఠప్రహరోమూర్ధ్వా బలిదానార్థం | హవిరస్యంతుపాచయేత్
శ్శైకచామివదనం | శుద్ధాన్న మితి విఫ్లేయు | పాయపాదీఽ శ్శైస ద్విజా

శాయపాదీఽ తండులాఽ దిగ్ంగులాఽ ష్ట్రీరాఽ | తండులార్థంతుముద్గ్రకం
పాదితు పాయసు విధి | గుడాన్నం చోచ్య లేధునా |

గుడాన్నం | ష్ట్రీరాదీఽ పూర్వ్యవత్సూత్యైత్వం | గుడ మరం వినిష్టిపేత్ |
గుడార్థం ప్రత్యే దాజ్యం²గుడాన్నంతు త దుచ్యతే |

తండులార్థంతు ముద్గ్రంస్యాత్ | ముద్గ్రాన్నమితిపాచయేత్ |
పారిద్రాన్నం | మరిందిం రజనీం చైవ | శీరకం సర్పం తథా | 39

ఆలోధ్యవచితం శ్శైత | ద్వారిదాప్త్యోన్న ముదాపూతం
కృపరాన్నం | తండులార్థం తిలద్రవ్యంమూర్ఖయిత్వాత్తు పాచయేత్ |

చతుర్భుగం ష్టీపే దాజ్యం | కృపరాన్నంప్రకీర్తితం
పచసర్కుసి తర్పీ ఏవ మన్నం మయో భ్యాసం | వర్షాయిం తు వమ్య తే |

యాస్మాన్ని | కిష్టిలికార్చితై ర్యాపి | కీర్మిలికీటయుతై రపి

విస్ములింగయుతైశ్శాపి | కామై రగ్నిం నదివయేత్ |

శర్మియశామి | 3 అమగంభపరిక్షీన్న | మాఘారీత మహిషక్యకం

B-D 1 అపర్మం ప్రశాంతు | ఆపర్మం ప్రశాంతు | (అధికపాత్రం)
B 2 పచితం గుడాన్నికః | (పాచాంతరః) 3 ఛోయంభపరిక్షీన్న | (పాచాంతరః)

శీతలం చాతిపక్షంచ | స్విన్సుం ల్లిన్సుం తలైవచ | 43

శేర్ కీబాదిథి నుమం | త్వశే త్వర్యమితం తథా

ఫలాదీని. ఉపదంశా వధ్యో వజ్యే | ఫలాదీంశ్చ ద్వ్యజో త్వమా | 44

కదరీపనప శ్వాసుం | శూమ్మాండం బ్లిహాలీం తథా

1 క్రపుకం కారవల్లించ | కర్క్యం చైవ తు తింతిణేం |

ఉర్మారుకంచ కుంభాందంఫలాస్యేతామ్యదాహృతా : |

వఘురఫలాని. నారికేశంచ అభ్యారం | ద్రాతోసిబూఫలం తథా | 46

కపితం కర్కురీంచైవ | మాతులుంగంచ దాడిమం

తథా చామలకంగోధం | ఫలేషు మఘురం స్నేహం | 47

మాతాని. గంగాచైవ మహాగంగా | వనవల్లి తలైవచ

వల్లిచైవ మహావల్లి | మఘువల్లి తలైవచ | 48

పీధాచ తువద్యపీధాచ | ఏతాసాం మూల ముత్తమం

అలాథే శేషమూలాసి | వర్జయిత్యాతు సూరణాం | 49

త్వాయ్యాఫలాదీని. మహాతోశాత్యోంచైవ | కిశుబ్రహ్మాతికంతథా |

రాజముద్రంమహాముద్రం | శింశాంశ్చామృతమూలకాటా |

తాళం ఫలేషు సంత్యాజ్యం సర్వదా మునిపుంగవ

2

ఇతి సమ్య క్రమాభాయతో లైపేద్యస్య విధిః పరః || 51

ఇతి శీర్షి పాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం

మావిర్భత్తాం నామ - అస్టోదశోభాయిః.

B & D 1 శీర్షం రాజవల్లిర ((క్రమకం రాజవల్లిర)) | (పాంచరాత్రా)

B 2 దొం పూపా త్వర్యకే విషాం | తాళం ఫల హన్సాం | తస్య చంకితయం నిదం | కాప్యస ద్వ్యాజతుంగవః (అభిపూర్ణః)

చీమ

మత్తాంచరాత్రేదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితా యాం

ఏ కో న వి ० శో ధ్యా యః

ద్రోవ్యశుభ్రిః.

కపింజలః :—

సాధకాతీనాం	పుష్టిం సమ్య క్ర్పీవట్యామి । దేవదేవస్య తాగ్నీణః శుభ్రిః	సమ్యామిం సాధకాతీనాం । ద్రోవ్యాణాంచ విశేషతాః స్నేహాచమనశోచేన । ప్రాణాయామేన దేశిక అంతర్పుహిత్యుర్భురస్య । సాధకస్య విశుద్ధ్యతి॥ 2
పుష్టిః.	ప్రోసాదళ్మానసంతోషా । స్నేహస శుభ్రి రుచ్యతే	
శతకుంధి .	సత్యం భూతహితంచైవ । ప్రోయూలావం రథైవచ్చ॥ 3	
శాస్త్రశుభ్రి .	వచనశుభ్రి రిత్యక్తా । సాధకస్య విశేషతः	
ప్రశ్నశుభ్రి .	మార్పనం లేవరు వైవ । ప్రోత్కుణు చాక్షతార్పణాణ స్థాసశుభ్రి రితి ప్రోక్తా । ద్రోవ్యశుభ్రి రితశోచ్యతే	
ప్రశ్నశుభ్రి .	తింత్రోధేఘలతోయేన । తామ్రం వేమంచకోదయేత్ ॥	
ప్రశ్నశుభ్రి .	గ్ర్యాహాధామేన కలైక్షన । కాంతాంగాఁఁఁ రాజతం శంఖశుక్రోశ్చ శుభిస్తు । తుమతోక్కోణ దేశిక॥ 6	
పొత్రశుభ్రి .	మృజులేన ద్వ్యాజ శేషిష్ట । ఘబాత్రీం విశుద్ధ్యతి	
దీపపొత్రశుభ్రి .	దీపపొత్రశుభ్రి . అత్యపేసతు తోయేన । దీపపాత్రీం విశుద్ధ్యతి॥ 7	
చృణుశుభ్రిపాత్ర .	చృణుశుభ్రిపాత్ర . మృణ్ణుయూనాంచపాత్రాణాం దాహనాచ్ఛుభ్రిరుచ్యతే శుభ్రి .	
పస్త్రాపీమీనాం శుభ్ర	పస్త్రాపీమీనాం ధూవనా చ్ఛుభ్రిః । పటాదీనాం తదేవచ॥ 8	
యాం .	శైలజం శర్వరామూర్ఖా । జలేనచ విశుద్ధ్యతి	
పొత్రాపీమీనాంశుభ్రి .	పొత్రాపీమీనాంశుభ్రి . రత్నాలూ మఱిషా శైల్పువ । తౌర్ణానా త్యక్తవారిణా॥ 9	
ద్వ్యాజశుభ్రి . తుమ	ద్వ్యాజశుభ్రి . తుమ ప్రోత్కుణం ద్వ్యాజశుభ్రినాం । పుష్పాణాం ప్రోత్కుణా చ్ఛుభ్రిః శుభ్రి .	
దీపశుభ్రి-ప్రశ్న	దీపశుభ్రి-ప్రశ్న దీప స్యాజ్యలనా చ్ఛుభ్రిః । స్పందానాంతౌర్ణానాచ్ఛుచ్ఛి॥	
శుభ్రి .		

B 1 ద్రోవ్యశుభ్రిక్రమం రక్షేయి । సమాసా చ్ఛుపు కాశ్యప (పొత్రాపీమీ)

ఎ ० శీ ధ్యా యః

కాయశుద్ధిః. వృథాతానాం దాచూళాం । తవ్వా చ్ఛుద్ధి రిష్య తే
సంస్టావసే త్వ్యస్తరాళాం । సంపోష్మణ ముదాహృతం
పావిషాం దోషయుక్తానాం । వరిత్వాగ్ ఉదాహర్త:
తుమభస్యస్త కాంస్యానాం । ఉచ్యతే శుద్ధి రుత్తుమా ।
చేదాది మూదిమం కృత్వా । నమస్కారప్రిలూర్వకం
మంతేమంతైప్రయుంఠీయాస్యుల్రశుద్ధిరుదాహృతా ।
కుశేన గంధతోయేన । బేరశుద్ధి రుదాహృతా
నిర్మిషతోయ మాదాయ । నవప్రేషమ పూర్ణయేత్ ।
నవవస్త్రీణ పూతేస । తోయశుద్ధి రుదాహృతా
ద్వివ్యశుద్ధి రితి పోత్కా । సుశేషేణ వ్యోతేత్తుమా 15
ఇతి శ్రీపాంచరాత్మే - కపింజలసంహితాయాం
ద్వివ్యశుద్ధివిధి ర్మామ - ఏకోనమికోధ్యాయః.

శ్రీమత్పాంచరాత్మీదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

ఎ ० శీ ధ్యా యః -

పుష్పవిధానం.

కపింజలః : —

శుష్మాప్రాణ విధిః.	అధవక్ష్యమి పుష్పాణి । గౌహ్యగౌహ్యాని వై వ్యిజ పాత్రేవస్మాణిగ్మీయా । ద్వారిణా క్షుర్య వాగ్యతః ॥
ఆరాధనార్థ పుష్పాణిః.	విధాయస్థాపయే ద్వ్యద్వ్యా । ఏకాంతేవ వనే బుధః మల్లికాజాతి వకుశా । నిర్మలా శతపత్రికాః 2
	పున్నాగతుద్వేపున్నాగో । వంశపున్నాగీవవద కుండః కురవకోనామి । తమాల శ్శుంపక ప్రథా ॥ 3
	మూలతీ క్షేత్రకుముదా । స్ఫులపద్మోప్తులద్వయం పీయం గ్వికోకపద్మాని । కేతకీ ముద్వేకేతకీ ॥ 4

యాధికా కరవీరాళ్ళు । కన్యాటైవ తదాసనం
కల్గి కారశ్శు విచేంద్రి । భాణటైవ కురంటకః ॥ 5

అళోకం శంఖపుష్టంచ । సంద్యావ రద్వ్యయం తథా
గోరంట శైవరమందారో । నవమాలాంకురా మహిలా
కోవిదార మహాపీతం । పాలాశః కదిలీవరా

దోగ్గా సీవార శ్యామాకం । తల్చైవ నవమల్లికా ॥ 7

దడ్కరో ధాతకీచైవ । శమి శమ్యాకయేవచ
పుష్పాశ్యేతాని విచేంద్రిసంగృహ్యవచపూజయేత్ ॥

అప్సాయోగ్య
ప్రతాణి.

తులసీగంధవర్ణాశ్చు । ధాతకీ విష్ణుపుర్ణికా

బిల్వాశ్విత్తతమాలశ్శు । మరువం దమనకంరథా ॥ 9

వన్యాపమార్గకటైవ । సమాభధార్మయ్యాయు తథా
అదిరం సహదేవాచ । శమిచార్పిత్తా పలాశకః ॥ 10

భూస్త్ర్యాం చైకపత్రంచ తథా కర్మారమల్లికా

వత తృతీం సమాదాయ । పూజయే గ్రదుడధ్వజం ॥

శ్యామాశ్యాం
కురాణి.

దూర్యాచణకనిష్టావాముద్రా న్యామలకం స్త్రోం
ఇంద్రివల్యాంకురంచైవ । బీయంగూమామకం తథా ॥

విశేషా మంకురా శేష్మా । పూటాకాలే ద్వితోత్తమ

శిథితువునిశీలా.

తిథితువుం విశేషేణ । వష్ట్యతే క్రిమశః శృంగా ॥ 13

లష్ట్ర్యసిందూరమార్యాచ । బీయంగూ మాలతీ తథా

పాటలీకేతకీ జాణ । మల్లికా చ తల్చైవచ ॥ 14

మహాచాణపలాశశ్శు । ఏకపత్రం తల్చైవచ

విష్ణుకార్మింతం తథాదోగ్గాణంచూతపుష్టంయథాక్రమం

వృథమా వినిదిషం । పంచదశ్యాంత మేచో

తుష్ట్యసాత్రీ
కాదిశేషా.

త్రివిధా పుష్టి ముద్దిషం । సాత్మ్యకాతిగుణత్రియం ॥ 16

సాత్మ్యకం శుక్లపుష్టంతు । రాజసం రక్తపుష్టకం

తామసం కృష్ణపుష్టంచ । పీతం మిశ్రిమ ముచ్యాశే

పంచశేషా-తార
తథ్య రిచ్ఛ
తా-ప.

వృత్తిగ్రిశాగరం కీర్తం । స్వరామజ మరణ్యాం

అయాచితంచ కుసుమం । పంచశేషం పృక్తిర్తం ॥ 18

స్వారామ ముత్తమం విద్యాదారణ్యంమధ్యమంథాచేత్
వికీర్తి మధమం తైయం | శాశ్వత ద్విజపుంగవ॥ 19
లభ్య త్వయూ చితంచేతి | తుదుం తైవ కృషీదీరుం
రత్నాంశుంగాయ్ వినా చంపకపుష్టంచ | రత్నాని కనకానివ॥ 20
తాంశుంగ్తుత్తి | నైవనిర్మల్యశాం యాంతిపునఃప్రత్యుశ్య దాశయేత్
శ్రుంగియ శుస్సాద భ్యితం లూసనీతంచ | గథితం పతితం తథా॥ 21
యః | వివరం వత్తుబద్ధంచ | నుజ్జైః స్పృష్టమేవచా
అథాందితం కరానీతం | విగంథంచ తత్త్వావచా॥ 22
అతితక్కం విషక్క్యంచ | మాత్రుధానిచ వర్జయేత్
పద్మాది జతస్సు పద్మాదిజలపుష్టైప్తు | తీర్పాత్మిం పూజయే ధరిం॥ 23
శాం మాధ్వాకా | నచ పర్యుషితం తైయం | తస్యోర్ధ్వంతు విశ్రయేత్

* ఇతి శీర్పాంచరాతీర్పి - కపింజలనంహీతాయాం
పుష్టవిధానిః నామ - వింశ్తి భాగయః.

* ఈ అధ్యాయము B-D గ్రింథములలో సరిగా వార్యియబడియుండలేదు,
గ్రీకముల సేవముల పొలు దివరులు మాత్రిమే వార్యియబడియుని ఇట్లు చేయాడు లేదు
శారణమో తెలియదు. బహుళః పెంచ్చుపెంచదట సీమార్పకము వార్యికొన్న వారికి యా
గ్రీకములు సోదికే వర్ణిగ్యాడవచ్చును. కానీ జ్ఞావకార్థమై మాత్రమే పెంచద్దున్న
దివరులన్న వార్యికి రాశియుండి కేవో ?

ఇట్లియదికే క్రిందటి ఏకాంశింశాధ్యాయముంచ దౌక కొన్ని గ్రీకములకున్న,
యాశన అస్యము ద్వాగా కొన్ని కొన్ని గ్రీకములకుండాన్న ఒ & D గ్రింథములకు విం
శిగా గ్రింథయున్నది.

చివ్వ

శ్రీమత్తాంచరాత్రిదివ్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితా యాం

ఏ క వి ० శో ధ్యా యః

అంకురార్పనావిధి:

‘పీంజలః.

అంకురార్పనాల అధాంకురార్పనాల వక్త్వా । సర్వకార్యప్రసిద్ధయే
నియాశణం.

స్నేహసే తోర్పువేచైవ ప్రోక్తసే స్థావనే తిథా॥ १

ధూసాగ్రవాసిస్త్వేషు । అంకురార్పన మారథైత్

పాత్రీంమణం- స్వాపర్ణం రాజితం తామ్రిం । మృగ్ణయింప్రాతమేవవా
ధేరాణి.

పాత్రంతు త్రివిధం ప్రోక్తం । మంగళాంకురకర్మసే

పాలికా ఘుటికాచైవ । శరావా శ్రీవిధా స్మృతాః

పాలికా వక్త్వీనిస్తారం । బ్రహ్మచాంగుళ ముచ్యతే
కంరమస్టాంగుళం ప్రోక్తంపాదం చాస్పాంగుళం భవేత్ ॥

వింశత్యంగుళ మాయామం రూపంబోస్మృతపుషువత్.

ఘుటికా శుచవక్త్వాచ । ఉధ్వధాగే ఘుటాకృతిః ॥ २

అభస్తా త్వాలికాకారం । ముఖంవై ద్వాదశాంగుళం

ఘుటవ్యాచ చతుర్దిత్తు । ఆవనం చతురంగులం ॥

కొరచలముం. విస్తారం తత్త్వమం కుర్యా । దాయామం వింశదంగులం

శరావస్య ముఖం కుర్యా । ద్విస్తారం ద్వ్యాదశాంగులం

పాదం మడంగులగం కుర్యా । దున్నతికుసుమాకృతిః

ఉచ్చేరం పాలికాచ్చేరం । ఏవం లక్షణముచ్యతే ॥ ३

పాత్రికాంమత్తి పాలికాపెష్టి త్తేరూ । శాహిష్మూతు ఘుటికా స్మృతాలా

మాత్రియాశణం శరావం శైవ మి త్వ్యక్తం । ప్రయుమేతత్తు దైవికం ॥ ४

B 1 అంకురార్పనిస్తేతు । కల్పక్రూ విథలం కృశేత్ । తస్మా త్వ్యమృతయశ్శైన ।
అంకురార్పన మారచేత్ । (భధికపొతు)

మంచపరిశ్శాఖ ॥ ప్రాపాదాగైతుక త్రవ్యువాముటపుష్టువత్తే క్రమాల్
 రాతికాస్తాపన తన్నుధేయి పాతయేమూర్ఖుత్రువా ॥ ప్రాగ్గ్రం సమసూత్రకం
 పండలరచనా దత్తిశోత్రుహూతాగై ॥ తావదేవ వినిధి శేత్త
 కోష్టకాని భవం త్యత్ర ॥ చతుష్పుణి బ్యిజోత్రము ॥ 11
 శాంప్రాణ్యుదీశానపర్యంతం ॥ కోష్టకాని చతుష్పుతు
 మార్గమే చేషపకోపాని ! ప్రోక్షయే భ్రంధవారిగా ॥ 12
 శోష్ట్రద్రవ్యాఖి కోస్పాని పూర్ణయే ధ్యాన్యైః ॥ కృష్ణాచేవ శృంఘక్షపుధక
 రాతికాస్తాపనః ॥ పాలికాదీని విస్యస్య ॥ ప్రోక్షేయం ద్వాదశక్రమాల్
 మధ్యమేతుచతుష్టోపై ॥ భుటికాస్మీస్యస్మీత్రుమాల్
 ఎందేతు ఫుటీకా స్తుతి ॥ పాలికా ॥ పావకే స్యసేత్త ॥
 యూమ్యేతుపాలికా స్తుద్వి ॥ నైషురుల్యంపాలికాభాషేత్త
 వారుంటి ఫుటీకా స్యస్య ॥ వాయవేతు శరావకం ॥ 15
 పామ్యే శరావని త్యుక్తం ॥ ఊళాస్యేతు శరావకం
 పూకట్టుచెంపాలికా ॥ కౌరయే త్రత్త ॥ అభ్యయే త్యుప్యమంత్రత్త :
 అర్పనారయః ॥ చిరీషమసుమదూర్ఘాభి ॥ దలంకృత్య యథామిథి
 జంతువిధి ॥ తస్యాగ్రేజాహయాధీమాఽసమిథాత్మైర్యైర్యఫాక్తమం
 పోమమంత్రేతి మతిమా ॥ నష్టోలేరశతం క్రమాల్
 బీజాని విస్యసే ద్వగే ॥ సంపాత్క్షేయ సేచయేత్త ॥ 18
 ఖృతారోపం తరకఃకృతాయి ॥ పాలికాదీ స్యధాక్తమం
 పుణ్యహం వాచయే త్రత్త ॥ శంభాథీర్ఘాధివిస్యనై :॥
 నథామ్యాధి ॥ ముద్రసర్వపసీవారా ॥ సింబమామయవ స్తుధా
 చిగ్రియంగుశ్యామనిస్పావా ॥ కుభుధ్యాశ్చ తథా తిలా :॥
 ప్రభుత్వం ॥ వీపీశివేషావ థాన్యాని ॥ వయోధి : కౌరయే త్యుధి :
 బీజానా మ స్యలాథేతు ॥ ముద్ర మేకం ప్రశస్యతే ॥ 21
 శీళనాత్మస్తవం ॥ పాలికాత్మేత్రపుశ్యైతు ॥ బీజపాత్రింతు విస్యసేత్త
 స్థండిలం తత్ర కుర్మిత ॥ తంకులే నాథకేనతు ॥ 22
 తస్యపరి స్యసే దీపాఽా ॥ పూరయే తోమవిద్యయా

శత్రువీశాఖాః బీణానా మథివ స్మృతు | స్తస్మృదాత్రోతువాపమేత్
అలం తేసైవ మంతేణా | పాలికోషరి నిష్టిచేత్
అవ్యాధిషు బలిం దద్య | తుష్టముదాదీకస్వవిష్యయా ||
1 జలేన పోత్తుయే ద్వ్యద్వ్యా | శరావేణ పిథాయుచ
బాహ్యశ్రుతీచానపర్యంతం | బీణావాపన ముచ్యతే ||
మంటపేశానకోణేతు | సుగుపుం స్తాపయే దృఢః
శరావ్యుతోణేతు | యుగపూర్వేషు నాచ్యేషు | నవమే సత్తునే తథా || 26
రికాషాంతం.
పంచమేవా ద్వ్యజచేత్తు | ముగశాంకురకర్మణి
శ్రుత్యశాంతంక్త దీపం పృఖ్యాలయే న్నిర్యం | బలిం కుర్మా ద్రిసేషినే
శ్యిశభయః. ఉచ్చిష్టాదీని సర్వాణి | దూరతః పరిప్రజయేత్
ఇతి సంక్షేపతఃపోత్తు || 28
ఇతి శ్రీపాంచరాత్రే - కమింజలసంహితాయాం
అంకురార్పణవిధి రానుమ - ఏకవింశోధ్యాయః.

టిమ

శ్రీమత్పాంచరాత్రేదివ్యాగమే - శ్రీకమింజలసంహితాయాం

ద్వా వి ० శో ధ్యా యః

ధ్వజారోహణవిధిః.

కాశ్యపః : —

సహార్థమహాత్మ భగవా శోతు మిచ్చామి | విష్ణో రుత్సువ ముత్తమం
మాంకాశ్యపర్యుణకస్మీత కాలేతు కర్తవ్యంతిర్థయాత్రావిధి ద్వ్యజా || 1
విష్ణో రాన్గంకథం పోత్తు || పుష్పయుగః కథంభవేత్
విస్తోణ ద్వ్యజచేత్తు | వద త్వం వదతాంవరా || 2

శ్రీ కమింజలః : —

పాంజల్యాంతవచం విష్ణో రాన్గావిధిం వహేత్తు | యథావ దనుపూర్వశః
●తుపుతుపుథం నిత్యం నైమిత్రికం కామ్యం | ఉత్సవం తృవిధం భవేత్
రమ్మయాంచం. వర్షేవర్షే కృతం యత్తు | మాసపుష్మవ్యవ ప్రయు

చ్యా వి ० ४^१ భ్యా యః

నిత్యం తమత్వం భైయం | *నిఱల్తా త్రిప్రీయ తేయది
ప్రతిష్టాంతోర్ధవం యస్తు | నైయతిక ముచాహ్యతం
కాముకాః కర్త మిచ్ఛంతిప్రార్థితార్థస్య సిద్ధయే | ५
శిథోర్ధవిగ్వయః జన్ము రేషుచ సద్యేషు | అయినే గ్రిషాణే శిథా
పునర్వ్యాసాచ పుష్టేచ | పర్వయో రుథయోరపి | 6
చ్యాదచ్యాం శ్రీవశేవాపి | ప్రతిష్టా బుక్కు కేపివా
అస్యేషు సర్వకార్యేషు | శిరయుతాంచ కారయేత్ |
ఏకాహం ర్యోహంచైవ | వంచనపునవాహ్నికం
ఉత్కాశం చ్యాదశం చార్ధమాసంచ | ఏకవింశదివం శిథా | 8
సత్కమిత్ ర్యోహం మాసం | మణ్ణుసూ చాబ్ల ముచ్యతే
వివం చ్యాదశంభేదేనాంత్రవం పరిచక్తతే | 9
భ్వాకర్మాతరం ఉత్సుకార్థం భ్వయజం వహ్యే | దేవతావాహనాతికం
ఏంమియాచం | ఏకాహ్నిత్ర్యోహ్నివా థిమాం | భ్వయజకర్మనకారయేత్
ఉర్ధవం త్రీగులేకర్మయ | భ్వయారోహణమాచరేత్
మణ్ణుసే క్షుబ్దయుగేచ | ప్రారంభదివసే ద్విజా | 11
భ్వయారోహంతు కర్తవ్య | మితి రుంత్రేషు కీర్తిశం
ఏకవింశ ద్వినే పూర్వ్యాభ్వయజ ముఢ్యాపితం యదా | 12
త్రైవారయే ద్యాగం | ఆవాహ్య ద్విజసత్తమ
భ్వయజకులమం | పుట్టస్య లషణం వహ్యే | భ్వయజదండస్య లత్తణి | 13

దుకూలవటదేవాంగైశ్రీత్రిష్టోమై రథాపివా
అథ కార్మాసకంవాపి | పూప్తమాన మి పణాచ్యతే | 14
ఏప్తమణః | ఉత్తమం నవహాస్తంతు | నప్తహాస్తంతు మధ్యమం
అధిమం పంచహాస్తంతు | త్రీవిథం వట ముచ్యతే | 15
తదర్థంచైవ విస్తారం | తదర్థం శిథరం భావేత్
తత్తుమం పుచ్ఛ మిత్యుక్తం కంకరపుచ్ఛం తత్తువచ | 16

* B రాజార్మాణ్డ్రిభ్వయద్యే - C కైమత్తంం నిమత్తతః (పాచాంతరాః.)

C 1 52 ఉగాయతు 60 వరణ్యుగుల శ్లోకములు C ప్రతిశా 18, 14 శ్లోకము
లభయ్యాగమనందు గలవు.

శ్వయచమకుచిత్రణం సులహ్మా దృఢం సిన్నగుం । శిలరోమాదివడ్డితం
పటం విచిత్రియే ధీమాఎ । శిల్పినా కుళైనవై ॥ 17
పటుషథ్యే గరుడ ఘత్రిచామరదీపాని । శేఖయే ద్వయపార్వ్యయోః
ఉముణం ॥ ఘత్రిం తోపరి క ర్తవ్య ॥ १ మథస్తా తత్కుకోత్రమ్మా ॥ 18

పటుషథ్యే లిథి ద్వేవం । గరుడం సర్వభూమణం
గగనే గమనారంభ । పష్టువిక్షేపణాన్యితం ॥ 19
కుంచితం వామపాడంచ । దత్స్థీణం వృష్టతోతీతం
కించిదాయతపుత్రాముం । సీలాగోస్నుతనాసికం ॥ 20
శాంతం వృహసితం దేవం । మకుచేనవ శోభితం
పశుకేయూరసంయు క్రం । కుత్స్తిబంధేన బంధితం ॥ 21
పాదకింకిశిసంయు క్రం । గుల్ఫిబంధేన బంధితం
అంగులీయవర్షికోష్టేన । కుండలేన విరాజతం ॥ 22
కరపీరసమాయు క్రం । పుష్పమాలై రలంకృతం
త ప్రకాంచనవర్ణాభం । ४పొగఛాక్షం బృహమృజం ॥ 23
సువర్ణ గదిసంకాశం । ५శీర్ఘ్రాశులం మహాదరం
కుండయ్య ఆవంతా నాగాభరణసంయు క్రం । గరుడం నవతాలకం ॥ 24
శినాగాభరణాని అవంతో వామకటకం । యజ్ఞసూత్రింతు వాసుకి:
తత్కుకః కటిసూత్రింతు । పశుః కరోత్తాటక స్తఫా ॥ 25
వద్యుం దత్స్థీణకరైతు । మహావద్యుంతు వామతః
శంఖః శిరః ప్రజేశేతు । కులికస్తు ఖుబంతదే ॥ 26
ఏవం లక్ష్మణసంయు క్రం । గరుడం పటుషథ్యేమే
వర్ణలేఖకాణి ॥ పంచవర్ణర్థి శైలై తత్త్వి ॥ దేవం పంచాయుధానివచ ॥ 27
పట మన్యతో క ర్తవ్యం । శ్వయమవర్ణైన బుద్ధిమాఎ

C 1 మథస్తా శాముకా స్యోసేతో ॥ పారాంతరః.

B & D 2 శ్వయమకంభ మథస్తార్పు । అమృతేన వర్షిశ్రాతికం । ఘణీంద్రోం తస్యసాచ్యే
తు । శేఖయే దైశ్యితోతీతమః ॥ అధికశాతః.

C 3 అంజియవర్షికోష్టేని ॥ 4 కసీలాముం బృహమృజం ॥ 5 శీర్ఘ్రాశులం కృతో
భరం ॥ (పారాంతరః.)

గరుడాధికారయం అధివాసం తతః కుర్చ్యా । భద్రుడస్వతు శాత్రుతః॥ 28
ఉపరిశాస్కృతః.

ప్రాపిసాద స్వాగ్రేతః కుర్చ్యా । న్యూటవం లక్ష్మాన్యుతం
నానాలంకారసంయుక్తః । మలంకారై రలంకృతం॥ 29
మధ్యే మేదిం ప్రికుర్మీతః । చతుర్భూదేణ శాలినా
శృతంవా చతురశ్రీంవా । కుండం సర్వత్రీ కారయేత్
స్థండిలం తత్రీ కుర్మీతః । అగ్నికుండం చతుర్దశి
వటమూసీయసౌమ్యతు । పుణ్యమంతరశ్రీకారయేత్ ॥
అధివాసం.
కుంభశాశ్వతః.
గయక్రోణా.

గేహం ప్రిద్వీణం కృత్యా జాయయే స్థండిలో పరి
శిఖరం చైంద్రీగ్రిగ్ంగే । పుచ్ఛం ఇత్యీమతః క్రమాత్ ॥
మక్కుంభంతు నిర్వోషం । పొనురక్షుసమన్వితం
పట స్వీతరపార్శ్వీతు । కుభం తత్రీ నిధాయవై॥ 33
పరితః కలా స్వయమ్మే । ఇంద్రాదీని యథాక్రమం
ఇంద్రాదీఎర్పాజయేద్విద్యాఽా । దేశికస్వస్వనామథి ॥
అవాహయే తత్తీ దేవం । గరుడం కుంభమధ్యమే
పూర్వవ ద్వాజయిత్యాత్మతు । మంత్రీ కానేన దేశికః ॥
‘ఏచొ దేవ మహాభాగ । వైనతేయ మహాబల
సాన్నిధ్యం కురు పత్సీంద్ర । ప్రసీదార్య మహాధునా ॥
అనే నావాహయిత్యాతు । అర్పయిత్యా యథాక్రమం
సాన్నిధిం ప్రార్థయేత్పుత్సు । దిమం మంత్ర మదీరయేత్ ॥
‘అమూర్తః కర్మణం సిద్ధిం । కురుమ్య వినతాసుత
ఆమూర్తాస్వీత్రుత్యాలోకాస్వీయసన్నిహిత్విభో ॥
అనేనప్రార్థయే దేవం తన్ముముదార్యింశ్చ ప్రిదర్శయేత్
పాలికోపరి సంస్థప్య । మంగళానిచ దర్శయేత్ ॥ 39

C 1 అధికపోర్తః ॥ భాయాధివాసం కుర్చ్యాచ్య । జలంసంచ్చార్య దేశః । ఆపోవా
ఇప్పం సర్వ్య । మితి పంత్రీ సమచ్చర్మః । జాయయిత్యా తత్తీ చేత్యాం
సంశ్చ త్యాగస్వయిర కిర్యతః । నాయసోస్మీలాద్యత్రీ । విష్ణుంబమివాచరేత్ ॥
శక్రీమస్య ఉంశేణ । మధువా శేరిమంత్రేతః । రిత్రీం తే శాం చం
శేణ । సంశోధించాలం కార్తీ । జంత్యోఽశాం ర్ఘాయః । స్నుచమం తర్వాం
శారేత్ । పొయమైత్తిన నూత్తేన । గాయక్రోణాత్ర శ్రాజయేత్ ॥

పేదికాకలశే మ్యాప్సు । అనంతాసీంశ్వ పూజయేత్
ఆర్థివాసపణోషు ॥ హాఁముకర్మ సమారథ్య । పూర్వాదాతు చతుర్దశి ।
మంతేఁఁఁ వైన తేయస్యాసమిథాజ్య చచుఁఁ క్రమాత్
1 ఆప్టోతరశతం హూయా । దిమం మంత ముదీరయేత్ ॥
గరుడస్వయమాల
ఘంతోధీర్థా ॥ పూర్వం ప్రణవ ముచ్చార్యా నమస్కారం సముచ్చర్త
చతుర్యంశతృతేయేచ । ఉనతిఁఁఁ తత్సహరం 42
2 ఆపివర్ధనమాయు క్రు । ఔఁడశం తదనంతరం
స్వరమేకాదశంయు క్రంమంతముద్భారయేత్క్రుమాత్ ॥
వైన తేయవదం పుఁఁ । చ్చతుర్యంతు సమన్వితం
వైన తేయస్య మంతేఁఁఁసామ్యం కేనైవహాఁమయేత్ ॥
మూలమంత్రీ మితి భాగ్యతం । గరుడస్య విశేషత:
తేన మాతేఁఁఁ పూర్వాది । హాఁముయే ద్వీజస్తతము
సహాము మేక మధావాపి । కేవలం స్ఫందిలేన నా

3

కుండస్య పూర్వాధాగేతు । వ్రీమిమాం తత్ప్రివిస్యాసేత్ ॥
ద్వీఘం తాలమాత్రీంతు । అల్పకాయం మనోరమం
అర్థయిత్తా యథా దేవం ముద్భాస్మంతునివేదయేత్ ॥
పోవ్రమే నూలమంతేఁఁఁ । పటం కాతుకమేవచ
కుంభతోయేన మతిమాఁ । పోప్పుభోదజ్యుభోపివా॥
వ్రీమేన వినా వాపి । అధివాసం ప్రిచ్చవు; శే

B 1 ఆప్టోతరశతం హుత్యా । మంతేఁఁఁ జాఁచేస దేశికః ॥ (పారాంకిరణః)

C 2 ఆప్యుర్వోఽంయుక్తాః (పొర్మాశిరణః)

C 3 ఆధిపారాః స్వర్పం కాంలికాంశుంచ । పేదవంచ యథాత్రుం । మధుదాధూ రిం పోవ్రాధ్యా - త. దేహశుక్రాశాహారీః ॥ సంశాతాజ్యం స్యాస్తాప్తాద్యా - దేహస్య భువణార్థికః । దక్కితాగ్నీ కలో శాత్యా - పయసాంశతరం స్పృశేత ॥ దధ్యాతు ప్రీమే తండే 1 హుత్యాతు ఖర కిర్ణికః । ప్రక్రీమాస్యంత సంస్యుప్త్రీ - మంతోయీదీచిన పాశకో ॥ రప్పుశేత్తు సంపోతం - రంగంచ సరలం స్పృశేత ॥ సంప్రాప్తి తఱ్యాని తతః - క్రుమాశుత్యా ద్వ్యాపమీణం ॥ పోవ్రమే నూలమంతేఁఁఁ - పటం కాతుక మేవచ । కుంభతోయేస మతిమాత్ - పోప్పుభోదజ్యుభోపివించిని ॥ పూర్వాదించ శ్వయాప్తీ - అనంతాసీంశ్వ పూజయేత్ ॥ ప్రంచామినశోంత్రీ - త్వత్స సుమార్యేత్క్రుమాత్ ॥

ప్రమాదాలుకి వణిమకర్మ విష్టానేని | కేవలా చాథివారయేత్ || 49
స్తోత్రాల కేశాల్పి

వాసం క ద్వాగం.

ప్రభాకేగ్రామ ప్రభా శే విషు లే శుద్ధే | గ్రామం కృత్య ప్రిదక్తిణా
ప్రమికాపి వహ్నిఫరణపుష్టాయై | రలుకృత్య ధ్వజం శథా || 50
భర్తిచామరసంయు క్రిం | శంఖశేర్వాతి నిస్వానై;
గ్రామపరిభ్రమిశ్యిద్వ్యామా | ఆలయంసంప్రివేశయేత్ ||
బలిపీరస్య చాగేతు | ద్వ్యజస్థానం నిధియు తే
భ్రమాకోచాణ పూర్వాంత్రే వాథమభాగ్ హేన్ | భ్రమాలోహామాచ లేత్ ||
మయ్యాడా

భ్రమస్తంభశేశా.. అంతస్థానం బహిస్థానం | బ్యావిశాం స్తంభముచ్య తే
అంతస్థానం.. చండకో దేవదారుశ్చ | చండనః ఖిర స్థథా || 53
అస్థిన స్థాలపుష్టశ్చ | బిల్విః పనస్పనచ
సువమాచీని వృక్షుణి | అంతస్థాన ముదాహృతం || 54

96 వ తేలీ లెఱవాయి.

తత స్పుంచ్యోఽయే కృత్యై-కువచారై గ్రహిత్వరం | తపోబల మచిభాగ - తైవ
కేమ భ్రూధాధిపి సాన్నిభధి | తమ క్రింది || - సమః ప్రమానము శ్రమీఅర్ప
యిక్యు కలో || కేం - ముద్రాన్మంతు విశేషయేత్ || తంఖాయురు నిశేష్యాంకై-
ప్రోపై || రూపశలోమం | వాసిసామ వహిష్ట్యో - స్థాయైకయుపిజేషనే |
గయాం మయ సుభ్యగ్యం - ఉన్నసశ్చైయైగ్యయైత్యై | నమిం మయ తే పశ్చించ్యై-
స్థాయైకు వర్షశేషి | నమిం ఆంశాన్మాశంభుణాయ - అసీ తాష్మిమాచశే |
సురాశురేశ్రాజససి - నాగేంద్రాధరణాయ తే | య దాధార మిదం సర్వం
త దాధారపి తైర్పతు | పశ్చి యస్య బిష్మపూశం - రథం తర మహి ద్వయంః
ఎమీరాశాయ గాయత్రీ - తిక్షుక్షూరురిః స్మృతం | సోమ ఆశ్మా మయ స్తో
మి | మహిదేహాంగంపంశే | సమః ప్రార్థిణి వాయోసం - కృషాణాయ
గయక్షుతే | తిమోజాం మియల్యో మే - గుణావాం మహి స్యోదాః నిష్ఠ్యుక్త
సంజీవి సర్వాంశ్చ - అశధ్యం కుమ మా మహి | స్తుతై యై గారుడం తం
క్రిం - ఇషే తేకాగ్రమాంశి | కూర్మామిత్తై ర్యైపథామై - క్రూరియే
ర్యైజ ర న్ని ||

సోయః—ఈ వై మహాంతిన క్లోకములు C ప్రోలిలో మార్పియే ఉధికపొతుగా
మస్తుని. వరిన్ని 46 మౌలు 40 వ క్లోకమువరకుల్ని గల 8 క్లోకములను
పొతుక్కముగా గూడ కమించుమన్ని.

ఒకిస్వరః । క్రీముకం నారికేశంది । వేషమొంతాల మేవచ
 బహుస్వర ఏంతి పోర్తుం । తస్య లక్షణ ముచ్యతే॥55
 క్రంభప్రిషుణం । శతతాలనమాయామం । తదర్థం వా త్విలో త్రమ
 అంతితాల మధవా । ప్రాణాలోచ్ఛ్రీయ మేవవా॥ 56
 గోపురో చేర్చి మాత్రింవా । చేదధర్మి వివజీతం
 ప్రంభలకుణం । అవక్రం నిర్వింగం స్నిగ్ధం । గ్రంథిరంధ్రివివజీతం 57
 ఏవం లక్ష్మాసంయుక్తం । ధ్వజదండ రు శాఖ్యతే
 ధ్వజదండలకుణం । వంచవా స్వామాణువా । స్కతహస్త మధాయివా॥ 58
 సవద్వాదశహస్తవా । కుర్యాద్వండాముహావరు
 ధ్వజయైలకుణం । ధ్వజయైలి వ్రీప్త తవ్యం । సునీరత్రియసంయుతం 59
 దండాగేర్చి యోజయే ద్విపీం । రాజునాసవా దేశిక:
 *శ్రీశమే సుమిరం బధ్యా । కౌతుకం దారజు తథా॥
 ప్రంభాలకుణం । దర్శమాలానుసంవేష్ట్యా । స్పంభ మాపాదర్శక్రిమాత్
 2 యైష్ట్యగేర్చి మోజ యేద్వర్ణాఁ । ఉటుత్రసుబంధయేత్ ॥
 ధ్వజసుండరం । ఘుంటాపీఁథసమాయు క్రంతంతుసూత్రేణ బుధయేత్
 కౌతుకేన వినా వాపిధ్వజ ముత్తావయే త్రసుమాత్॥
 3
 గయదకుంభజలేవ సాదితాఁ । కలశా స్వర్యా । నుద్దరేతూప్రవర్తులుమాత్
 ధ్వజపోర్కుణాది । గాయదం కుంభ ముద్దుత్యా । ప్రాణాదంతు త్రవద్దిణా
 4 ధ్వజస్థావం సమాసాద్యాపోర్కుయే త్రసుశాంభసా
 ఇంద్రాదీశాసవర్యంతం చేతిక స్విస్యనామథి॥ 65

C * 58 వ శ్రీకము చెంబలగా 60 ర శ్రీకములకస్వుగం గ్రంభశామము 14 వ శ్రీకము
 కుణం చెంబలే ఏలదు 1 స్పంభం ప్రాణాశ్వర్యతోయేన । శ్రావణం తత్త్రవిశార
 యేత్ । అధికపూర్వం 2 యార్యాయైష్ట్య ద్వారామూర్తా । విషువు తే వ ఒంభ
 యేత్ । అధిక శామం 3 శీర్సస్వత్తిస్తోయైత్ । ధ్వజాశాంభసూత్రేత్ । ధ్వజ
 ముత్తావయేత్తక్రు । శంభమందుభిస్తుణైః ప్రాణాదాభిమథం స్థాప్యా । అంశం
 ద్వారా పంపుతేతం । కలశా ద్వారామూర్తై । ప్రాణాశ్వర్యం ద్వారా ధుమ
 యేత్ । సమస్తే త్రవద్దియాయా । సమస్త గయదాయాది । ప్రాణాశ సమస్తస్తు
 ను స్తేమాయాది । ధ్వజస్థావం సమాద్యా । ఇంద్రాదీశ్శుయధాక్రమం ।
 తత్త్వశ్శుగైతే మత్రజా । ప్రాణికుయే త్రసుశాంభసామథి ॥

ధ్యానిః ఈః మంగళాః దర్శయే తృచ్ఛాతీప్రికుయే ద్వంధవాణిః
యహంప్రాప్తిసాధిః వైనశేయస్య మంత్రీణాన్యసం కుర్యాద్వితోపరి॥ 66
ధ్యాజ ముత్రాపయే తత్తోఽశ్రేధముండుభిన్నస్యైః
ధ్యానిః శాపం తత్కృతేవ జపేష్టిమాః | వాయుమంత్రీణా దేశికః॥ 67
శాఖామ్రిష్టాపం, కాలం విష్టాపయే తత్తోఽశ్రేధతం భాగీయయే ద్వీజ
| ఉత్సువారంభదివసే | ద్వ్యాషట్టాపన మేపవా॥ 68
ధ్యాజంభస్య చేపి స్తంభముగాలా దృగ్కృశ్యావేషిం కుర్యాల్పుమంతతః
శాఖాప్రాప్తిః. వంచనప్రాప్తహస్తంవా | ఆతమాది యథాక్రమం॥ 69
ఏకహా స్తంభముశ్చేషిదః | చతురశ్చాంతు వేషికాం
చేషికా లిగ్గాషీకృత్యామధ్యభాగీషు కారయేత్ || 70
మేఘులాత్మియసంయుక్త | మేత్కైకం చతురంగిలం
తపోయ్యాచ్ఛి పంచబా కుర్యా | తత్తోఽభ్రాకభాగికం॥ 71
అప్తపత్రీనమాయు క్రందండమూలేన కద్దికం ..
మంటపం తత్త్ర కుర్మీర | ఓఢశ స్తంభసంయుతం॥ 72
శతుర్వ్యారసమాయు క్రందర్భమూల్యై రలంకృతం
శిల్పిం విశర్పయే దీపమాః | పుర్వాయం తత్త్రకారయేత్ ||
అప్తపత్రీనమాయు క్రందండమూలేన కద్దికం ..
అప్తపత్రీనమాయు క్రందండమూలేన కద్దికం ..
తపోయ్యాచ్ఛి పంచబా కుర్యా | తత్తోఽభ్రాకభాగికం॥ 73
అప్తపత్రీనమాయు క్రందండమూలేన కద్దికం ..
తపోయ్యాచ్ఛి పంచబా కుర్యా | తత్తోఽభ్రాకభాగికం॥ 74
తపోయ్యాచ్ఛి పంచబా కుర్యా | తత్తోఽభ్రాకభాగికం॥ 75
తపోయ్యాచ్ఛి పంచబా కుర్యా | తత్తోఽభ్రాకభాగికం॥ 76
* ఇంద్రాదీణా కుముదాచీంశ్చాదేశిక స్వయంబుభిః
అప్తపత్రీనమాయు కుర్యా | తత్తోఽభ్రాకభాగికం॥ 77
పాయసేన బలిం దణ్యా | గ్రామ్యం కారయేత్ ||

A. 1 శిల్పమలు 13 వర్షంల క్రోకమలం A ప్రేతికా : ధీపాతమ.

C-B * ఎంద్రాదీణా కుముదాచీంశ్చాదేశిక (శిల్పమలు)

1 బ్రహ్మపూర్వాదేవదం పూజ్య | గ్రామమధ్య విశేషతః |
గేచుద్రిగామమధ్యంతం | బలిం కుర్చు ద్విచేషతః |

ఆలయంపుడ్యగాసాద్య | నై వేదాధ్యంతాను పూజయేత్ |

భ్రఘస్తాపకాత్ శ్ఫోదనాదు.

2 భ్రజప్తాపవకాలేతు | శ్ఫోద్త త సైవ కారయేత్ |

శ్ఫోద్తాశాఖిధి.

కటస్య పశ్చిమ ధాగే | విష్ణుసేత్ స్పాదిలోపణ | 80

నవవస్త్రీణ సంవేష్య | వాయుమంతేణ పూజయేత్ |
శేషిమధ్య తతో ధ్యాత్మా | అనిలం ప్రాణానాయకం |

శ్ఫోదనం.

మైషయే ద్రుదం తాళం | తతః పార్శ్వీతు వేషునా
బలింకుర్చు ద్వధాన్యాయం | మంటపస్య నమంతతః |

ఇ శ్యేషం భ్రజ ముత్తాప్తి | పశ్చ దుత్పవమాచలేత్ |

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కపింజలనంహితాయాం

భ్రజారోహణవిధి ర్మామ - ద్వావింశిధ్యాయః.

ఓమ.

త్రీమత్సుంచరాత్రీదివ్యాగమే - త్రీమహిజలనంహితాయాం

త్రీమోదిం శోధ్యాయః

ఉత్సవవిధి.

శ్రీకపింజలః:-

ఉత్సవరథేభం ఉత్సవం సంప్రవక్ష్యమి | ఏకాశాది యథాక్షమం
విశేషము.

అయురారోగ్యఫలదం | పుత్రోత్సాక్షి పివర్ధనం | 1

ఉత్సవం కారయే న్నిత్సుం | దేశిక సుంత్రీపారగః

గ్రామాలంకరణం. వీధిస్వార్థవనం కృత్యా | గ్రామాదినాం ద్విజోత్తును |

C 1 బ్రహ్మపూర్వం పొన్న దాక్త శ్రూజ్యా | (పొరాంతరః.) A 2 శంముదం 82 పర
కుమ్మ గల క్లోకముం A క్రోమముగా అధికపొతుము. B 8 రథావృశిశేష
విధి ప్రత్యుం | గాయవేశ దిశావ్రతిస్థం | దిశాపరాత్రీవ గృహపరోశః |
శ్రూజ్యేభ్రఘస్తాపకాత్ పుట్టరాత్రీ | ఇతి విష్ణుసంహితాయాం (అర్థపాత్రః).

తీ మో వి ० కో భ్యా యః .

నేచయే ద్గుధతోయేన । అలంక్రూర్య యథావిధి
హార్ష్యై హార్ష్యై చ కర్తవ్యం । తోరణానిధ్యజానిచా
ఆలయాలంకరణం, దేవాగార మలంకృత్యై । తోరణానైశ్యై స్తు దేశికః
ఆస్తిసమంటపాగేతు । ప్రిపాం కుర్యాద్యైశేషతః ॥ 4
మంటపానిర్మాణం, పచనాలయసామ్యైతు । మంటపం పూర్వ్యవ ద్వారా
కారయిత్వాతు తన్నశ్శేషః । వేషిం తత్తైవ కల్పయేత్ ।
ఏకతాలసముచ్చేపదం ॥ 5 సప్తహాస్తసమిన్విరం
తన్నశ్శేషః కారయేతుండంచతురశ్రీంతు పూర్వ్యవత్ ।
6 దేశికః పూర్వ్యరాత్రీతు । రక్తబుధన మాచ దేత్
పార్పిపాదాగేతు కర్తవ్యం । సందీలం పాగ్నాదీతం ॥ 7
పర్వంకం తత్తీ విన్యస్య । సోపధావాహికం క్రిమాత్
యాగకాతుక మాదాయ । కర్మార్పాపురతోన్యసేత్ ।
త్రాతే భూతతోపాప్యాప్యాజయేధీమాత్ । తార్యంవిజ్ఞాపయేచ్చనేః
8 జ్ఞాపణం బింబ మాదాయ మంత్రజ్ఞః । పర్వంకోపరివిన్యసేత్ ।
తుక్యాత్మాపాపికా న్నయ్యస్య । పర్వంకస్యసమంతతః
పున్యమాంవాచయిత్వాతుపూజయేమ్మాలమిద్యయా
నాధీః.
రఘుసూతుణం నువ్వైన కృతు సూత్రీం । తండులోపరి విన్యసేత్
ధారం, మంత్రీయిత్వాతు తమ్ముత్రీంకష్టితే భగవత్కుచే ॥ 11
బంధయిత్వా జతంతేనామన్మాం తత్తీ వాచయేత్
త్రాతే సమనుపార్పే । స్నేహస్థం సహారథేత్ ।
తెస్యాగేసీ మంటపే మధ్యకలశాం తత్తీ విష్టిపేత్
కలశాంపూర్వ్యవత్ స్థాప్యాస్మాపయిత్వాయథాక్రమం
మాచహవి ద్విపేభ్యాధ । దేవం గేహే నివేశయేత్
రాత్రీమంతు । తద్వారీక్రీ ప్రిథమేయామేఅంకురార్పణమాచరేత్ ॥
గ్రూపం పాలికా । పూర్వ్యవ తట్టత్వాత్వాపూరయిత్వామృదాహిభి
బీజాని వాపయిత్వాతునుగుతేతు పిధాయచ ॥ 15

B 1 సప్తాంత్రి ప్రవర్తా పొరాంకరం, 2 కీషికః త్రాత్వాత్రీక్రీ-పొరాంకరం,

B-D 3 పాలికా స్క్రంగాం న్యాయా పొరాంకరం,

అన్నార్థం

తదంతే హాము మారభ్రు | హాముమంటప మావి జీత్
అపుంభాం సమానీయమాశైవ నువ్వెష్టేతీ ||
అగ్నిమానీయసంబోష్టు | కుండమధ్యే వినిక్షేతీ
ఉన్నిథినాది కార్యాల్పిశ్రార్యవద్దిజనత్తము || 17

ఇంద్రాదీశాసపర్యంతం | కుండస్వదసమాతతః
కుంభాంశ్చ విష్ణుసే త్రత్తాధావ్యరాశివు దేశికః || 18
ఇంద్రాదిప్రతిమాం కృత్వాసువద్దేవచ నిక్షేపేత్
పూజయిత్వా స్వనాప్నువా ఆవాహ్యచయధాక్రమం ||
సమిథాజ్య చమాం హూత్వాకొశ్యవ ద్విజపుంగవ
1 సమిథి మాలమం లేఖిశాపజ్ఞం వై విష్ణుసంజ్ఞయ్యా ||
వృత్యేశంతుశతం చుత్వాధ్యయే ద్వేవం సుకోమలం
చదు మప్పారే లైవ | 2 ఇహమయాచ్చత మాహుతీ || 21
చరులూ పరివారాణాం స్వస్వమం తేజిః హాముయేతీ
బలిద్రవ్యం సమాదాయుహాముయే ద్విజసత్తము || 22
అస్తుష్టేశమాతీః | ద్వ్యాతీశ త్రురిసంఘ్యయా
వివం ప్రతిషిదివం కుర్యా | తానుయంప్రాతి ద్వైశేషతః ||

వికాశార్థమైని ఏకాహార్యమాకే చైవ , నిక్యాగ్నిసాముయేవ్యధః
దేశ అన్నాశేషః 3 ఉత్సువాగ్ని స్ఫుముద్దిష్టః | ఆలయం సమ్య గావి జీత్
మిథ్యశ్వరం

యూగాశేర మలంకృత్యే | యూన మారోధ్య దేశికః
రథువా కుంజరంవాపి | శిలికాంవా యథారుచి || 25
శకటం శాహ్రిష్యాంవాపి | శాహ్రిమయే ద్వారుడధ్యజా
4 ప్రశ్నే వద్దేతు కర్తవ్యం | సచ కర్మ మనోరమం || 26
వావభావవిలాపైశ్చ | శిలినా కుశలేవవై
కర్తవ్యం వాహసంచైవ | యథావిత్తానుసారతః || 27
శంఖముభీనిరోషే | రజ్యశబ్దసమాకులై :

B 1 సమిథి మాత్రమం లేజిః 2 ఇంచుయార్థి పోడకాముభిః పూర్ణాంకరాః

3 ఉత్సువాగ్ని స్ఫుముద్దిష్టః | మంచప్రామీన్మాశిషః | ఏపం తు (పోతుంకృత్వాధ్యా)
పూర్ణమం సంపూర్ణః | ఆలయం సమ్య గావి జీత్ || పూర్ణాంకః 4 ఇచ్ఛు
మం 5 కృత్వము చిన్నపరికును గలభావము A గ్రిథమును అభ్యక్షాంకాం

ర్పీ యో నించో ధ్యా యః.

మేణా వేసిమృదంగై శ్వస్తు । నుత్తితసమన్విష్టి॥ 28

గణికాదేవదాసీభి । రఘుజరవాఙభి:

బ్రాహ్ముష్టరైషువైశ్వాశై । సూనుతమాగధవంకిభి॥

చత్రిధ్యజవితాశై శ్వస్తు । చామరాదిభి రావృతై:

వ్రీదిసశతసంయుక్తం । భార్మయే త్ర్పుథమే దిసే॥ 30

ఏవ మేవ ప్రికాలేణ । తీర్థాంతంభాయే త్ర్పుమూల్

తిలై శ్వస్తు రజసిమూలై । స్నులాకై ర్ధిసప్తభి॥ 31

ప్రథమరాత్రి
బరిప్రికాసీ

ర్యాశీయే.

ర్పుశీయే.

వంతు.

చరుణాసహ దాతవ్యం । పొధమే భూతరాత్రికే

తండు లేన తిలైనైవ । చరుణా పైత్పుకే దిసే॥ 32

బ్రిహిలాజాం స్తతో దద్యా । చ్ఛరుణా సహ దేశికః

యష్టరాత్రిస్తతోదద్యా । తృతీశూరూయావిశేషతః॥

నారికేశపయ స్ఫక్తు । శాలిశిష్టై ట్ర్పుమితితు

చరుణాసహ తై దద్యా । చ్ఛతుథే నాగరాత్రికే॥ 34

పంచకే.

కంబాకుతు చరుండైవ । పంచమే బ్రాహ్మిగైకే దిసే

షుట్టే.

చరుణాపూపనయుక్తం । శాలోగైదనసమ్యేతం॥ 35

షుట్టేచైవ బలిం దద్యా । త్రాప్యవ ద్విజసిత్రము

స్తుతికే..

గుడాస్నం చరుసాయుక్తం । తైష్టై స్ఫుష్మేషాని॥

అష్టమే గంచేష.

పాయసం కృసరంచైవ చరుయుక్తేన దేశికః

అష్టమే నవమే దద్యా । తైష్టై స్ఫుష్మేవక్త తే॥ 37

బరిప్రికాసమిథి:

ఏవ యథాక్రమేషైవ । తీర్థాంతం బలి మానశేత్

ప్రాప్తసాదద్వార మారభ్యా । గార్మయధ్యాంతమేవహి॥

బలిం కుర్యా ద్వ్యధాన్యాయు । దినం ప్రతిషినం ప్రీతి

ప్రత్యేకంచాధకంగ్రహ్యం । బలిద్రవ్యంతుదాపయేత్॥

² అష్టదితు బలిం దద్యా । దేశిక స్ఫుష్మేవామథి:

ఏవంక్రమాత్మరిభార్మయ్యా । ప్రాప్తసంతుప్రిషేషయేత్॥

B 1 సూతై ర్ఘ్రస్తి స్ఫుష్మేవిషితః 2 అష్టదితు బలిం దద్యా-త్ర్పు స్ఫుష్మే కు దేశికః

శ్రీ కపింజలసంహితా యామా ०

అస్తానమంటచే మధ్యి । స్నుపనం తత్త్వి కారయేత్
గంభుష్ణాదిథిః పూర్వి । మహాహాని ర్షి వేదయేత్ ॥

సాయం ప్రాతి శ్ను కరవ్యం । స్నుపనాదియథాక్రమం
పశ్చమేషాని మ్యగ్ స్నుపనే హాని కరవ్యం । ¹ మ్యగయూరై సకంకణా
యోం కాతుక మూలమం తేర్ణి బింబియాత్మార్వవచ్చాధివాసయేత్
ఖంఫసం సీమాంతంచ రథాన్యోన్యం భార్మిషయేత్తత్త్విపారగః ॥

అష్టమాని శీర్థ అష్టమే హాని శర్వర్యాం । శీర్థార్థ మధివాసయేత్
ర్థ మధివాససం ప్రాపాదద్వారపూర్వేతు । దండవ త్వర్ణమే ద్విజః ॥

అంతర్గంపంసమావిశ్య । ఆప్యాయైశ్చప్రాపాజయేత్
2 దేవం ప్రీణమ్య శిరసా । ప్రాథయే దైవై గుహః ॥ 45
దేవం ప్రీణమ్య మనసా । ఇమం మంత్రీ ముదీరయేత్
శీర్థయాత్రి త్వయా దేవ । శ్విః కర్తవ్య సుశ్రేష్టా
తత్త్వి ప్రతిపరాంభి । అనుజ్ఞాం జాతు మర్దసి
ఏవాదేంతుసంప్రార్థ్య । యాత్రాకాతుక మాచేత్ ॥

కర్మార్థాం పురతః ఫ్లాప్య । ఆవాహ్యచసుపూర్జయేత్
పూర్వవ స్నుంటచం కృత్య । ప్రాపాదాగేవి శేషరః ॥

సండిలాది సమారథ్య । శయనిపోవరి విశ్యసేత్
కోణేషు ఘటికాట స్యస్య । శరావాణి చతుర్ధిషి ॥ 49

ఖృతాంతం దేవ వ్యాధయే తత్త్వి । ఖృతార్థిషం మారథీల్
దేవస్య పురత ఫ్లాప్య । ఖృతపాత్రీం సలోమాకం ॥ 50

అష్టం నిక్షిష్య తత్తైనా దేశికః పరమార్థిత్
ఉభాభ్యాం త్వేషపాస్తాభ్యాం దూర్యమాదాయిమూలర్థ ॥

ఖృతే నాగేషు సంమృజ్య । సించయే దైవపాదయో
విశ్యజ్య కౌరయే క్షాపేంకంపాచ్యైతుపూర్వవత్ ॥

³ విశ్యజ్య కౌరయిత్యాతు । సించయే దైవమూర్ధని
పాస్తవ్యత్యాసమార్థో । ఖృతసేచన ముచ్య తే ॥ 53

B 1 ఖృష్ణాత్మకాత్మకాలా B & D 2 లోకానేన నమితః । ప్రాథమీష్టచద్భ్యజం

B 3 ఆర్యత క్షాపేంకంపాచ్యైతు । పాతాంతరా ॥

పాదా సుమంగలీచేతి । కంకే భద్రే ఏతి ద్విజ
సురోభనాతు శిరసిమంతార్థి జ్యేతా నుదీరయేత్ ॥ 54
ఆస్యేతు మంగలే తద్వాదక్షతార్పున మేవద
పుణ్యహశంఖానీఘ్నమార్పుధ్వా ప్రీతిసరం తతః ॥ 55
చామరై స్తాలవ్యంతేశ్చమంగళానిచ దర్శయేత్

పశుమి త్ర్యా
క్షురః

అనిర్యాడః ప్రీదిషేశ్చా రాత్రిశేషం సమాపయేత్ ॥
ప్రీత గ్రామం పరిభ్రామ్యా ఆలయంతు సమావిశేత్
పూజాంతుపూర్వవ త్స్వాత్మా గేహమద్యైనిధాయచా
శీర్థకాతుక హాసాద్య । ముఖపాగే ప్రోమయుచ
దేవ ముక్కాపయే ద్విద్యాశయనా ఫ ద్వితోత్తమా
పూజయిత్యా ముఖాన్యమంగళానిచ దర్శయేత్
పురతః స్థండిలా కృతోన్వి । లూధులం తతోన్విన్యసేత్ ॥
ముసలాది చతుర్దియూ : లూధురోవరి విన్యసేత్
ముసలోలూధులంక్రామ్యాదూర్వాంచ ద్విజబంధయేత్ ॥
నవప్రేణ సంవేష్య । చూర్చం తత్త్వివ సిక్షిపేత్
ముసలాదిచ బేరాంతం । ఘృతారోవరి మూచయేత్ ॥
సావర్ణం రజసీచూర్చం । మిశ్రియిత్యా సుగంధక్రై
చతుర్ధి తైవాషాపై తైవాపై । రథఫూతంతు కారయేత్ ॥

మార్పుతుంథసా
పసం

పురతః స్థండిలా కృత్యా । తండులై ద్విజసత్తమ
కుంభంతు సూత్రిసంయు కొతండులోవరి విన్యసేత్ ॥
తత్త్రి చూర్చం వినిత్తిప్య । నవప్రేణ హేష్టయేత్ ॥
అర్పయిత్యాకు మూర్ఖేవాముతైషై వాఖిషేచయేత్ ॥
గౌహాత్మతః । పూర్వవ తూపుజయే దైవంమంగళానిచ దర్శయేత్
ఉధృత్యారోవయే దైవం । గౌమం తత్త్రివరిభ్రమేత్ ॥

B & D I థత్తోంవ చామరంతైరి । ముఖచాసం సమర్పయేత్ । పాయసాన్వం నాచే
ధ్వాధ । నాశార్థాపసంహార్తకం । దేం ప్రాణయ్య శిశా । శయనే సన్మ
శీర్థేచ । గుణ్యశ్యామమహాపూర్ణాం । శింహాంపం సుసూఖ్యేత్ । అధిషాం,
B , శ్రీయేత్ ॥ పాచాంపిరి ॥

తోత్వం: తీర్థచార్యుం నమాసాద్య | స్థాపణీ ద్వైదికోపరి
చతు స్తంభసమాయు కెం | మంటపం తోరణాన్వితః
మకహ ప్రసమచ్ఛైధంతావ ద్విస్తరసంయుతం
వేదికా మధ్యమస్తానే | కుర్యా త్రంతోవిచవుణః ॥ 67
తోరణద్వారకుంభాదీః | శూర్యవశ్వాజయేత్కృమాక్త
వేదికాపూర్వభాగేతు | కలశాం వంచవింశతిం || 68
సవవా విష్ణుసే త్రత్తి | పూరణీ చుండువారిణ
సవవస్త్రీణ సంవేష్య | బ్రిహ్మగ్మం చాధిడైవతం || 69
పూజయిత్వాత్మతుగంభాట్యః | కాతుకంచార్ఘయేమృధః
జవ్యు నిలేఖనాదీని | ఉపచారాణి పూర్వవత్తు || 70

పూర్వస్తుః: స్నావయెత్కులశాంసర్వాం | చూర్చస్నానంసమాచరేత్
అర్పయిత్వా యథాయోగంచేవమాదాయ ప్రాణినా
జలమధ్య సమావిష్య | తీర్థ న్యావాహ్య పూజయేత్
ఒంగామాం: 1 గంగేచ యమునేచైవ | మూలమంత్రి మనుస్వరక్తః ||
2 కాతుకేసమహ స్నాత్వా | సర్వపాత్మః ప్రముచ్యతే
బ్రిహ్మలోక మవాప్నేతి | ఇతిశాత్రవ్య నిశ్చయః ||

స్నానః: ఉత్సర్వ వేదికామధ్యే | స్వసే దైవం చతుర్భుజం
స్నావయె చుండుతోయేన | గంధవుమైస్తుపూజయేత్ ||

అముషితోఽధికః: పూర్వవ భ్యాన మారోట్యాదేవం గేహే సమావిశేష
ప్రదత్తిణ తిరి, ర్పత్వాం | గర్వచ్యారు సన్మాపిశేషం ||
అస్త్రో పూజయు తేసం | అస్వపేతే నముర్మయేత్
కామా ర్పత్వాలరసాశ్చేషత, | న్యామా ఆయాసాక్షేషిత్ ||

భ్వయిత్వాయచార్యుయుః: కొర్కెర్మామార్పం మౌతు
పూర్వామ్మా పూజయిత్వాత్మతుసాదీన్ని వేదయేత్ ||

॥ 1 తోర్థచార్యు A లో అధికపాతకు, B & C లు కేవలస్నాత్వా-మూల
మంత్రి పుస్తకం | పుయమాక్రోణ విభిన్న - త్రిమాత్రం మధ్యారః అప్పి
ఏకమాట-పూర్వమంత్రాగ్రణిక్షణం | ఒకస్నానము ఉప చుండు-
పూర్వుండ్రుమంత్రాలై D & E లో కొర్కెర్మామార్పయేత్ | సామాన్యః

శ్రీ యో వి ० శ్రీ భాగ్య యః..

ప్రాముఖ్య దండవ దూష్యమూ । హమ స్వైతి సముచ్చరు
తద్వార్తో స్నేహం కుర్చుణిక్షేత్రేన విభావతు
శాక్టి శ్రీ పూర్వావుతీం తత్తు కుర్చు । దుత్తువాగ్నమిక్షేషతు
మామితి । అమరుంథాక సమాసియి । స్నేహం కేభిసేచయేల్తో
అషాచుణుతు తత్తు స్నుంక్రేణ మంత్రజ్ఞః । అవరోహణ మాచరేత్త
యాగామితి । పుష్పయాగం తత్తు తచ్చా । తద్వార్తో బ్ర్యజపుంగవా
ఉత్సాహితు లలి మాధ్వాపా ద్వేషు యాగేషు । సుధ్వాస్నేవ బలింత్సై వేత్త
దృష్టిభేదః । ఏకవింశ త్రథా మాసే । స్తువింశాభ్యరేషుచూ ॥ 81
పాయసేవ బలి । ద్రీసం వృత్తిదివం పృతి
చ్ఛ్వదశే చారమాసేతు । ముద్రాస్నుంపాయైనైర్యతం
ఏకాహిన్మి ర్మోహశేవిద్వార్త । పాయసంతుబలింత్సై వేత్త
శుచాహేషైవ సప్తాహే । గుడాస్నుఖలి రుద్యతే ॥ 82
ఇతి సంత్సైషతుః పోర్తో । ఉత్సవస్య విధిః కరః ॥ 83

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కషింజలసంహితాయాం
ఉత్సవవిధి ర్మామ - శ్రీయోవింశిభ్యాయః.

ప్ర 1 యి కశోతి చాకే శ్రేష్ఠ । మంత్రుం భృత్యావత్తు ॥ ర స్వాయం క్ర్యుర్మి సంతాన
సూళాగ్యం చ (భధి-గ్యతి) భధిగ్యతి । అశ్వమేఘసహస్రాం । యత్పుంప లభతే
సరః ॥ తత్పుం పంచాస్త్రోతి । యత్కోతి చాకే స్వరం ఆశ్చిత్తింప రథతే ।
యిషమాస్య విశ్వ్యః నిష్పత్తి । నిష్పత్తి తామి మాప్త్రోతిపోగితాం తైత కులధ్వా
అధిపాతుః.

ఒక

శ్రీమత్వంచరాత్రీప్రివ్యాగమే - శ్రీకమీజలసంహితా ర్యా. ०

చతుర్వి ० శోభాయః

పుష్పయాగవిధిః.

కమీజలః:—

శుఖయాగోత్తుర పుష్పయాగం ప్రివ్యాగమి । నమాసా న్యునిపుంగవ
చౌకు ॥
ధ్వజారోహంతీర్థాంతంపారీయశ్చిత్తంతు యద్వావేత్ ॥
తస్య దోషవిఫూతార్థం । పుష్పయాగంచ కారయేత్
మండపిర్వుణాకి పారీసాద స్వాగ్రీతః కుర్యాద్రష్టిసే పశ్చిమేషినా ॥ 2
ఉత్తరేవా ద్విజశేష్టుమండపం పూర్వవర్షైమాత్
మండలచామిది ॥ తస్య మధ్య లిఫే ద్విప్రాణి ॥ మండలం లక్ష్మణాన్వితం ॥
అద్వికం స్వాసికం వాపి ॥ 2 చక్కాబు చతురంతువా
మండలస్య విధిం సర్వంప్రివ్యాగమి యథాక్రమం ॥ 4
పాలికారిష్టాపన
విధిః
ద్వా చే ద్వారేతు ఘుటికా ॥ శ్వేశ్వేషావతు విస్యసేత్
శరావాణ విస్యసేత్రద్వా ॥ తూర్పుర్వాదిషు యథాక్రమం ॥
ఇంద్రాదిశాసపర్వంతిం ॥ 3 పాలికాణవిస్యసేత్రైమాత్
తత్పాశ్వే మండలాస్యస్యాశంభాదీనాం యథాక్రమం ॥
మండలశూణార్థం మండలం పూర్వయే తుమ్మెః ॥ 4 క్రికాదీణ యథావిధి
పుష్పముఖి పుష్పముఖి ॥ పుష్పయాగే శుభానిచా ॥ 7
శ్వేతం రక్తంచ పీతంచ ॥ కృష్ణం హరిత మేవచ
శుద్ధవర్ణాని పైతాని ॥ మిళితా స్వపరాణితు ॥ 8
మండలే శుమ్మి ॥ పుష్పము వర్గవర్గేషు ॥ 4 పూర్వయా విచక్కనః
శూరణః ॥ వీతేన కరికాం పూర్వః ॥ 5 రక్తం పై కేసరస్యతు ॥ 9

॥ 1 కాశ్మరః — శుఖయాగోత్తురం ప్రేర్పగ్నిధాసంచ కథంముచే । కిమగుంచ కమా
కార్యం । శక్తమర్పుసీ మే ప్రిథిః ॥ 2 చక్కాస్పు మికరంతువా
3 పాలికార్థి స్యసేత్రైమాత్ ॥ 4 శేదయత్క్య ద్విప్రిత్తము ॥ పారాంతరా ॥

ఇ తు ట్రో కో భాగ్ యః.

క్ల్లో కావలయంకం | హరీశంవా ద్ర్యజో త్రమ
 కేపరాంతేన వలయం | శ్వేతపుష్పాసే పూరయేత్ |
 దశేషు మూరాలభాగేషు | శ్వేతరక్త విషాదిరైతే;
 దశాగోరక్తపుష్పాసే | పూరయే దైశికోత్తమో || 11
 దశానాం సంధిదేశేషు | శ్వామపుష్పాసే పూరయేత్
 1 అంతచ్రేఖాంతు మంర్యిజ్ఞాకుసుషై రూపిణై స్తఫా || 12
 2 పూరయే న్యాయిరేఖాయోం శ్వేతపుష్పై ర్ముకోరషై:
 సేమాయిదిరేఖాం కృష్ణైణ | సేమ్యాతెన సితపుష్పైతే;
 సేమిం రక్తేన సంపూర్ణై | పీతపుష్పైను వా ద్ర్యజః
 పుష్పమండల ముద్దైషం | పుష్పయాగే విశేషత: || 13
 అంతచ్రేఖాంతు విషాదిశేషైష్మాబహీరావరణార్గా
 ఏకహాస్త మండలస్య | మండలస్య సమంతకః || 15
 అగ్రాం కారయే ద్ర్యిద్యాం | ఏకహాస్తా ప్రశిష్టి
 మండలు వృత్తమారైణ | 3 అష్టేఖాంచ కారయేత్ |
 మధ్యమే చతురేఖాయోంపూర్ణిశ్వేతం లక్షణాన్వితం
 బహీలేఖా సితై: పుష్పై | ద్ర్యోయే పీతపుష్పైతే:
 హరితేన తృతీయేవ | చతుర్థేరక్తపుష్పై:
 ప్రశిథమావరణే కృష్ణం | 4 పద్మం జాప్తదశేనవై || 18
 వాసుదేవాచిమూర్తినాం | ప్రాప్యాదికచతుర్థి
 శ్రీయూదికోణవద్యేషు | కుర్యా త్వద్గ్రమయునితు || 19
 అర్థాంచ ద్ర్యతీయేచ | ముదార్చికామపి పూర్వావత్
 తృతీయేచార్గారే కుర్యా | లోకపాలాం యథాక్రమం ||
 అవసరమైనఁ | మూర్తినాం పద్మముచ్యతే
 తదక్త మపి శంఖాదీణ | పద్మం లష్ణముచ్యతే || 21
 చామత్విమూర్తి బంధాదీణ | స్తుదేవ గరుదస్యతు
 విష్వశ్మేసస్య తావత్తు | పద్మం పుష్పమయం ద్ర్యజః

అవసరమైనఁ

ఎం.

B 1 కాంతరాఖాయిచేంద్రి | 2 అరాణ్యంలోఖావై | రక్తాశారికైతుణా |

3 ఉత్సాహంత కారయేత్ | 4 రక్తాశాస్త్ర దశేషైణా కాంతిరాణా,

ఇంద్రజిత్తులు వీష్ణువు వదా మ్యానం
సామేశవకయొ ర్ఘృధై | విష్ణు క్షీనస్య శుక్షజం || 23
యామ్యునైతుతయోర్ఘృధై | ద్వారం తుర్య బ్రీపక్షః
పీకపా నైవ్రమాచేన | ద్వారవిస్తర ముచ్యః | 24
పీభమార్గశపర్యంతం | ఇఃద్రీద్వారం పీకలుయేత్
డ్వం స్వాహేపతః పీకం | పుష్పయోగస్య మండలం |

అండంశాగ్నాదం మండల స్వీత్తరే సాచ్యై | అగ్నికుండం స్వామ్యత్కం
ద్వారకుంథాది సాచ్యైపాం | క్లికాతం సుపూజయేత్ |

అండంశాగ్నాదం | తత్స్వాతేణ మంత్రీజ్ఞః | యథామోగక్రీమేణతు
అంతరానరకా స్వర్యాం | ట్రిష్టీతేవ పీపూజయేత్ |

అండలు ఏంక | మండలం వంచభూతాఖ్యం | క్లికాది యథాక్రమం
భూతాఖ్యం | అకాశం క్లికాట్రవ | కేసరా వాయవ స్తఫా | 28

దశేషు ట్రిష్టో విస్యుస్య | సేమ్యాదాతు కదా భవేత్
సేమమధై తథా భూమిం | పూజయత్క్వ సమంతతః |

శుభమాయాది | గేహ మాసాదయే బ్రీపామే ద్వండవ త్తితే |
యాగక్రాతుక మాపాయకర్మార్చ్ఛై గేహ విధాయవై |

ఆపామ్య పూజయే ద్వేవంమహాశేరా బ్రీజోత్పమ
బింబ మాపాయ మాప్రిష్టః | క్లికోవరి విస్యుసేత్ | 31

క్లికాయూ స్వసే ద్వ్యత్తుం | సీలరోమాపివ్రితం ||
బుగ్గేదగ పూర్వాదిగ్గాగే | యజుచ్యైదుతు దక్కితే |

వారుగ్గా సామవేదంతు | అధర్యం చోత్రే తథా
త్రిపాసం చాగ్నికోణే | నైరుత్యా ప్రీత ముచ్యతే |

ధర్మశాత్రుంతువాయుపే | జూన్యామంత్రపారకం
2

చతు స్తవం చతుష్టసే | సృత్తిగీతాస్త సర్వతః | 34

A 1 ఈ క్షేత్రం 80 వరణ్యు గు క్లికము | A గ్రీధమందు అధికారిను.

B 2 త్రీపుక్తం శ్రూర్యాగ్నితు - శ్రుమణుక్తం డస్తితే | ప్రస్తుతి సౌదిని
సూక్తం - విష్ణువు తెల్పుక్తం | ధూముక్తం శ్రూర్యాగ్నిగే - పూరిను
క్తం కటితే | పీమే విష్ణుముక్తం - నీచాముక్త మక్తం అధికారి.

చ తు ద్వితీ భ్రాతు .

- శంఖశేర్యాది వార్షిక్షు మృషణశాస్త్ర స్తుతా
పీఠానేషముథై రేణు | మయిత్వాచత్వద్వాం | 35
అర్పయై ద్వేవదేవేశం | శంఖదక్షిగ్దాచం |
అర్పనావిధిమాం | శూజయై ద్విశికోత్మా | 36
2 అర్ఘాంప్రశి విప్పీంద్రి | కృషిమాదీ స్వధాక్రమం
శూజయై ద్వేవదేవేశం | అర్పుందీనాం పృశ్చోపృథకో |
3 హామమారథ్య తల్మా - లేసమిథాదీ స్వధాక్రమం
అస్తుతరసహస్రింతు | జపుయూ నూలిద్వ్యయూ | 38
అస్తుతస్తుత రై రాయి | సమిథాదీ స్వధాక్రమం
పాయసం కృసరండైవ | హరిదాస్తుం గులోదనం | 39
ముగ్గాస్తుంటైవ సుభాస్తుం | వ్రీంవేవ నివేదయేత్
మూర్తీనామయి దేవానాం | గుడాస్తుంతు నివేదయేత్ |
శంఖాదేః కృసరం దద్వ్య | 4 త్వాయసఃచ క్రదీయసే
సచ్యేషాం పదివారాక్రాం | హరిదాస్తుం నివేదయేత్ |
5 మిశ్రీయక్ర్యస్తునూపాది | గోహోర్యోవినివేదయేత్ |
అగ్నేశమాప్తాంతుపాప్యుభోభూత్యా | నైవేద్యంతునివేదయేత్
(సైత్య అగ్నేయ్యాం పాప్యుభైచ్చెవ యూమ్యాయూ దక్తిరా
సమయే)
- [ముఖః]
- సైత్యత్వంచ వ్రీంచ్యాచపళ్చిమాధిముఖః ఫ వేత్ |

B 1 చంపనామక్రియా ప్రాంగీం | అర్పిం చాప్యుస్తుం | యామ్యాం దిః వం
మాసికః | శ్రీమత్తుంతథాయి లేగ్రాంమి పాయశ్యాం | ఏంతం హామి
పుంచా శ్రీరాంచ డపెరాభ్యాం | తంకాశ్యాంతై శీంచరణా మథారి శ్రీప్రస్తుత
ప్రాంగీంప్రాంగీం | గామిం య్యాచ్చుపు | త్ర్యాంగ్రసిలు | యి లో
అధికాంగా | 2 ఒధ్యాంగాం చ చ్చీంప్రి | పొచాంగాం | 3 పుంచు శుంభథ్య
కత్మా - య్యాం క్రమినా ద్వ్యాజ | అస్తుతరసహస్రింతు - సమిథాదీ స్వధా
క్ర్యమం | మూలమంతేణ పంత్ర్యాః - 2 చూయు ద్విద్ధికాంపిఃః | అస్తుత
రశంపాపి-మథ్యాంగ్రే పాయసేవ | శుంపు శ్యాంక్యేవ సమగ్రీప్ర్య-అస్తు-రాది
ఫూయాః | గామక్ర్యాం తల్మాత్యాప్తు - శ్యాంక్యేపుచూయు ద్వ్యాజా | ఇతి
పథికి ఉంచాంపశ్యాంగ్రే | పాయసేవ శ్యాంక్యే (పొచాంగా) | అశ్రూప
మధ్యాంగ్రేత్యా | 2) శ్యాంగ్రే రుషేషేత్కి | (పొచాంగా)

వృత్యహృథస్త పవనే । సామ్యైవో తరాముఖః
 సామ్యైభృత్య తథాసర్వాణి । పూజయే దేశికో తమా
 ధగకారాధసం దేవం వృపూజయేత్వశ్చ । నైషవేదాయంతం విశేషరః
 మంగళం చామరం భత్రీం । అష్టకాదిసమర్పణం 45
 భారీమయే చ్ఛాస్మపీరేన । సీరాజన మథాచరేత్ ।
 సౌవర్ణం రాజతం తామ్రంపాత్రీంకృత్యాసువుత్తరకం
 వద్దింతాంగులవిస్తరం । మధ్య పద్మంచ కర్మికం
 అష్టవత్రీం యథాన్యాయం దీపగ్రం సులత్తుణం 47
 కడ్డికోవరి కుర్మీత । పూర్వైవ ల్లత్తుణాన్వితం
 దిశం వృష్టాలయే తత్త్వి । దీపాచ్ఛేధం మహాగులు ॥
 ॥ సిథ్రాశ్చం దధిసమ్మిక్రీం । మూర్ఖ్యలాంకై రలుక్కతం
 అగ్నిబీకేన సంపూజ్య । గంధపుష్పాదిభిఃక్రమాణ ॥49
 ఏవం సమ్మితం పాత్రీం । మంత్రీణాదాయ మూర్ఖుని
 తీర్పిప్రథమై మావత్ర్య । తూర్పువారిత్రీనిస్వస్యస్తా ॥50
 జయమంగళవాద్యేన । నాదయిత్య దికో దశ
 దీపా స్నిక్కిష్య సామ్యైతు । స్థాకారావరణా కృపిణా
 రక్తం దేవస్య కుర్మీత । భూపాత్రీస్వ్య భస్మనా
 కుంఠజతేశ చెర్పి ॥ అగ్నై ర్దుత్తిణథాగస్తా । బ్రిహ్మకుంభం సముద్ధరేత్ ॥
 కుంఠం ॥ పోతుయే తేవ బీకేన । మంచంసం జగద్గురుం
 సమా ప్యార్ఘ్యం ప్రికుర్మీత । గంధపుష్పాదినా సహా ॥
 యజమాన ప్త్రకః కుర్మ్య । త్వప్యాంజలి మతఃపరం
 దేపమాదాయ మంత్రీభ్రాంబ్రిహ్మకుంభంసముద్ధరేత్ ॥
 గేహం వృదట్టుణా క్రూక్ష్యాపలయుం పమ్ము రాబిశైల
 ర్భార్మాభిముఖైవ । పూపయే స్థింబ మగ్రితః ॥ రీ
 ॥ ३ పాద్యకుంభం వినిక్షిష్య । పూజయే త్య సమాహితః
 కర్మార్పంప్రతిసంయోజ్యాతస్థింబంచో త్రచేస్య సేతీ ॥

॥ 1 కుంఠామ్రుం దధిసమ్మిక్రీం ॥ పోతుయే తేవ తోణుం ॥ 2 తుమ్ము కుంభం గొ
 క్షేత్రాం పూశాంశ్రాం

కుంభతో యేసనంప్రోక్ష్య | కర్మార్థంమూలవిద్యయా
 పూజయి త్వాయధాన్యయం నైవేద్యంతండ్రోత్తమా
 ర్వ్యాతోహం | వ్రీణమ్యదండవదూఘామా భ్వజాతై వావతారయేత్
 భ్వజపార్శ్వం సమాపాద్య | పూజయి త్వా చతుర్దశి || 58
 పాయసాదీఽ చతుర్దశి | తస్మిన్ నివేదయేత్
 భ్వజాగోపండిలంకృత్వా | కుంభంతాత్రీవ విస్యసేత్ |
 సూత్రివన్నాపి సంప్రేష్యాహేమం రత్నం వినిష్టిషేత్
 * గరుడాయతమా తేర్ణా | భ్వజా దావాహయే దివ్యభం
 కుంభమధ్యతువిన్యస్యాపూజయే ద్గరుడభ్వజం
 పుణ్యమం తత్తీ కుర్మితాతత్తుంభం సమ్య గుఢాతేత్ ||
 ఉద్యమఃతిచ్ | ఇన తేరూలయం ప్రాప్య | సేవయే తుచ్ఛంభవార్థా-
 ఉద్యమఃతిచ్ | త్వాసాదాదీ స్వాధాక్రమం ||
 జూనాగారేషు సర్పేషు | కూచే దేవాలయే తథా
 గార్మమధ్య విశేషా | గత్వా గత్వా బలింష్టిషేత్ ||
 శీర్థపార్శ్వం సమాపాద్య | బలిశేషం వినిష్టిషేత్
 స్నాత్వా త్రిశేషు సర్పేషు | యథావిధి పురస్ఫరం || 64
 బలిభ్రమణకాలేతు | శంభథేర్యాతిథి స్నహ
 స్నాపయే ధ్వలిశేషు | అన్యత్రిసచఫ్మాపయేత్ |
 అష్టాష్టర ముస్లైశ్ర్యి | నిశ్చష్టే నాలయం విశేత్-
 ప్రీదమ్యం తత్తః కృత్వా | దేవదేవం వ్రీణమ్యచ || 66
 పూజయి త్వాయధాన్యయం సర్పేణవ్రీతిరోపయేత్
 ఆచార్యత్రాణాది ఆచార్యంపూజయేద్విద్యావ్యత్రుహేమాంగులీయత్తః
 ప్రేష్టవానాం విశేషా | యథాశక్తిస్తు దమ్యా

B + గాయత్రీచీతిమంత్రేణా దౌత్యాపర్కః.

B 1 గాయత్రీచీతిమంత్రేణా | యథా దశమిమృతం | (పూర్వాంగం)

ఆచండాలాంత మన్మాటైః॥ పూజయిత్వమహాధ్వరే॥
ఇతి సంక్షేపతః పోత్తం । వైష్ణవం యాగ ముత్తమం॥
ఇతి శ్రీపాంచరాత్రేః - కపింజలసంహితాయాః
పుష్పయాగవిధి రామ - చతుర్మింశోధ్వాయ..

భిష్మ

శ్రీమత్తాపంచరాత్రీదివ్యాగమే - త్రికపింజలసంహితాయాః

పంచవింశోధ్వాయః

మంత్రేకోశవిధిః

శ్రీ కపింజలః—

మంత్రేకోశం క్రీవత్వాయి । సంక్షేపేణ లింగాత్తము
మంత్రేపూర్వాయః కీర్యాస్మర్వాయః । ఘలసంసిద్ధిహేతవః॥
తస్మాత్పుర్వప్రాయు త్స్నిస । మంత్రేస్మర్వప్రేర్పూజయేత్ ॥
ఓం నా స్నమః పరాయ కారమేష్ట్యాత్మనే నమః
ఓం యా స్నమః పరాయ పురుషాత్మనే నమః
ఓం రా స్నమః పరాయ విశ్వాత్మనే నమః ।
ఓం వా స్నమః పరాయ నివృత్తాత్మనే నమః
ఓం లా స్నమః పరాయ సర్వాత్మనే నారాయణాత్మనే
నమః । ఇతి పుంచోత్సివస్మాంతాప్రేతి ॥

శ్రీయాచీవాం మంత్రాత్రేతః ॥ ఓం శ్రీం శ్రీమై నమః ॥ ఓం భూం భూమై నమః ॥
సీం సీం సీమామై నమః ॥

ఓ స్నమో థగవతే పాయుంచి పై పుఱియో త్రిమూర్యు లయః
ఓ స్నమో థగవతే పాయుంచి పై పుఱియో త్రిమూర్యు లయః

B 1 లంగ్గాయత్రి. వచ్చేసేత్తైః విజ్ఞాపే । ఇంతువత్తైత్తైత దీపిః । కశ్మీరః ॥
వీషోదయాత్ ॥ [దయాత]
థామగాయత్రి ॥ శాఖధాయ విజ్ఞాపే । విజ్ఞాపైత్తైత దీపిః । కశ్మీర థామగాయత్రి ॥
శామగాయత్రి ॥ భూమంత్తైః విజ్ఞాపే । ఎంతువత్తైః దీపిః । కశ్మీర శామగాయత్రి ॥
కశ్మీరసూత్ ॥ [కశ్మీరసూత్]

వంచవినిశ్చ ధ్యాయః.

నాదం విష్ణుమహేశ్వరేన | గంథానా మథిదేవతా
మంత్రి మర్మవల్మీకేతు | ఆదిమూలం జగద్గురుం||
సగజం విష్ణునాశంచ | సింహాంత్రేవ తథా హృతం
శంఖకార్పితైవత్యం | కుండై వరుణదేవతా॥
శంఖాగోర్పితైవత్యం | గాయత్రీ శృంగమేవచ
ఘుంఘాయుం బ్రహ్మాదైవత్యం | ముకుశంతుద్గ్రమేవచ॥
సూతాంశుచ మహానాగం | సర్వంశైవ సరస్వతీం

1 తస్మాత్మర్వయవ్రియత్వేనమంత్రింసర్వత్రీయోజయేత్ ||

శ్రీమతః.

ఓ మతిప్రాణవం | అ మతిప్రాణవబీజం

అప్సాయుం.

ఓ నమో నారాయణాయ | అ మి ర్యాష్టాష్టరలీజం

అప్సాయుం.

ఓంకృథిల్మాత్యస్వాహాంశున్నమో నారాయణాయపూ
దయాయనమః | ఓంమక్షాల్మాయస్వాహాంశున్నమోనా

శాంగవాగ్మణః.

రాయణాయ శిరసేస్వాహా | ఓం ఏరోల్మాయస్వాహా |
ఓ స్న మో నారాయణాయ | శిభామై వషట్ | १.०

శాంగవాగ్మణః.

ఓల్మాయస్వాహా | १. స్న మో నారాయణాయకవచాయ
పుం | ఓం సహప్రోల్మాయ స్వాహాంశున్నమో నారా

శాంగవాగ్మణః.

యాయ అస్త్రాయ భట్ | ఇత్యప్తాష్టరపుంచాంగన్యాసః ||

శాంగవాగ్మణః.

ఓ స్న మో భగవతే వాసుదేవాయ | ఇతి ద్వాదశాష్టరి
అ మతి ద్వాదశాష్టర బీజం | १.१

2 వంచతన్మాత్రీః ఓం స్న మః పరాయ శశ్మత్తునే నమః | ఓం స్న మః పరాయ
స్వర్మాత్రునే నమః | ఓం స్న మః పరాయ మూపాత్రునే నమః

శాంగవాగ్మణః.

ఓ స్న మః పరాయ రసాత్రునే నమః | ఓం స్న మః పరాయ
గంథాత్రునే నమః | ఇతి వంచతన్మాత్రీణాంమంత్రాః

శాంగవాగ్మణః.

ఓం వాసుదేవాయ నమః | ఓం సంకరణాయ నమః
ఓం ప్రియుమ్మాయ నమః | ఓం అనిషద్ధాయ నమః |

శాంగవాగ్మణః.

చతుర్మాటి మంత్రాః ||

B 1 శాంగ సరస్వతి తత్త్వి | శాంగ శాసకిష్టేవశం | ३ శింగానుషేషము-ఇతిషాపకరణ
ఆం షాపకరణీః | అక్షికషాపా.

శ్రీయది శోభాం ఓం శ్రీనైవమః । ఓం సరస్వత్యై నమః ॥ ఓం రత్నై
మంతాణిః । నమః । ఓం శాంత్యై నమః ॥ దేవిమంతాణిః ॥
శంబాయథాం ఓం శత్రువుంచశరకాయ ముసలాయ పుంభత్ స్వాహ
మంతాణిః ॥ ఓన్నమోభగవత్త్వైగదామైభవమాప్త్వై
పుంభటు స్వాహః ॥ १ ఓ న్నమో భగవతే సందకాయ
పుంభటు స్వాహః ॥ २ ఓ న్నమో భగవతే సుదర్శనాయ
మశచక్రాయ మశచాప్నొలాయ పుంభటు స్వాహః ॥
ఓన్నమోభగవతేశామ్రాధవ్యసేశరవర్ధాయపుంభటుస్వాహః
ఓ న్నమో భగవతే పాంచజన్యాయ శంభపాలాయ
సర్వాశాశవాసినాంతోభరణాయ పుంభటుస్వాహః
ఓం పద్మాయ అమృతపరణాయ పుంభటు స్వాహః ॥
గుణత్రయమంతాః ॥ ౩ ఓ పాత్మికాయ నమః । ఓం రాజసాయ నమః
ఓ తామసాయ నమః । ఇతి గుణత్రియమంతాణిః ॥

³
థర్మాధిష్టాణిః ॥ ౩ ఓ భర్మాయ నమః । ఓం జ్ఞానాయ నమః
ఓం వైరాగ్యాయ నమః ॥ ౪ ఓ వశ్వర్మాయ నమః ॥
ఓం అధర్మాయ నమః ॥ ౫ ఓ అజ్ఞానాయ నమః
ఓం అప్రేరాగ్యాయ నమః ॥ ౬ ఓ అశ్వశ్వర్మాయ నమః ॥
మయ్యక్షేర చంత్రః ॥ ౭ ఓ న్నమో భగవతే విష్ణుక్షేణాయ నమః ॥
క్రుమితి విష్ణుక్షేర బిజః ॥

అవ్యాధిర్మాప మం ॥ ౮ ఓ న్నమో భగవతే ఇంద్రాయ సురాధిష్ఠయే స్వాహ
మంతాణిః ॥ ౯ ఓ న్నమో భగవతే అగ్నయే తేజోధిష్ఠయే స్వాహ
ఓ న్నమో భగవతే యమాయ భర్మాధిష్ఠయే స్వాహ
ఓన్నమోభగవతేరాత్మసాధిష్ఠయేనిర్బుఱయే స్వాహ
ఓ న్నమోభగవతేవరుణాయ సర్వజలాధిష్ఠయే స్వాహ

B 1 ॥ ౧ ఓ న్నమో భగవతే సుదర్శనాయ ప్రభుగ్రామాయ పుంభటు స్వాహః ॥
పాశాంతరః ॥ ౨ ॥ ౨ ఓ న్నమో భగవతే సుదర్శనాయ, శక్రిరాజుయ పుంభాయ
శంబాయథాయ పుంభటు స్వాహః ॥ పాశాంతరః ॥ D 3 ॥ ౩ ఓ పుంభాయ
య నమః, ౪ ఓ పుంభాయ నమః, ౫ ఓ పుంభాయ నమః, ౬ ఓ పుంభాయ
మంతాణిః ॥ (భిక్షారం..)

ప ० చ ३ २ శీ ధ్వా యః

ఓన్న మోభగవతేనాయ వేస్వివాయవ్యథిపతయేస్విహఁ
ఓన్న మోభగవతేను తేరాయసర్వధనాధిషంతయేస్విహఁ
ఓ న్న మోభగవతే రుదార్యియ పతుపతయే స్విహఁ
ఇతి లోకపాలకమంతార్యితి॥

మాట్లాడు ప్రమాదములు కాయ వాసుపురుషాయ
స్విహఁ॥

²
క్ష్యాతిపాతుం ఓం వమో భగవతే ద్వ్యారపాలాయ చండాయ స్విహఁ
ఓన్న మో భగవతే ద్వ్యారపాలాయ ప్రచండాయ స్విహఁ
ఓం చశ్వర్యప్రిదాయై ద్వ్యారశింహై స్విహఁ॥
ఓ న్న మో భగవతే ద్వ్యారపాలాయ జయాయ స్విహఁ
ఓన్న మోభగవతే ద్వ్యారసంరక్తకాయ విజయాయ స్విహఁ
ఓం భాగ్యప్రిదాయై ద్వ్యారశింహై స్విహఁ
ఓ న్న మో భగవతే ద్వ్యారపాలకాయ భాతేంహై స్విహఁ
ఓన్న మోభగవతే ద్వ్యారసంరక్తకాయ విభాతేంహై స్విహఁ
ఓం మహాదైక్ష్యర్యప్రిదాయై ద్వ్యారశింహై స్విహఁ॥
ఓ న్న మోభగవతే ద్వ్యారపాలకాయ శంఖానిధయేస్విహఁ
ఓన్న మోభగవతే ద్వ్యారసంరక్తకాయ పద్మానిధయేస్విహఁ
ఓం మహాభాగ్యప్రిదాయై ద్వ్యారశింహై స్విహఁ॥
ఓన్న మోభగవతే ద్వ్యారసంరక్తకాయ భద్రాయ స్విహఁ
ఓ న్న మో భగవతే ద్వ్యారసంరక్తకాయ నుభద్రాయ స్విహఁ
ఓం సరైవ్శ్వర్యపదార్థై ద్వ్యారశింహై స్విహఁ॥
ఓ న్న మో భగవతే విష్ణుశ్వరాయ స్విహఁ

B 1 ఓ న్న మో భగవతే వాయవేసర్వప్రాకాధిపతయే స్విహఁ పాపాతరః.

B 2 కతారం వాయసేవీం | కతారం బ్రిహ్మానీం | ఆకారం ఇవద్రోణీం | కతారం
ఆగ్నీం | ధకారం యాయీం | ఆకారం సైరతిణీం | కతారం తయాణీం |
యకారం వాయీం | ధకారం ధనపతిణీం | ధకారం త్రిణీం | మకారం
మిహ్యక్షుణీం | (అంగ్ఘికపాతరః)

(శ్రీ) క పి ० జ ల స ० హిం తా యా ०

ఓ స్నమో భగవతేభా తేశ్వరాయస్వర్ప దాయస్వాహ
ఓ స్నమో భగవతే వించయే స్వాహ
ఓ స్నమో భగవతే పృథివై స్వాహ
ఓం వాగిశ్వరై స్వాహ ఓం క్రియామై స్వాహ
ఓం కీర్త్య స్వాహ ఓం పుష్టి స్వాహ
ఓం తుమై స్వాహ | ఓం సృష్టి స్వాహ
ఓం లక్ష్మై స్వాహ
ఓ స్నమో భగవతే అనంతాయ సద్గ్యరాయస్వాహ
మమదాకీశాం
మంత్రాలి.
ఓం కుముదాయ స్వాహ | ఓం కుముదాషౌయ స్వాహ
ఓం పుండరీకాయ స్వాహ | ఓం వామనాయ స్వాహ
ఓం శంఖక్రూయ స్వాహ | ఓం శర్వసేతార్యియ స్వాహ
ఓం సుముఖాయ స్వాహ | ఓం సుప్రతిష్ఠితాయ స్వాహ
పంచభూత తం
కార్యాలి.
ఓం పృథివై స్వాహ | ఓం తోయామై స్వాహ
ఓం తేజసే స్వాహ | ఓం వాయవే స్వాహ
ఓం ఆకాశాయ స్వాహ | ఇతి పంచభూతమంతార్యామి
అగ్నిగాయల్లి.
ఓం హమ్మివాహనాయ విద్యుతేం | సత్పత్రమ్యాయ ధీమ
తేం | తన్నో వహిన్మి: ప్రీతిదయాత్ | అగ్నిగాయల్లి
విష్ణుగాయల్లి).
ఓం సారాయశాయ విద్యుతేం వాయదేవాలు ధీమతేం।
తన్నో విష్ణు: ప్రీతిదయాత్ | విష్ణుగాయల్లి)
శకంతమల్లి).
ఓం ఇతం తే పుండరీకాష్ట | నమస్తే విశ్వభావన |
నమ స్తే స్తు హృషీకేశ | మహాపురుషపూర్వజి
ఇతి ఇతం తేయమత్తో॥

గండగాయల్లి). 1౩० పట్టిరాజాయ విద్యుతేం | వక్రితుండాయ ధీమతేం।

1 ఓం పట్టిరాజాయ విద్యుతేం | రూప్యపత్రాయ ధీమతేం | తన్నో గండగాయల్లి)

తన్నే గరుడః వ్రిచోదయాత్ | ఇతి గరుడగాయత్రీ||

ఓం సర్వజీవాయ సమః | ఓం సర్వసముద్రిథ్యానమః
మంల్ప్రశ్న రసాం బీజం శత్రీచ ప్రాణంచ | దృష్టి ర్వ శ్వాఫిష్టుః తే |

గామి మంత్రయంత్రస్వరాణాంచమంల్పం సప్తాగమాత్రా
అంతమంతాంచీ ఏషాం మంతోసముద్రేశః | కీర్తిశోమునిస్తుమః |

అనుక్తానిచ మంతాంచీ | దృశ్యంతే సంహితాంతల్లో

ఇతి శీర్షి పాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం

మంతోశోభవిధి రామ - శంచవింశిధ్యాయః

B 1 అధికపాత్రః.

శివ్యస్తో విష్ణుశ్శోయ విద్యుచ్ఛో | ప్రతిష్ఠాయ థిషపో | కశ్మీ విష్ణు
గాయత్రీ, శ్శోయ వ్రిచోదయాత్ |

శ్రీప్రశ్నగాయత్రీ, వేదాశ్కృతాయ విద్యుచ్ఛో, పీరఙ్గారఘ్యాయ థిషపో | కశ్మీ శ్శోయ
శ్రీచోదయాత్ |

రామగాయత్రీ, దశరథాశ్కృతాయ విద్యుచ్ఛో, సీకాశ్ల్లభాయ థిషపో | కశ్మీ రామ
శ్రీచోదయాత్ |

అశ్విగాయత్రీ, శ్రీశ్వరాయ విద్యుచ్ఛో | లాలీశాయ థిషపో | కశ్మీ అశ్వి
శ్రీచోదయాత్ |

కృసింహగాయత్రీ, వచ్చిశాండ విద్యుచ్ఛో | తిష్టుపంపోయ శిషా | ఉస్తు శాశ్వతం
శాశ్వతశ్రీచోదయాత్ |

సుర్యగాయత్రీ, భాస్తురాయ విద్యుచ్ఛో | వశిశుద్ధిశాయ థిషపో | కశ్మీ ఆశ
ప్రాణి శ్రీచోదయాత్ |

శ్శుద్ధిగాయత్రీ, గోమింధాయ విద్యుచ్ఛో | గోమిల్లభాయ థిషపో | కశ్మీ శ్శుద్ధి
శ్రీచోదయాత్ |

శాయగ్రిష్ణ, శాయగ్రిష్ణవాయ విద్యుచ్ఛో | విశ్వాశాయ థిషపో | కశ్మీ శాయ
గాయత్రీ, శ్రీచోదయాత్ |

మహర్షిగాయత్రీ, శాంతిరాయ విద్యుచ్ఛో | మహాశ్వాయ థిషపో | కశ్మీ శ్శుద్ధి
శ్రీచోదయాత్ |

శ్శుద్ధియం ఎరువ్వోకం | జూమితి శాంతిశ్రీభా

టమ.

శ్రీమత్తాంచరాత్రిధివ్యాగమే - శ్రీకమింజలనంపొతాయాం
ప. డ్యూం శో ధ్వాయః

శ్రీధూరవిథిః

కమింజలః : —

- ప్రాతిమేష మండ శ్రీధూరం వుప్పువ్యామి । సమాసాచ్ఛులు సువ్రీతీ
శ్శాం । రత్నజం లోహజం బింబం । శైలజం దారుజం తథా ॥ 1
మృగ్యమం ప్రెతి పంచైతేక్ష్మిమా స్నమదాప్యాతా :
రత్నశేత్ర అంశ క్షేత్రః । అంగభంగాది వైకల్యే । నత్యాంగ్యా రత్నజం తథా ॥ 2
సువర్ణంపేష్టయే దంగం । రత్నజస్వ విశేషతః
త్రోయవాసాది సకలం । పునఃపూర్వాంచ కారయేత్ ॥ 3
శాంఖాలింశి : లోహాలింశేషు సద్గైషు । ఉత్తమాంగమిష్టానకం
త్యాంగ్యంవై సమా విప్రినత్యాంగ్యంచాస్యిష్టానకే ॥ 4
శైలజం దారుజం బింబం । త్యాజ్య మంగవిష్టానకం
మృగ్యమే : మృగ్యమంశాలజీత్తేతుఃత్యాంగ్యం సమ్యక్ష్మిచక్కతే ॥ 5
శూలాదవ్యక్తి హీనేతు । పునఃకర్మాంశి కారయేత్
శీలాధూరక్తితు : త్యాంగ్యంబింబాతుసంలక్ష్యాంద్వాయసమధావాతేత్ ॥ 6
శాంఖమృదుమంశా : ఆచార్య చౌదితస్ఫుద్యో । యజమాన స్నయబుధిమాణ
సర్వాన్విష్టాకాశమామాయామువైష్టవాకాశేదపారగాక
క్రీయావరవ్యక్తిస్థాంచ । యత్త న్యిమలపండితాక
భుతిషాసపురాణాభ్యామ్ । పాంచరాత్రివిశారదా ॥ 8
అన్య నభ్యాగతాంశ్చైషి । శ్రోత్రమిష్టాకాశపరాయణా
స్వయమేవసమామాయాయ । యాచిత్యాప్రిషేషపత్యచ ॥ 9
అస్తుపానాంధి ర్ష్యివైష్యః । గంధవుష్మాదిథి : క్రీమాత్
సువర్ణవస్త్రాభరణః । ర్ఘుమైః శ్రీయహాక్ష్యః ॥ 10

పూజయిత్వా ద్విహానర్వో ఆచార్యుల్చిష్టసంయుక్తః
యజమానేసస్థితః || క్రూహస్కూలా పూజయేత్రమాత్ ||
క్రీదష్టిణంతతః కృత్వాత్మా సర్వో ప్రజీషేవత్యవ్యా
వాసుదేవా తతో ధ్యాత్వా శాఖ్యస్క్రూణేధ్యభదంవదేత్ ||
విశాపయే చ్ఛువైస్తర్పి || పూడి బద్ధాంజలి స్తు
అష్టాబింబ మిదం విష్టో || స్థాపితం పూర్వసూచియి 13
అనేవ దూషణే నాత్రో || దూషితం ద్విష్టమస్తు
దుష్టవింబస్య చౌధూరః || కర్తవ్యమితి శాసనం || 14
ఆగమస్య వస్తుఽమ్తం || వ్యవస్థాయ సముద్యోత్తాత్ ||
యైథ్రవ దేవపూజాయో || విద్యజ్ఞన మనిందితం || 15
గంధపుష్పాదికం పశ్చా || న్నిర్మాల్య మితి నింద్యతే
ఏవం బింబ మదుపుం య || తుమ్మాయై ఉషయుజ్యతే ||
తదేవ దూషితం పశ్చా || న్నిర్మాల్య మితి నింద్యతే
తల్మీదం యదిక ర్తవ్యం || ఆగమార్థం మయోభితే ||
భవంతోహి విశాసంతు || భవద్భూతాం కరో మ్యహం
ఏవంవై గురుతావిశ్చ || కాలేషైవ నివేదితం || 18

²
నిశ్చంక మితి కర్తవ్య || మనుభాత స్తు దేశిక:
శాఖ్యసాధాగోరతఃకుర్యా | చ్ఛాంతిషామంద్వితోత్తమ ||
దూర్యాధి ర్మమసిక్తాభిః || క్షీరే జాజ్యసమిచ్చరుం
గాయత్రాయిష్టపుషప్సాంతు | జాహంయో త్తంతోపారగః ||
ఏవం వ్యాహృతిభిత్తైవ || కంఠోవనివదై స్తు
శాఖ్యస్క్రూతై స్తతోకుర్యితా | పున్నాహం శాంతివాచకం

B 1 శాఖ్యస్కూలా భాషయేత్రత్తః || పాచారందః 2 గ్రీంథాంతకే అధికషాత్ ||
ఎత్తికై రాఘవైశ - ప్రిహదత్తు | యథాగ్రం | శకా తదేమిక్షాప్యుత్తమ ||
శాఖ్యప్రాతసుభూతా అధివాయై క్రత సాంతు ఆయుతో నికుతేంమిర్మితః | మ్రోజాజ
శ్మృతియ్యాత్మ్య - దేహం కమలాంశసా | శంఫలక్రోగాపాణిం - మథం తైసంతాసి
నం | కతఃప్రిణయైశరసా - శ్కూలంబరథయ్యిత్తు | ప్రిష్టువత్సం శాంతం | ఒతు
న్నాంతుం శథిక్షణం | తేం విభూతివిశాఖాయ - శ్మృతయైత్యు | యథామితి || అర్థ
యైత్యు కతో దేహం - శ్కూలై క్రూరై సమారథేత్ ||

అచార్యం పూజయే తృత్యా । ద్వాజమాన స్విత్తార్థాని
గుహపాదా వమస్తుత్య । అత్మానంపమ్యగ్రపయేత్ ॥
శుక్రాంతి తత్త్వాంతాంత్రిచార్య ॥ కోసనోవై । సర్వకర్మాంతి కారయేత్ ॥
తత్త్వాంతాంత్రి బింబ మలంకృత్యాపుణ్యహం తత్త్వ కారయేత్ ॥
పూజయిత్వా తత్త్వాంతాంత్రిచేరం పుష్పాంధిః క్రీమాల్
ప్రాణికాంతాంత్రిః రాణమంత్రాణిజ వీయ స్తుతివైవిషా ॥
అదాయ లాంగరిం సైమం । బద్ధిష్టేమం ద్వ్యజోతమ
అప్పాక్షరేణ మంత్రేణ । విశ్వశే త్యోక్షబుధనం ॥ 25
విష్ణుక్షేన మనుస్వృత్య । బింబిర్మాల్య ముద్భరేత్
గోవాలరజ్జధి బ్రింబం । బధ్వాగర్తా త్యుముద్భరేత్ ॥ 26
శీరపింబం జలయ వ్యాహార్తాకారయే త్యుమ్య । గుధారం దేఖికోతమ
శ్వేతోమిశ్రితే । శంఖశేర్యాదినిలోవై । శ్రులపార్యం సమాశ్రీయేత్ ॥
సంతిలో వాంబుధే ర్యా శ్య । గాధాంబునిధిమధ్యమే
విష్ణుక్షేన మనుస్వృత్య । నిత్యశే ద్వ్యజోతమ ॥ 28
తత్త్వాంత్రాంతాంత్రయథాన్యాయంప్రాపాడంతుసమావిశేత్
పుణ్యహం తత్త్వి కుర్మిత । బలిమర్యా త్యుముంత్రతః ॥
దేవాగేహ త్యుముద్భూత్య । తత్త్వాగాం సంప్రిషేషయేత్
అనిత్వా² పూరయిత్వాతు । వాంబుకై స్నికై స్తుధా
పుణ్యహం తత్త్వికుర్మిత । పోతుయే ద్గంధవారిణా
గేహ మంతర్పుహై తైచ్చివ । మహాపనిషత్తై స్తుధా॥

కావ్యాంతాంత్రి రక్తావకోమంతతమర్యా । ల్రుపాడస్యాగ్రత్తకమాల్
శాంతాంత్రిని । బుగ్గేదం పర్మిమెళ్లాగే । ఉండిచ్చాం సాముఘ్యామణం
శాంతాంత్రివై యజ్ఞార్చేద । మధర్యం దష్టిసేవతేత్
అన్యాని సర్వమంతాంత్రిణిసర్వదితు జపేత్త్తిమాల్ ॥
పుణ్యవ చాచ్చాంతిహామంతుకుర్యాత్తంత్రి విచక్కుణా

B. 1. శంఖశేర్యాదినిలోవై-జలపాంచ్యం సమాశేత్ । సమద్వాంశా నదీంపాం-
అగాధాంశి మధ్యమే (పొరాణిర్థః) 2. గంచింయుధం తత్త్వస్మృత్యై-చోవై
శంచ వయే ర్మాధా (అధికాంశః)

ఎ ట్రీ వి ० కో ధ్వా యః ..

అచార్యం పూజయేత్వశ్చ | దైవష్టవాంశ్చ విజేషత
వాచసమితిస్థానం తతశ్శుచితరం బింబా | స్థావయే తూర్పుర్వవర్షాంగిమాత
బహుభేదాక్షిలేన | రూపఫైదం నశారయేత్ | 35
స్థానకే స్థావకం కుర్చ్యా | దాననే చాపనం విదు:
శయనే శయనం కుర్చ్యా | ద్వానకే యావకం తథా|
అవశారంచస్యేషాంతూర్పుర్వవర్షాంగిమాత
ఏవ మాదిషుదోషేషు | బాలస్థానం వృకల్పయేత్ |
పశ్చాద్యింబం సమధ్యాత్మ | స్థావయే ద్విధిపూర్వకం
ద్వివిధం కృత్రిమంగేషాం | విద్యిషం పరమేష్టినా | 38
వృథమం గేహనిర్మాణే | ద్వితీయం చాయవైకలే
స్థావనాం లేతు వృథమం | గేహవాన మివకాచ్యతే
మాస పష్ట తీరాత్మింవా | ఆశోరాత్రి మధ్యాశివా
ద్వాదశాభ్యం ద్వితీయంద | కృతిమం వాసముచ్యతే
బాలస్థాననిమిత్తాని | వృపణ్ణోమి సమాపతః
అంగభంగాది వైకల్యే | గేహవైకల్యకే తథా | 41
1 వల్మికే మధుసంప్రాపే | వజ్రప్యా తృతనే తథా
రక్తం వస్తే సమత్రస్సే | పీతవైకల్యకే తథా | 42
గ్రహాన్య శత్రుభి శ్శేరై: | కృతిమోద్ధారసంభవే
రాజురాష్ట్రి మశాత్మాతే శత్రువాంచసమాగమే
పూజనే చిరటుపేచ | మంత్రియంత్రిభిధాస్తై:
చండాలప్యున్మాద్యేషు | వృపాసుం తత్త్రికారయేత్ |
బీకథేరస్య చాగేతు | ప్రాగేవా నోత్రచేపివా
బహుభేరవిధానేతు | ప్రాపిసాదాగేతు కారయేత్ |
సాగ్నిర మధువా పుత్ర్య | గ్నాయంకుర్చ్యా స్నేహరం
అవ్యధాతు నకర్త్రవ్యం | బాలగేషమథం ద్విజా | 46
బాలాయిం దారిభి ర్యైషుకాభిర్యా | మృద్మి ర్యా కారయే ద్గుషం
తస్యమధ్యేతు కుర్మితియేకహ స్తు సమచ్చితం | 47

త్రి కషింజల సంహితా యూ ०

తన్నున సమవిస్తారం । మృద్భీర్వ్యా ధారుకాపివా
సాధారపలయం కుర్చ్చా । ద్వేదికా కర్మి కాస్యతం ॥ 48
| అప్పాంగుటాయుతం సమ్యక్ । చతురంగుళవి స్వతం
పాడపీరం వృథాయు క్తం । మూలబేరానురూపతః ।
శంఖచక్రీగదాయు క్తం । దేవం జాగ్రో చుతుర్ముజం
సావర్ణం దారవం వాపి । కారయే దేశికో తమ్ ॥ 50
పూర్వవ ల్లక్ష్మైర్యక్తం । అల్పకాయం మనోరమం
తోయవాసాదికై స్వర్యై । వృత్తిష్టాప్య యధావిధి ।
అయస్యచక్కి అపరే హని సంస్థాప్య । వేచికోసరి దేశిక
తురాంతిషోమం అపరేహని రాత్మీతు । మూలగేహం సమావిశేత్ ॥
పూజయే దేవదేవేశం । స్వపనాది యథాక్రీమం
రక్తాబిధం తతః కృత్వ్యా । కార్యా విష్ణుశయేచ్ఛనై ॥
పారీసాదస్య చతుర్మితు । కాంతిషోమం సమాచరేత్
కర్మార్థా పురతఃకృత్వ్యా । సండిలా తివ్విజన తమ్ ॥ 54
యవాకుంభధృతాప
తస్య మధ్యే మహాకుంభం । సావర్ణం మృణాయంతువా
పరితః కలశా వ్యప్తా । విన్యసే త్వాత్కోవేషితా ॥
సవవ్సేణ సంపేష్య । వృత్యైకం తివ్విజన తమ్
శంచరత్నం సువర్ణంచ । నిష్ఠిచే ధ్వనిమధ్యమే ॥ 56
మూలేన పూజయేత్కుంభం । ఇంద్రాదీక కలశేష్వర
తస్య చోత్రపాత్మ్యతు । ²అచార్యంసమ్యగ్ర్ఘయేత్
గేహం సవం సమాప్తయ్య । వృథాతే పూజనంచరేత్
వృథాయోదయమ్ర్గొటాకొతుకం శోధయేత్కోమాత్ ॥
యేగపీతాదిసకలం । కృత్వ్యా వింబప్య నాథకః
మూలగేహాపనమాప్తయ్య । నై వేహ్వాంతంవృపూజయేత్
పారీసాదధ్వార మాప్తయ్య । ఇదు వచన ముచ్చరేత్
కీయాంతకాల మేతస్మీణా । అల్పగేహా జనార్థన ॥ 60

A 1 కుర్చుకుమున్న A గ్రోఫమండు అధికపారమ.. B 2 ఆచార్య స్వయం
మూలిశేత్ ॥ (పాతాంపిఎస్)

భవత్తిః స్తాపితే తత్తీ । సత్యావనంతి నాస్తిథా
స్తుతః కాలావధి రాగ్నామూర్ధ్వ మాద్వికచాబుకం ।
తస్మా దూర్ధ్వం క్లీష్టవాసు । వాసుదేవోన మృష్యతి
ఇత్యాయ దేశిక స్తత్తీ । తైరుక్కి మవథారణ్యేత్ ॥ 62
అప్రివిత్యైవ సహస్రా । వృణమే దేవస్నిథా
సిల్వా తత్తీ బ్రిజశేషిష్టాధం వాక్యం నివేదయేత్ ॥
దేవదేవ జగవ్యాధి । భక్తానుగ్రీహాకారక
తపాలయ మలంకర్మం । బింబం చాతిమనోహరం ॥ 64
వాంఘంతి తత్తీ భక్తాశ్చ । ॥ ప్రసాదం యద్వ్యాదిశ్చతి
మం విభూషయే తృశ్చా । ద్వాజమానయుత స్తథా ॥ 65
సార్పిథియే స్నుససా తత్తీ । కాలం విభూషయే శ్చాసి
(సార్పిథియే తృప్రితిమా హాస్యాభవేత్కార్థవిస్యాతి) గిరి
(తత్తీయానిములాశ్లేయాతద్వారిమే కలహంభవేత్)
(తస్మాత్పర్వప్రియ త్యైసాపోర్చుక్కమాగేణకారయేత్ ॥)

అంధిశాసనాది.
తోయవాసాద సకలం । మంటపే చాధివాసనం
పూర్వవత్కారయేద్విద్వాఽభాలగేహవిశోధనం ॥ 68
పంచమంతైత్తీశ్చ మంతైత్తీభుః । ప్రసాదేన నివేద్యచ
పూజయే తత్తీ కుంథేతుఉండ్రశేష్వ యథాక్రమం ॥ 69
పంథోతకస్తు నాది.
తచ్చ ప్రిదత్తిణం కృత్యాభాలగేహంసమావీశేత్ ॥ 70
కుంథం నిథాయ పురత్తీ । భార్యాస్తానా మమజయా
కాలం విభూషయేతృశ్చాత్మర్యైత్తీస్మాపయేశ్వరిం ॥ 71
పంచోషనివద్దై ర్ఘుంత్తీ । స్నేహయే తుంభవార్దా
అశాఖ నరిచా
బలించ పర్వతోదధ్యా ॥ 2 త్ప్రసాదావరజేషు ద

శ్రీ కపింజలసంహితా యోఽం

శ్రువును, మహార్థు చతుర్ధ దివసేకుర్యా । త్రువుషనంవ యథాక్రమం ॥ 73
శాస.

ఉత్సవం కారయే త్రువ్యా । త్రువుయాగావసానకం

2 శాలగేహం తతోబ్రిహ్మా । నృథావిధిపురస్ఫురం ॥ 74

స్తావయిత్వా వ్యజశ్శైవ్య । ఉత్సవాంతం చ కారయేత్
ఇతి సంషేషరః పోత్తో । శ్శైవ్యద్భారవిధిః క్రిమః ॥ 75

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం

శ్శైవ్యద్భారవిధి ర్మామ - వడ్వ్యింతోధ్వాయః..

షష్ఠి

శ్రీమత్తాంచరాత్రీప్రాయిగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

సప్తవింశోధ్వాయః

ముద్రాంలష్టం

ముద్రాంలష్టం కాశ్యవః :—

శ్రీమార్థం ३ ముద్రాంలష్టంబూర్హిపో । యథాశాత్రుసునిక్రిపం
శ్శైవ్యాశ్శైవ్యా : భగవం శోతు మిచ్చామిని ప్రశేష ద్వైజోతమః ॥ 1

కపింజలః :—

కపింజలచం అథ ముద్రాః ప్రవత్సైపో పూజార్థం శాత్రుచోదికాః

ముద్రాణం ముద్రయో పీయతే దేవాస్త్ర్యయి సన్నిహితోభవేత్ ॥

శారీరమధ్యాయం ముద్రయో సిద్ధ్యతే భూనం ॥ ३ తయా కామః వోసిద్ధ్యతి

తస్మా ద్వ్యాశ్శైవ్యనింరక్తః ॥ ४ సుగోవ్యం సతతుభవేత్ ॥

మృదుముద్రాః అంగుష్ఠార్జనసీధ్వాంతు । ప్రశ్నిశ్య మృదయే న్యసేతి

మృదయేతి తథా శ్శైవ్యాముద్రాః సర్వతో పూజతాః ॥

B 1 ఉత్సవాగ్నుకు సోహంవ - యథాత్రుర్యం పోరంప్ర్యయా (అథకాంతః)

2 మూలగేహా రతో బ్రహ్మా 3 కథా శర్మ ప్రశ్నిశ్యతి 4 గోవ్యం చార్యాగం
ధవేత్ ॥ శారాంతరాః..

స క్ర వి ० శీ ఖాగ్య యః .

ఇంశుదాః. నిబధ్వ ముష్టివ చ్ఛాన్యాం । १ అంగుష్ఠయుతతర్హనీం
స్థాపయిత్యా లలాటాంతే । శిరోముద్రా ప్రకీర్తితా ॥
అంశుదాః. ఏవా బధ్వ ద్వాధాం ముష్టింకుర్యాదంగుష్ఠమూర్ధ్వగం
స్థాపయిత్యా శిఫాదేశే । శిఖా ముద్రా ప్రశస్యతే ॥ ६
శక్తికుదాః. అంతః ప్రవిష్టం చాంగుష్ఠా । వేషయిత్యా సమంతతః
సంహారే తర్జనీం భూయః । కవచంతు ప్రకీర్తితం ॥ ७
శిఖిముదాః. అగ్రహా స్తం పరామృశ్య । బధ్వ నారాచమణివత్త
విస్పుజ్య శిర్య గాయమ్య । ఆశ్రం తత్తుణికీర్తితం ॥ ८
స్థాపయిత్యా భ్రూహోర్ధ్వచ్ఛై । శిఫాముద్రా మథోముఖా
సేత్రముద్రా సముద్రిష్టా । కాళ్యక ద్విజపుంగవా ॥ ९
అంశుల్యాశ్విష్ట
ముదాః. షడంగానా మితి పోత్తా । ముదాఃపైన యథాక్రమం
సంహృతే సుముఖా విష్టాస్పులప్యైపూర్వా పరస్పరం ॥
అంజలీనామ సంపోత్తా । సుముఖి కరణీకృతా
వందనీం హృదయేకుర్యాదూర్ధ్వం దశ్మిణతోన్నతాం ॥
ఉంధ్వంగుటో వామముష్టి । రద్ధిణాంగుష్ఠముఢనీం
సప్యస్య తస్య చాంగుష్ఠో । య స్పు వీషం ప్రకీర్తితః ॥
३ కనిష్ఠాదీక్ష ప్రముత్తేన । అప్పముదాః ప్రకీర్తితాః
ప్రసింహముదాః. అంగుష్ఠేన కనిష్ఠాంతం । నామయి త్యాంగురిత్యియం ॥
ఉంధ్వం కృత్యా సమముఢి । వృసింహం సముదాహృతం
శాశ్వతుదాః. వామహాస్తంతతోత్తాసంకృత్యాక్యానామయేచ్ఛనై ॥
వారాహా మితి సంపోత్తా । కాళ్యక ప్రియదాంవర
శిథికుదాః. ఏక్కుకం మోచయే దృధ్వావామముష్టిం తథాంగులం ॥
కూచయే తూర్పువతంతు । దశ్మిణం మోచయే తథా
ఉంధ్వంగుష్టే నామముష్టి । రుచ్య శే సిధినామికా ॥ १६
అవాహనముదాః. ఉత్తానంతు కరా కృత్యా । కింది త్యంతుచితాంగులీ
అవాహనాఖ్య ముద్రిషం । కాళ్యక ద్విజపుంగవా ॥ १७

శ్రీ కపింజలసంహితా యూ. ८

- ప్రముఖా) అంజలి శీశ్వర్వితః కృత్య | విశీర్య కరజా - పృథక్
విధాయాంబుజవ త్రం తు | కంజ మిత్ర్యబ్రిథీయశే॥ 18
- స్నాముఖా) శుర్వవ న్యుషిముద్భాత్తు | అంగుష్ఠేసతు వేష్టితా
స్నానముదేహితి విష్టైయా | త్యవ్యముష్టికనిష్టకా॥ 19
- గంధముఖా) గంధముదేహితి సంపోద్ధా | మిముద్భానామికాచ సా
శత్రుతముచ్ఛా వత్రముదేహితి విష్టైయా | పుష్పముద్భా మధోచ్యశే॥
1 ఉత్తాసం దక్కిణం గ్రహ్య | పుష్పమేవా ప్రిచ్ఛతు తే
శింఘక్రా. ఓర్ధ్వంతుమధ్యమాంకృత్యాసంహృత్యాంగుష్ఠమేవచ
తర్జనాయానామికాభ్యాంతు |² సంహృత్యతు కనిష్టకాం
³ తేనైవ వామహాసేన | దక్కిసేన కృతాతు యత్తే |
దీపముదేహితి సా పోద్ధాత్తు | దేవదేవపింయాధికా
- ధూమముఖా) సంహృతాగ్రాంగుశీనాంతుకృత్యవ్యుతికరాంగుశీ॥ 23
స్థానై వోర్ధీవ్యుతాంగుష్ఠా | కరాభ్యాం ధూమముద్రికా
యుష్టిషిక మధ్యమాంగుష్ఠిరసి | సంగతి ర్వాగ్రివర్యాశి॥ 24
- ముఖా) యుష్టిషికరముద్భా సా | ఇతి సర్వత్రీ పూర్ణతా
అధంకారముఖా) తథాంగుష్ఠకనిష్టాభ్యాం | త్యైయాలంకారముద్రికా॥ 25
- శ్యామముఖా) యాచ సాగ్రితముద్భాచికించి దుత్తానికాంగుశా
తసా సాగ్రి ల్యాగ్రిరముదేహితి | సర్వకామఫలవ్రీదా॥ 26
- అంక్రముఖా) అంక్రముద్భాశ్రీ | అస్యతంతేషు పుర్వత్త
ఇతి సంషేషతః పోద్ధాకంముద్భాణాం లత్తణంపరం 127
- ఇతి శ్రీపాంచరాశే) - కపింజలసంహితా యూ. 10
ముద్భాణితమిథి రాము - సప్తవింశి ధ్యాయః.

B 1 ఉత్తాసం దక్కిణం పొలిం | త్యైయాలంకారముద్రితః | విషుక్తమధ్యము
త్రాత | పుష్పముద్భా పోద్ధాత్తు || 2 సమద్ధుగ్రి కనిష్టకాః 3 ఆమాంగుష్ఠిక
మామున - సంహృతాభ్యాంగుష్ఠి స్తదాంకాశీకృతశాసేన కీచుత శ్రుతిదక్కించే
4 త్యైయాలముద్భా సా 5 అంక్రము సంపోద్ధీ - వంచేశకు జర్మ
యేత్తి | (పారాంకరా)

ట్లె.

మతాపంచరాత్రీదిన్యాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

అ ప్రవింశో ధ్యాయః.

స్వీపవిధిః..

కపింజలః:—

స్వాతస్య కారణం.	అథ స్వాపం వ్రీవత్త్వాయిది । దేవదేవస్య తార్మికాణః చాతుర్మాస్యంబ్రిజ కేర్మహస్వాపంతుర్మాయత్తుష్టవ్యాయో ॥ తస్య కర్మ క్రమీమైడైవ । విస్తరేణ శుభ్రామ మ్యహా మంఙపిర్మాయాం. ప్రాపిసాద్య తరపిగ్యాగేమంటపం పూర్వ్యవత్త్వమాత్రీ ॥
	మంగళాణ కలశాణ సైవ । ద్వారకుంభాం స్తుత్వవచ ఏలాని వర్జయిత్వాత్తు । జేమం పూర్వ్యవ దాచశేత్తీ ॥ 3 స్థండిలం కల్పయే త్వశ్శా । ద్వారకారేణ శార్వినా శయ్యమికంపాం. శయనం కల్పయే త్తత్తీ । పర్వంకాణీని పూర్వ్యవత్తీ ॥ 4
	దారుజం లోహాం వాపి । మృగ్మాయం దీపదండ్రకం చతుస్సాలసముచ్ఛేధం । నానావిధమనోరమం ॥ 5 ఘృతాధారం సుపాత్రీంచ । ఆగేతు ముకుఢకృతిః అష్టదితు స్వయసే దీపాణ । పర్వంకస్య సమంతత్తీ ॥ 6
అషాధ శక్తి ఏకా ఆషాధస్య సితే పట్టే । ఏకాదశ్యా ముపోషయేత్తీ దశ్యాం.	దశ్యాం. తస్యస్యాయే యథాన్యాయా స్నుపనంచసమారథేత్తీ ॥
దయిః.	శాలకాతుక మాచాయ । ఆవాహ్యచ సుశ్రాజయేత్తీ ! వేంకిషాపరి విస్యుస్య । స్నుపయేచ్చ యథాక్రిముః ॥ 8 తద్వాక్రీతు తతః కుర్యా । ద్విత్తోంధాధివాపనం తూర్పువాపిత్రీనికోమా రాత్రిః జేమం సమాపయేత్తీ ॥ 9
శాయిత్వాం, స్ను తతఃప్రభాతేద్వ్యాదశ్యాంస్నుపనంపూర్వ్యవత్త్వమాత్రీ శసామి.	అర్పుయిత్వాయథాన్యాయాపాయసాణీని వేదయేత్తీ ॥

శ్రీ క సీ ఇ ల ను హి తా యా ०

థమలోకమం. జీవం పొదక్కింగం కృత్యా । కయనస్తావ మావిశేత్
చార్మికీరస్తం రిషిజెప్పుశాయయే చ్ఛయసోషరి॥ 11
సవనస్తేం సూవేష్ట్యి । కంతామార్గం వవేష్టవం
అర్పయత్యా చతుర్దితు । శుధాస్నంతు నివేదయేత్ ॥
చ్యార్యంథమం. పుష్టిముం తో త్రేరం త్వావ । పూర్వ్యద్వారం తల్భావచ
ఖంధయత్యా కవాచేన । దక్కించెన ప్రిపేళయేత్ ॥
చాతుర్మాణ్యం. తింసంఘ్యం పూజయే దైవం । చాతుర్మాణ్యయథాపిత్
శామిత్తి. తింసంఘ్యంతరవేశాయాంయామ్యద్వారంసుబంధయేత్
కాత్రిక్తుక్కాద కా త్రీకపూర్వ్యవహైతు । ఏకాదశ్య మపోవయేత్
శ్యాం. ద్వాదశ్యంపూర్వ్యసంఘ్యయాంప్రాత్యజప్త్వయథాపిత్
ఉథాం. యాగమాటమాసాధ్య । స్వాపదేశంసమాశ్రయేత్
గంధశుష్మాదిభి ద్వి త్వాయ । పూజయే త్వురహోత్మం
ప్రార్థయత్యా తతో దేవం । మూలము తేర్చిందేశిక:
ఉథాపయత్యా మూలేన । వేదికోపమిన్యసేత్ ॥ 17
స్నుమాణి. స్నుమాణి విప్రీంద్రి । నైవేద్యంతంసుపూజయేత్
వ్రీంమే దైవదేశం । సర్వాంతు సుఖావహం ॥ 18
1
ఫలస్థితి. కృతిసంవర్ణరం కుర్యా । దాయురాలోగ్యవడ్చనం
యాముర్యాత్మాధకస్తుము । గ్ర్యాషులోకమాప్తుయాత్
'ఇతిసంతేషతః పోక్కోస్వసో దేవస్య చక్రింః ॥ 19
2

ఇతి శ్రీపాంచశాత్మీ - కపింజలసంహితాయా 0

స్వాపవిత్తి ర్మామ - అష్టవిత్తిఘ్యయః,

స్తుతి నం ६२ భాగములు

ఒకము.

**శ్రీపాంచరాత్రిదివ్యాగమే - శ్రీకష్ణింశలసంహితాయాం
ఏ కో స త్రీం జో ధ్యాంయః
పూరణవిధిః.**

కష్ణింశలః : —

శ్రీరాత్రికాం పూరణస్వయింపిధిం వక్షేయ | ద్జివ్యాగాను చ విజేషతః
స్తుతిః ॥ సంకార్పితే గోహసేవాపి | అయినేచ స్వయింపున్నా | 1
శ్రీవనే విష్ణు పుంచమ్యాం | ద్యుదశ్యాగాను పుంచపర్వసు
పూరణః పూజయేష్టాలే | షూర్ప్రద్జివ్యశ్చ దేఖికః | 2
శ్రీరాత్రివ్యాగిః స్తావర్ణం రజతం రత్నం | సులుం పుమ్మం ఉష్టవచ

మాష్టికం తిలపిష్టుచ | అపూరుం సర్వాంశకం 3
బిల్వాదీనిచ పతార్పిణి | పూరణద్విష్ట ముచ్యతే
మతైస్తుర్మాజయేద్దేవంసర్వాకామానవాత్ముయాత్ |

మంటదాన్మాది ముంటపం పూర్వవత్స్తుతాయామథేం మండలమాలిఫేల్
రక్తాబుధాది సకలం | పూర్వరాత్రీపుత్రారయేత్ | 5
శ్రీరాత్రియః ॥ ద్యాగ కాతుకమాదాయిస్నైపయిత్వాత్ము పూర్వవత్త
లై చేద్యాంతం తత్తుత్తుత్వాయి | పంజరే వినిపేశ యేత్ | 6

పుంజరివ్యాగః ॥ వేషునాశదక్తి : కుర్యాత్తుతునూత్రీణ బుధయేత్
ద్యాపట్ట ప్రతిమాయాము | విపారం తావదేవతు | 7
ఉచ్ఛేష్టం ప్రతిమామాన | ముధితం చతురంగుళం
దారుకైర్య దివ్యజశేష్టు | దండపత్రిసమన్వితం | 8
కేవలై : పత్రీకైర్యపి | కవచోవరి కంజరం

అర్థం ॥ అర్థశ్చ తత్పుమాసీనం | మధుచ్ఛిష్టేన కారయేత్ | 9
శ్రీపేష్టవ మృదా వాపి | చాలిపిష్టేన వా పునః
అర్థంపూర్వవత్స్తుతాయితేధంపూర్వవత్స్తుతిమాత్ |

B 1 పుంజరివ్యాగః గుండ్రము | పొతుసామి స్తుతశా (అధికారి) . 2 అర్థాం ఉని
మాసి (శాచార్పి)

శ్రీ కపింజలసంహితాయాం

అధిక్షులాయాం లోపైరావ్యమథూచ్ఛిష్టేన వా భవేత్
రసాదీనాంతు సర్వేషాం । కుర్యా దగ్గర్శబంధనం॥ 11

శేషాదా మధ సర్వేషాం । పంజరం నముదాహృతం
కుంజరం బింబమాదాయ । మండల్సురి విన్యసేత్॥ 12

మండలస్య బహిఃకుర్యా । १ దగ్గర్శం చతుర్శ్రకం

థారతః ఆంధ శ్రూజయే దైవదేవేశం । २ పళ్ళద్వార్యేణపూర్వయేత్॥
సః శ్రారణాశీలి. చతుర్శితు యథాన్యాయం । వేదాది, నథశ్శామయేత్
అగ్రజే దష్టిషేభాగే । ఆసనేతు సమావిశేత్॥ 14

కేవలం పుష్పమార్గేణ । పూజయే త్యాధకోత్తమః

నాశ్యష్టే నాతిషీతేన । పూజయే దైవ మయ్యాయం ।

పూరణా విధివ త్యుర్యాత్ । స్థితి స్తు దక్షనాడికాః

శ్రవ్యాంకే ష్ణు తతః పళ్ళ ద్విజశేషిష్ట । సమధృత్యై జనార్థనం॥ 16

పనాది. స్నావయే త్యులశేషై నైవానై వేదాయంతం సుపూజయేత్

శోభం. మండలస్య తరే భాగేహామం మూర్ఖేనారయేత్॥

అస్తోత్రశత్తై రేవ । సమధాష్టైః కృధక్ పృధక్

పూరణద్వార్య మాదాయ । జహురూత్తు సహస్రికం ॥

గేకం వృదష్టిం కృత్యా । గర్భగేహం వృవేశయేత్

అచాశ్యక్షర్ణాశి. ఆచార్యంపూజయేత్పుష్ణాద్విత్తుపేమాంగుశీయైత్ ॥

శ్రారథిఫలం. ఏ కేన పూరణి నాపిసర్యాన్యామా సవాప్తుయైత్

తస్మా త్యుర్యవృయైత్తైన । పూరణం కారయేద్విజః ॥

వ్యాపై వ్యాపైతు కర్తవ్యం । సాధకై స్నిధికాంత్యుభిః ॥ 20 ॥

3

ఇతి **శ్రీ పాంచరాత్రి** - ఐపింజలసంహితాయాం

పూరణవిధి ర్యామ - ఏకోసత్యింశోధ్యాయః ॥

పీరించి భాగ్య యః.

ట్ల.

త్రిమత్సంవరాత్రీదివ్యాగమే - త్రీకపింజలసంమోతాయఃం

పీరించి భాగ్య యః

పత్రిచ్ఛదవిథిః..

త్రీకపింజలః :—

పత్రిచ్ఛదవిథిః అధ వక్త్వాయి సంహేషా త్వత్రిచ్ఛదవిథిం పరం		
కాలవిన్యాసం అయినాధిషు సంశైవు పత్రిచ్ఛదస్య పూజనం	1	
క రవ్యం సాధకేందేణ తై స్నిఖి మధిగచ్ఛతి		
పత్రిచ్ఛదవార్థం సూచీముఖాక్షతిశైవ నార్థికంచ కుతారికా	2	
పంచదక్షిణాయా వ్రకవత్సించ నారాచం ద్వితీయిభం తీర్చిభావం తథా		
ద్వితీయిభం తీర్చిభావం వీర్పీముఖ మతఃపరం	3	
వృత్తం చాసి స్తఫాచైవ తురంచ ద్వితీయిభం తథా		
ఏతా : పంచదక్షిణాయా శ్చలాకాశ్చ యథాక్రమం		
శేష ముపచొ శేడనే సైకపత్రీంవ నారాచంచాపి కీర్తనే		
పామి ద్వితీయిభం బిందుకరణే తీర్చిభం విషమే తథా	5	
ద్వితీయిభం రూపకరణే శేడకం శేడపాటనే		
తురంచ పాటనే యోజ్యం పుష్పాదీనాం ననంశయః		
యథాశ కీపియోక్తవ్యం శత్రుచాలాం విష్ణుతః		
మూనం శలాకయూ కుర్యాత్పత్రివ్యాపార ముచ్యతే		
సౌయుధశాస్త్రః ఉత్తము కదర్శిపత్రీం శాశకంతు తతః పరం		
గంగాత్పత్రీం విశేషశ్చ రజసీపత్రీ మేవచ	8	
పత్రీం కొమోదకీచైవ ఉత్పలంచ సుగంధికా		
కల్పారం కింశుకంచైవ పత్రీం తై శేడనే విథా	9	
వల్లికా శేడకం చైవ తథావిప్రి పుణీర్కకం		
సందికం రంజకంచైవ రూపకం చెలిష్ట్యిథం	10	
తథా వద్దింశకం తేయం తేషాంచైవ పృథ్వీపుథ్వీ		
వివం వడ్యిసహస్రాంశిః తంశేణంపంతీతానివై	11	

(శ్రీ) కపింజలనంహితాయాం

వర్షిషమర్మణ
విధి: వత్తార్పణక్రమం వక్షేయ | ఏ నార్ఘనవిథి ర్భావేత్
ప్రాదీపస్య శిఖాయాంతు|నమ్యకృత్యింప్రాదాపయేత్ |
వత్తోద్భాం చమర్మిం గ్రుహ్య | సీలాంజనసమవ్యాధాం
శాల్మలీ పత్రికాశేష | నమం గ్రుహ్యవిచక్తులా || 13
బుధనే కదర్శివత్యిం | చూతపత్యిం త్వ్యలాభతః
ఉన్నతపుంతరూపం స్యాత్మదేవత్రే మేవవ || 14

* నారికేళస్య పత్యింవా | కేరకీపత్రీ మేవవా
తాశపత్యిం తథా పోక్తం | కదర్శిక్షు తథాపివా || 15
యథా మోగంతుసంగ్యహ్య | బుధయే తుటసుమానిచ
ప్రతింభనాలస్య | పష్టిం రాత్రి మేవవ || 16
వి శీష స్యాయ దహంరాత్రిం | బుధనే దిక్షనాడికా:
ఏతావతా హ్యనిర్మాల్యం | నిర్మాల్యం చ తతఃపరం
? ఫలక్షేషు నియోశ్యేవ | అర్ఘనాపీరపార్ఘ్యమో:
పటితో విన్యసే చైవ | (ముత్తువే చోత్సువే తథా) || 18
భూమావా థితివిన్యసం | సుమనిభిత్తు కారయేత్
వర్లితు పూర్వువ తుటార్య | చైవడకం దష్టిం తథా||
ప్రకీర్ణం పత్రిమే థాగే | ఉత్తరే సందికం తథా
రూపకం రంజకం చైవ) | పార్ఘ్యమో రుథమో స్ఫా
థి సంకేపతః పోక్తః | పత్రీచైవవిథిక్రమః || 20 ½

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం

పత్రీచైవదవిథి ర్మామ - త్రింశి ధ్యాయః

ప్రమాద ధ్వని యః ॥

ఒకము.

శ్రీపాంచరాత్రిదివాగ్యగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం
ఏ క లీర్ १० శో ధ్వని ర్యః
శాఖాయిత్తిత్తవిధిః..

కాశ్యకః:-

శాఖాయిత్తిత్తవిధి భగవం శోభతు మిచ్చామి । శాఖాయిత్తిత్తవిధిక్రము
 శోభతు కాశ్య విస్తరేణ ద్విజశ్శోష్టు । వక్తు మర్మసి సువ్రతి ॥ 1
 వశ్యః ॥

శ్రీకపింజలః:-

శ్రీపింజలః ॥ అథ వశ్యై విశేషమో । శాఖాయిత్తిత్తవిధిం ఉరం
 శాఖాయిత్తిత్తవిధి దేవయాగేషు థిస్సేషు । శాఖాయిత్తిత్తవిధిము
 రకాలఃరూపాం ॥

శాఖాయిత్తిత్తంతు కరవ్య । మితిశాస్త్రము నిశ్చితః ॥ 2

శాఖాయిత్తిత్తవిష్టైతు । థిస్సే వాష్యప్రబంధనం ॥ 3

మంచువద్వారమీసేతు । పీరస్య వికశే తథా

వశ్యైకే మధుసంశోష్టు । వశ్యైత్తాత్మాగ్నిధామానే ॥ 4

పతసేషిచ నిశోష్టు । శోరై శ్శత్తుర్ధి చేవవా

తైరో తాయ్యుకేచెవ । పొయమే కృతిథిందితే ॥ 5

తత్తో శోషముతుస్సే । పృతిస్తాకర్మపీసశే

పృతిమా కర్మపీసేచ । స్థావనే లోపసంభవే ॥ 6

పృతిమా పతసేచెవ । అధివాసవిషీసశే

కుండముండలపీసేచ । ధ్వజతోరణపీసశే ॥ 7

శూలస్థాపనపీసేచ । రత్నాన్యాసవిషీసశే

అంకురార్పుశపీసేచ । మంగళానాం విషీసశే ॥ 8

చేవతార్పుసహిసేతు । నిత్యాగ్నేశ్వర్ష విషీసశే

ఉత్సువాగ్నివిషీసేచ । సంధ్యాక్రిమసేషివా ॥ 9

అధార్యస్య చ పీసేతు । బలికర్మవిషీసశే

ఉలికాలవిషీసేతు । సృష్టువాచి విషీసశే ॥ 10

శ్రీ కషింజల సంహితా యామా ०

రక్తశృంగముత్వస్నేషు । చండాలస్వర్పసేపివా

ఏవమూదినిమిత్తేషు । ప్రాయశ్శుతం విధియతే॥ 11
 ప్రాయశ్శిత్తుభిథి । ప్రాయసదేతు వినషేతు । బాలస్థానంచ కారయేత్
 ప్రాయశాశం రసై² థిస్నే² త్వాపాలయస్థానే । యోజయే ద్వారువా శిలాం
 ఇష్టకా సికతాట్యేత్సు । విచ్ఛిదేణ చకారయేత్

⁴(అలయంపూర్వవత్తు-రాయిత్రవ్యిష్టాంతప్రకారయేత్)
 పుణ్యపాంకారయేత్తుత్తుస్నుషనంపూర్వవత్తు-మాత్
 కీతప్రాయశంభంధన వినషేతు కథాశీకే । వికలే చూపుబుధనే॥ 14
 వికలే । లాషైసజ్జరసం సికం । కురువిందంచ గుగ్గలుం
 గైకం గుడ్డతైలంచ । అష్టబుధన ఇంప్యుతే॥ 15
 అష్టభాగా వివృ(భి)ద్వా స్నుగ్యఃపాపాణం కణవ ద్వివేత్
 కుంకుమాగరుకుప్పారై । ర్యైలాసత్పంకచందనై॥ 16
 ఆరిప్యచ హారే రూగ్గైంపవస్టైణ వేషయేత్
 శుద్ధిం కృత్యారతః పీరంపూరయే ద్వాలుకైస్తథా॥ 17
 సుస్నుగ్గంకారయేద్విద్వాయా । దిశాపణామంతుకారయేత్
 స్వమూర్ఖ్యతుదిశాపణామే । మంత్రమిత్యభిధియతే॥ 18
 స్నుషనం తత్తీ కుర్మీత । ప్రాప్నుభాట భోజయేద్విజ
 పుణ్యపాం తత్తీ కుర్మీతానైవేద్వాంతం సమర్పయేత్॥
 మంటప నిలాశి । మంటపస్య వినా శేతు । మంటపం కారయే త్వనః
 పుణ్యపాం తత్తీ కుర్మీత । స్నుషనం కారయే తత్తీ ॥
 మంత్రభ్రమే మూలమం తేణ । అష్టతరకతం హుగేత్
 ప్రాప్నుభాట భోజయే తత్తీ । మైళ్లవాంశు సదాశిశం

B 1 ఏకై ర్యా శంఖి ర్యాథ - వ్రీతిసూటారంధుఁ ॥ 2 అంయం ర్యావర త్రై
 ర్యా - చ్ఛర్మిష్టాంచ సమాధేత్ ॥ 3 ప్రశ్నాపాం కారయే తత్తీ - స్నుషనం
 పూర్వవర్త్తుమాత్ ॥ అధికపాశా ॥ (...) శిశ్రాగమా A గ్రంథముల్లాగ్రియ
 మిదుగా పదిసంఘక తగ్గించుసది.

శించారమ్మ ప్రాపిదధ్వయాహసేతు । పూర్వవ కాటయే ద్రీజ
విధుద్వయమోత్స వహ్నిక్షుఅపాంజువతు విష్ణురాత్ ॥
అన్నతిష్ఠత్తు । పుణ్యమం స్నేహంచైవ బ్రాహ్మగ్ంధానాంతు భోజనం
పూర్వవల్లారయే త్రుతిహామంకుర్యాచ్ఛపూర్వవత్తి ॥ 23
శిరోఽస్. పీరహింసేద కర్తవ్యం । జలసంబోధికం తథా [వతీ]
బ్రాహ్మగ్ంధానోజయిత్యాతు । ఉల్మంకుర్యాచ్ఛపూర్వ ॥
మంటవే గర్వగేహేవా । వర్మికం దృక్యతే యది
ఖనయే త్రత్తి వివేంద్రిపూర్వయే ద్వాలుకై ప్రథా ॥ 24
పూర్వవ కాటయిత్యాతు స్నేహం కారయేతీహరే
అంమే మధు అలయే మధుసంప్రాపే । పూర్వవ ర్ముషనాదికం ॥ 25
సంప్రాప్తు.
వల్లాత్మాహితువత్తుత్పాత్మాగ్నిదాహేచ । కృత్యాపూర్వవయాలయం
జలసంబోధికంకృత్యాత్రమ్మగ్ంధానోజయేతీక్రమాత్
స్నేహ్యదేవం శుచాదేశే । విమూనం కారయేతీత్రత్తః
వ్రీమిమాం తత్తి కుర్మితాయథాశాస్త్రిక్త మూచరేత్
చోరాచిథిమియాన విమూనహింసే చోరైస్తు । విమూనం తత్తికారయేత్
శించారమ్మ. ప్రతిష్టాంపూర్వవత్తుత్పాత్మాత్రమ్మగ్ంధానాంచ భోజనం
గుడగుగ్గలుముప్పాక । కర్మారాగరుపంక్తిల్లా
కపిలాఘృతయుక్తేన । ఆలివ్యచ యథాక్రమం ॥ 30
మూలేనాట్టతరంపుత్పాత్మాపూర్వయాహంత్రకారయేత్
అధిషాషాపించాశి. వ్రీమిస్తూరం భక్తాలేతు । అధిషాషాపించాశి ॥ 31
తత్తారే చాధివాసంప్రాయథాశాస్త్రిక్తమూచరేత్
1
కండమండశాసి కుండమండలహింసేతు । దేశికః పున కారథేత్ ॥ 32
శించ. శతం తే ప్రవతం పుత్యాతేషకర్మతు కారయేత్
మహాధ్వయాపి మహాధ్వయిషింసేతు । థిస్తేవా పతిషిషిషా ॥ 33
మంచే. స్ఫంధే థిస్తే ద్రీజశేష్టు । చోరై రచహ్యతే ధవా
పటుతు సమ్య గాదాయ । పురాలేవ సుబంధయేత్ ॥

శ్రీ క పి ० జ ల స ० హి ० తా యా ०

పుణ్యహం తత్త్వికుల్మీతి । స్నేహం కారయే ద్విజ
శాఖ్యాశాన్మోజయేత్తుశ్వాధ్వారోమాచరోత్ ॥
తోరణిహిసే ॥ తుణ్యహం తత్త్వికుల్మీతి । పునః కుర్యా త్తు తోరణం
పుణ్యహం తత్త్వికుల్మీతి ॥ నాట్యశతం మసేత్ ॥
ప్రత్కటామంబరాశ్విత్ ॥ వైః పుణ్యాధితః క్రిమాత్
కార్యాసే తోరణా స్వేవం । కాశ్వప ద్విజసత్తము ॥ 37
శాఖ్యాశాపిహిసే ॥ తూలపాపసీసేతు । శూలం కృత్యాధ పుణ్యవల్
పుణ్యహంస్నేహంకుర్యాద్వాష్మానాంచభోజనం
రక్తప్రాపిహిసే ॥ రత్న న్యాసమిహిసేతు । రత్న న్యాధాయ దేశికః
రత్నాని చాధివాస్యాధ ॥ రత్నపణిమం చకారయీత్ ॥
పీఠమూరేతు నిష్టిష్ట్య ॥ బుధయే తున్దృషంతుపై
స్నేహం కారయే దేవంశాంపికణిమం చకారయీత్ ॥

అంతర్వాహిసే అంతుర్వాహిసేతు । అంతుర్వాహియే త్యువః
అంతుర్వాహియేతు । రక్తేము చ్యాములేమువా ॥ 41
స్నేహంకారయీత్ హామంప్రాష్మాశాంచభోజనం
అష్టమంగళిహిసే ॥ అష్టమంగళిహిసేతు । కారయే తుప్యార్వ్యవ ద్విజః ॥ 42
పుణ్యహం తత్త్వికుల్మీతి । పోర్పుయే తుక్షవాదీశా
శాఖ్యాశాన్మోజయేత్తుశ్వా ॥ ద్వాధావిత్తానుసారత్ ॥
తుతాశ్విసే దేవతార్థవహిసేతు । సంధ్యాతిక్రిమిసే ద్విజ
సంధ్యాతిక్రిమిసే ॥ ఏకాలే ద్విజప్రేష్టు । ద్విగుణం తత్త్వపుణ్యయేత్ ॥ 44

దివసథేశికర్మ ద్వికాలేతు భావేత్ హిసే । నవకుంభేన వాదీశా
థేను ॥ స్నేహయిత్యా తథాదేవం । పుణ్యయే తుప్యార్వ్యవద్విజః
వికాహితు భావేత్ హిసే ॥ కుంభే స్నేహదేవిసేతు
స్నేహయిత్యాతథాదేవంపణిములేసపుణ్యవల్ ॥
దివద్వ్యయైత్తయాచాపి । చతుఃపంచమిసం ద్విజ
అర్ఘుసేతు భావేత్ హిసే । స్నేహయే తాంశ్వప ద్విజః

పండవికశతిః కుండ్రి । ద్రుష్టశుఖ్యాపిభి� క్రీమాల్
పుణ్యఃసూర్యశత్రుకుర్మీతికుమూలముశేషమణిముయైతో ॥
అట్టుప్రాపు నవాహేచ । చత్క్వాదింతై ర్ఘువాధికై ॥
కలశై సన్నిషయే దైవం । శేషం పూర్వ్యవ దాచరేతో ॥
మాసా దర్శాక్రమాద్వితు । ఏకాశీతి క్రీమేణవై
స్నేహయిత్యాత్మా దేవం శేషం పూర్వ్యవ దాచరేతో ॥
మాణ్యాసా డధికే శార్పితే । పోత్కుణా కారయే ద్విజ
అబ్బక్షయు త్రీయావాపిప్రతిష్ఠ్యా పునరార్థాతో ॥ 51
సంభ్వాస్తాసే. నిత్యగ్రావణిహినేతుఃసంస్కారంపూర్వ్యవత్స్తిమాల్
అప్సాతరశతావృత్యాచ్యాహృతామహాదరేతో
తతి స్ఫురాస్తాపయే దైవం । నవకుంభజలై ద్విజ
ఉపాస్తాసే. ఉత్సవాగ్నివిహినేచ । సంభ్వాతిక్రీమజేసిచా 53
సంభ్వాతిక్రీమ సంస్కార్య పూర్వ్యవ చ్యాగ్నిం । కలశైపంచవిశ్వాక్రై
శిక. స్నేహయిత్యాత్మా దేవంపత్స్యాద్భుత్యాభోజనం ॥ 54
అచార్యక్షీరే. ఆచార్యై సతి హీనేహిపర్వకర్మ నకారయేతో ॥ 55
అచార్యం సమ్య గాసీయాపర్వకర్మాణి కారయేతో
వ్యామోహేసచ యః కుర్మా । త్రుత్యార్ఘుపునరాచరేతో
పీర్హినే తథా పూపై । బలిం కుర్మాత్తు పూర్వ్యవత్తు
అప్సాతరశతావృత్యాజపంయో న్ములిద్యయో ॥ 57
పుణ్యహాచనంక్రూత్యాశ్రాహోజయేతథా
శికాపిహినే. బలికాలపిహినేతు । ద్విగుణంతు బలిం హీపైతో ॥ 58
శేషంతు పూర్వ్యవ త్స్తాత్యా । శాశ్వత ద్విజసత్తుమ
శ్రాహృణాణాభోజయే త్రుతి ద్వ్యాదశాప్తతథాపినా
స్వక్షువాహినే. స్వక్షువాహిపిహినేచాపణోమం కుర్మా చ్చ పూర్వ్యవత్తు
స్వక్షువోతారయేద్విద్యైణా । నాశిమకర్మాశికారయేతో
గంధశుష్టై సుమధ్యర్ఘుణా । శాప్రాశ్రాణాపిభోజయేతో ॥ 60
రక్తశతావృత్యాపముత్తున్నే । తదేశం అనయే ద్విజా ॥ 61
దుర్శిష్టశై. సిక్కై: పూర్వయిత్యాత్మా । పోత్కుణయే త్స్ఫండగవ్యాకై:

శ్రీ కపింజలసంహితా యామా

వంచరాత్రిం తిర్యక్తుతం నాథాషాఖయే ద్విధిభూర్యకం || 62
 ఏకాశీతి వృక్షాలైణ । స్నుపనంచ దిసేదినే
 పుణ్యమంతుతతిశ్వర్గాభ్యాస్యానానాంచభోజనం
 అట్టు తరసహస్రేణ । హంమం కుర్యా ద్విసేదినే
 వండాలాచిథిః
 దర్శనస్వర్ణ
 సాధిష్ఠ.
 గండాలాచిథిః చ్ఛాలై రీ నవమైణి శ్ప్రదర్శనం స్ప్రదర్శనం యది॥ 64
 దర్శనే కేవలై స్తోమైః । పోత్కయే తుష్టకవారిథిః
 అష్టాకురైణ ఆపుయూ । దష్టు తరశతం ద్విజా॥ 65
 బ్రాహ్మణా నీఘ్నజయే తుష్టా । ద్విధావిధవవిశ్వరం
 నూత్కైషమ్మటై । నూత్కైః ప్రేతత్కైస్సుప్పైస్నుపనంతత్రకారయేత్ ॥ 66
 ఏకాశీతి విధాసనేన । శేషం పూర్వ్యవ దాచరేత్
 గండాలాచిథిః చ్ఛాలై పూజయేతుష్టాద్విశ్వాధరణభూషణిః
 కూత్కాలాచిథిః గండాలాచిథిః చ్ఛాలై పూజయేతుష్టాద్విశ్వాధరణభూషణిః
 ప్రతిష్టాం పూర్వ్యవ తుష్టకాత్మాక్రిశ్చ ద్విజసత్తము
 శాంతాశిష్టాసే । శాంతాశిష్టా విష్టానేతు । పున స్తుద్విధివ చ్ఛాలై
 విశేషమంత వక్ష్యామి । జలసంపోత్కాశికం॥ 29

ఒలిశాశిష్టాసే । జలవాసివిషీసేతు । వినా నయనమోత్సం
 స్నుపనం తత్త కుర్మీత । దిశాహంమం వినా రథా॥ 70
 మంత్రిస్వాన
 క్షీణి । ప్రాహ్మణా నీఘ్నజయేతుష్టాద్విశ్వాధరణభూషణిః
 మంత్రస్వానిషిష్టాసేతు । శేషం పూర్వ్యవదాచరేత్ ॥ 71
 సంస్కృతాశిష్టాసే । ఇదం మంత్రం ద్విజశ్శేషి । పోత్కాం సముదాహర్యం
 దైవికార్థికమానుష్యి । శిఫత శ్రీవిధం స్నుతం ॥ 72
 సచాలయే దాక్ష్యమూర్తిం మానుషామేవచాలయేత్
 తత్తీ దోషపనుత్పన్నే । బ్యాహ్మణ్యానాంచ భోజనం
 స్నుపనం తత్తీ కుర్మీత । హంమ మష్టాకురైణావై
 ప్రతిష్టాశిష్టాసే । వృత్తిష్టాశిష్టాన దేరంచ । చంచష్టాష్టసమోవది॥ 74
 కౌలే నామేక్ష్య కుర్మీతప్రతిష్టాంపూర్వ్యవ త్రుమాత్
 పోత్కాశిష్టాశాంపూర్వ్యతు । బ్యాహ్మణ్యానామనుజ్ఞయూ॥

ద్వా త్రీ ० శో ధ్యా యః

కాలదోషాయ జపాయుః । దాఖ్యహృతి సహన్వీకరం
ప్రతిమాకర్మనిర్వ్యాత్తి । వినా నయనమోక్షం ॥ 76
స్తోషయే ప్రతిమాం వశ్చ । స్నయనోధ్యాత్మాదితై
వ్రతిమాయుక్త కతనే । తత్త్త్వానే సముద్రాదేత్తి ॥ 77
స్నయనం కారయిక్యాతు । శాఖావ్యాఖానాంచ భోజనం
అష్టాతరశతావృత్యా । జపాయుః న్నాలవిక్యయు ॥ 78
పుణ్యహవాచనం కుర్యా । తాత్కాశ్వ ద్విజశుంగవ
ప్రాణ్యుత్స్వి ఏవం యత్తు విధానేన । ప్రాయశ్శిత్తం సమాచారేత్ ॥
ఫలంతి । సయాలిబ్రహ్మసాయుజ్యంసర్వాన్నామానవాప్తియుల్
ఇతి సంషేషతి పోత్తుకొ ప్రాయశ్శిత్తం హరే శ్బుభం
ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీ - కపింజలసంహితాయాం
ప్రాయశ్శిత్తవిధి రాజుమ - తీంళో ధ్యాయః. *

ఢి

శ్రీమత్వాంచరాత్రీహ్వాగమే - శ్రీకపింజలసంహితాయాం

ద్వా త్రీ ० శో ధ్యా యః.

పవిత్రారోపణవిధిః.

తాత్కాశ్వః:

కపింజలమహాపోత్తు । శోతు మిచ్చా మ్యహం ద్విజ
త్రయో తాత్కాశ్వ పువిత్రస్వే విధానం వై । విషో రమితశేషసః ॥ 1
త్రయో
తత్తులం కిం ద్విజశ్శోత్తు । కీడృశి తత్తుతి ర్భవేత్
తిథయ శ్చ కథం పోత్తు । స్తంత్రవః కీడృశస్తథః ॥ 2

* ఈ యధ్యాయయున తెప్పులదిస్తుగా నే లింబప్రతిబింబమ్యునాములయం దోక
శ్చాప్తిశ్శోత్తరక్రూమ మాదించే వీర్యేకణోకముల శ్శార్యత్త తాత్కాశ్వగ్రోం
ములయం తస్యుటచ్చుట కాన్నించుమ్ముది. కానీ, వీర్యుత మింగ్రోంథమ్ములున్న
పరిశీలనదీసామీయం తాత్కాశ్వాన్యాయుడైన కాన్నించుపోయినంచున నవి చ్ఛింత్త
ములుగా దంచి విశర్ధించుచేసది. అయిను మంగోంతపరిశీలన మావరిందిన మిట్టు
యాచండుసుబ్బి రెడ్డెంముప్రాయం డట్టినామిగూడ చేఱ్చుకై యధాశ్శి వీయ
శ్చించెడను.

శ్రీ కపింజలసంహితా యో ०

కా తేషాం నూత్రిసంఖ్యాచా కః కాలస్త ద్విజోత్తమ
పరివారవచిత్పు కిం । గ్రౌంధయ సున్ధా ॥ కథం ద్విజా ॥
పవిత్రేభైదం కిం తత్త । అధివాసం కథం భవేత్
వక్త మర్మసి విప్రేణద । విస్తరేణ ద్విజోత్తమ ॥ 4

శ్రీకపింజలః :—

కపింజయవసం
పవిత్రాతోపణ
ప్రశంసా.

అథ వష్టోమి సంక్షేపాక్షపికారోపణం పరం
పవిత్రం వాసుదేవస్య । భూతీముక్తిఘలప్రదం ॥ 5
అయుఃష్డకీతిదం నిత్యం । సర్వకామఘలప్రదం
తస్మా చేష్ట మిదం విధి । పవిత్రం మునిపుంగవ ॥ 6
సంపర్చరం సరోభక్తా । యజతే యై జ్ఞానార్థం
తత్కులం సమవాప్తుం । పవిత్రాతోపణే కృతే ॥ 7
శూజనేచ ద్విజప్రేష్ట । మంత్రపూత్రప్రివర్యయే
ద్రవ్యలోపవిఫూతేతు । తస్య శాంతై ద్విజోత్తమ ॥ 8

2

వర్షేవ్వేతు కర్తవ్యం । ప్రాయశ్శిర్తం మహాదికం
పవిత్రే ర్వక్తాతే వర్షే । స్వర్పసం నిష్మలం భవేత్ ॥ 9
తస్మా ద్వాత్మేన విప్రేణద । పవిత్రం కారయే ద్విజ

పవిత్రాయతాత్మ మహామాన్తు కే వాపి । శ్రవణే ద్వాదశేపివా ॥ 10
కాలమియమం । పంచదశ్యం యథావాపి । దేవదేవస్య శాశ్వేతః
మంటమిరాంజులాపి ప్రాపాద స్వాగతః కుర్యా । స్వంలపం చతురశ్చికం
తోరణాదీని సర్వాణి । శూర్యవ ద్విజసత్తమ
మంటపే శామ్యథాగేతు । అగ్నికుండం విథాయవై ॥
ఉర్వారంథః । శాశ్వేతాపోగేహ మూసాద్యాపూజయాత్మాయాత్మా యథావిధి
సమస్తాత్మయతా భూమూ । తుదంవాక్యముదీరయేత్ ॥
కీయాలోపవిఫూతార్థం । యత్వ్యయా విహితంప్రథా
మయుతత్త్వియషే దేవ । యథా యత్తి పవిత్రికం
మమావిష్ముం భవానత్తి । కురునాథ జయధ్వజ

B 1 శాంత్రయక్తామంక్యుర్ధం । పవిత్రాతోపణం మర్మం ॥ 2 క్షూమంక్తామంక్యుతార్థం
పవిత్రాతోపణం మర్మం (అధికపోవా).

ద్వా రీ ० కో ధ్వా యః ॥

శ్రుగ్గాంభోర్మహావల్కాంతుం । విష్ణువైనం జనాద్ధనం ॥ 15

నమస్కార్య యథాన్యాయుప్రాసాదాగ్రంసమ్మాక్రయేత్

అంతర్వ్యం వంచమేషప్రమేవాపి । పురస్తాదంకురాజ్యం ॥ 16

అంతరాజ్యమాదాస్య । తుష్ణీత్తర్మసమాచటేత్

బికాశాంతి । తతః ప్రభుతికర్తవ్యం । బలిం వై సర్వతో దిశి ॥ 17

యాగప్రయోగి । యాగద్రవ్యాస్యాపాశీయ । కుచా దేశే నథాయనై

కలశాదర్శపుష్మాసేపస్తోఽంధాసమిన్ముఖాఽ ॥

పంతుంర్మాయి । అధితంత్రం ప్రవహ్యమి । యథాశాత్రుం విభోదత

సావర్ణంరజతింతాముం । మృగ్మాయంవార్థాపివా ॥

శార్మాసికం తథామాంశీ । దర్శకం వాధకాళయేత్

ష్టోమం దుకూలకం వాపి । కౌశసం శోధనం కురు ॥

ప్రాప్నోధ్వా విర్మితం సూత్రం । కేళకీటాదివద్జితం

శూద్రియూ సాధువృత్తాధ్వా । నిద్రితంసూత్రమేవవా ॥

అవశేషాగృహితాధ్వతు । పవిత్రాణిచ కారయేత్

సూత్రాతు త్రిగుణిక్రూఢ్య । త్రివారం వాపి దేశికః ॥ 22

పంచగవ్యేస సంప్రోష్యాజపేస్తాయైత ముత్రమం

శంభే విషిష్ట తం సూత్రం పవిత్రాణిచ గ్రంధయేత్ ॥

పంతుంర్మాం బింబానురూపతః కుర్చ్ఛా । త్వవిత్రం ద్విజసత్తు

ఉండుని ఉత్తమం ణానుమాత్రంతు । మధ్యమం తూరుమాత్రకం

కనిమం నాభిమాత్రంతు । పవిత్రీం ద్విజసత్తు

ఉవచితసమాయుక్తం । వసమాలాపవిత్రకం ॥ 23

ఎలక్కఁథొస కనిషేస ప్రమాణేన । కుర్చ్ఛా ద్వంధకవిత్రకం

ఉం ప్రమాణంచ మండసల్య ప్రమాణేనకుర్చ్ఛా త్రస్య పవిత్రకః ॥ 24

యావ త్యుండ్రప్రమాణంతు । తావత్యుండ్రపవిత్రకం

సర్వేషాం పరివారాణాం । పవిత్రం ద్వాదశాంగులం

దీష్టితానాం పవిత్రాణి । హస్తమానేన కారయేత్

B 1 కుర్చ్ఛాయసాధుశిలాయః । క్ర్యోముభర్మాతివా ॥ (అధికః పొత్తః)

2 త్రివారం వాపి దేశికః ॥ పొత్తాంతరః ॥

శ్రీ కణింజలసంహితా యాం

విన్యసే ద్వ్యాంగు శే బంధం | ఉత్తమం మధ్యమం తథా |
చతురంగుశమానేన | వనమాలాపవిత్రకం

గ్రీంధయః. కుండమండలయో స్తద్వాద్గ్రీంధయ స్నముదాహృతాః |
పరివారపవిత్రాణాం | గ్రీంధయః వంచ కీ ర్తాః |

1 దీష్టికానాంపవిత్రాణాపగ్రంధయోద్వాదశస్నైతాః |
వివం క్రమేణ బ్రింగుయాద్గ్రీంధయ స్తంతుభి ర్షూధం

మాత్రీసంఖ్యాః. అష్టతరకశతం సూత్రం | ఉత్తమంతు పవిత్రకం |
తద్రూం మధ్యమం సూత్రిం | తద్రూం సీచ ముచ్యతే |
అష్టతరసహాస్నీతా | వనమాలాం చకారయేత్ | 32

అష్టతరకశతం సూత్రం | కుండమండలయో స్తాః |
ద్వాదశం పరివారాణాం | వంచవింశతి పీష్టితే | 33

సప్తమింశతిసూత్రేణ | అధివాసపవిత్రకం |
వత న్యాసేన విప్రేంద్ర | పవిత్రాణి చకారయేత్ | 34

ఏకాదశ్యాం. సవసాత్రేషు సంగృహ్యా | పవిత్రాణిచ సర్వశః |
ఏకాదశ్యాం ప్రభూతేతు | స్నాత్యాజప్త్యాయథావిథి |

శేషాసనం సమాసాధ్య : పూజయే ద్వీధిపూర్వకం |
ఉపవాసంతు సంకల్ప్య | ఇదంవిష్ణువ్య దేశికః | 35

ఉపవాసేన దేవంత్యం | తోవయామి జగత్తుతే |
కామకోధాయయ స్నాత్యే | మమనశ్యంతు సర్వ్యదా |

అధ్యపథ్యాతి దేవేశ | ఉపాషేతినం భవేత్ |
వివం సంకల్ప్య విప్రేంద్రాభదంమంత్రం జపేత్పునః | 38

సమో బ్రహ్మగ్ర్యా దేవాయ | శ్రీభరాయ దయాత్మైనే |
బుగ్యజస్యామరూపాయ | శబ్దచేషయ విష్ణువే | 39

యూగమంటవ మాసాధ్య | అంపకారాణి కారయేత్ |
మండలరచా. తస్య మధ్య ద్వీజశేష్ఠ | ఆలిథే స్నుండలం పరం | 40

స్నుండలం చార్చయే తస్యమ్యక్ | బుగ్యేదాహింశ్చత్రుప్తి |
స్నుపచం. 2 తస్య యష్టిక రవ్యం | స్నుపచం విధిపూర్వకం | 41

ఏకశేషింశేషే ఏక శేరవిథానంచే । తన్న జను తత్త్వి కారణేత్
 విభాగించాను అధివాస్య పవిత్రాలి । మంచపే కాతుకంజినా 42
 ఏకశేరేతు కుర్చీత । కాతుకస్వ ప్రిబుధనం
 ఆపరేహని కుర్చీత । ¹ పవిత్రాల్నా తథార్పుణం 43
 బహుబేరే ద్వ్యాజప్రేషేవ । రూగకాతుక మానయేత్
 మండల భగవం దూషణ త్వుట్టామండలేసన్ని వేళయేత్ ।
 దారాధనం.
 పూజయిత్వాయథాశాత్రువానై వేచ్యాంతంశ్యోత్తమ
 తమ.
 కుండపార్శ్వుం సమాప్తయై ॥ ५२ ॥ ర్ని సమారథీత్ ॥
 విభాగి మండలేపవ్విత్రపాత్ర మాచాయ । గాధానీనాంచ మండలు
 కూపులం. గోకోచవలచ కిర్మారూ । సింఘులం కుండలుం తథా
 పారిద్రా గై లికంపాపి । మండల దౌవ్య ముచ్యతే
 పవిత్రాలి యథా స్వాయామామండలే మూలమిద్యయా
 ఉత్తమం పరమాధ్యాన్మః । ఆనందం పర ముచ్యయా
 మధ్యమేచ పరాం వృథిం విపులాంచ ధనావహా ॥ 48
 కనిష్ఠుచ శ్రీయు వింద్యా । ² త్వమారోగ్యధనానిచ
 పవిత్రాలాం గుణ న్యాయి । కాక్షుప ద్వ్యాజనత్తమ్ ॥ 49
 పస్మీం వేష్టయే తాపత్రం । ప్రోక్షయే ద్వంధవారినా
 దేవాగ్రేస్థండిలం కృత్యా । జాలిథి ద్వ్యాజనత్తమ్ ॥ 50
 పవిత్రాలా తథి పవిత్రీం తత్త్వి విశ్వస్య । పవిత్రా ఎంధిమంత్రియేత్
 మంత్రీణం. ఇదం విష్ణువై మంత్రీణ । పవిత్రాశి పుష్టకస్తుధక్ ॥ 51
 పమిత్రాశిపసాధితత్త్వి గంధపవిత్రంతు । కాతుకోవరి విశ్వసేత్
 అప్యాయిచ పవిత్రాశిపింశానాం విశ్వసేత్క్రిమాత్ ।
 ఉత్తముం వాసుదేవస్య । సంకర్షస్యతు మధ్యమం
 ప్రముఖుస్య కనిష్ఠం స్వాధ్యసమాలానిరుద్ధర్మి ॥ 53
 తత్త్వస్తుత్తీణ విప్రేంద్రి । ఉత్తమాది యథాక్రమం
 చక్రిం చోవరి విశ్వస్య । పవిత్రీం ద్వ్యాజనత్తమ్ ॥ 54
 శుభ్యాసావనం పుర్వాహం వాచయై తత్త్వికాతుకం బంధయే త్వం
 కాతుకంధనాది. మంత్రీణానేన విప్రేంద్రి । కాతుకం దక్కిసే కార్మ ॥ 55
 సంవత్సరక్తాప్తాహ । సంపూర్ణఫలదాయిసి

శ్రీ కణింజల సంహితా యుండుం

పవిత్రారోవలే భూయా । తెక్కతుకం ధర తేశవ ॥ 56

అగ్నం ధగటతో⁴ ఇతిమంత్రం సముచ్ఛవ్యర్థ । కొతుకంబంధయేత్త్రమూత్ర
ప్రాణసాదం మంటకం తైవావవవస్తేర్ణా వేష్టయేత్తు ॥ 57

^{మిథ్రావంచ.} పాయసాది యథాన్యాయం । ముఖవాసాంత మేషహీ
నివేదయిత్వా దేవేశంఇందం వాక్య ముదీరయేత్తు ॥ 58

సంపుర్ణాయాచ సర్వేషాం । కర్మాంచ హితో ధవ
ఇతిమంత్రేర్ణా దేవేశంముత్వా స్తోత్రో । ప్రేరమ్యచ ॥ 59

మాయంత్రోఽష । యజమాన స్తర సత్తీ । జపే దష్టోత్రరం శతం
అష్టోత్రరసహస్రంవా । అష్టాత్మర మతఃపరం ॥ 60

రాత్మారోఽష । యజమానేన సాకంసై । శాయయే దేశికో తమ;
శ్రీభాసే శ్రీషణ ప్రభాతే సమ్యగుధాయాస్నాత్వాజప్రాయచ తర్వయేత్తు ॥
క్షేత్ర.

అలయం పున రాసాద్య । స్నేహమాయ సమారథేత్తు
మండలా త్వముచాదాయ । కొతుకం చోపరి ద్విజా ॥ 62

స్నేహనంచ తతః కృత్వాపూర్వవ తాక్రయోగతః ॥
పున్మైంబం సమాదాయ । మండలోపరి విన్యసేత్తు ॥ 63

మండల శ్శాస్త్రా మండలంతు సనిర్మాల్యం । ఇతిశాస్త్రేషు నిశ్చయః
ఎకా.

శుస్తాశా । పూర్వవ త్వాజయిత్వాతు । హామోకర్మనమారథేత్తు ॥
కాంతిషాంత్రమః । १ సమిధాజ్యంతతోహలత్వాశాంత్యరంయూలవిద్యయా
అష్టోత్రరశశే సైవ । పవిత్రాసే తత స్నేహశేత్తు ॥ 65

అధివాసమిత్రా
శోపంక్రమః । అధివాసపుత్రింతు । కొతుకం చావతారయేత్తు
కృతాంజలిపుటో భూత్వా । ఇద్దం మంత్రం జపే ద్విజా

గృహం బ్రిహ్మమాత్రింతు । యస్తుయా కల్పితు విభ్రా
పూజామూర్తు విపర్మాసే । యథాదోషాన మే భావేత్తు ॥

ఏవం జప్త్వా క్రీమేషైవ । కనిష్ఠాదీఁ ద్విజో తమ
అదాయచ పవిత్రాసే । విన్యసే తెక్కతుకాపరి ॥ 68

ఇదం విష్ణు రితిభ్యాయా । కనిష్ఠాదీఁ సమర్పయేత్తు
వేదాదీఁ ఘోషయే త్తత్తు । చతుర్మితువ పూర్వవత్తు ॥

దాన్ తీర్చి శోభా యః.

పుష్పాది దీపపర్వంతం | పూజయే నైవ్యజనశ్రుతమ
వనమాలాం తథా దొబ్బు | వరివారా నైవ్యిషేత్ |
మండలే కుండకేచెవ | వచిత్రీం దాపయేత్రుమాల్
తతః పచ్చ నైవ్యజశేష్మహ్ | కృతాంజలిపుట్టా భవేత్ |
దేవస్య పురత స్తిత్యా | మంష్మే జాసేన యూచయేత్
భగవత్ప్రాణా | మంచిమిముమమాలాభి | ర్ఘ్యాదారకుసుమాధిభి || 72
యథా సంవత్సరే పూజా | తథాస్త గరుడభ్యజ
సంరోషించం కీర్యాషీంచం | భూత్రిషీంచం జనార్థనః || 73
యత్పూజితిం మయా దేవ | పరిపూర్ణం త దస్త మే
వనమాలా యథా దేవ | మంచ్యా శ్రీతత్కాస్తుథా ||
తద్వ ల్పువిత్తితుతూనాం | పూజాచ వ్యాదయావహ
ఏవం సుచేకం సంప్రార్థ్య | ప్రాణమే ద్రంజన త్తిత్తా || 75
ప్రాయిష్మిత్తాతుజమయాత్మాచ్చుచోపనిషట్టైత్రమాల్
అశ్వేశ చ సహస్రింపైమంతాంశాచ శృంగాక్షపుఢక్ ||
చరుం నివేదయే త్రుచ్చా | క్షేవానాం ప్రాణాపేతవై
సమిథాబ్య చచ్ఛాపుత్యా | మూర్ఖేనామృతతుపృఢక్ ||
భలించ సర్వతో దద్యా | స్నాగళాది శ్రుదర్శయేత్
మింపాచిష్ఠా | కాతుకం సమ్మ గాదాయ | గేహమథ్యే నివేశయేత్ ||
పరిత్రాధారణాం మాసా వష్టం కీర్యాత్ర్యావాలహారాత్రీ మథాపివా
మియిషుషః | అగ్నితించ పవిత్రాశా | తానక్షాలగ సమాచటేత్ ||
అనిర్వారితమన్నామైణః | సర్వప్రాని పూజయేత్ || 80
అపోపణించే విసర్గదివసే ప్రాతిర్యాపచానాంచ దాపయేత్ ||
పుత్రానాంప్రాణా తత్పాతే పూజయే ద్రేవం | విసర్గాతే విశేషతః
తస్యం | విసర్గదివసే ప్రాత్తే | దేవం సంపూజయేత్రుమాల్ ||
పుత్రానాంప్రాణా విసర్గయే త్వవిత్పాత్తే | మంత్రీ జాసేన దేశికః
మంత్రీ | సంవర్ణరక్తాం పూజాం | సంపాద్య విధివ స్వము
పూజాచ తే ఇదాసీం ల్వ్యం | విష్ణులోకంచ గచ్ఛసీ
ఏవం మంత్రీః విప్రేంద్రీ | జవిత్పాత్తి విసర్గయేత్ ||
అచార్యాశ్వాంశి సర్వాశిచ పవిత్రాణి | అచార్యాయ సమర్పయేత్ ||
శ్రీషమర్పాది | పూర్వపత్నాన్ని వయేదేవంసైవేదాగ్యంతం సమర్పయేత్ ||

గేహా దేవం విష్ణుతైయం । వృణుమ్యద పునఃపునః
అచార్యం పూజయే తత్త్వి । ॥ గౌహాశ్వనగరాదిథి॥
ఉత్తమం దక్షిణం దత్యా । ఆచార్యం వందయే తత్త్వః
సద్గ్యసాం దక్షిణం దత్యా । ద్విందిగ్రాం వధనాదిథి॥
ఇతి సమ్యక్ కృమాఖ్యాతం । పవిత్రారోపణం మయా
గ్ర్యంభసమాప్తి ॥ ఇతి తంత్రాం సుమాలోక్య । సార ముద్గృత్య కాశ్యవు
ద్వార్పింశశ్చతథాధ్యాయః ॥ త్వ్యర్పంబంధకుమూలాత్
కపింజల ఏదం నామ । సంక్లేషేణ యథాక్రమం ॥ 88
మార్కుండేయవృసాదేని । మయాపోర్కింధిజో త్తమ
నాశిష్యాయ నథిత్తాయ । నాశ్చుక్రాయ క దాచని ॥ 89
నాదాతమ్ మిదం తుత్రీం । రఘుభేయప త్వ్యయో సదా
వాసుదేవ మిదం తుత్రీం । శ్చత్రాగోప్యంద్విజో త్తమ
వీనం కపింజ లే నోక్తం । కాశ్యపో సమసంకయః
త మునాచ మహాభాగం । దీప్యమానం సుతేజసం ॥ 91
కాశ్యతుః —

కృతార్థో స్నే మహాభాగ । కపింజల మహామునే
మైషునం సకలంతంత్రీం । త్వ్యత్ర్పిసాదాచ్ఛుపుత్రమయా
సర్వవిద్యావరశ్శోష్టో । సర్వవేదాధికోవిదః
కపింజల మహాపార్ిజ్ఞ । వృణతో స్నే మహాముతే ॥ 93
వీనం మై కాశ్యవ స్తుత్యా । వృణుమ్యద కపింజలం
అంజలిం శిరసా కృత్యా । ఆశ్రమం ద్రుతి సంయాయా

ఇతి శ్రీపాంచరాత్రీః — కపింజలసంహితాయాం
పవిత్రారోపణవిషి రానును - ద్వార్పింశిధ్యాయః *
ఇతి శ్రీకపింజలసంహితా సమాప్తః.

ఓంతత్తుత్.

సర్వం శ్రీరామచంద్రార్పగ మసు.

B 1 గ్రాంధ్యమారాథిథి (పొంచాంరిః)

A * ఈ అధ్యాయంతమందు కి న అనిసంధమగా వృక్షపట్టిని క్లోకము ఉన్నియుటు
A వృక్షిలో అధికపొతమగా కన్మించుటవున్ని.

అనుబంధములు

1 వ అనుబంధము.

(మావద్దగల ప్రాతము స్తుతిఃభ్యాయము సాధక స్నానవిధి గాక శాయిశ్చిత్తశాంతికణమప్రికార మనే పేరుగలి యున్నది. ఇది మిగిలిన గ్రంథములన్నింటిలోనికిని పూతికగా భేదించి యున్నందున ఈ అభ్యాయమును సంపూర్ణముగా నిచ్చట ప్రత్యేక ముగా శాయియడమయినది.)

ఓ

తీషశ్వంచరాత్రిమిశ్రాగమాత్మీ

శ్రీ కపింజలసంహితాయః

చతుర్ధశ్చభ్యాయః

శాయిశ్చిత్తశాంతికణమప్రికారః

శ్రీకపింజలః:-

ఈ॥ అగ్నిదధీచ దంభోది - కతనే దేవమందిరే । పునః పతిష్ఠాక ర్వయం - కాశ్యపద్విజసత్తము । చోరాసిభిశ్చ ఖననే - సంప్రాప్తే దేవ మందిరే । సంపోద్యమవిధానేను । కుర్యాదైవంచ మంత్రమితి । స్నానంచలనేవాపి - సూతకాట్యైస్తుదర్శనే । చండాలపుమ్మలో దజ్య । పతితాభిశ్చ దర్శనే । విష్ణుత్రిస్పుర్షనేవాపి । అరోష్టూ థిఃప్రవేశనే । సంవత్సరార్ఘనాలోపే । అంగారస్పర్శనేవా ॥ పవమానస్య సంబాతే । తథాసంపోద్యయేద్దరుః । సంపోద్యమా విధానేను । సకాలనియమస్థథా । పుణ్యహం వాచయిత్యాత్ము శాయిశ్చాప్తే రువవాసయేత్తే । ఏవమాదిషు చాస్యేషు । నిమిత్తేషు తథైవచ । స్నానందేవదేవస్య । కర్తావ్యంసిద్ధికాంత్తీథిః । గౌహం ప్రవిశ్య సర్వాణి । శాంతికర్మానే చారథత్తే । ఆచార్యం వరయే తూపార్వం । శోషితియంవేదపారిగం । శాయిశానాయమ్యసంకల్ప్య ।

శ్రీ కపింజలసంహిత

పుర్వాహంకర్త్రివాచయేత్ । కలశాంశు గృహీత్వాత్ । యా
ధాన్యిత్తానుసారతః । శతద్వయంచతుశ్చతం - కుభాణరత్నసహ
స్థికం ॥ కలశాపూరయేత్తత్రి) - పూర్వోక్తేనవిధానతః । చండ
షైవస్మాక్తేత్తు - గంధతోయేనవారిణాప్రిరుషస్మాక్తానుసారేణ
శవమానేన తత్తునః । చాంతిస్మాక్తానుసారేణ - అభిషేకంతు కార
యేత్ । కలశాధివాసశామం - మూలమంతేణ కారయేత్ ।
వారాయుణ్ణగాయత్ర్య - అట్లాతరకతంచునేత్ । రామమం
తేణజపుయా - న్యాయసంకృత్య యథావిధి । అప్పోతరసహ
స్థిరతు - జపుయా త్యాధికోత్తమః । పాయసాశ్వేన సంబుత్రం -
మధు మగ్గుతు శాఖయేత్ । స్విప్రకృజ్ఞపుయాత్తత్ర - పాపి
యుచ్ఛిత్తాశయీప్రునేత్ । ఆచార్యఃకుంభముద్ధర్య - సించయేదై
వమూర్ధవి । ఆశిషోవాచవంతుర్య - స్నమస్ట్రూత్వాత్యాత్ దండ
వల్ । దర్శయేచ్చామరం ఘతోం - కౌశయేత్తుతుకం తథా ।
అర్పుయత్ర్య యథాన్యాయ - ముచచారైర్పగధ్వజం ॥ నైవే
ద్వం ముఖవాసాంతం । దేవాయగురుర్పుయేత్ । బ్రాహ్మణాశ
భోజయేత్తుత్స్నా - ద్వ్యాధావిభవవిస్తరం ॥ యఃకరోతి విధానేన ।
ప్రాప్తమం చాంతిదాయకం । ప్రాయశ్చూతమిపోక్తం - విష్ణులో
కం సగచ్ఛతి । ఇతిసంక్షేపతః పోక్తః । పాపియుచ్ఛితంతు పో
ముగా ॥

ఇది శ్రీపాంచశాతే కపింజలసహితాయాం
పాపియుచ్ఛితేచాంతిషామ ప్రికారోనామ - చతుర్మశిధాన్యాయః॥

విమర్శనము :—

ఈ అనుభంధమునం దుదహాంచిన యథాయ మొక్కావార్యత
కృతిలోమాత్రిమే గలదనయి, అందున్న సాధకస్నానవిధి యను

చతుర్థశ్రీధ్యాయమునకు బహులుగానే ఇయ్యడిగెలదనియు,
కారణముచేతనే యిద్దనిని గ్రీంథాంతమునందు ప్రశ్నేక అనుభంధ
ముగా చేర్చడమైనదనియు—పైననే యుదహరించియుండిమి.

ఇందలికోకసంఖ్య — 18 $\frac{1}{2}$ అయియున్నది.

ఈ యధ్యాయమునందలి విషయముతే యాగ్రోధమునందలి
(31 చే) ఏకటింఛాధ్యాయములోగూడ మరికొంత విరశముగానే చెప్పు
బడియున్నందున ఈ యధ్యాయమునందున్న అదేవిషయమును సంగ్రహి
మామగా నేలచెప్పవలసివచ్చినదో తోచదు. అట్లుగాక “సంపోది
క్రిమ” మను నూతనాంతమును దెలుపుటకే యాయధ్యాయము
ప్రశ్నేకముగా మాహింపబడియున్నదనిను పూర్వోత్తర సందర్భముల
ననుసరించి చూచుటవలన నీ చతుర్థశ్రీధ్యాయప్రాంతము పాథక
స్నానవిధి నువ్వేచించుటకే యుచితముగా నన్నది. కాన యిచ్చుట
ప్రాయశ్చిత్తవిధిని నిరూపించవలసిన యవసరమేమిన్ని కన్నించదు.
ఇతరసంహారలయొక్క నడకలోగూడ నిట్టివిషయముల గ్రీంథావ
సానమునందో—లేక, అర్ఘ్యానాచిధులు ఉత్సవవిశేషములు మున్నగు
సవియన్నియు చెప్పినపిమ్ముటనో - బోధించుట యూచారమైయున్నది.
కాని యిచ్చుటనో క్రిమమును దప్పించి యిట్టివి వార్యాయుట సంగత
మైయుండలేదు. - మరిన్ని ఈ యధ్యాయమునందలి క్లోకముల వరుస
ననుసరించిగూడా దీనికి తగు ప్రాముఖ్యత నొసగ వీలుకలుగుకున్నది.
అయినను, ఇట్టివిషయములనుగూర్చి యింతకన్నను విషయించుట వా
యథిప్రాయమునకు విరుద్ధమైనందున యుక్తాయుక్త విచక్షణాపరులగు
మాపాతకోత్తములకే దీని సప్పగించి యాతటిలో విరమించు
చున్నాడను.

ఇట్లు,

సంసాదకుడు.

శ్రీ కశింజలసంహిత

ఎరా:—ఈ అభ్యాసప్రారంభములో “బ్రిహ్మస్తరాణే” అను కొక పదము అసందర్శముగా నువ్వుది. ఎంత యోచించినను దీని కర్థము గోచరించకున్నంముచేతనే నాకడమను వార్షికప్రారపాటుగా భావించి యిం దుడహరింపక విడదివై చిత్తిని ?

2 వ అనుబంధము.

ముద్రితప్రతిలో (32 వ) దార్యాతీథాయయము చివరను, అనగా గ్రంథమండలి తుట్టతుటియథాయయములో—92, 93 శ్లోకముల మధ్యప్రాంతమునందు యాదిగువ నుదహరించిన శ్లోకము లేలనో చెప్పి బడినవి. ఇవి యముగ్రితవ్రీతులలో కన్నించుట లేదు. అయినను “ఇతి మతైస్య” అనువిషయమును స్పృష్టముగా నుదహరించుశూడా యాగ్రంథప్రకాశకు లీ శ్లోకముల నిండు మధ్యలో ప్రకటించి, అన్నియికేని కలిపియే వరుససంఖ్యలనుశూడా పేసి, ఇట్టి యసందర్భమిషయముల నథాయ్యామధ్యమందే చేర్చుటకుగల కారణ పేమో తోచకున్నది ఇండుకు ముఖ్యకారణము వా రీగ్రంథమును ముద్రించునప్పుడే వారీత వ్రీతి వారికి ముఖ్యథారమయైనో అందే యావిధముగా నున్న దని యూహించుచున్నాను. అయినను యుద్ధితజ్ఞులగు వారలు యిట్టివాని సెల్ల తగువిధముగా విషయించి తప్పులుశవరించి ముద్రించుటయే యుక్తముగునుగాని మాత్రకను మిారరా దని అందలి తుష్టులతో గూడ వ్రీకటించుట యేమిలాభకరమో నాకుతోచకున్నది. ఏదిఎటులైనను యాదివర కప్పుడే యొకపరాయయము యాకశీంజలసంహితలోనివిగసే దేశమండంటలను ప్రకటింపబడిన యాశ్లోకములను అసంగతములైనను శ్రూర్తిగసే ముద్రింపక విడచినచో మాయుద్యమముయొక్క యుదేశ్యములకే థంగపాటు తటస్థింపగలదు. కాన నాశ్లోకముల నీయనుబంధమున తేర్చి యావిధముగా ప్రకటింపైనది.

ముద్రితప్రతి, 32 వ అథాయము, 92, 93 శ్లోకములమధ్యను గల
అధిక శ్లోకము .

మతైస్య—

శురాణం సర్వశాస్త్రాణం । ప్రథమం బ్రహ్మాణాశ్చరం (స్నేహం)
అసంతరంచ వత్సీథాయై । వేదాప్రస్య వినిగ్రతాః॥ 1

శ్రీ క పింజల సంహితా

పురాణ మేకమేవాసీ । దన్స్యో కల్పంతరే నథు శివర్గ సాధకం పుణ్యం । శతకోటి ప్రాది ప్రరం ప్రాప్తి సుర్వాశాత్మకాం । పురాణస్వద్భవం తతః కాలేనాగ్రిహాణంముష్ట్యా । పురాణస్వద్భవం తతః వ్యాపర్యాపమహం(భృత్యా) కృత్యా । సంహరామియుగోయుగే చాత్రాత్ర ప్రమాణేన । ద్వావరేద్వాకరే నదా ॥	2
(బ్రాహ్మణం తద్దమసాహస్రం । పురాణంపరికీర్తి తం పాద్యం తత్పంచపంచాశ । త్వహస్తా టెంపి కీర్తి తం వరాహాకల్పంపుత్తాంత । మధికృత్యై వరాశరః యత్రాహాధర్మానఫలా । నుద్యై క్రంపై ష్ట్వమంచుత్తో ॥	3
త్రయోదశసహస్రంపై । తత్పురాణంవిదుచ్యుధా: యత్రీయద్వాయీయియంస్వా । కృద్రిమాహాత్మ్యగోచరం చతుర్వీంశత్సహస్రాణి । పురాణంకై మముచ్యై కే యద్వ్యైత్తాంతోధ్భవంలోకే । సద్యాగవత ముచ్యైలో ॥	4
అప్సాదశసహస్రాణి । పురాణంతర్పుకీర్తి తం పంచవిశత్సహస్రాణి । నారదియం తదుచ్యైతే ॥	5
పురాణం నవసాహస్రాం । మార్కండేయ మిహణిచ్యైతే వితత్తోదశసహస్రాణి । మాగేన్నయం తత్తోముచ్యైతే ॥	6
చతుర్దశసహస్రాణి । తథావంచశతానిచ భవిష్యచ్ఛరితశాఖాయం । భవిష్యంతదిహాంచ్యైతే ॥	7
అప్సాదశసహస్రాణిపై । బ్రహ్మకై వర్తముచ్యైతే కల్పంతల్లైంగ్యమిత్యుక్తం । పురాణంబ్రిహ్మాశాస్వయం ॥	8
తదేకాదశసహస్రాణి । ఘ్రణ్ణాయ ప్రాయచ్చర విష్ణునాభిహితంతోఽధ్యా: । యద్వారాహ సహాహ్యయం ॥	9
చతుర్వీంశత్సహస్రాణి । తత్పురాణ మిహణిచ్యైతే స్కాందంనామ పురాణం త । త్వహస్తాశతసంహితా ॥	10
	11
	12
	13
	14

సహస్రించ శతంచైక మితిషు త్వేను కథ్య తే తీపర్గ మభ్యదా తత్త్వి వామనం షట్కీ ర్ఘ్య తే	15
పురాణం దక్షసాహస్రిం కూర్మంకలాపునుగంచివం సప్తాదశసహస్రార్థి లక్ష్మీకలాపువమంగిరం	16
యోస్యాదధ్యయనేకర్మ వేమకూర్మసున్వితం రన్మాత్మన్యమితిఖాసీధ్యం సహస్రార్థిచతుర్వక	17
తత్త్వంచదశచైకంచ సహస్రార్థింతి గారుడం తచ్ఛద్యాదశసాహస్రిం బ్రిహ్మండంద్విళతాధికం	18
అష్టాదశపురాణాని కృతాయసత్యవతీసుతః భారతాభ్యాసమఖలం చక్కే తదుచబృంహాణం	19
అస్యామ్యుపపురాణాని మునిభికథితానితు అద్యంససత్కుమార్త్యో క్తం నారసింహ మతఃపరం	20
తృతీయం నారదం పోర్తో క్తం కుమారేణతు భాషితం చతుర్థం శివధర్మాధ్యం సాక్షు స్నందిశ భాషితం	21
దూర్మాణో క్తంతు మాత్మామ్యభ్యం నారదో క్త మతః పరం కాపిలం మాసంచైవ తథైవోళసేరితం	22
బ్రిహ్మండం వార్ణవంచో క్తం కాపికాప్యాయమేవచ మాపేశ్వరంతథా సాంబం సారం సర్వార్థసంచయం	23
పరాశరో క్తంచ పరం మారీచం భాగ్రవాప్యాయం ఇదమష్టాదశ పోత్తం పురాణం కార్మణాంజలితం	24
సామ్యకేమచ కల్పేషు మాహాత్మ్యమథికం హారేః రాజసేమచ మాహాత్మ్యం ఆధికం బ్రహ్మాశోషేదుః	25
తద్వదగ్నేశ్చ మాహాత్మ్యం తామసేషు శివస్యచ సంకీర్తుసరస్వత్యః పితృాణంచ సిగద్య తే	26

చతుర్భుగ్వా వ్యాప్తః । వ్యాఘ్రం బ్రహ్మతథారవి
అస్త్రాదశపురాణేషు । భగవాం కీర్ణితే శివః ॥

27

సోటు:— ఈపై నుదహరించిన అధికళోక సంఖ్య 27 అఱు యున్నది.

వీనియందు, పురాణములు, ఉప పురాణములు, మహాభారతము వీనినిగురించినప్రశ్న తీగలడు. వీనియందు గూడా వ్రాత పొరపాట్లుగాను, అచ్చ పొరపాట్లుగాను నాకు తోచినంత నరణగల తప్పులను సవరింపునైనది.

ఇట్లు,

స ० పా ద కు డు.

ప్రకటనలు

వ్రక్ టునలు.

ఆంధ్రప్రదీప.

మూడులక్షల అంధ్రప్రదీపచంసులకున్న యాది యొక్కటియే

దైనిక వారావతిక.

దినవతిక - సంవత్సర చండా రు 24—0—0 ల మాత్రమే

బక్సెలకు 2—2—0

విడివతిక 0—1—0

వారవతిక - సంవత్సర చండా 4—0—0

అడ్డిస్సు:—మేసెజరు, ఆంధ్రప్రదీప,

6 & 7 తంబుశైటీథి, మద్రాస.

భారతి.

(నచితీమాసవతిక)

వృత్తిసంచికలోను వృష్ణిఖాలగువారిచే వార్యియబడిన యమూర్యవ్యాసములు విరివిగా నుండును. వేయేల ? ప్రతియాంధుని హాస్తమును నలంకరించి తీరపలనిన దీపతిక యొక్కటియే!

సంవత్సర చండా రు 6—0—0

అర్థసంవత్సరమునకు 3—0—0

విడిసందిక 0—8—0

అడ్డిస్సు:—స్టేషన్సు, భారతి పతిక,

6 & 7 తంబుశైటీథి, మద్రాస.

అమృతాంజనము.

అన్నినొప్పులకు పరమాషధము - వేలకువేలు విక్రియము.

అన్నిషాపులలోను విరివిగా దౌరకును.

అడ్డిస్తు :—**అమృతాంజనండిపో,**

మదాస్తు - ఖాంతై.

వైళ్యవతీక.

సనాతనధర్మవిషయకవ్యాప్తములచే నొప్పుచుండును. తాటి వైళ్యవతీవ్యాప్తమున ప్రతిష్టమును ప్రికల్పింపబడుచుండును.
సంవత్సరచంద్రా రు 3—0—0 లు.

అడ్డిస్తు :—మేసేజరు, వైళ్యవతీక,

గూటూరు.

అర్చకవతీక.

దేవాలయములయొక్కయు, అర్ఘ్యమహాజనులయొక్కయు శేర్పియన్నికొరక నాట్యవత్సరములనుండి ప్రతిమాఘమును ప్రిక లీంపబడుచున్నది. సేదు మదాస్తు సింధూమతధర్మదాయముల భోర్ధువాదికిని, దేవాలయధర్మకర్తలకును, అర్ఘ్యకులకును జరుగు నున్న తగాయిదాలు, కోర్టువ్యవహారములు సంఖ్యాముగ నిండు ప్రిచురింపబడుచున్నవి.

సంవత్సరచంద్రా రు 1—8—0 లు మాత్రిం.

వలయువారిట్లు వారిసికొనవలెను :—

మేసేజరు, అర్చకవతీకాకార్యలయము,

బెజవాడ.

వైష्णవ పత్రిక.

శ్రీవిష్ణుదైవతమతసాంవ్రిధాయముల భాధించునది యాచ్యమైక్కు పత్రికయే! ఇందు మతసిద్ధాంతగ్రీంఘములకన్నిచీకిని అంధామువాదములు వృక్షటీంపబడుచుండును

సాధారణచందు సంవర్ణిరమునకు రు 2—0—0

సహాయ చందు „ 3—0—0

అడ్వెన్చు:—మాసేజరు, శ్రీ వైష్ణవ పత్రిక,
పెంటచామ, కృష్ణాజిల్లా.

వృత్తిక శ్రీ.

పారిశ్శాఖుక విషయిక మానవర్చిష.

ప్రతిదినమును విశేషముగ విక్రీయింపబడుచున్న వివిధవస్తువుల కేయ పద్ధతులు యిందు పృక్షటీంపబడుచున్నవి. ఎక్కువ వెట్టుబడి అగ్రయను లేకుండగనే యొల్లిరును చక్కని పరిశ్రీమల ప్రీరంథింప చుట్టును. ప్రతి పరిశ్రీమయు మంచి లాభము సీయగలదు. పరిశ్రీమల నిర్వహించు విధానములు, వర్తకరమాస్యములు, మరియు నాశక అమూల్యవిషయములు సైతము దీనిలో ప్రకటితమగుచుండును. వృత్తికశను స్వీకరించుటయే ధనలక్ష్మినై నాశ్యనించుట. ఇంక తేవ నోపాధి కొరి నాశ్యింప బని లేను.

సంవత్సర చందు పోట్టేటీ రు 2—0—0 లు మార్కీం.

అడ్వెన్చు:—మాసేజరు, వృత్తిక శాచార్య ల యము,

10—సి, 182, గవర్నరుపేట, జెజవాడ.

శ్రీవైభానస గ్రింథమాలా వృచురణములు.

అస్తురీదితటలం	(సంశూర్భము)	... రు 4—0—0
ఆనందసంహీత	1 వ భాగము	... 3—0—0
మంత్రికోశ్ము	1 వ భాగము	... 2—0—0
డిటా	2 వ భాగము	... 1—8—0
సూక్తానుక్రమకాషితా	1 వ భాగము	... 1—0—0
డిటా	2 వ భాగము	... 1—8—0
శ్రీనివాసదీష్టీలీయము (దశవిధిపేతునిరూపణము)		3—0—0
రాఘవేశ్వరామియ్యకము		... 0—12—0
వైభానసమహితముంజరి		... 1—2—0

తక్కువ గ్రింథములకు క్యాటలాగు చూడనను.

వైభానసపత్రిక (మాసపత్రిక) నం 18 చందు రు 3—0—0

అడ్డిసు:— డాక్టరు. డి. రంగాచార్యులు, ఎం. ఏ., ఎ. సి.,

401, టంకసాలపీటి, మదరాసు.

